



Unia Europejska

Międzyinstytucjonalny przewodnik redakcyjny

PL



Międzyinstytucjonalny przewodnik redakcyjny

Unia Europejska

Niniejszy dokument w formacie PDF jest fragmentem strony internetowej
Międzyinstytucjonalnego przewodnika redakcyjnego z 19 kwietnia 2022 r.

Ponieważ strona internetowa jest stale aktualizowana, radzimy, aby sprawdzać online wszelkie wprowadzane zmiany, wchodząc na podstronę „Co nowego”:

<https://publications.europa.eu/code/pl/pl-000300.htm>

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2022

© Unia Europejska, 2022

Ilustracja na okładce: © istockphoto.com/TCmake_photo

Oznakowanie ekologiczne, pkt 5.3.2: FSC © FSC Belgium asbl/vzw; PEFC © PEFC Belgium

Kopiowanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W przypadku wykorzystania lub kopiowania elementów, które nie są własnością Unii Europejskiej, konieczne może być uzyskanie zgody bezpośrednio od właściwych podmiotów prawa autorskiego.

Print ISBN 978-92-78-42783-2 doi:10.2830/078452 OA-09-22-124-PL-C

PDF ISBN 978-92-78-42778-8 doi:10.2830/590196 OA-09-22-124-PL-N

Strona internetowa *Międzyinstytucjonalnego przewodnika redakcyjnego*: ISSN 1831-5380

Odniesienia

Podstawa prawna

Decyzja 69/13/Euratom, EWWiS, EWG z dnia 16 stycznia 1969 r. ustanawiająca Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 13 z 18.1.1969), uchylona i ostatnio zastąpiona decyzją Parlamentu Europejskiego, Rady, Komisji, Trybunału Sprawiedliwości, Trybunału Obrachunkowego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 26 czerwca 2009 r. w sprawie organizacji i działania Urzędu Publikacji Unii Europejskiej (Dz.U. L 168 z 30.6.2009, s. 41):

„Artykuł 1

Urząd Publikacji Unii Europejskiej jest urzędem międzyinstytucjonalnym, odpowiedzialnym za wydawanie publikacji instytucji Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej w możliwie najlepszych warunkach”.

*

Komitet zajmujący się koordynacją publikacji Komisji zdefiniował pojęcie publikacji jako „tekst powielony, którego wydanie jest uwzględnione w wydatkach budżetowych i który zasadniczo jest przeznaczony dla odbiorcy zewnętrznego”.

Do zadań Urzędu Publikacji należą m.in.:

- standaryzacja formatów,
- ujednolicenie formy tekstów do publikacji.

Uwaga: Zgodnie z ww. decyzją nazwę „Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich” zastąpiono nazwą „Urząd Publikacji Unii Europejskiej”, z mocą od dnia 1 lipca 2009 r.

Mandat

Niniejszy *Przewodnik* redagują następujące podmioty:

- **komisja międzyinstytucjonalna**, wyznaczona przez Komitet Zarządzający Urzędu Publikacji, która składa się z przedstawicieli następujących instytucji: Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejski Bank Centralny, Europejski Trybunał Obrachunkowy, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, Europejski Komitet Regionów;
- **zespoł koordynacyjny ds. przewodnika redakcyjnego** powołany w Urzędzie Publikacji;
- **miedzyinstytucjonalne grupy językowe** (po jednej na język), których przedstawiciele są wyznaczani przez członków komisji międzyinstytucjonalnej.

Komisja międzyinstytucjonalna wyznacza oficjalnych przedstawicieli, którzy bezpośrednio uczestniczą w pracach grup językowych. Komisja ta może występować w charakterze arbitra, jeśli pojawi się poważny problem.

Zespół koordynacyjny odpowiada za całokształt zarządzania procedurami; ustala plan pracy, czuwa nad spójnością decyzji podejmowanych w różnych grupach, dba o aktualizację i rozwój procedur. Do zadań zespołu należy też zarządzanie stroną internetową *Przewodnika*; zespół bezpośrednio uczestniczy w ich opracowywaniu.

Grupy językowe są odpowiedzialne za opracowanie i monitorowanie własnych wersji językowych, przy wsparciu zespołu koordynacyjnego. Przedstawiciele Urzędu Publikacji w poszczególnych grupach językowych koordynują pracę i dbają o przepływ informacji między grupami a zespołem koordynacyjnym. Grupy językowe skupią przedstawicieli różnych jednostek językowych z poszczególnych instytucji: prawników lingwistów, tłumaczy, terminologów, korektorów itd.

Ponadto prowadzone są regularne konsultacje z różnymi gremiumi decyzyjnymi, w zależności od zagadnienia, zwłaszcza z Sekretariatem Generalnym, Służbą Protokolarną i służbami do spraw stosunków zewnętrznych w Komisji Europejskiej. Utrzymywane są też ścisłe kontakty z różnymi organizacjami międzynarodowymi, szczególnie w dziedzinie normalizacji (ISO).

Wprowadzenie

W wyniku działań zapoczątkowanych w 1993 r. przez *Vademecum redaktora – Międzyinstytucjonalny przewodnik redakcyjny* został opublikowany po raz pierwszy w 1997 r. w 11 językach, a następnie liczba ta stopniowo wzrastała do 24. Jest to jedyne w swoim rodzaju osiągnięcie w zakresie harmonizacji językowej ze względu na liczbę zespołów językowych zaangażowanych w jego opracowanie. Ma służyć za wzorzec dla autorów tekstów pisanych we wszystkich instytucjach, organach i jednostkach Unii Europejskiej.

Do jego realizacji konieczne było powołanie komitetu międzyinstytucjonalnego, który wyznaczył przedstawicieli z każdej instytucji, reprezentujących każdy język. Osoby te pracują pod nadzorem zespołu koordynacyjnego w Urzędzie Publikacji.

Niezbędna harmonizacja często rozbieżnych konwencji językowych odbywa się w kontekście wielojęzyczności instytucji. Wymogiem wielojęzyczności jest bowiem porównywalność tekstu we wszystkich językach urzędowych przy równoczesnym poszanowaniu specyficznych zasad poszczególnych języków.

W części pierwszej zebrano reguły stosowane obowiązkowo przy redagowaniu aktów publikowanych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, a w części drugiej – najważniejsze normy techniczne i redakcyjne dotyczące publikacji ogólnych. Oprócz reguł odnoszących się do poszczególnych języków, omówionych w części czwartej, dwudziestu czterem grupom udało się również opracować konwencje wspólne dla wszystkich języków, przedstawione w części trzeciej *Przewodnika*. Część ta jest solidną podstawą harmonizacji dla wszystkich języków i wszystkich instytucji.

Jednolite zasady przedstawione w *Przewodniku* zasadniczo mają pierwszeństwo przed wszelkimi wcześniej proponowanymi lub używanymi rozwiązaniami; ich stosowanie jest obowiązkowe na wszystkich etapach przygotowania dokumentów.

Przewodnik jest również, a nawet przede wszystkim, interaktywnym forum użytkowników – z charakteru tego opracowania wynika potrzeba jego ciągłej aktualizacji. Autorzy zachęcają więc wszystkich zainteresowanych do przekazywania cennych komentarzy, sygnalizowania ewentualnych błędów lub pominieć oraz zgłaszania ciekawych pomysłów na następujący adres:

Publications Office of the European Union (Urzęd Publikacji Unii Europejskiej)

‘Style guide’ Coordination (zespoł koordynacyjny „Przewodnika redakcyjnego”)

A.1, MER 197/199/199 A

2, rue Mercier

L-2985 Luksemburg

LUKSEMBURG

Kontakt e-mail:

- [pytania ogólne](#)
(OP-ISG-coordination@publications.europa.eu)
- [pytania dotyczące języka polskiego](#)
(op-code-de-redaction-pl@publications.europa.eu)

Zawartość

Odniesienia	5
Wprowadzenie	7
CZĘŚĆ PIERWSZA - Dziennik Urzędowy	15
Wstęp	17
1. Struktura Dziennika Urzędowego	21
1.1. Struktura ogólna	21
1.2. Seria L	22
1.2.1. Klasyfikacja aktów	22
1.2.2. Numeracja aktów	23
1.2.3. Zawartość	25
1.3. Seria C	31
1.3.1. Klasyfikacja dokumentów	31
1.3.2. Numeracja dokumentów	31
1.3.3. Zawartość	33
2. Struktura aktów prawnych	37
2.1. Tytuł	37
2.2. Preambuła	38
2.2.1. Umocowania	38
2.2.2. Motywy	40
2.3. Artykuły (część normatywna)	41
2.4. Formuła dotycząca wiążącego charakteru rozporządzeń	42
2.5. Formuła końcowa (miejsce, data i podpis)	43
2.6. Załączniki	44
2.7. Podziały aktu	45
3. Zasady redakcji	47
3.1. Odniesienia do Dziennika Urzędowego	47
3.2. Zasady odesłań do aktów	48
3.2.1. Formy tytułu	48
3.2.2. Przywoływanie innych aktów	50
3.2.3. Odesłania do części aktu	52
3.2.4. Odesłania do zmian aktu	53
3.3. Przepisy zmieniające	53
3.3.1. Zmiany w tekście	53
3.3.2. Dodawanie nowych jednostek redakcyjnych i ich numeracji	55
3.4. Kolejność przywołań	56
3.4.1. Kolejność przywoływania traktatów	56
3.4.2. Porządek publikacji	57
3.4.3. Kolejność wymieniania państw	58
3.4.4. Kolejność wymieniania języków i teksty wielojęzyczne	58
3.4.5. Kolejność wymieniania walut	58
3.5. Wyliczenia	58
3.5.1. Wyliczenia – struktura	58
3.5.2. Wyliczenia aktów prawnych	59
3.6. Definicja wyrażenia lub słowa	59
3.7. Umowy międzynarodowe	60
Tabele podsumowujące	61

CZĘŚĆ DRUGA – Publikacje ogólne	67
4. Przygotowanie dokumentów i identyfikatory	69
4.1. Autorzy, zleceniodawcy, Urząd Publikacji i drukarnie	69
4.1.1. Autorzy i Urząd Publikacji	69
4.1.2. Zarządzanie projektami w Urzędzie Publikacji	70
4.1.3. Korekta w Urzędzie Publikacji	70
4.2. Teksty oryginalne (manuskrypty)	71
4.2.1. Łańcuch produkcyjny	72
4.2.2. Struktura logiczna dokumentów	72
4.2.3. Przygotowanie tekstu	73
4.2.4. Dokumenty gotowe do reprodukcji	76
4.3. Rodzaje publikacji	76
4.3.1. Wydawnictwa zwarte	76
4.3.2. Wydawnictwa ciągłe	77
4.3.3. Wydawnictwa ciągłe i zwarte	77
4.4. Identyfikatory nadawane przez Urząd Publikacji	77
4.4.1. Międzynarodowy znormalizowany numer książki (ISBN)	77
4.4.2. Międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictw ciągłych (ISSN)	79
4.4.3. Identyfikator dokumentu elektronicznego (DOI)	81
4.4.4. Numer katalogowy	81
4.5. Sygnatura nadawana przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej	82
5. Struktura publikacji	83
5.1. Okładka	83
5.1.1. Elementy okładki	83
5.1.2. Użycie kolorów na okładce	85
5.2. Strona tytułowa	85
5.3. Na odwrocie strony tytułowej	86
5.3.1. Elementy	86
5.3.2. Informacje dotyczące produktu z papieru zadrukowanego	87
5.4. Prawa autorskie	88
5.4.1. Prawa do kopiowania utworu (informacja o prawach autorskich)	88
5.4.2. Zastrzeżenie dotyczące praw autorskich (prawo do kopiowania utworu/prawo do ponownego wykorzystania)	90
5.4.3. Nota prawa (zastrzeżenie)	91
5.4.4. Kopiowanie elementów artystycznych (rysunków, fotografii itd.)	91
5.5. Teksty wprowadzające i końcowe	93
5.5.1. Dedykacja	93
5.5.2. Przedmowa, wstęp i wprowadzenie	93
5.5.3. Spis treści	93
5.5.4. Bibliografia	93
5.5.5. Indeksy	93
5.6. Podział tekstu	94
5.7. Wyliczenia	96
5.8. Wyróżnienia	96
5.9. Odesłania	97
5.9.1. Odesłania do aktów prawnych Unii Europejskiej	97
5.9.2. Odesłania do traktatów	98
5.9.3. Odesłania do spraw wniesionych do Trybunału Sprawiedliwości i Sądu	99
5.9.4. Bibliografia	102
5.10. Cytaty	103

5.11. Ilustracje	104
5.12. Tabele	104
CZĘŚĆ TRZECIA – Zasady wspólne dla wszystkich wersji językowych	107
6. Instrukcje typograficzne i weryfikacja tekstu	109
6.1. Korekta manuskryptu	109
6.2. Korekta manuskryptu w formie elektronicznej	109
6.3. Znaki korektorskie	109
6.4. Znaki interpunkcyjne i spacje w edytorze Word	111
6.5. Interpunkcja w zapisie liczb	111
7. Kraje, języki, waluty i skróty ich nazw	113
7.1. Kraje	113
7.1.1. Stosowane nazwy i skróty	113
7.1.2. Porządek wymieniania krajów	114
7.2. Języki	116
7.2.1. Kolejność wersji językowych występujących w tym samym tekście oraz kody ISO (teksty wielojęzyczne)	116
7.2.2. Kolejność wymieniania języków w tekście (teksty jednojęzyczne)	117
7.2.3. Wersje językowe publikacji	118
7.2.4. Zasady dotyczące języków instytucji	118
7.3. Waluty	119
7.3.1. Euro i cent	119
7.3.2. Kolejność wymieniania walut i kody ISO	120
7.3.3. Zasady zapisu jednostek monetarnych	121
8. Przypisy i odsyłacze do przypisów	125
8.1. Odsyłacze do przypisów	125
8.2. Kolejność przypisów	125
9. Inne zasady	127
9.1. Adresy	127
9.1.1. Adresy: zasady ogólne	127
9.1.2. Adresy w tekstach jednojęzycznych	128
9.1.3. Adresy w tekstach wielojęzycznych	130
9.1.4. Adresy w państwach członkowskich: forma i przykłady	130
9.1.5. Adresy w państwach członkowskich: cechy charakterystyczne	133
9.2. Adresy elektroniczne	135
9.3. Numery telefonów	135
9.4. Przytaczanie źródeł i odniesienia do Dziennika Urzędowego	136
9.5. Struktura administracyjna Unii Europejskiej: oficjalne nazwy i porządek ich wymieniania	136
9.5.1. Instytucje i organy	136
9.5.2. Służby międzyinstytucjonalne	138
9.5.3. Zdecentralizowane jednostki organizacyjne (agencje)	139
9.5.4. Agencje wykonawcze	142
9.5.5. Agencje i organy Euratomu	142
9.5.6. Inne jednostki organizacyjne	142
9.6. Dyrekcie generalne oraz służby Komisji: oficjalne nazwy	143
CZĘŚĆ CZWARTA – Publikacje w języku polskim	147
10. Zasady dotyczące tekstów w języku polskim	149
10.1. Interpunkcja	149
10.1.1. Przecinek	149
10.1.2. Kropka	156

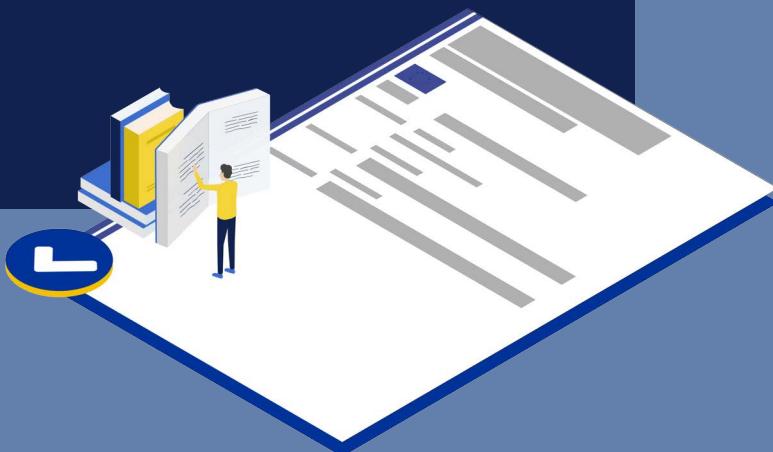
10.1.3. Dwukropek	158
10.1.4. Średnik	159
10.1.5. Cudzysłów	159
10.1.6. Myślnik, półpauza, łącznik	159
10.1.7. Wielokropek	160
10.1.8. Ukośnik prawy	161
10.1.9. Znak %	161
10.2. Użycie wielkiej i małej litery	162
10.2.1. Tytuły aktów prawnych	162
10.2.2. Tytuły czasopism	164
10.2.3. Nazwy kampanii i konkursów	165
10.2.4. Nazwy wspólnot, instytucji, organów, komitetów, urzędów, władz	165
10.2.5. Twory o charakterze instytucji: fundusze, instrumenty, sieci	167
10.2.6. Systemy, obszary, przestrzenie	167
10.2.7. Partnerstwo Wschodnie – i inne analogiczne struktury	168
10.2.8. Nazwy unijnych programów	168
10.2.9. Strategie, unie	168
10.2.10. Prezydencja	168
10.2.11. Nazwy polityk	169
10.2.12. Nazwy geograficzne	169
10.2.13. Witryny i portale internetowe	169
10.2.14. Nazwy arabskie	169
10.2.15. Nazwy członków społeczności wyznaniowych	170
10.3. Skróty i skrótowce	170
10.3.1. Skróty	170
10.3.2. Skrótowce (akronimy)	171
10.3.3. Zgoda między podmiotem a orzeczeniem	173
10.3.4. Określanie rodzaju skrótowców na podstawie ich wymowy	173
10.4. Zestawienia – z łącznikiem czy bez	174
10.5. Razem czy osobno	174
10.5.1. Pisownia wyrazów z przedrostkami	174
10.5.2. Niby-, quasi-	175
10.5.3. Pisownia wyrażeń typu <i>nowo otwarty, nowo mianowany</i>	175
10.6. Dodawanie liczby mnogiej	176
10.7. Imiesłowy przysłówkowe	176
10.8. Liczebniki	177
10.8.1. Zapis cyfrowy	177
10.8.2. Różnica w znaczeniu: art. 1–3, art. 1, 2 i 3	177
10.8.3. Liczebniki porządkowe wieloczłonowe	178
10.8.4. Cyfry rzymskie: -lecie	178
10.8.5. Zapis dat	178
10.9. Przyimki	179
10.9.1. Nazwy geograficzne	179
10.9.2. Wybrane przyimki i wyrażenia przyimkowe	180
10.10. Zaimek „swój”	182
10.11. Związek rządu i skróty składniowe	183
10.11.1. Uwagi ogólne	183
10.11.2. Najczęstsze błędy	183
10.12. Fleksja	184
10.13. Inne wyrażenia sprawiające problemy	184
11. Źródła	185

Załączniki	187
Załącznik A1 Wskazówki graficzne dotyczące symbolu europejskiego	189
Załącznik A2 Emblematy	193
Załącznik A3 Skróty, jednostki miar i znaki specjalne	201
Załącznik A4 Główne skróty i skrótowce	209
Załącznik A5 Wykaz krajów, terytoriów i walut	219
Załącznik A6 Kody poszczególnych krajów i terytoriów	235
Załącznik A7 Kody walutowe	239
Załącznik A8 Kody języków (Unia Europejska)	247
Załącznik A9 Instytucje, organy, służby międzyinstytucjonalne i jednostki organizacyjne: lista wielojęzyczna	249
Załącznik A10 Regiony	295
Załącznik C Różne	303
Indeks	305

CZĘŚĆ PIERWSZA

Dziennik Urzędowy

Część pierwsza opisuje praktykę wydawniczą oraz układ typograficzny dokumentów publikowanych w Dzienniku Urzędowym. Należy ją czytać łącznie z częścią trzecią i czwartą oraz załącznikami, które również dotyczą tekstów publikowanych w Dzienniku.



Wstęp

Historia

1952

W następstwie wejścia w życie Traktatu EWWiS powstaje Dziennik Urzędowy, w którym są publikowane zawiadomienia, decyzje itp.

30 grudnia Dziennik Urzędowy ukazuje się po raz pierwszy.

Od 1952 r. do 19 kwietnia 1958 r. jego tytuł brzmi *Dziennik Urzędowy Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali*. Wydawany jest w czterech językach urzędowych: francuskim, niderlandzkim, niemieckim i włoskim.

1958

W następstwie wejścia w życie dwóch kolejnych traktatów: Traktatu EWG i Traktatu Euratom, Dziennik zmienia nazwę na *Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich*.

Pod nowym tytułem ukazuje się od 20 kwietnia.

1968

W styczniu powstają serie L (*Legislacja*) i C (*Informacje i zawiadomienia*).

Pierwsze wydanie [serii L](#) ukazuje się 3 stycznia.

Pierwsze wydanie [serii C](#) ukazuje się 12 stycznia.

1978

[Seria S](#) (*Suplement do Dziennika Urzędowego Wspólnot Europejskich*) zostaje stworzona w celu publikacji ogłoszeń o zamówieniach publicznych; pierwszy numer ukazuje się 7 stycznia.

Przed jej powstaniem ogłoszenia o zamówieniach publicznych i ogłoszenia Europejskiego Funduszu Rozwoju były publikowane w serii L (do końca 1974 r.), a następnie w serii C (do końca 1977 r.).

1981

Baza danych CELEX (*Communitatis Europeae Lex*) – międzyinstytucjonalny automatyczny i wielojęzyczny system dokumentacji prawa wspólnotowego – zostaje udostępniona szerokiemu gronu odbiorców.

Baza CELEX, opracowywana przez Komisję, dostępna jest online oraz na taśmach magnetycznych.

1986

Seria S zostaje udostępniona w wersji elektronicznej (baza [TED](#) – *tenders electronic daily*).

1987

Serie L i C zostają udostępnione w formie mikrofilmów.

1991

W styczniu powstaje [seria C ... A](#).

1992

W październiku Komisja przekazuje administrowanie bazą CELEX Urzędowi Publikacji.

1997

Seria S zostaje udostępniona na płytach CD-ROM.

1998

Serie L i C zostają udostępnione na stronie internetowej [EUR-Lex](#).

Od 1 lipca nie ukazuje się już seria S w wersji papierowej. Odtąd dostępna jest ona jedynie na płytach CD-ROM i w internecie (baza danych TED).

1999

Od 31 sierpnia publikowana jest, wyłącznie w formie elektronicznej, nowa [seria C ... E](#).

2001

Serie L i C zostają udostępnione na płytach CD-ROM.

2002

Od 1 stycznia dostęp do strony EUR-Lex jest bezpłatny.

2003

Od 1 lutego Dziennik Urzędowy zmienia nazwę na *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* (wraz z wejściem w życie traktatu z Nicei).

2004

Od 1 maja – w wyniku rozszerzenia Unii Europejskiej – Dziennik Urzędowy publikowany jest w 20 językach. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 930/2004 odstępstwo stanowi maltańskie wydanie Dziennika – przez okres trzech lat (1.5.2004–30.4.2007) instytucje zobowiązane są publikować w języku maltańskim jedynie akty prawne przyjęte wspólnie przez Parlament Europejski i Radę.

Od 1 maja znika też kolorowy pasek na brzegu okładki Dziennika. Wersje językowe są oznaczane odtąd kodem ISO na okładce.

Od 1 maja bazy danych CELEX i EUR-Lex udostępnione są w 20 językach. W lipcu opublikowane zostaje ostatnie wydanie papierowe Wykazu obowiązujących wspólnotowych aktów prawnych (ang. Directory of Community legislation in force). Odtąd wykaz ten można znaleźć na stronie EUR-Lex. Od 1 listopada dane bazy CELEX zostają włączone do bazy EUR-Lex. Od 31 grudnia baza CELEX przestaje być aktualizowana.

2007

Od 1 stycznia Dziennik Urzędowy publikowany jest w 23 językach – w wyniku rozszerzenia UE o Rumunię i Bułgarię oraz w wyniku przyjęcia decyzji o publikacji prawa wtórnego w języku irlandzkim. Jednakże dla wydania irlandzkiego stosowane jest podobne odstępstwo jak dla wydania maltańskiego: w ciągu pięciu lat (1.1.2007–31.12.2011) instytucje są zobowiązane publikować w języku irlandzkim jedynie prawodawstwo przyjęte wspólnie przez Parlament Europejski i Radę [rozporządzenie Rady (WE) nr 920/2005].

1 stycznia wprowadzona zostaje nowa struktura klasyfikacji aktów publikowanych w Dzienniku Urzędowym.

2009

Od 1 grudnia – daty wejścia w życie Traktatu z Lizbony – do 31 grudnia w Dzienniku Urzędowym dodana jest czasowo część L V „Akty przyjęte od dnia 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Traktatu Euratom”.

2010

Od 1 stycznia zostaje wprowadzona nowa struktura klasyfikacji aktów publikowanych w Dzienniku Urzędowym, która uwzględnia zmiany wprowadzone przez Traktat z Lizbony.

2012

Odstępstwo dotyczące języka irlandzkiego, wprowadzone w 2007 r., zostało przedłużone rozporządzeniem Rady (UE) nr 1257/2010 na kolejne 5 lat (1.1.2012–31.12.2016).

2013

Od 1 lipca, w wyniku rozszerzenia UE o Chorwację, Dziennik Urzędowy publikowany jest w 24 językach.

2014

1 kwietnia ustaje wydawanie serii C ... E.

2016

1 stycznia powstają serie L ... I i C ... I.

W marcu portal [EUR-Lex](#) wprowadza europejski identyfikator prawodawstwa – ELI (European Legislation Identifier).

2017

Odstępstwo dotyczące języka irlandzkiego zostaje przedłużone po raz kolejny rozporządzeniem Rady (UE, Euratom) 2015/2264, ale jego zakres jest stopniowo zmniejszany, aż do całkowitego wycofania 31 grudnia 2021 r.

2022

Odstępstwo dotyczące języka irlandzkiego przestaje obowiązywać 1 stycznia 2022 r.

Kto przesyła teksty do publikacji z poszczególnych instytucji, organów i jednostek organizacyjnych

Pełna lista instytucji, organów i jednostek organizacyjnych zamieszczona została w [pkt 9.5.](#)

Parlament Europejski (Bruksela, Luksemburg, Strasburg)

Teksty do Dziennika Urzędowego przesyłane są przez różne dyrekcje.

Rada Europejska (Bruksela)

Teksty przesyła Sekretariat Generalny Rady Unii Europejskiej.

Rada Unii Europejskiej (Bruksela)

Teksty przesyła Sekretariat Generalny.

Komisja Europejska (Bruksela, Luksemburg)

Za przesyłanie tekstów, które mają się ukazać w Dzienniku Urzędowym, tzn. wiążących aktów prawnych ([seria L](#)), wniosków Komisji, informacji i zawiadomień ([seria C](#)) oraz ogłoszeń o zamówieniach publicznych i ogłoszeń Europejskiego Funduszu Rozwoju ([seria S](#)), odpowiada Sekretariat Generalny.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Luksemburg)

Teksty przesyła sekretariat.

Europejski Bank Centralny (Frankfurt nad Menem)

Teksty przesyła Dyrekcja Generalna „Sekretariat i Służby Językowe” lub Dyrekcja Generalna „Służby Prawne”.

Europejski Trybunał Obrachunkowy (Luksemburg)

Teksty przesyła dział „Komunikacja i Sprawozdania”.

Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Bruksela)

Teksty przesyła Sekretariat Generalny Rady Unii Europejskiej.

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (Bruksela)

Teksty z różnych jednostek przesyła sekretariat.

Europejski Komitet Regionów (Bruksela)

Teksty przesyła sekretariat.

Europejski Bank Inwestycyjny (Luksemburg)

Teksty przesyłane są przez odpowiednie jednostki.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (Strasburg) oraz **Europejski Inspektor Ochrony Danych** (Bruksela)

Teksty przesyłane są przez odpowiednie organy przyjmujące dany dokument.

Jednostki organizacyjne

Lista jednostek organizacyjnych, zob. pkt [9.5.3–9.5.6.](#)



Wielojęzyczna lista instytucji, organów i jednostek organizacyjnych, zob. [załącznik A9](#).

LegisWrite

LegisWrite to program komputerowy służący do tworzenia i weryfikowania oficjalnych dokumentów (zarówno tych o charakterze prawnym, jak i innych) oraz do ich wymiany między instytucjami. Pozwala on ujednolicić strukturę i formę tekstów.

Więcej informacji o LegisWrite można znaleźć na stronie GoPro (Guide to procedures), dostępnej dla pracowników instytucji i organów europejskich:

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/display/REGISTRY/Legiswrite> (en) ⁽¹⁾.

Źródła

Główne źródła wykorzystywane w pracy nad tekstami publikowanymi w Dzienniku Urzędowym:

- a) problemy natury językowej:
 - Wielki słownik ortograficzny, PWN, 2016,
 - Wielki słownik poprawnej polszczyzny, PWN, 2006,
 - Słownik języka polskiego, tom 1, 2, 3, PWN, 1998,
 - J. Podracki, Nowy słownik interpunkcyjny języka polskiego z zasadami przestankowania, Świat Książki, 2005;
- b) zagadnienia dotyczące redagowania aktów prawnych:
 - [Wspólny przewodnik praktyczny Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji przeznaczony dla osób redagujących akty prawne Unii Europejskiej](#), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2015,
 - [Wspólny podręcznik dotyczący formy i redakcji aktów przyjmowanych zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą](#) (Parlament, Rada, Komisja), lipiec 2020,
 - Wzory i wskazówki dotyczące aktów sporządzanych w ramach Rady Unii Europejskiej (Rada), 2015,
 - [Legislative drafting – a Commission manual](#) ⁽¹⁾,
 - Vademecum tłumacza – Wskazówki redakcyjne dla tłumaczy (Komisja),
 - Wskazówki redakcyjne (Trybunał Sprawiedliwości);
- c) tytuły aktów, ich zawartość, ostatnie zmiany aktów itp.:
 - [EUR-Lex](#) (umożliwia dostęp do prawa Unii Europejskiej: Dziennika Urzędowego oraz traktatów, orzecznictwa, dokumentów przygotowawczych itp.);
- d) korekta odbitek drukarskich Dziennika Urzędowego (zasady typograficzne):
 - [Visual guide – Official Journal typographical rules](#),
 - [Guide visuel – Règles typographiques du Journal officiel](#),
 - A. Wolański, Edycja tekstów, PWN, 2008.

Ponadto niektóre wydania Dziennika Urzędowego stanowią stały punkt odniesienia w takich dziedzinach, jak: rolnictwo, rybołówstwo, umowy handlowe, Nomenklatura scalona, umowy z krajami trzecimi itd.

⁽¹⁾ Link wewnętrzny – dokument roboczy dla pracowników instytucji europejskich.

1.

Struktura Dziennika Urzędowego

1.1. Struktura ogólna

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej obejmuje trzy serie:

- seria L: *Legislacja*,
- seria C: *Informacje i zawiadomienia*,
- seria S: *Suplement do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Dzienniki Urzędowe serii L i C ukazują się codziennie (od poniedziałku do piątku regularnie; w sobotę, niedzielę lub w dni wolne od pracy jedynie w pilnych przypadkach).

Wydania specjalne publikowane są w zależności m.in. od ich objętości, pilności i znaczenia.

Seria L

Seria L zawiera następujące części:

- akty ustawodawcze (L I),
- akty o charakterze nieustawodawczym (L II),
- inne akty (L III),
- akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom (L IV) (*część ta miała charakter czasowy, nieaktualna*),
- sprostowania.

Zob. [pkt 1.2.](#)

Oprócz serii L istnieje seria L ... I, w której publikuje się akty pilne.

Seria C

Seria C zawiera następujące części:

- rezolucje, zalecenia i opinie (C I),
- komunikaty (C II),
- akty przygotowawcze (C III),
- informacje (C IV),
- ogłoszenia (C V),
- sprostowania.

Zob. [pkt 1.3.](#)

Serię C uzupełniają serie C ... A, C ... E (publikacja zakończona 1 kwietnia 2014 r.) i C ... i (wielokropek oznacza numer dziennego wydania Dziennika Urzędowego serii C z tego samego dnia).

- Seria C ... A (A = *annex*)
W serii tej publikuje się ogłoszenia o konkursach, ogłoszenia o naborze oraz wspólne katalogi (np. Wspólny katalog odmian gatunków roślin rolniczych).
- Seria C ... E (E = *electronic*)
W tej serii – wyłącznie elektronicznej – publikowane były teksty takie, jak stanowiska Rady w zwykłej procedurze ustawodawczej czy protokoły posiedzeń i teksty przyjęte przez

Parlament Europejski. Dostępne są one na stronie [EUR-Lex](#) (a także na płytach DVD, które wydawane były co miesiąc).

- Seria C ... I (*I = isolated*).

Dz.U. C 137 z 27.5.2010.

Dz.U. C 137 A z 27.5.2010.

Dz.U. C 137 E z 27.5.2010.

Dz.U. C 119 I z 5.4.2018.

Ze względu na dużą różnorodność aktów wydawanych w serii C występuje w niej też większa różnorodność form (typograficznych) niż w serii L, jednak obowiązujące reguły są takie same dla obu serii.

Seria S

W serii S (*S = supplement*) publikuje się ogłoszenia o przetargach dotyczących zamówień publicznych, jak również ogłoszenia Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego i innych instytucji, organów i jednostek organizacyjnych. Seria ta jest dostępna w internecie ([baza danych TED](#)) i na DVD.

1.2. Seria L

1.2.1. Klasyfikacja aktów

Wydania serii L dzielą się na części i sekcje według poniższego schematu (zob. również [EUR-Lex](#) i [Visual Guide – Official Journal typographical rules](#)).



Dziennik Urzędowy – seria L

L I – Akty ustawodawcze

- rozporządzenia
- dyrektywy
- decyzje
- budżety

L II – Akty o charakterze nieustawodawczym

- umowy międzynarodowe
- rozporządzenia
- dyrektywy
- decyzje
- zalecenia
- wytyczne
- regulaminy wewnętrzne i regulaminy postępowania
- akty przyjęte przez organy utworzone na mocy umów międzynarodowych
- porozumienia międzyinstytucjonalne

L III – Inne akty

- Europejski Obszar Gospodarczy

L IV – Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom

- Uwaga:
- Porządek publikacji w każdej rubryce („rozporządzenia”, „dyrektywy” itd.) według instytucji przyjmujących akt został omówiony w [pkt 3.4.2.](#)
 - W części L II, w rubrykach „rozporządzenia”, „dyrektywy” i „decyzje”, akty klasyfikuje się zgodnie ze wskazanym powyżej porządkiem i według instytucji, w następującej kolejności: 1) akty oparte bezpośrednio na Traktacie; 2) akty delegowane; 3) akty wykonawcze (zob. [Tabele podsumowujące](#)).

Części

Akty publikowane w serii L Dziennika Urzędowego zamieszczane są w różnych częściach.

L I – Akty ustawodawcze

W części tej publikuje się „akty ustawodawcze”, w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, to znaczy rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, które zostały przyjęte:

- albo w drodze zwykłej procedury ustawodawczej (przyjęte wspólnie przez Parlament Europejski i Radę),
- albo w drodze specjalnej procedury ustawodawczej (przyjęte przez Radę z udziałem Parlamentu Europejskiego lub przyjęte przez Parlament Europejski z udziałem Rady).

W części L i publikuje się również budżet ogólny Unii Europejskiej (a także budżety korygujące, które są z nim powiązane), ponieważ przyjmowany jest on w drodze specjalnej procedury ustawodawczej.

Uwaga: Przed 1 grudnia 2009 r. budżet ogólny Unii Europejskiej publikowany był w części L II, pod tytułem „Ostateczne przyjęcie budżetu ogólnego Unii Europejskiej”. Poza tym w serii L publikowane było zestawienie dochodów i wydatków agencji, które obecnie zostało przeniesione do serii C.

L II – Akty o charakterze nieustawodawczym

W części tej publikowane są „akty o charakterze nieustawodawczym”, w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, to znaczy rozporządzenia, dyrektywy i decyzje, które nie zostały przyjęte w drodze procedury ustawodawczej, akty delegowane (art. 290), akty wykonawcze (art. 291) i akty oparte bezpośrednio na Traktatach (akty odnoszące się do umów międzynarodowych, decyzje w obszarze WPZiB itp.), jak również inne akty, takie jak zalecenia EBC i wytyczne.

L III – Inne akty

W części tej zamieszczają się „inne akty”, np. akty Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

L IV – Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom

W części tej publikowane są akty przyjęte przed 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatów WE, UE i Euratom (część ta miała charakter czasowy, nieaktualna).

Klasifikacja

W każdej części akty są klasyfikowane według dwóch kryteriów:

- a) według rodzaju (rozporządzenie, dyrektywa, decyzja...);
- b) następnie, jeśli zachodzi taka potrzeba, zgodnie z porządkiem publikacji instytucji przyjmujących akt (zob. [pkt 3.4.2](#)): Parlament Europejski, Rada Europejska, Parlament Europejski i Rada, Rada, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejski Bank Centralny, Trybunał Obrachunkowy....

1.2.2. Numeracja aktów

Numery nadawane są przez Urząd Publikacji.

Elementy numeracji

Numer aktu składa się z trzech elementów, ułożonych w następującej kolejności:

- skrótu lub akronimu domeny, umieszczonego w nawiasach („UE” dla Unii Europejskiej, „Euratom” dla Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, „UE, Euratom” dla Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, „WPZiB” dla wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa),
- roku publikacji, zapisanego czterema cyframi,
- numeru porządkowego, z jednej wspólnej serii numerów, niezależnie od domeny i rodzaju dokumentu, składającego się z różnej liczby cyfr w zależności od potrzeb:

(domena) RRRR/N



Numeracja przed 1 stycznia 2015 r.

Sposób numeracji aktów był wówczas różny dla różnych typów aktów. W odesłaniach należy zachować ówczesną numerację.

Zasady ogólne

a) Gdy rok jest poprzedzony numerem porządkowym, stosuje się skrót „nr”:

rozporządzenie Komisji (UE) nr 16/2010

decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 284/2010/UE

Natomiast gdy numer porządkowy jest poprzedzony rokiem, nie stosuje się skrótu „nr”:

decyzja Komisji 2010/300/UE

b) Rok zapisuje się czterema cyframi (przed 1 stycznia 1999 r. – dwoma):

rozporządzenie Komisji (WE) nr 23/1999

decyzja Rady 2010/294/UE

rozporządzenie Rady (WE) nr 2820/98

Uwaga: Skróty i akronimy domen zmieniały się na przestrzeni czasu, wraz z przyjmowaniem nowych Traktatów lub zmian do Traktatów:

- przed 1 listopada 1993 r. używano skrótów „EWG”, „EWWiS” i „Euratom”,
- od 1 listopada 1993 r. (daty wejścia w życie traktatu z Maastricht): „EWG” zostało zastąpione przez „WE”. Pojawiły się też skróty „WSiSW” (wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne), WPZiB (wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa) i „KPC” (konwencje podpisane pomiędzy państwami członkowskimi),
- skrót „EWWiS” nie jest używany od 24 lipca 2002 r. – po wygaśnięciu Traktatu EWWiS,
- od 1 grudnia 2009 r.: w następstwie wejścia w życie Traktatu z Lizbony skrót „WE” został zastąpiony przez „UE”. Jeśli chodzi o skróty wprowadzone w następstwie wejścia w życie traktatu z Maastricht, to skrót „WPZiB” został zachowany, natomiast „WSiSW” oraz „KPC” nie są już używane.

Numeracja

Aktom nadawano wówczas numer porządkowy z jednej z odrębnych serii numerów, a kolejność elementów numeracji zależała od typu aktu.

Rozporządzenia

Akty te otrzymują numerację typu: „(skrót lub akronim) [umieszczony w nawiasach okrągłych] numer porządkowy/rok”:

rozporządzenie (UE) nr 641/2010

Sposób zapisu numeracji rozporządzeń zmieniał się na przestrzeni czasu. Oto kolejne etapy:

- od 1952 r. do 31 grudnia 1962 r. (wyłącznie numer):
rozporządzenie nr 1
- od 1 stycznia 1963 r. do 31 grudnia 1967 r. (dodanie odniesienia do roku oraz odpowiedniego Traktatu):
rozporządzenie nr 1009/67/EWG
- od 1 stycznia 1968 r. (zmiana pozycji skrótu odnoszącego się do Traktatu):
rozporządzenie (EWG) nr 1470/68

Dyrektywy

W dyrektywach po roku umieszcza się numer porządkowy i skrót lub akronim:

dyrektywa Rady 2010/24/UE

Od 1 stycznia 1992 r. do 31 grudnia 2014 r. numer był nadawany przez Sekretariat Generalny Rady.

Niektóre starsze dyrektywy zawierają w tytule liczebnik porządkowy:

pierwsza dyrektywa Rady 73/239/EWG

Decyzje

W decyzjach publikowanych w części L i rok i skrót lub akronim umieszcza się po numerze porządkowym:

decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 477/2010/UE

Decyzje przyjęte w procedurze ustawodawczej oraz rozporządzenia numeruje się w ramach wspólnej serii numerów porządkowych (decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 477/2010/UE, rozporządzenie Komisji (UE) nr 478/2010, rozporządzenie Komisji (UE) nr 479/2010...).

W decyzjach publikowanych w części L II po roku umieszcza się numer porządkowy i skrót lub akronim:

decyzja Rady 2010/294/UE

Budżety

Ostateczne przyjęcie budżetu ogólnego oraz budżety korygujące mają numery, które pojawiają się w spisie treści i na stronie tytułowej (np. 2010/117/UE, Euratom), ale nie są cytowane w odesłaniach.

Podwójna numeracja

Niektóre dokumenty mogą mieć podwójną numerację:

- numer nadany przez Urząd Publikacji (np. „(UE) 2015/299”),
- numer nadany przez instytucję przyjmującą akt (np. „EBC/2015/5”, „ATALANTA/4/2015”).

W aktach prawnych i instrumentach prawnych Europejskiego Banku Centralnego, jak również w decyzjach Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa numer nadany przez instytucję przyjmującą akt umieszczany jest w nawiasie na końcu tytułu:

decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/299 [...] (EBC/2015/5)

decyzja Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa (WPZiB) 2015/711 [...] (ATALANTA/4/2015)

W niektórych aktach numer nadany przez Urząd Publikacji nie zawiera domeny i umieszczany jest w nawiasie kwadratowym na końcu tytułu. Chodzi o decyzje różnego rodzaju rad i komitetów utworzonych na mocy umów międzynarodowych, akty dotyczące Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), akty dotyczące Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) i regulaminy Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ):

decyzja nr 1/2015 Komitetu Ambasadorów AKP-UE [...] [2015/1909]

decyzja Wspólnego Komitetu EOG nr 159/2014 [...] [2015/94]

decyzja Urzędu Nadzoru EFTA nr 226/17/COL [...] [2018/564]

regulamin nr 78 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) [...] [2015/145]



Podwójna numeracja przed 1 stycznia 2015 r.

Akty mające znaczenie dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), akty dotyczące Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) i regulaminy Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) miały wyłącznie numer nadany przez instytucję przyjmującą akt.

Akty i inne teksty nienumerowane

Niektóre akty i inne teksty nie otrzymują numeru, jak na przykład:

- umowy międzynarodowe (zob. [pkt 1.2.3 „L II – Akty o charakterze nieustawodawczym”](#)) dołączone do decyzji,
- informacje dotyczące dat wejścia w życie umów międzynarodowych (wyłącznie informacje publikowane w serii L),
- sprostowania.

1.2.3. Zawartość

L I – Akty ustawodawcze

a) Rozporządzenia

Chodzi o rozporządzenia przyjęte wspólnie przez Parlament Europejski i Radę (zwykła procedura ustawodawcza) lub przyjęte indywidualnie przez jedną z tych instytucji z udziałem drugiej (specjalna procedura ustawodawcza):

rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/475

rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939

b) Dyrektywy

Chodzi o dyrektywy przyjęte wspólnie przez Parlament Europejski i Radę (zwykła procedura ustawodawcza) lub przyjęte indywidualnie przez jedną z tych instytucji z udziałem drugiej (specjalna procedura ustawodawcza):

dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/254

dyrektywa Rady (UE) 2015/121

c) Decyzje

Chodzi o decyzje przyjęte wspólnie przez Parlament Europejski i Radę (zwykła procedura ustawodawcza) lub przyjęte indywidualnie przez jedną z tych instytucji z udziałem drugiej (specjalna procedura ustawodawcza):

decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/601

decyzja Rady (UE, Euratom) 2015/457

d) Budżety

W tej części publikowane są – poprzedzone aktem ostatecznego przyjęcia – budżet ogólny Unii Europejskiej i budżety korygujące:

ostateczne przyjęcie (UE, Euratom) 2015/339 budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2015

ostateczne przyjęcie (UE, Euratom) 2015/366 budżetu korygującego nr 2 Unii Europejskiej na rok budżetowy 2014

Numer jest przypisany do ostatecznego przyjęcia, tzn. do aktu poprzedzającego budżet ogólny lub budżet korygujący. Sam budżet ogólny, w ścisłym znaczeniu, nie ma żadnego numeru, w przeciwieństwie do budżetów korygujących, noszących numer nadany przez instytucję przyjmującą je („budżet korygujący nr 2 Unii Europejskiej na rok budżetowy 2014”).

L II - Akty o charakterze nieustawodawczym

a) Umowy międzynarodowe

Przez „umowy międzynarodowe” (zwane dalej umowami) rozumie się tutaj między innymi: umowy zawarte przez Unię Europejską lub Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, konwencje podpisane przez państwa członkowskie, umowy, konwencje i protokoły zawarte przez przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, umowy wewnętrzne pomiędzy przedstawicielami rządów państw członkowskich zebranymi w Radzie, porozumienia w formie wymiany listów.

Umowy, zdefiniowane powyżej, nie otrzymują numerów.

W części tej publikuje się:

- decyzje dotyczące umowy, do których dołączony jest tekst umowy:

decyzja Rady (UE) 2015/209 z dnia 10 listopada 2014 r. w sprawie podpisania w imieniu Unii Europejskiej i tymczasowego stosowania Umowy o współpracy naukowej i technologicznej między Unią Europejską a Wyspami Owczymi, włączającą Wyspy Owcze na zasadzie stowarzyszenia do programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji na lata 2014–2020 Horyzont 2020

Umowa o współpracy naukowej i technologicznej między Unią Europejską a Wyspami Owczymi włączającą Wyspy Owcze na zasadzie stowarzyszenia do programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) Horyzont 2020

decyzja Rady (UE) 2015/105 z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie podpisania w imieniu Unii oraz tymczasowego stosowania Protokołu do Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Azerbejdżanu, z drugiej strony, w sprawie umowy ramowej między Unią Europejską a Republiką Azerbejdżanu dotyczącej ogólnych zasad udziału Republiki Azerbejdżanu w programach unijnych

Protokół do Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Azerbejdżanu, z drugiej strony, w sprawie umowy ramowej między Unią Europejską a Republiką Azerbejdżanu dotyczącej ogólnych zasad udziału Republiki Azerbejdżanu w programach unijnych

- decyzje dotyczące umowy, do których jednak tekst umowy nie został dołączony:

decyzja Rady (UE) 2015/1796 z dnia 1 października 2015 r. w sprawie zawarcia Umowy o współpracy naukowej i technologicznej między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską stowarzyszającą Konfederację Szwajcarską z programem „Horyzont 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji oraz programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej uzupełniającym „Horyzont 2020” i regulującej uczestnictwo Konfederacji Szwajcarskiej w działaniach ITER prowadzonych przez Fusion for Energy

- informacje dotyczące wejścia umów w życie:

Informacja dotycząca wejścia w życie Umowy o współpracy naukowej i technologicznej między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską stowarzyszającą Konfederację Szwajcarską z programem „Horyzont 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji oraz programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej uzupełniającym „Horyzont 2020” i regulującej uczestnictwo Konfederacji Szwajcarskiej w działaniach ITER prowadzonych przez Fusion for Energy

b) Rozporządzenia

Chodzi o niektóre rozporządzenia Rady (rozporządzenia oparte bezpośrednio na Traktatach i rozporządzenia wykonawcze), rozporządzenia Komisji (rozporządzenia oparte bezpośrednio na Traktatach, rozporządzenia delegowane i wykonawcze) i rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego:

rozporządzenie Rady (UE) 2015/106
rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2015/81
rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/281
rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/52
rozporządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/534 [...] (EBC/2015/13)

c) Dyrektywy

Chodzi o niektóre dyrektywy Rady (dyrektywy oparte bezpośrednio na Traktatach i dyrektywy wykonawcze) i dyrektywy Komisji (dyrektywy oparte bezpośrednio na Traktatach, dyrektywy delegowane i wykonawcze):

dyrektywa Rady (UE) 2015/652
dyrektywa Komisji (UE) 2015/565
dyrektywa delegowana Komisji (UE) 2015/573
dyrektywa wykonawcza Komisji (UE) 2015/1168

d) Decyzje

Chodzi o następujące decyzje:

- decyzje przedstawicieli rządów państw członkowskich, decyzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich, decyzje podjęte za wspólnym porozumieniem przedstawicieli rządów państw członkowskich:

decyzja przedstawicieli rządów państw członkowskich (UE, Euratom) 2015/578

- niektóre decyzje Parlamentu Europejskiego:

decyzja Parlamentu Europejskiego (UE) 2015/1614

- decyzje Rady Europejskiej:

decyzja Rady Europejskiej (UE) 2018/509

- niektóre decyzje Parlamentu Europejskiego i Rady:

decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/468

- niektóre decyzje Rady (decyzje oparte bezpośrednio na Traktatach, w tym decyzje w obszarze WPZiB, i decyzje wykonawcze):

decyzja Rady (UE) 2015/1025

decyzja wykonawcza Rady (UE) 2015/156

decyzja Rady (WPZiB) 2015/76

- decyzje Komisji (decyzje oparte bezpośrednio na Traktatach, decyzje delegowane i wykonawcze):

decyzja Komisji (UE) 2015/119

decyzja delegowana Komisji (UE) 2015/1602

decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2015/103

- decyzje Europejskiego Banku Centralnego:

decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/299 [...] (EBC/2015/5)

Decyzje EBC, które mają już numer nadany im przez instytucję („EBC/2015/5”), publikowane są z [podwójną numeracją](#) (zob. pkt 1.2.2).

Uwaga: Przed 1 grudnia 2009 r. rozróżniano dwa typy decyzji (w niektórych językach określano je za pomocą różnych nazw). Z jednej strony decyzje, które zawierały artykuł wskazujący adresata (lub adresatów) na końcu części normatywnej i numer notyfikacji w tytule, z drugiej strony tzw. decyzje *sui generis*, których część normatywna była wprowadzana wyrażeniem „stanowi(-a), co następuje” [a nie: „przyjmuje(-a) niniejszą decyzję”]. Od wejścia w życie Traktatu z Lizbony to rozróżnienie już nie obowiązuje. Jednakże w pewnych wypadkach przyjmuje się decyzje niewskazujące adresata, które mają formę dawnych decyzji *sui generis*.

e) Zalecenia

Chodzi o zalecenia Rady dotyczące przypadków, o których mowa w art. 121, 126, 140 i 292 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, o zalecenia Komisji (art. 292) i zalecenia Europejskiego Banku Centralnego (art. 292):

zalecenie Rady (UE) 2015/1029

zalecenie Komisji (UE) 2015/682

Zalecenia EBC, które mają już numer nadany im przez instytucję, publikowane są z [podwójną numeracją](#) (zob. pkt 1.2.2).

Inne zalecenia publikowane są w serii C.

f) Wytyczne

Chodzi o wytyczne Europejskiego Banku Centralnego. Akty, które mają już numer nadany im przez instytucję („EBC/2015/20”), publikowane są z podwójną numeracją (zob. pkt 1.2.2):

wytyczne Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/732 [...] (EBC/2015/20)

g) Regulaminy wewnętrzne i regulaminy postępowania

Chodzi o regulaminy wewnętrzne i regulaminy postępowania instytucji i organów; regulaminy wewnętrzne jednostek organizacyjnych publikowane są w serii C:

Komitet Regionów – regulamin wewnętrzny

regulamin wewnętrzny Trybunału Obrachunkowego Unii Europejskiej

zmiany do instrukcji dla sekretarza Sądu

Jeśli regulamin wewnętrzny jest załączony do aktu, to jest tym samym publikowany w tej samej części co ten akt:

decyzja Rady (UE) 2015/354 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia regulaminu wewnętrznego Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego utworzonego pod auspicjami Europejskiego Banku Inwestycyjnego (*akt, do którego załączony jest regulamin wewnętrzny*)

Regulaminy wewnętrzne i regulaminy postępowania nie są numerowane.

h) Akty przyjęte przez organy utworzone na mocy umów międzynarodowych

W sekcji tej publikowane są decyzje organów utworzonych na mocy umów międzynarodowych, jak również regulaminy Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ). Akty te mają podwójną numerację (zob. pkt 1.2.2):

decyzja nr 1/2015 Komitetu Ambasadorów AKP-UE [...] [2015/1909]

decyzja nr 1/2015 Wspólnego Komitetu UE-Szwajcaria [...] [2015/542]

regulamin nr 78 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) [...] [2015/145]

decyzja nr 3/JP/2018 [...] [2019/347]

i) Porozumienia międzyinstytucjonalne

Porozumienia międzyinstytucjonalne regulują określone aspekty konsultacji i współpracy pomiędzy instytucjami UE i są efektem konsensusu między nimi – tzn. stanowią formę wspólnego regulaminu.

Instytucje decydują, czy umowy te mają zostać opublikowane w serii L czy w serii C, w zależności od kontekstu, zakresu i skutków.

L III – Inne akty

Europejski Obszar Gospodarczy

W części tej publikuje się:

- decyzje przyjęte w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG):

decyzja Wspólnego Komitetu EOG nr 159/2014 [...] [2015/94]

- akty przyjęte w ramach Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA):

decyzja Urzędu Nadzoru EFTA nr 226/17/COL [...] [2018/564]

decyzja Stałego Komitetu Państw EFTA nr 2/2015/SC [...] [2015/2024]

- regulamin Trybunału EFTA.

Akty te, z wyjątkiem regulaminu Trybunału EFTA, mają podwójną numerację (zob. pkt 1.2.2).

W aktach przyjętych przez Urząd Nadzoru EFTA rok wymieniony w numerze aktu zapisuje się dwoma cyframi: nr 226/17/COL („COL” wskazuje Kolegium Urzędu Nadzoru).

L IV – Akty przyjęte przed 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom

W części tej publikowane są akty przyjęte przed 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatów WE, UE i Euratom. Część ta ma charakter czasowy:

decyzja Rady 2010/16/WPZiB/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o przetwarzaniu i przekazywaniu z Unii Europejskiej do Stanów Zjednoczonych danych z komunikatów finansowych do celów Programu śledzenia środków finansowych należących do terroristów

Sprostowania

Mając na uwadze, że sprostowania mogą być publikowane tylko w niektórych językach i mogą być różnej długości w różnych wersjach językowych (jest to zresztą jedyna część Dziennika Urzędowego, która nie jest synoptyczna), umieszcza się je zawsze na końcu. Nie są one numerowane:

sprostowanie do decyzji Rady (UE) 2015/1509 z dnia 4 września 2015 r. w sprawie mianowania do Komitetu Regionów zastępcy członka z Włoch

1.3. Seria C

1.3.1. Klasifikacja dokumentów

W serii C publikowane są dokumenty bardzo różnorodne. Oto niewyczerpująca lista rodzajów dokumentów publikowanych w różnych częściach Dziennika Urzędowego C (lista bardziej kompletna została zamieszczona w [Visual Guide – Official Journal typographical rules](#)).

 Dziennik Urzędowy – seria C
C I – Rezolucje, zalecenia i opinie <ul style="list-style-type: none">– rezolucje– zalecenia– opinie
C II – Komunikaty <ul style="list-style-type: none">– porozumienia międzyinstytucjonalne– wspólne deklaracje– komunikaty instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej
C III – Akty przygotowawcze <ul style="list-style-type: none">– inicjatywy państw członkowskich– Parlament Europejski– Rada– Komisja Europejska– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej– Europejski Bank Centralny– Trybunał Obrachunkowy– Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa– Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny– Komitet Regionów– Europejski Bank Inwestycyjny– jednostki organizacyjne Unii Europejskiej
C IV – Informacje <ul style="list-style-type: none">– informacje instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej– informacje państw członkowskich– informacje dotyczące Europejskiego Obszaru Gospodarczego (<i>najpierw te pochodzące z instytucji, później pochodzące z państw członkowskich</i>)– informacje państw trzecich
C V – Ogłoszenia <ul style="list-style-type: none">– postępowania administracyjne– postępowania sądowe– postępowania związane z realizacją wspólnej polityki handlowej– postępowania związane z realizacją polityki konkurencji– inne akty

1.3.2. Numeracja dokumentów

Numer dokumentu

W dokumentach publikowanych w serii C numer publikacyjny, nadawany przez Urząd Publikacji, umieszcza się po tytule. Numer ten zawiera:

- a) rok publikacji:
 - (i) od 1 stycznia 1999 r. – wszystkie cztery cyfry;
 - (ii) do 31 grudnia 1998 r. – dwie ostatnie cyfry;

- b) numer Dziennika Urzędowego;
- c) numer wskazujący kolejność publikacji w Dzienniku Urzędowym.

98/C 45/01

2010/C 2/08

Numer dokumentu – ujęty w nawiasy – umieszczany jest w pozycji wyśrodkowanej pod tytułem. W spisie treści numer ten umieszczany jest na marginesie, bez nawiasów.

Numeracja specjalna

Niektóre dokumenty mają w tytule własną numerację:

- stanowiska Rady w ramach zwykłej procedury ustawodawczej:

stanowisko Rady (UE) nr 11/2010 w pierwszym czytaniu

Uwaga: W przeszłości, w ramach procedury współpracy, istniały „wspólne stanowiska Rady”:

wspólne stanowisko Rady (WE) nr 14/2005

- pomoc państwa:

pomoc państwa C 32/09

Uwaga: Zapis roku: C 55/99, C 55/2000 (cztery cyfry dla 2000 r.), C 55/01...

- sprawy przed Trybunałem Sprawiedliwości, Sądem i Sądem do spraw Służby Publicznej:

sprawa C-187/10 (*litera C, „cour” – Trybunał Sprawiedliwości*)

sprawa T-211/10 (*litera T, „tribunal” – Sąd – od 15 listopada 1989 r.*)

sprawa F-29/10 (*litera F, „fonction publique” – Sąd do spraw Służby Publicznej – od 23 lipca 2005 r. do 31 sierpnia 2016 r.*)

przed 15 listopada 1989 r. (wyłącznie dla Trybunału Sprawiedliwości): sprawa 84/81

Uwaga: Sąd do spraw Służby Publicznej zakończył działalność 1 września 2016 r. po powierzeniu jego właściwości Sądowi.

- opinie Trybunału Obrachunkowego:

opinia nr 1/2010

- sprawy przed Trybunałem EFTA:

sprawa E-5/10

- ogłoszenia o otwartych konkursach (seria C ... A):

EPSO/AD/177/10

- ogłoszenia o naborze na stanowisko:

COM/2010/10275

- decyzje Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego:

decyzja nr H8 z dnia 17 grudnia 2015 r. (aktualizacja z niewielkimi doprecyzowaniami technicznymi z dnia 9 marca 2016 r.) w sprawie sposobu funkcjonowania i składu Komisji Technicznej ds. Przetwarzania Danych przy Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego

- budżety korygujące agencji:

zestawienie dochodów i wydatków Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy na rok budżetowy 2010 – budżet korygujący nr 1

- zaproszenia do składania ofert:

zaproszenie do składania ofert IX-2011/01 – Dotacje dla partii politycznych na poziomie europejskim

Uwaga: Do 23 lipca 2002 r. (data wygaśnięcia Traktatu EWWiS) istniały też zgody Rady:

zgoda nr 22/96

zgoda nr 6/2002

1.3.3. Zawartość

C I – Rezolucje, zalecenia i opinie

W części tej publikowane są:

- rezolucje [np. rezolucje (o charakterze nieustawodawczym) Parlamentu Europejskiego, rezolucje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, rezolucje Rady, rezolucje Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, rezolucje Europejskiego Komitetu Regionów],
- zalecenia (np. zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, zalecenia Rady, zalecenia Komisji, zalecenia Europejskiego Banku Centralnego),
- opinie, o które instytucje nie mają obowiązku występować (opinie Rady, opinie Komisji, opinie Europejskiego Banku Centralnego, opinie Trybunału Obrachunkowego, opinie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, opinie Europejskiego Komitetu Regionów, opinie Europejskiego Inspektora Ochrony Danych).

W obrębie każdej kategorii dokumenty są klasyfikowane zgodnie z porządkiem publikacji (zob. [pkt 3.4.2](#)).

C II – Komunikaty

W części tej publikowane są:

- porozumienia międzyinstytucjonalne (włącznie z decyzjami zmieniającymi te porozumienia); instytucje decydują, czy umowy te mają zostać opublikowane w serii L czy w serii C, w zależności od kontekstu, zakresu i skutków,
- wspólne deklaracje,
- komunikaty instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej (np. decyzje Parlamentu Europejskiego, komunikaty Rady, niektóre decyzje Komisji, komunikaty Komisji, wspólne katalogi odmian gatunków roślin rolniczych i warzywnych, noty wyjaśniające do Nomenklatury scalonej, jednolite zastosowanie Nomenklatury scalonej, informacje o braku sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji, zgłoszenia zamiaru koncentracji, zatwierdzenia pomocy państwa, decyzje podmiotów zarządzających, wszczęcia postępowań).

W obrębie każdej kategorii dokumenty są klasyfikowane zgodnie z porządkiem publikacji (zob. [pkt 3.4.2](#)).

C III – Akty przygotowawcze

W części tej publikowane są:

- inicjatywy państw członkowskich,
- akty przygotowawcze instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej (np. rezolucje legislacyjne, stanowiska i rezolucje Parlamentu Europejskiego, stanowiska Rady, opinie, o które instytucje mają obowiązek występuwać, i zalecenia Europejskiego Banku Centralnego, opinie Trybunału Obrachunkowego, o które instytucje mają obowiązek występuwać, opinie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, o które instytucje mają obowiązek występuwać, opinie Europejskiego Komitetu Regionów, o które instytucje mają obowiązek występuwać).

W obrębie każdej kategorii dokumenty są klasyfikowane zgodnie z porządkiem publikacji (zob. [pkt 3.4.2](#)).

C IV – Informacje

W części tej publikowane są:

- informacje instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej (np. oświadczenia przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, akty Rady, decyzje Rady, sprawozdania roczne Rady, sprawozdania z zarządzania budżetem i finansami instytucji i organów, protokoły posiedzeń Parlamentu Europejskiego, decyzje Parlamentu Europejskiego, decyzje Komisji, zawiadomienia Komisji w sprawie mianowania członków, kursy walutowe euro, zestawienia decyzji Unii Europejskiej w sprawie pozwoleń na dopuszczenie do obrotu, wyznaczenia sędziów Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego, sprawozdania Trybunału Obrachunkowego, stopy procentowe stosowane przez Europejski Bank Centralny, decyzje Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, akty jednostek organizacyjnych, regulaminy wewnętrzne jednostek organizacyjnych),
- informacje państw członkowskich (np. informacje przekazane przez państwa członkowskie dotyczące przyznanej pomocy państwa, obowiązku użyteczności publicznej, wyciągi z decyzji sądów krajowych, bilans zapasów produktów w UE, różne procedury krajowe, wykazy produktów),
- informacje dotyczące Europejskiego Obszaru Gospodarczego [najpierw informacje instytucji (Wspólny Komitet EOG, Urząd Nadzoru EFTA, Stały Komitet Państw EFTA, Komitet Konsultacyjny EOG, Trybunał EFTA), następnie informacje państw członkowskich EOG lub EFTA],
- informacje państw trzecich.

W obrębie każdej kategorii dokumenty są klasyfikowane zgodnie z porządkiem publikacji (zob. [pkt 3.4.2](#)).

C V – Ogłoszenia

W części tej publikowane są:

- postępowania administracyjne (np. ogłoszenia o konkursach, o naborze na stanowisko, zaproszenia do składania wniosków, zaproszenia do wyrażenia zainteresowania, ogłoszenia przetargów, przewodniki dotyczące konkursów otwartych, listy rezerwowe),
- postępowania sądowe (np. ogłoszenia o sprawach przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, ogłoszenia o sprawach przed Trybunałem EFTA),
- postępowania związane z realizacją wspólnej polityki handlowej (np. zawiadomienia dotyczące postępowań antydumpingowych, propozycje zamknięcia spraw dotyczących skarg, zawiadomienia o wszczęciu postępowań antysubsydijnych, zawiadomienia dotyczące obowiązujących środków wyrównawczych),
- postępowania związane z realizacją polityki konkurencji (np. pomoc państwa, zgłoszenia zamiaru koncentracji, komunikaty i zawiadomienia rządów państw członkowskich, potwierdzenia odbioru skarg),
- inne akty (np. zawiadomienia dla osób, grup i podmiotów umieszczonych w wykazie, publikacje wniosków, publikacje streszczeń specyfikacji, ogłoszenia informacyjne na temat

konsultacji społecznych, ogłoszenia o przetargach, powiadomienia dotyczące wniosków złożonych przez państwa członkowskie).

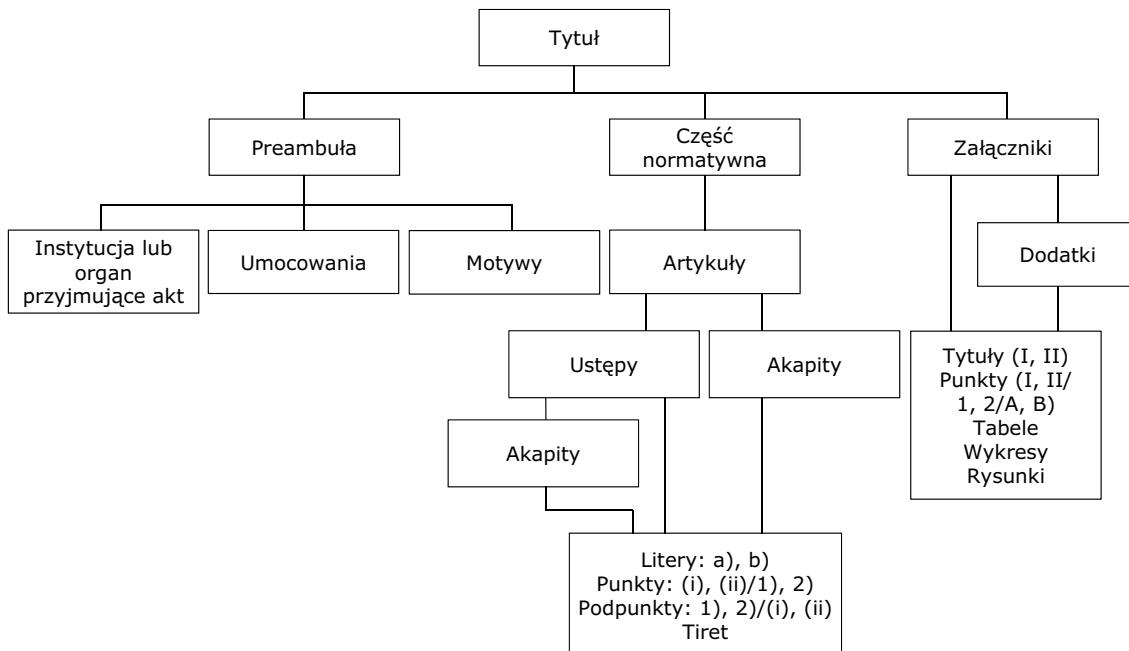
W obrębie każdej kategorii dokumenty są klasyfikowane zgodnie z porządkiem publikacji (zob. [pkt 3.4.2](#)).

Uwaga: Traktaty nieratyfikowane, traktaty w wersji skonsolidowanej, a także sprostowania do traktatów publikowane są w serii C (poza wymienionymi częściami).

2.

Struktura aktów prawnych

Poniższy schemat przedstawia podstawowe elementy aktu prawnego. W zależności od złożoności tekstu w preambule, w części normatywnej i w załącznikach możliwy jest ich podział na części, tytuły, rozdziały lub sekcje.



2.1. Tytuł

Pełny tytuł aktu zawiera:

- określenie rodzaju aktu (rozporządzenie, dyrektywa itp.),
- nazwa instytucji lub organu, które przyjęły akt,
- numer [tzn. odpowiedni skrót lub akronim („UE”, „Euratom”, „UE, Euratom”, „WPZiB”), rok oraz numer porządkowy aktu],
- data przyjęcia (a dla aktów przyjętych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę – data podpisania),
- temat (czyli określenie przedmiotu aktu),
- w przypadku aktów z podwójną numeracją – numer nadany przez instytucję przyjmującą akt (zob. pkt 1.2.2. [Podwójna numeracja](#)).

Zasady przywoływania tytułów i odsyłania do nich są omówione w [pkt 3.2.](#)

Szyk ten obowiązuje we wszystkich aktach przyjętych przez instytucje Unii Europejskiej, a także w aktach przyjętych przez organy EOG i EFTA.

Uwaga: Do 31 grudnia 2007 r. inny szyk stosowany był w dokumentach przyjętych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę; nazwy instytucji przyjmujących akt umieszczane były po numerze aktu.

Szyk ten jest inny w tytułów aktów przyjętych przez organy (rady, komisje i komitety) utworzone na mocy umów międzynarodowych (z wyjątkiem EOG i EFTA):

- wskazanie rodzaju aktu (np. decyzja),
- numer (tzn. numer porządkowy aktu i rok),
- nazwa organu przyjmującego dany akt,
- data przyjęcia,
- temat,
- numer nadany przez Urząd Publikacji.

decyzja nr 1/2015 Komitetu ustanowionego na mocy umowy między Współnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie wzajemnego uznawania w odniesieniu do oceny zgodności z dnią 14 kwietnia 2015 r. dotycząca zmiany rozdziału 16 dotyczącego wyrobów budowlanych i rozdziału 18 dotyczącego produktów biobójczych oraz w sprawie aktualizacji odniesień do aktów prawnych wymienionych w załączniku 1 [2015/1058]

decyzja nr 1/2016 Wspólnego Komitetu ds. Transportu lotniczego Unia Europejska/Szwajcaria ustanowionego na mocy umowy między Współnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie transportu lotniczego z dnia 11 kwietnia 2016 r. zastępująca załącznik do umowy między Współnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie transportu lotniczego [2016/689]

Jeśli tytuł został zmieniony innym aktem lub poprawiony w drodze sprostowania, należy zawsze przywoływać ten zmieniony lub poprawiony tytuł.

Uwaga: Na pierwszej stronie aktu pod tytułem mogą pojawić się wyrażenia „tekst jednolity” lub „wersja przekształcona”. Wyrażenia te zawsze zapisywane są pod tytułem, w nawiasie, małymi literami, pismem pogrubionym. Nie pojawiają się one nigdy w spisie treści na okładce ani w odesłaniach do rzeczonego aktu.

2.2. Preambuła

W akcie prawnym „preambuła” jest częścią między tytułem a częścią normatywną aktu.

2.2.1. Umocowania

Umocowania wskazują kolejno:

1) **podstawę prawną** aktu:

- a) akty prawa pierwotnego (traktaty, akty przystąpienia, protokoły załączone do traktatów) i umowy międzynarodowe (umowy, protokoły związane z umowami, konwencje itd.), które stanowią ogólną podstawę prawną danego aktu:

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, [w szczególności jego art. ...],

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, [w szczególności jego art. ...],

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, [w szczególności jego art. ...],

uwzględniając Akt przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji,

Nie podaje się skrótów nazw traktatów.

Jeśli akt opiera się na większej liczbie traktatów, należy je przywoływać – w oddzielnych wersach – w następującym porządku: Traktat o Unii Europejskiej, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

Tytuły aktów prawa pierwotnego przywołuje się bez odsyłaczy do przypisów. Tytuły umów międzynarodowych, w tym związanych z nimi protokołów, mogą być przywoływane w ich formie skróconej i mogą im towarzyszyć odsyłacze do przypisów;

- b) w stosownych przypadkach, akty prawa wtórnego, które stanowią szczególną podstawę danego aktu. Akty te są przywoływane w pełnej formie tytułu, któremu towarzyszy odsyłacz do przypisu określającego adres publikacyjny:

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią⁽¹⁾,

[...]

⁽¹⁾ Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 1.

- 2) **akty przygotowawcze** (np. wnioski, inicjatywy, zalecenia, zgody lub opinie przewidziane przez Traktaty), po których ewentualnie może pojawić się odsyłacz do przypisu:

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽²⁾,

[...]

⁽¹⁾ Opinia z dnia 5 maja 2010 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia z dnia 17 lutego 2010 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

W wypadku gdy Traktat wymaga konsultacji z instytucją lub organem i w wyniku konsultacji wydana zostaje opinia, wprowadza się umocowanie słowami „uwzględniając opinię...”, po którym dodaje się odsyłacz do przypisu zawierającego adres publikacyjny w Dzienniku Urzędowym lub, w wypadku jego braku, wyrażenie „Opinia z dnia [data] (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym)”.

W wypadku gdy Traktat wymaga konsultacji z instytucją lub organem, ale w wyniku konsultacji nie zostaje wydana opinia, stosowne umocowanie brzmi: „po konsultacji z ... ,” (bez odsyłacza do przypisu i bez innych szczegółów);

- 3) w wypadku aktów ustawodawczych:

- a) przekazanie projektu aktu parlamentom narodowym:

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

- b) zastosowaną procedurę:

- (i) zwykła procedura ustawodawcza:

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁽³⁾,

[...]

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2009 r. (Dz.U. C 87 E z 1.4.2010, s. 191) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 15 lutego 2010 r. (Dz.U. C 107 E z 27.4.2010, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2010 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 8 listopada 2010 r.

- (ii) zwykła procedura ustawodawcza, z komitem pojednawczym:

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, uwzględniając wspólny projekt zatwierdzony w dniu 24 stycznia 2011 r. przez komitet pojednawczy⁽²⁾,

[...]

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 kwietnia 2009 r. (Dz.U. C 184 E z 8.7.2010, s. 312), stanowisko Rady przyjęte w pierwszym czytaniu z dnia 11 marca 2010 r. (Dz.U. C 122 E z 11.5.2010, s. 1), stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2010 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym), decyzja Rady z dnia 31 stycznia 2011 r. oraz rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2011 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

(iii) specjalna procedura ustawodawcza:

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

Wszystkie umocowania zaczynają się małą literą i kończą się przecinkiem.

2.2.2. Motywy

Motywy zawierają **uzasadnienie** przepisów części normatywnej (artykułów) aktu.

Motywy wprowadzane są formułą „a także mając na uwadze, co następuje:”. Są one numerowane. Każdy motyw zaczyna się wielką literą i kończy kropką. Jeśli motyw składa się z kilku zdań, każde z nich również kończy się kropką, poza ostatnim zdaniem ostatniego motywu – lub jedynego motywu – które kończy się przecinkiem.

a) Motywy przyjmują następującą formę:

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 763/2008 ustanawia [...].
- (2) W celu przeprowadzenia oceny jakości danych przekazywanych Komisji (Eurostatowi) przez państwa członkowskie konieczne jest określenie ustaleń dotyczących raportów jakości i ich struktury.
[...]
- (4) Środki przewidziane w ninieszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Europejskiego Systemu Statystycznego,

W tekście motywy przywołuje się w następujący sposób (cyfry bez nawiasu):

motyw 1, motyw 2 itd.

b) Może się zdarzyć, że akt zawiera tylko jeden motyw. Ten jedyny motyw nie jest numerowany. Jest on złożony na tę samą szerokość co reszta tekstu, tworząc osobny akapit po zdaniu wprowadzającym. Kończy się on przecinkiem:

a także mając na uwadze, co następuje:

Rozporządzenie (WE) nr 1580/2007 przewiduje, w zastosowaniu wyników wielostronnych negocjacji handlowych Rundy Urugwajskiej, kryteria do ustalania przez Komisję standardowych wartości celnych dla przywozu z krajów trzecich, w odniesieniu do produktów i okresów określonych w części A załącznika XV do wspomnianego rozporządzenia,

Uwaga: — Do 6 lutego 2000 r. motywy zaczynały się małą literą i kończyły średnikiem (poniższa forma motywów jest nadal używana w niektórych aktach Rady):

mając na uwadze, że Komisja [...]; (*w motywie pierwszym i kolejnych*)

mając na uwadze opinię [...], (*w motywie ostatnim*)

W tekście – z powodu braku numeracji – motywy te były przywoływanie w następujący sposób: motyw pierwszy, motyw drugi itd.

W niektórych aktach (szczególnie w rozporządzeniach antydumpingowych/antysubsydijnych) motywy były wprowadzane formułą „a także mając na uwadze, co następuje:”. Były one numerowane, a każdy z nich zaczynał się wielką literą i kończył kropką (stało się to powszechną praktyką).

W okresie przejściowym między 1998 r. a 6 lutego 2000 r. stosowano oba zapisy.

- W rezolucjach Parlamentu Europejskiego dotyczących udzielenia absolutorium z wykonania budżetu elementy tekstu zaczynające się od tiret określane są jako „odniesienia”, po nich następują „motyw” oznaczane literami, a następnie „ustępy” rozpoczynające się cyframi.
 - uwzględniając końcowe sprawozdanie finansowe Europejskiego Kolegium Policyjnego za rok budżetowy 2008,
 - uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego na temat sprawozdania finansowego Europejskiego Kolegium Policyjnego za rok budżetowy 2008, wraz z odpowiedzią Kolegium,
 - uwzględniając zalecenie Rady [...],
- A. mając na uwadze, że Kolegium [...],
- B. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Obrachunkowy w swoim sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego Kolegium [...],

2.3. Artykuły (część normatywna)

Zasady ogólne

Część normatywna aktu podzielona jest na artykuły. Kiedy część normatywna jest prosta i nie wymaga podziału na artykuły, zawiera jeden artykuł, oznaczany jako „Artykuł” (bez numeru).

Uwaga: Kiedy akt zawiera więcej artykułów niż jeden, artykuły te są numerowane kolejno (artykuł 1, artykuł 2, artykuł 3 itd.). Numeracja artykułów jest ciągła od początku do końca części normatywnej.

Artykuły mogą być grupowane w części, tytuły, rozdziały i sekcje (zob. tabela podsumowująca w [pkt 2.7](#)).

Artykuł zawiera jedno lub kilka pełnych zdań. Może być zapisany tekstem ciągłym lub podzielony na:

- akapity (nienumerowane),
- usteły (numerowane cyframi arabskimi z kropką),
- litery (oznaczane kolejnymi małymi literami alfabetu łacińskiego z nawiasem zamkającym),
- punkty (numerowane cyframi rzymskimi złożonymi małymi literami, w nawiasach),
- podpunkty (numerowane cyframi arabskimi z nawiasem zamkającym),
- tiret (oznaczane półpauzą, nienumerowane).

Uwaga: Podpunkt jest jednostką redakcyjną niższego rzędu. Używamy tej nazwy, jeśli jedną z jednostek redakcyjnych wyższego rzędu jest punkt. W artykułach zawierających definicje i artykułów zmieniających punkty oznaczane są cyframi arabskimi z nawiasem zamkającym, a podpunkty – cyframi rzymskimi złożonymi małymi literami, w nawiasach.

(Zob. schemat w [pkt 2](#), [pkt 2.7](#) i [Tabele podsumowujące: Struktura aktu](#)).

Ostatni artykuł (dyrektywy i decyzje)

W dyrektywach i decyzjach ostatni artykuł części normatywnej wskazuje ewentualnych adresatów.

Dyrektywy

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

lub

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

(*w wypadkach kiedy dyrektywa nie jest skierowana do wszystkich państw członkowskich: państwa członkowskie nieuczestniczące w euro, wzmacniona współpraca...*)

lub

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich, które (*na przykład: posiadają wodne drogi śródlądowe, o których mowa w art. 1 ust. 1*).

lub

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do [*pełna (oficjalna) nazwa państwa członkowskiego*].

Decyzje

- Decyzje skierowane do wszystkich państw członkowskich:

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

- Decyzje skierowane do niektórych państw członkowskich:

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

lub

Niniejsza decyzja skierowana jest do [*pełna (oficjalna) nazwa państwa członkowskiego/państw członkowskich*].

- Decyzje skierowane do określonych podmiotów:

Niniejsza decyzja skierowana jest do (*pełna nazwa/imię i nazwisko i adres pocztowy podmiotu*).

Uwaga: – Wskazując adresatów, używa się pełnych nazw państw członkowskich (zob. [pkt 7.1.1](#)) i wymienia się je w porządku protokolarnym:

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec, Republiki Włoskiej i Rumunii.

- Również ostatni artykuł wytycznych Europejskiego Banku Centralnego wskazuje adresatów:

Niniejsze wytyczne stosuje się do wszystkich banków centralnych Eurosystemu.

2.4. Formuła dotycząca wiążącego charakteru rozporządzeń

W rozporządzeniach, po ostatnim artykule, znajduje się formuła w brzmieniu:

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

lub

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

[*Formuły tej używa się w wypadku, gdy akt nie ma zastosowania do wszystkich państw członkowskich i nie jest stosowany we wszystkich państwach członkowskich (np. państwa członkowskie nieuczestniczące w strefie euro – zob. np. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1210/2010), wzmacniona współpraca...].*

Zdanie to nie stanowi części ostatniego artykułu i podlega szczególnym zasadom typograficznym (zob. [Visual Guide – Official Journal typographical rules](#)).

2.5. Formuła końcowa (miejsce, data i podpis)

Na końcu aktu znajdują się:

- słowa „Sporządzono w ... dnia ...”, wskazujące miejsce i datę podpisu,
- poniżej podpis (lub podpisy).

Miejsce i data

W aktach prawa wtórnego zapis miejsca i daty wygląda następująco:

Sporządzono w Brukseli dnia 1 września 2010 r.

Podana data to albo data podpisania aktu (w wypadku aktów przyjętych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę), albo jego przyjęcia (w pozostałych wypadkach).

W traktatach, umowach międzynarodowych itd. całą datę zapisuje się słownie:

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego sierpnia roku dwa tysiące ósmego w dwóch egzemplarzach w języku (językach) [...].

Miejscem podpisania aktów przyjętych przez instytucje może być Bruksela (najczęściej), Luksemburg (podczas posiedzeń Rady w kwietniu, czerwcu i październiku), Strasburg (szczególnie w wypadku Parlamentu Europejskiego, również wtedy, kiedy przyjmuje on akty wspólnie z Radą) lub Frankfurt nad Menem (dla większości aktów Europejskiego Banku Centralnego).

Podpisy (lista niewyczerpująca)

W aktach prawa wtórnego:

Parlament Europejski	Rada Europejska	Rada
<i>W imieniu Parlamentu Europejskiego Przewodniczący/Przewodnicząca ... (inicjał imienia i nazwisko)</i>	<i>W imieniu Rady Europejskiej Przewodniczący/Przewodnicząca ... (inicjał imienia i nazwisko)</i>	<i>W imieniu Rady Przewodniczący/Przewodnicząca ... (inicjał imienia i nazwisko)</i>

Komisja		
Rozporządzenia, dyrektywy, decyzje niewskazujące adresata	Decyzje wskazujące adresata	
<i>W imieniu Komisji Przewodniczący/Przewodnicząca ... (pełne imię i nazwisko)</i>	<i>W imieniu Komisji, za Przewodniczącą,/ za Przewodniczącą, ... (pełne imię i nazwisko) Członek Komisji</i>	<i>W imieniu Komisji ... (pełne imię i nazwisko) Wiceprzewodniczący/ Wiceprzewodnicząca</i>
<i>W imieniu Komisji, za Przewodniczącą,/ za Przewodniczącą, ... (pełne imię i nazwisko) Wiceprzewodniczący/ Wiceprzewodnicząca</i>	<i>W imieniu Komisji, za Przewodniczącą,/ za Przewodniczącą, ... (pełne imię i nazwisko) Dyrektor Generalny Dyrekcja Generalna ds. ...</i>	<i>W imieniu Komisji ... (pełne imię i nazwisko) Członek Komisji</i>

Wspólny Komitet EOG	Europejski Bank Centralny	
	Rozporządzenia, wytyczne	Decyzje, zalecenia
<i>W imieniu Wspólnego Komitetu EOG Przewodniczący ... (pełne imię i nazwisko)</i>	<i>W imieniu Rady Prezesów EBC Prezes EBC ... (pełne imię i nazwisko)</i>	<i>Prezes EBC ... (pełne imię i nazwisko)</i>
	<i>W imieniu Zarządu EBC Prezes EBC ... (pełne imię i nazwisko)</i>	

W umowach międzynarodowych:

Umowy, protokoły, konwencje	
<i>W imieniu Unii Europejskiej (podpis)</i>	<i>W imieniu państw członkowskich (podpis)</i>
Porozumienia w formie wymiany listów	
<i>W imieniu Rady Unii Europejskiej</i>	<i>W imieniu Unii Europejskiej</i>

2.6. Załączniki

Załącznik do aktu zawiera zwykle reguły lub dane techniczne, które, z powodów praktycznych, nie znalazły się w samym tekście normatywnym i które często przedstawiane są w formie listy lub tabeli.

Część normatywna musi zawsze jasno wskazywać, w odpowiednim miejscu, za pomocą odesłania (np. „znajdujące się w załączniku”, „znajdujące się w załączniku I”, „wymienione w załączniku”), związek między częścią normatywną a załącznikiem.

Chociaż nie istnieją ściśle określone zasady dotyczące struktury załączników, zazwyczaj dzieli się je na punkty oznaczone cyframi arabskimi z kropką dla każdego poziomu (np. „10.2.3.”).

2.7. Podziały aktu

Nazwa jednostki redakcyjnej	Oznaczenie	Przywołania w tekście
Akty		
Preambuła ⁽¹⁾		
Umocowania ⁽¹⁾		w umocowaniu pierwszym
Motyw nienumerowany (gdy motyw jest tylko jeden) ⁽¹⁾		w motywie ⁽²⁾
Motyw numerowany ⁽¹⁾	(1), (2)	w motywie 1, 2 ⁽²⁾
Część normatywna ⁽³⁾		
Artykuł ⁽³⁾	Artykuł Artykuł 1, 2	w artykule w art. 1, 2
Ustęp ⁽³⁾	1., 2.	w ust. 1, 2
Akapit ⁽⁴⁾		w akapicie pierwszym (drugim, trzecim) [(w) art. 1] akapit pierwszy [(w) art. 1 ust. 1] akapit drugi
Litera ⁽³⁾	a), b)	w lit. a), b)
Punkt/podpunkt ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	(i), (ii)	w pkt (i), (ii)/w ppkt (i), (ii)
Punkt/podpunkt ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	1), 2)	w pkt 1, 2/w ppkt 1, 2 [(w) art. 1 ust. 1 akapit pierwszy] lit. a) pkt (i) ppkt 1
Tiret ⁽⁵⁾	—	w tiret pierwszym, drugim
Załącznik		
	Załącznik Załącznik I, II (lub Załącznik A, B)	w załączniku w załączniku I, II (lub załączniku A, B)
Dodatek		
	Dodatek Dodatek 1, 2	w dodatku w dodatku 1, 2 (do załącznika)
Inne podziały		
Część	Część I, II (lub Część pierwsza, Część druga)	w części I, II (lub w części pierwszej, w części drugiej)
Tytuł	Tytuł I, II	w tytule I, II [w części I] tytuł I
Rozdział	Rozdział I, II (lub Rozdział 1, 2) (nie: Rozdział pierwszy)	w rozdziale I, II (lub rozdziale 1, 2) [w części I tytuł I] rozdział I
Sekcja	Sekcja 1, 2 (nie: Sekcja pierwsza)	w sekcji 1, 2 [w części I tytuł I rozdział I] sekcja 1
Punkt ⁽⁶⁾	I, II (lub A, B) I. (lub A., lub 1.)	w pkt I, II (A, B) w pkt I (A, 1)

(¹) Zob. [pkt 2.2.](#)

(²) Przed 7.2.2000 r., gdy motywy były nienumerowane: w motywie pierwszym, drugim.

(³) Jeżeli artykuły, ustępły lub inne jednostki redakcyjne oznaczone numerem lub literą dodawane są w części normatywnej obowiązującego aktu, oznacza się je tym samym numerem co poprzedzająca je jednostka redakcyjna tego samego rzędu i odpowiednio małą literą a, b, c, d itd. Zob. również [pkt 3.3.2.](#)

(⁴) Podpunkt jest jednostką redakcyjną niższego rzędu. Używamy tej nazwy, jeśli jedną z jednostek redakcyjnych wyższego rzędu jest punkt, na przykład w artykułach zmieniających: pkt 2 lit. a) ppkt (i).

(⁵) Do chwili wprowadzenia narzędzia do edycji tekstów EdiT w 2021 r. w wyliczeniach możliwe było korzystanie z tiret jako pierwszego poziomu enumeracji.

(⁶) Używany w niektórych zaleceniach, rezolucjach i deklaracjach.

Uwaga:

- Odsyłając do części wprowadzającej wyliczenie, używamy wyrażenia „formuła wprowadzająca”. Na końcu tej formuły umieszcza się dwukropki.
- Elementy wyliczone w tej tabeli nie są ułożone w stałym porządku. Struktura może się zmieniać w zależności od charakteru tekstu.



Zob. [Visual Guide – Official Journal typographical rules.](#)

3.

Zasady redakcji

Dokumenty publikowane w Dzienniku Urzędowym podlegają bardzo ścisłym zasadom redakcji.

Teksty publikowane w Dzienniku Urzędowym muszą być sporządzane we wszystkich językach urzędowych Unii Europejskiej.

Teksty opublikowane w Dzienniku Urzędowym są synoptyczne, tzn. ten sam tekst znajduje się na tej samej stronie Dziennika we wszystkich wersjach językowych.

Poza zasadami wymienionymi poniżej do aktów publikowanych w Dzienniku Urzędowym stosuje się zasady omówione w części trzeciej i czwartej oraz w załącznikach, zwłaszcza jeśli chodzi o użycie wielkich i małych liter (w tym o pisownię nazw komitetów, komisji itp.), skrótów i skrótnowców oraz zapisu adresów.

3.1. Odniesienia do Dziennika Urzędowego

Odniesień do Dziennika Urzędowego dokonuje się przy użyciu jednej z trzech poniższych form:

Forma pełna

Tytuł w pełnej formie brzmi: *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* (zapisywany kursywą).

Formy tej używa się:

- a) w tekście:

Dwóch członków Komisji Odwoławczej i dwóch zastępcoów wyznacza Zarząd Urzędu po konsultacji z Radą Organów Nadzoru z listy wstępnie wyłonionych kandydatów zaproponowanej przez Komisję po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zaproszenia do wyrażenia zainteresowania.

- b) w formułach dotyczących wejścia w życie aktów prawnych:

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

- c) w sprostowaniach dotyczących danego Dziennika Urzędowego (zob. również Skrót).

Uwaga: W dokumentach opublikowanych do 31 stycznia 2003 r. (włącznie) podaje się odniesienie do *Dziennika Urzędowego Wspólnot Europejskich*.

Forma skrócona

Tytuł w formie skróconej brzmi: Dziennik Urzędowy (zapisywany pismem prostym).

Formy tej używa się:

- a) w przypisach:

(⁴) Zob. s. ... niniejszego Dziennika Urzędowego.

(⁴) Dotychczas nieopublikowane (nieopublikowana) w Dzienniku Urzędowym.

- b) w tekstach mniej formalnych.

Skrót

Skrótami tytułu są: Dz.U. L, Dz.U. L ... I, Dz.U. C, Dz.U. C ... A, Dz.U. C ... E (publikacja zakończona 1 kwietnia 2014 r.), Dz.U. C ... I.

Formy tej używa się:

- a) w przypisach wymieniających numer Dziennika Urzędowego:

(⁴) Dz.U. L 222 z 20.8.2008, s. 1.
(⁴) Dz.U. C 48 A z 24.2.2005.

- b) w tabelach:

Dz.U. L 345 z 23.12.2009, s. 18

- c) w sprostowaniach skrócona forma w nawiasach stosowana jest w spisie treści na okładce (zob. również [Forma pełna](#)).

Uwaga: Odniesienia do Dziennika Urzędowego zmieniały się na przestrzeni czasu, w miarę powstawania nowych serii:

- w Dziennikach Urzędowych sprzed 1 lipca 1967 r. stosuje się numerację ciągłą, a po numerze strony dodaje się dwie ostatnie cyfry danego roku:

Dz.U. 106 z 30.10.1962, s. 2553/62

- od 1 lipca 1967 r. każdy Dziennik Urzędowy zaczyna się od strony nr 1:

Dz.U. 174 z 31.7.1967, s. 1

- od 1 stycznia 1968 r. publikowane są [serie L i C](#):

Dz.U. L 32 z 6.2.1968, s. 6

Dz.U. C 1 z 12.1.1968, s. 1

- od 1 stycznia 1978 r. publikowana jest [seria S](#):

Dz.U. S 1 z 7.1.1978, s. 1

- od 1 stycznia 1991 r. publikowana jest [seria C ... A](#):

Dz.U. C 291 A z 8.11.1991, s. 1

- od 31 sierpnia 1999 r. publikowana jest [seria C ... E](#) (publikacja zakończona 1 kwietnia 2014 r.):

Dz.U. C 247 E z 31.8.1999, s. 28

- od 1 stycznia 2016 r. publikowane są [serie L ... I i C ... I](#):

Dz.U. L 11 I z 16.1.2016, s. 1

Dz.U. C 15 I z 16.1.2016, s. 1

3.2. Zasady odesłań do aktów

3.2.1. Formy tytułu

Tytuł aktu może przybrać dwie formy: pełną lub skróconą.

Kiedy akt przywołuje się po raz pierwszy w tekście innego aktu, podaje się jego [pełny tytuł](#), a odniesienie do Dziennika Urzędowego, w którym został on opublikowany, zamieszczają się w przypisie. W umocowaniu pełny tytuł jest podawany w głównym tekście, a w motywach, artykułach i załącznikach ten tytuł jest podawany w przypisach.

W późniejszych odesłaniach do wcześniej przywołanego aktu używa się [skróconego tytułu](#), nie podając autora ani odniesienia do Dziennika Urzędowego.

Tytuł pełny

Elementami składającymi się na pełny tytuł są:

- określenie rodzaju aktu (rozporządzenie, dyrektywa itp.),
- nazwa instytucji lub organu, które przyjęły akt,
- numer [tzn. odpowiedni skrót lub akronim („UE”, „Euratom”, „UE, Euratom”, „WPZiB”), rok oraz numer porządkowy aktu],
- data przyjęcia (a dla aktów przyjętych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę – data podpisania),
- temat (czyli określenie przedmiotu aktu),
- w przypadku aktów z podwójną numeracją – numer nadany przez instytucję przyjmującą akt (zob. pkt 1.2.2. [Podwójna numeracja](#)).

Szyk wymienionych powyżej elementów tytułu jest różny w różnych wersjach językowych. W języku polskim poszczególnych części tytułu nie oddziela się przecinkami.

Tytuł w wersji pełnej jest zawsze podawany wraz z odniesieniem do Dziennika Urzędowego, w którym został opublikowany. W umocowaniu pełny tytuł podawany jest w tekście, a odniesienie do Dziennika – w przypisie:

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/476 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie środków, które Unia może podjąć po przyjęciu przez organ ds. rozstrzygania sporów WTO sprawozdania dotyczącego zagadnień antydumpingowych i antysubsydijnych⁽¹⁾ [...]

⁽¹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 6.

Gdy akt po raz pierwszy przywoływany jest w motywie, artykule lub załączniku, pełny tytuł jest podawany w przypisie razem z odniesieniem do Dziennika Urzędowego:

(14) Uznaje się, że transakcje finansowane z użyciem papierów wartościowych, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365⁽²⁾, nie prowadzą do ustalania poziomu cen rynkowych na podstawie czynników podaży i popytu [...]

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 1).

Uwaga: Od 1 lipca 2013 r. odesłanie do pełnego tytułu zawiera wszystkie słowa składające się na tytuł, takie jak „i zmieniająca(-e)” lub „i uchylająca(-e)”, nie zawiera jednak słów dodanych poniżej tytułu: „tekst jednolity”, „wersja przekształcona” itp.

Tytuł skrócony

Tytuł skrócony jest używany w motywach, artykułach i załącznikach. Elementami składającymi się na tytuł skrócony są:

- określenie rodzaju aktu,
- nazwa instytucji lub organu, które przyjęły akt, w wypadku pierwszego odesłania,
- numer [tzn. odpowiedni skrót lub akronim („UE”, „Euratom”, „UE, Euratom”, „WPZiB”), rok oraz numer porządkowy aktu],
- w przypadku aktów z podwójną numeracją – numer nadany przez instytucję przyjmującą akt (zob. pkt 1.2.2. [Podwójna numeracja](#)):

(45) Zwierzęta hodowlane czystorasowe wpisane do ksiąg hodowlanych powinny być identyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429⁽²⁾.

[...]

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

Tytuł skrócony, bez wskazania instytucji przyjmującej akt i bez odsyłacza do przypisu, jest używany w późniejszych odesłaniach do aktu już wcześniej przywołanego:

(46) W przypadku zwierząt hodowlanych czystorasowych z rodziny koniowatych rozporządzenie (UE) 2016/429 przewiduje [...]

Uwaga: Kiedy przywoływany jest konkretny akt delegowany lub wykonawczy, zarówno w formie pełnej, jak i w formie skróconej tytułu, wskazanie rodzaju aktu zawsze zawiera słowa „delegowany” lub „wykonawczy”:

W załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 540/2011 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem II do niniejszego rozporządzenia.

Kiedy zaś w tekście aktu przywołuje się ten właśnie akt, wskazanie rodzaju aktu nie zawiera słów „delegowany” ani „wykonawczy”, np.: „przyjmuje niniejsze rozporządzenie”, „załącznik do niniejszego rozporządzenia”, „niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich”, „art. 2 niniejszej decyzji” itp.

3.2.2. Przywoływanie innych aktów

W tytule

W tytule aktu nigdy nie wymienia się pełnego tytułu innego aktu. Nigdy nie umieszcza się też odsyłacza do przypisu związanego z tym przywoływanym aktem.

Data

Zazwyczaj nie wskazuje się daty przyjęcia/podpisania przywoływanego aktu:

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 127/2010 z dnia 5 lutego 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2042/2003 [bez daty] w sprawie nieprzerwanej zdolności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zezwoleń udzielanych instytucjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania

Datę podaje się wyłącznie w wypadku, kiedy aktowi nie nadano numeru:

Decyzja Rady 2008/182/Euratom z dnia 25 lutego 2008 r. zmieniająca decyzję z dnia 16 grudnia 1980 r. ustanawiającą Komitet Konsultacyjny ds. Programu Syntezy Jądrowej

Decyzja Komisji 2005/769/WE z dnia 27 października 2005 r. ustanawiająca zasady składania zamówień na pomoc żywieniową przez organizacje pozarządowe upoważnione przez Komisję do nabywania i pozyskiwania produktów, jakie mają być dostarczane na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1292/96 oraz uchylającą jej decyzję z dnia 3 września 1998 r.

Instytucja przyjmująca akt

Nazwę instytucji przyjmującej przywoływany akt wymienia się w tytule aktu tylko wtedy, gdy akty te przyjęte zostały przez różne instytucje:

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/281 z dnia 26 listopada 2014 r. następujące załączniki I i II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

Uwaga: Jednakże aby uniknąć pewnych mało zrozumiałych form hybrydowych, kiedy przywołuje się kilka aktów przyjętych przez różne instytucje, wskazuje się zawsze te instytucje przy każdym z przywoływanych aktów (nawet jeśli to właśnie jedna z nich przyjęła akt, w którego tytule pojawia się przywołanie):

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 86/2010 z dnia 29 stycznia 2010 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (WE) nr 1005/2008 w zakresie definicji produktów rybołówstwa oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 1010/2009 w zakresie wymiany informacji na temat inspekcji statków państw trzecich i mechanizmów administracyjnych dotyczących świadectw połowowych

Temat

Temat przywoływanego aktu może zostać skrócony lub pominięty:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1525 z dnia 9 września 2015 r. zmieniające **rozporządzenie Rady (WE) nr 515/97 w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego (temat pełny)**

Dyrektywa Komisji 2010/3/UE z dnia 1 lutego 2010 r. zmieniająca załączniki III i VI do **dyrektywy Rady 76/768/EWG dotyczącej produktów kosmetycznych** w celu dostosowania ich do postępu technicznego (*temat przywołyany częściowo*)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia **rozporządzenia (WE) nr 1781/2006** (*temat pominięty*)

Fragmenty „zmieniające ...” i „i/oraz uchylające ...” w przywoływanych aktach pominięto:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 165/2014 z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie tachografów stosowanych w transporcie drogowym i uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym oraz zmieniające **rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego**



Podsumowanie: przywołując akt w tytule innego aktu, **nie wymienia się jego daty** (z rzadkimi wyjątkami), **wymienia się instytucję** przyjmującą przywoływany akt, **jeśli jest ona inna** od instytucji przyjmującej akt, **temat** zaś może zostać zacytowany w formie pełnej, skróconej lub może zostać pominięty – w zależności od potrzeb instytucji przyjmującej akt.

W umocowaniach

W przypadku aktów prawa pierwotnego nie dodaje się odsyłacza do przypisu. Jeśli chodzi o umowy międzynarodowe, mogą one być przywoływane z podaniem skróconego tytułu i/lub może im towarzyszyć odsyłacz do przypisu [zob. [pkt 2.2.1](#)].

Akty prawa wtórnego zawsze przywoływane są z podaniem pełnego tytułu i towarzyszy im odsyłacz do przypisu wskazującego odniesienie do Dziennika Urzędowego, w którym akt został opublikowany:

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią⁽¹⁾, w szczególności jej art. 10,
[...]

⁽¹⁾ Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 1.

Uwaga: W przypadku odniesienia do regulaminu pracowniczego urzędników cytuje się zasadniczą część tematu, po której wskazuje się tylko numer porządkowy i instytucję:

uwzględniając regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej i warunki zatrudniania innych pracowników Unii Europejskiej, jak przewidziano w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68⁽¹⁾,
[...]

⁽¹⁾ Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1.

W motywach, artykułach i załącznikach

W motywach, artykułach i załącznikach podawany jest tylko skrócony tytuł aktu.

- Gdy akt przywoływany jest po raz pierwszy, tytuł skrócony zawiera nazwę instytucji, która przyjęła ten akt. Po nim umieszcza się odsyłacz do przypisu wskazującego pełny tytuł aktu oraz odniesienie do Dziennika Urzędowego, w którym został opublikowany:

(5) W razie konieczności wprowadzenia środków ochrony handlu powinno się je przyjąć zgodnie z przepisami ogólnymi określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 (⁶) [...]

(⁶) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu (Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 16).

Z zasady część normatywna (czyli artykuły) nie powinna odsyłać do aktów, do których odesłanie nie zostało już zawarte w umocowaniu lub w motywach.

- Jeżeli odesłanie do danego aktu zostało już zawarte w umocowaniu lub w innej części tekstu (z wyjątkiem tytułu), skrócona wersja tytułu nie zawiera nazwy instytucji przyjmującej akt i nie umieszcza się po niej odsyłacza do przypisu:

2. Do celów art. 5–8 niniejszego rozporządzenia Komisję wspomaga Komitet ds. Środków Ochronnych ustanowiony na mocy art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2015/478.

Mogą wystąpić wyjątki od tej reguły, w szczególności w odniesieniu do załączników zawierających formularze lub inne dokumenty, które mogą być wykorzystywane osobno. Wówczas może być konieczne powtórzenie pełnego tytułu i odniesienia do Dziennika Urzędowego, w którym opublikowano ten przywołany już wcześniej akt.

Aby tekst był czytelny, długie wykazy aktów mogą zawierać pełne tytuły w tekście głównym i tylko odniesienia do Dziennika Urzędowego w przypisach.

3.2.3. Odesłania do części aktu

1. W przypadku odesłania do przepisu poszczególne jednostki redakcyjne przywoływane są w porządku malejącym od ogólnej do szczegółowej. Nie oddziela się ich przecinkami:

art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia [...]

art. 2 i art. 3 akapit drugi przewidują [...]

art. 1 ust. 1 zdanie drugie [...]

2. Wymieniając jedynie jednostki tego samego rzędu, nie powtarzamy nazwy podziału:

rozdziały I i II (*nie: rozdział I i rozdział II*)

art. 1, 4 i 9 (*nie: art. 1, art. 4 i art. 9*)

tiret pierwsze i trzecie (*nie: tiret pierwsze i tiret trzecie*)

Wymieniając kilka następujących kolejno artykułów, ustępów lub innych numerowanych jednostek redakcyjnych, należy zwrócić uwagę na różnicę między zapisem np. „art. 2, 3 i 4” (który wyklucza ewentualne dodane artykuły, np. art. 3a, 3b itd.) a zapisem „art. 2–4” (który obejmuje wszystkie artykuły pomiędzy art. 2 i art. 4).

3. Gdy wymieniamy jednostki tego samego rzędu, przy czym co najmniej jednej z nich towarzyszy jednostka niższego rzędu, za każdym razem powtarzamy ich nazwę:

art. 2 i art. 3. ust. 1 rozporządzenia [...]
(*nie: art. 2 i 3 ust. 1 rozporządzenia [...]*)

art. 2, art. 5 ust. 2 i 3 oraz art. 6–9 rozporządzenia [...]
(*nie: art. 2, 5 ust. 2 i 3 oraz 6–9 rozporządzenia [...]*)

[...] w szczególności jego art. 1 ust. 1 lit. b) i ust. 3 lit. c). [...]
(*nie: w szczególności jego art. 1 ust. 1 lit. b) i 3 lit. c. [...]*)

4. Odesłania do załączników formułujemy następująco:

[...] zarejestrowane w państwie członkowskim określonym w załączniku do niniejszego rozporządzenia. (*nie*: załączniku rozporządzenia)

Załącznik I zastępuje się tekstem załącznika I do niniejszej decyzji.

Odesłania do jednostek redakcyjnych załączników formułujemy następująco:

pkt 2.1.3.7 lit. a) pkt (iii) ppkt 2 tiret czwarte załącznika [załącznika I]

Akty samodzielne dołączane do innego aktu, na przykład umowy międzynarodowej, nie są określane jako „załączniki”:

Tekst umowy dołączony jest do niniejszej decyzji.
(*Uwaga na słowo „dołączony”, nie: „załączony”*).

3.2.4. Odesłania do zmian aktu

W przypisach w Dzienniku Urzędowym nie podaje się systematycznie ostatnich zmian aktów, a jedynie odniesienia do publikacji pierwotnej wersji aktu w Dzienniku Urzędowym. Oznacza to, że akty, do których odsyła się w tekstuach publikowanych w Dziennikach Urzędowych, rozumie się jako akty w ich wersji obowiązującej (określenia „sprostowanie w Dz.U. L [...], s. [...]” i „uchylone przez” nie są już stosowane).

Zdarza się jednak, że autor chce odnieść się do tekstu w brzmieniu z danego dnia lub położyć szczególny nacisk na akt zmieniający. W takim wypadku (chodzi o „odesłanie statyczne”) akt zmieniający przywoływany jest w formie skróconej, a jeżeli pojawi się w tekście po raz pierwszy – dodaje się po nim odsyłacz do przypisu:

(6) Załącznik III B do rozporządzenia (WE) nr 517/94 po zmianach wprowadzonych rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1398/2007⁽⁵⁾ został [...]

[...]

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1398/2007 z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniające załączniki II, III B i VI do rozporządzenia Rady (WE) nr 517/94 w sprawie wspólnych reguł dotyczących przywozu wyrobów włókienniczych z niektórych państw trzecich, nieobjętych umowami dwustronnymi, protokołami, innymi ustaleniami lub innymi szczegółowymi normami Wspólnoty dotyczącymi przywozu (Dz.U. L 311 z 29.11.2007, s. 5).

3.3. Przepisy zmieniające

3.3.1. Zmiany w tekście

1. Kiedy w akcie zmieniającym zastąpiony zostaje **cały artykuł**, nowy tekst zaczyna się od oznaczenia tego artykułu (poprzedzonego cudzysłowem otwierającym), wyjustowanego do lewego marginesu:

Art. 3 decyzji 2001/689/WE otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Kryteria ekologiczne dla grupy produktów zmywarki do naczyń oraz wymogi oceny i weryfikacji dotyczące tych kryteriów są ważne do dnia 28 lutego 2009 r.”.

Uwaga: Cudzysłów otwierający zapisujemy pismem prostym, słowo Artykuł i jego numer – kursywą.

Po cudzysłowie zamkającym stawiamy znak interpunkcyjny odpowiedni dla danej jednostki redakcyjnej.

2. Kiedy zmiana dotyczy niższej jednostki redakcyjnej niż artykuł, **oznaczanej graficznie** [np. ustępu, punktu (oznaczanych cyframi), litery czy tiret], nowy tekst zaczyna się cudzysłowem otwierającym, po którym następuje to oznaczenie (numer ustępu lub punktu, litera, tiret itd.):

W rozporządzeniu (WE) nr 409/2009 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 3 **lit. g** otrzymuje brzmienie:
„g) »stan przetworzenia« oznacza sposób, w jaki ryba jest przechowywana (świeża, świeża solona oraz mrożona).”;
- 2) art. 4 **ust. 1** otrzymuje brzmienie:
„1. Wspólnotowe współczynniki przeliczeniowe określone w załączniku II, III i IV stosuje się do przeliczania masy ryb przetworzonych na masę ryb w relacji pełnej.”.

Jeśli zastępowany jest tylko pierwszy akapit w ustępie, w nowym tekście nie podaje się numeru tego ustępu:

- 3) art. 28 **ust. 1 akapit pierwszy** otrzymuje brzmienie:
„Do każdego wniosku lub inicjatywy przedkładanej władzy prawodawczej przez Komisję, Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwanego dalej »Wysokim Przedstawicielem«) lub przez państwo członkowskie, które mogą mieć wpływ na budżet, włącznie ze zmianami liczby etatów, musi być dołączona ocena skutków finansowych regulacji oraz ocena przewidziana w art. 27 ust. 4.”.

3. Jeśli natomiast zastępowana jest jednostka redakcyjna nieposiadająca oznaczenia graficznego, tzn. tekst, który ma zostać zastąpiony, nie jest poprzedzony numerem, literą czy znakiem tiret, to – logicznie – w nowym tekście również takiego oznaczenia nie będzie:

- 1) art. 19 **akapit pierwszy** otrzymuje brzmienie:
„Członkowie komitetów naukowych, doradcy naukowi z Zespołu oraz eksperci zewnętrzni są uprawnieni do otrzymania wynagrodzenia za uczestnictwo, osobiście lub na odległość przy użyciu środków elektronicznych, w posiedzeniach komitetów, warsztatach tematycznych, grupach roboczych i innych posiedzeniach i wydarzeniach organizowanych przez Komisję, oraz za świadczenie usług sprawozdawców w sprawie określonych zagadnień, zgodnie z załącznikiem III.”.
- 2) art. 15 **ust. 2 akapit drugi** otrzymuje brzmienie:
„Producenci wnoszą opłatę przed dniem 1 czerwca następującym po danym roku gospodarczym, w wysokości 500 EUR za tonę w odniesieniu do ilości cukru, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), co do których nie są w stanie przedłożyć dowodu zgodnego z wymogami danego państwa członkowskiego na to, że cukier został poddany rafinacji z uzasadnionych i wyjątkowych przyczyn technicznych.”.

4. Jeśli zmiana dotyczy **zdania**, nie cytuję się oznaczenia jednostki redakcyjnej, nawet jeśli przedmiotem zmiany jest pierwsze zdanie numerowanej (czy inaczej oznaczonej) jednostki:

- c) **ust. 4 zdanie pierwsze** otrzymuje brzmienie:
„W przypadku gdy poważne naruszenie przepisów, jak określono w sekcji I pkt 1 załącznika VI do rozporządzenia Rady (WE) nr 302/2009, wykryto na wspólnotowym statku rybackim, państwo członkowskie bandery gwarantuje, że po inspekcji statek rybacki pływający pod jego banderą wstrzymuje wszystkie działania połowowe.”.

Jeśli zmiana dotyczy **części zdania** (wyrażenia, słowa lub daty), nie powtarza się oznaczenia jednostki redakcyjnej, a zmianę wprowadza się zazwyczaj jednym zdaniem (a nie przez użycie formuły wprowadzającej i podanie zmiany w odrębnym akapicie; zob. pkt 5 lit. a) poniżej):

W art. 7 decyzji 2005/692/WE datę „31 grudnia 2010 r.” zastępuje się datą „30 czerwca 2012 r.”.

Uwaga: Ze względu na przejrzystość tekstu i w celu uniknięcia problemów związanych z tłumaczeniem, jeżeli zmiana wykracza poza prostą modyfikację daty lub cyfry, zaleca się podać nowe brzmienie całej jednostki redakcyjnej (artykułu, ustępu, litery, punktu czy tiret), zamiast wprowadzać czy skreślać zdanie albo jego część.

5. Brzmienie formuły wprowadzającej zależy od tego, czy zmiana jest tylko jedna, czy też jest ich więcej:

- a) jeśli jest więcej zmian, formuła wprowadzająca brzmi:

W rozporządzeniu (UE) 2017/745 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 2 akapit drugi wprowadza się następujące zmiany:
 - a) [...];
 - b) [...];
- 2) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) w ust. 5 wprowadza się następujące zmiany:(
 - i) [...];
 - ii) [...].

- b) jeśli jest tylko jedna zmiana, formuła brzmi:

Art. 3 decyzji 2007/884/WE otrzymuje brzmienie:

„[...]”

(a nie:

W decyzji 2007/884/WE wprowadza się następujące zmiany:

Art. 3 otrzymuje brzmienie:).

6. Jeśli zmieniany jest załącznik, używa się jednej z poniższych formuł wprowadzających:

W załączniku [...] wprowadza się następujące zmiany:

lub jeśli zmiany są wymienione w załączniku:

W załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 2074/2005 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Jeśli zostaje zastąpiony cały załącznik, używa się następującej formuły:

Załącznik do rozporządzenia (UE) nr 7/2010 zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Nowy tekst zostanie przedstawiony w następującej formie:

ZAŁĄCZNIK
„ZAŁĄCZNIK
.....”



Więcej informacji na temat prezentacji typograficznej artykułów zmieniających – zob. [Visual guide – Official Journal typographical rules](#).

3.3.2. Dodawanie nowych jednostek redakcyjnych i ich numeracja

Jeżeli artykuły, usteły lub inne jednostki redakcyjne oznaczone numerem lub literą dodawane są w części normatywnej obowiązującego aktu, oznacza się je tym samym numerem co poprzedzająca je jednostka redakcyjna tego samego rzędu i odpowiednio małą literą a, b, c, d itd. Przykładowo artykuły dodane po artykule 1 otrzymują oznaczenia: Artykuł 1a, Artykuł 1b. Podobnie, artykuł wprowadzony między artykułem 1a i artykułem 1b otrzyma oznaczenie „Artykuł 1aa”.

Szczególne zasady stosuje się w następujących, wyjątkowych przypadkach:

- gdy artykuł, ustęp lub inna numerowana jednostka redakcyjna dodawana jest przed jednostką redakcyjną tego samego rzędu, oznacza się je „Artykuł -1”/„art. -1”, „Artykuł -1a”/„art. -1a”, „ust. -1”, „ust. -1a”, „pkt -1a”, „lit. -a”/„lit. -aa” itd.,
- bardziej złożone dodanie można też rozwiązać przez użycie znaku „-”, np. dodanie artykułu 1-a pomiędzy artykułem 1 i artykułem 1a.

W przypadku dodania artykułów, ustępów lub innych jednostek redakcyjnych oznaczonych numerem lub literą nie należy zmieniać numerów następujących po nich artykułów, ustępów lub innych jednostek redakcyjnych, ponieważ inne akty mogą już zawierać odesłania do nich. Zmiany numeracji dokonuje się jedynie w ramach ujednolicenia lub przekształcenia.

(Źródło: [Wspólny podręcznik](#), pkt C.9.3.2.)

3.4. Kolejność przywołań

3.4.1. Kolejność przywoływania traktatów

Od 1 grudnia 2009 r. (czyli od momentu wejścia w życie Traktatu z Lizbony) kolejność, w jakiej poszczególne traktaty są przywoływane w tekście aktu (przede wszystkim w umocowaniach), jest następująca:

- Traktat o Unii Europejskiej,
- Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

Uwaga: Do 30 listopada 2009 r. kolejność przywoływania Traktatów była następująca:

- Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
- Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (*Traktat EWWiS wygasł 23 lipca 2002 r.*),
- Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- Traktat o Unii Europejskiej (*Traktat ten najczęściej wymieniany był jako ostatni, mógł być jednak wymieniony również jako pierwszy*).

Kolejność wymieniania „wspólnot” zmieniała się w czasie:

- 1) do końca 1997 r. kolejność, w jakiej poszczególne wspólnoty były wymieniane w aktach, zależała od roku, w którym dany akt prawny został wydany. Kolejność ta była następująca:
 - EWG (WE), Euratom, EWWiS:
1968, 1971, 1974, 1977, 1980, 1983, 1986, 1989, 1992, 1995,
 - Euratom, EWWiS, EWG (WE):
1969, 1972, 1975, 1978, 1981, 1984, 1987, 1990, 1993, 1996,
 - EWWiS, EWG (WE), Euratom:
1970, 1973, 1976, 1979, 1982, 1985, 1988, 1991, 1994, 1997;
- 2) od 1998 r. do 23 lipca 2002 r. kolejność wymieniania była stała:
 - WE, EWWiS, Euratom
- 3) od 24 lipca 2002 r. (po wygaśnięciu Traktatu EWWiS) do 30 listopada 2009 r. kolejność wymieniania wspólnot była następująca:
 - WE, Euratom
- 4) od 1 grudnia 2009 r.:
 - UE, Euratom

Wyrażenia „Europejska Wspólnota Gospodarcza” oraz „Wspólnota Europejska” stosuje się według następującej zasady:

- Europejska Wspólnota Gospodarcza lub EWG: w aktach przyjętych przed 1 listopada 1993 r.,
- Wspólnota Europejska lub WE: w aktach przyjętych po 1 listopada 1993 r.



Przywoływanie nazw traktatów

Pełnej nazwy traktatu używa się obowiązkowo przy jego pierwszym przywołaniu.

W kolejnych przywołaniach:

- jeżeli w danym tekście przywołuje się tylko jeden traktat, używa się słowa „Traktat”,
- jeśli przywoływana jest większa liczba traktatów, mogą być one przywoływanie w formach krótkich:
 - „Traktat UE” lub „traktat UE”⁽¹⁾ dla Traktatu o Unii Europejskiej,
 - „TFUE” dla Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - „Traktat WE” lub „traktat WE”⁽¹⁾ dla Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
 - „Traktat Euratom” lub „traktat EWEA”⁽¹⁾ dla Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
 - „Traktat EWWiS” lub „traktat EWWiS”⁽¹⁾ dla Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali.

O zasadach dotyczących pisowni nazw traktatów zob. też [pkt 10.2.1](#).

Uwaga: W latach 1999 (traktat z Amsterdama) i 2009 (Traktat z Lizbony) miała miejsce zmiana numeracji artykułów traktatów. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Trybunał Obrachunkowy stosują szczególne zasady dotyczące przywoływania artykułów, w zależności od tego, czy chcą się odnieść do wersji wcześniejszych czy późniejszych wobec tych kolejnych zmian numeracji.

⁽¹⁾ W Dzienniku Urzędowym, poza dokumentami Trybunału Sprawiedliwości, obowiązuje zapis wielką literą.

3.4.2. Porządek publikacji

Kolejność, w jakiej instytucje przyjmujące akt pojawiają się w poszczególnych częściach i sekcjach Dziennika Urzędowego (serie L i C), jest następująca:

- przedstawiciele rządów państw członkowskich (zebrani w Radzie lub nie),
- Rada i przedstawiciele rządów państw członkowskich,
- Parlament Europejski,
- Rada Europejska,
- Parlament Europejski i Rada,
- Rada,
- Komisja Europejska,
- Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- Europejski Bank Centralny,
- Trybunał Obrachunkowy,
- Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,
- Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny,
- Europejski Komitet Regionów,
- Europejski Bank Inwestycyjny,
- Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich,
- Europejski Inspektor Ochrony Danych,
- jednostki organizacyjne,
- organy utworzone na mocy umów międzynarodowych.

W części L III, w rubryce „Europejski Obszar Gospodarczy”, i w części C IV, w rubryce „Informacje dotyczące Europejskiego Obszaru Gospodarczego”, porządek publikacji jest następujący:

- Wspólny Komitet EOG,
- Urząd Nadzoru EFTA,
- Stały Komitet Państw EFTA,
- Komitet Konsultacyjny EOG,
- Trybunał EFTA.

Porządek protokolarny i nazwy instytucji, organów i jednostek organizacyjnych, zob. [pkt 9.5](#).

3.4.3. Kolejność wymieniania państw

Nazwy krajów, skróty ich nazw oraz kolejność, w jakiej są one wymieniane, omówiono w [pkt 7.1](#) oraz w [załącznikach A5 i A6](#).

Uwaga: W wypadku odesłań do umów międzynarodowych z państwami, których nazwa została zmieniona, należy bezwzględnie używać nazw oficjalnych tych państw obowiązujących w chwili, gdy akt został podpisany, nie zaś aktualnej nazwy danego państwa.

3.4.4. Kolejność wymieniania języków i teksty wielojęzyczne

Nazwy, skróty oraz kolejność języków i wersji językowych omówiono w [pkt 7.2](#).

3.4.5. Kolejność wymieniania walut

Nazwy, skróty oraz kolejność wymieniania walut omówiono w [pkt 7.3](#) oraz w [załączniku A7](#).

Zasady pisowni związane z walutami, zob. zwłaszcza [pkt 7.3.3](#).

3.5. Wyliczenia

3.5.1. Wyliczenia – struktura

1. Jeśli wyliczenia poprzedzone są formułą wprowadzającą, zdanie to kończy się dwukropkiem, nawet jeśli następuje po nim kolejna formuła wprowadzająca:

W rozporządzeniu (WE) nr 1623/2000 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 92 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:
 - (i) lit. c) otrzymuje brzmienie:
„c) położeniem zakładu [...];”.

2. Do numeracji elementów wyliczenia używa się małych liter z nawiasem zamkającym dla pierwszego poziomu, małych cyfr rzymskich w nawiasach dla drugiego poziomu i cyfr arabskich z nawiasem zamkającym dla trzeciego poziomu. Tirit używa się dla czwartego poziomu:

Niniejszą dyrektywę stosuje się do:

- a) [...]:
- (i) [...]:
- 1) [...]:
- [...]

Wyjątkowo, w artykule zawierającym definicje oraz w przepisach zmieniających (zob. [pkt 3.3](#)) do numeracji elementów używa się cyfr arabskich z nawiasem zamkającym dla pierwszego poziomu, małych liter z nawiasem zamkającym dla drugiego poziomu i małych cyfr rzymskich w nawiasach dla trzeciego poziomu.

3. Jeśli elementy wyliczenia poprzedzone są cyfrą bądź literą, oddziela się je średnikiem. Jeśli zaś poprzedzone są tiret, oddziela się je przecinkiem:

Niniejszą dyrektywę stosuje się do:

- a) [...];
- b) [...]:
 - (i) [...];
 - (ii) [...];
 - (iii) [...]:
 - 1) [...];
 - 2) [...]:
 - [...],
 - [...],
 - [...];
 - 3) [...]

4. Elementów wyliczeń nie oddziela się z reguły żadnym znakiem interpunkcyjnym w tabelach i wykazach.

3.5.2. Wyliczenia aktów prawnych

Przy wyliczeniach aktów tego samego rodzaju i pochodzących z tej samej instytucji nie powtarza się nazwy tej instytucji:

(1) Dyrektywy Komisji 2003/90/WE⁽³⁾ i 2003/91/WE⁽⁴⁾ zostały przyjęte w celu zagwarantowania, aby odmiany włączone przez państwa członkowskie do ich krajowych katalogów zgadzały się z [...] [...]

⁽³⁾ Dyrektywa Komisji 2003/90/WE z dnia 6 października 2003 r. określająca środki wykonawcze do celów art. 7 dyrektywy Rady 2002/53/WE w odniesieniu do cech minimalnych objętych badaniem oraz minimalnych warunków badania niektórych odmian gatunków roślin uprawnych (Dz.U. L 254 z 8.10.2003, s. 7).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Komisji 2003/91/WE z dnia 6 października 2003 r. określająca środki wykonawcze do celów art. 7 dyrektywy Rady 2002/55/WE w odniesieniu do cech minimalnych objętych badaniem oraz minimalnych warunków do badania niektórych odmian gatunków warzyw (Dz.U. L 254 z 8.10.2003, s. 11).

Skrót lub akronim odnoszący się do Traktatu powtarza się z każdym numerem, ponieważ stanowi on integralną część numeru aktu:

[...] rozporządzeniach (WE) nr 852/2004 i (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾ [...]

[...] dyrektywy 94/35/WE i 94/36/WE [...]

⁽¹⁾ Od 1 stycznia 2008 r. zmienił się szyk tytułów aktów Parlamentu Europejskiego i Rady. Do 31 grudnia 2007 r. instytucje te były wymieniane po numerze aktu, od 1 stycznia 2008 r. – ich miejsce znajduje się po określeniu rodzaju aktu.

Zalecane jest wyliczanie aktów w porządku chronologicznym.

3.6. Definicja wyrażenia lub słowa

Definiowane wyrażenie lub słowo umieszcza się w cudzysłowie o postaci: „ ” (tzw. cudzysłów apostrofowy). Jeżeli zachodzi potrzeba użycia cudzysłowa w tekście już zawierającym cudzysłów, stosuje się cudzysłów o postaci: » « (tzw. cudzysłów ostrokałtny niemiecki):

Komisja zauważa, że zgodnie z rozporządzeniem stoczniodowym „budowa statków” oznacza budowę samonapędzanych morskich jednostek komercyjnych.

W wyliczeniach definiowane wyrażenia lub słowa również umieszcza się w cudzysłowie:

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „zrównoważona środowiskowo inwestycja” oznacza inwestycję, w ramach której finansuje się co najmniej jedną działalność gospodarczą, kwalifikującą się jako zrównoważona środowiskowo na podstawie niniejszego rozporządzenia;
- 2) „uczestnik rynku finansowego” oznacza [...].

Do numeracji punktów używa się cyfr arabskich z nawiasem zamykającym. W przypadku konieczności dalszych podziałów używa się małych liter z nawiasem zamykającym dla drugiego poziomu i małych cyfr rzymskich w nawiasach dla trzeciego poziomu.

3.7. Umowy międzynarodowe

Umowy międzynarodowe mogą być poprzedzone aktem prawa wtórnego, który z zasady je zatwierdza. Są one dołączone (a nie – załączone) do tego aktu (decyzji lub rozporządzenia).

Mając na uwadze, że te umowy i protokoły były przedmiotem szczególnych negocjacji i że zostały już podpisane, ich tekst w żadnym wypadku nie może zostać zmieniony.

W umowach międzynarodowych itp. dzień, miesiąc i rok zapisuje się pełnymi słowami (zob. [pkt 2.5](#)).

Tabele podsumowujące

Zawartość serii

L ⁽¹⁾	C ⁽²⁾	S
Akty ustawodawcze (L I)	Rezolucje, zalecenia i opinie (C I)	Ogłoszenia o zamówieniach publicznych (zaproszenia do składania ofert): roboty budowlane, dostawy, usługi (procedury otwarte, ograniczone, przyspieszone)
Akty o charakterze nieustawodawczym (L II)	Komunikaty (C II)	Ogłoszenia instytucji, organów, organizacji i programów wspólnotowych (np. Europejski Fundusz Inwestycyjny, Europejski Bank Inwestycyjny)
Inne akty (L III)	Akty przygotowawcze (C III)	
Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom (L IV)	Informacje (C IV) Ogłoszenia (C V)	Ogłoszenia instytucji, organów, organizacji i programów wspólnotowych (np. Europejski Fundusz Inwestycyjny, Europejski Bank Inwestycyjny)

(¹) Seria uzupełniana przez serię L ... I (zob. [pkt 1.1, seria L](#)).

(²) Seria uzupełniana przez serie C ... A, C ... E (publikacja zakończona 1 kwietnia 2014 r.) i C ... E (zob. [pkt 1.1, seria C](#)).

Elementy rozróżniające rozporządzeń, dyrektyw i decyzji (L I i L II)

Instytucja	Akt	Rodzaj aktu	Elementy charakterystyczne – akt ustawodawczy/o charakterze nieustawodawczym	Część	Podpis
Parlament Europejski + Rada	Rozporządzenie	Ustawodawczy (zwyczka procedura ustawodawcza)	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] + umocowanie: stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą</i>	L I	Przewodniczący PE + przewodniczący Rady
	Dyrektiva	Ustawodawczy (zwyczka procedura ustawodawcza)	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] + umocowanie: stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą</i>	L I	Przewodniczący PE + przewodniczący Rady
	Decyzja	Ustawodawczy (zwyczka procedura ustawodawcza)	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] + umocowanie stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą</i>	L I	Przewodniczący PE + przewodniczący Rady
	Decyzja (np. uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji)	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...],</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący PE + przewodniczący Rady
Parlament Europejski	Rozporządzenie	Ustawodawczy (specjalna procedura ustawodawcza)	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] + umocowanie stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą</i>	L I	Przewodniczący PE
	Decyzja	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej</i>	L II	Przewodniczący PE
Rada Europejska	Decyzja	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej</i>	L II	Przewodniczący Rady Europejskiej

(cd.)

Instytucja	Akt	Rodzaj aktu	Elementy charakterystyczne – akt ustawodawczy/o charakterze nieustawodawczym	Część	Podpis
Rada	Rozporządzenie	Ustawodawczy (specjalna procedura ustawodawcza)	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] + umocowanie stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą</i>	L I	Przewodniczący Rady
	Rozporządzenie (oparte bezpośrednio na Traktatach)	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej</i>	L II	Przewodniczący Rady
	Rozporządzenie wykonawcze	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], + drugie umocowanie: uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...] Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej</i>	L II	Przewodniczący Rady
	Dyrektywa	Ustawodawczy (specjalna procedura ustawodawcza)	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] + umocowanie stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą</i>	L I	Przewodniczący Rady
	Dyrektywa (oparta bezpośrednio na Traktatach)	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej</i>	L II	Przewodniczący Rady
	Dyrektywa wykonawcza	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], + drugie umocowanie: uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...] Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej</i>	L II	Przewodniczący Rady
	Decyzja	Ustawodawczy (specjalna procedura ustawodawcza)	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] + umocowanie stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą</i>	L I	Przewodniczący Rady
	Decyzja (oparta bezpośrednio na Traktatach, w tym decyzje WPZiB)	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...] W przypadku decyzji WPZiB, pierwsze umocowanie: uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. [...] Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej</i>	L II	Przewodniczący Rady
	Decyzja wykonawcza	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], + drugie umocowanie: uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...] Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej</i>	L II	Przewodniczący Rady

(cd.)

Instytucja	Akt	Rodzaj aktu	Elementy charakterystyczne – akt ustawodawczy/o charakterze nieustawodawczym	Część	Podpis
Komisja	Rozporządzenie (oparte bezpośrednio na Traktatach)	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji
	Rozporządzenie delegowane	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...],</i> + drugie umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji
	Rozporządzenie wykonawcze	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...],</i> + drugie umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji
	Dyrektywa (oparta bezpośrednio na Traktatach)	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji
	Dyrektywa delegowana	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...],</i> + drugie umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji
	Dyrektywa wykonawcza	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...],</i> + drugie umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji
	Decyzja (oparta bezpośrednio na Traktatach)	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...], w szczególności jego art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji Członek Komisji (jeśli wskazani są adresaci)
	Decyzja delegowana	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...],</i> + drugie umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji Członek Komisji (jeśli wskazani są adresaci)
	Decyzja wykonawcza	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając Traktat [...],</i> + drugie umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności jego/jej art. [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Przewodniczący Komisji Członek Komisji (jeśli wskazani są adresaci)

(cd.)

Instytucja	Akt	Rodzaj aktu	Elementy charakterystyczne – akt ustawodawczy/ o charakterze nieustawodawczym	Część	Podpis
Europejski Bank Centralny	Rozporządzenie	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Prezes EBC
	Decyzja	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Prezes EBC
	Wytyczne	O charakterze nieustawodawczym	Pierwsze umocowanie: <i>uwzględniając [...], w szczególności [...]</i> Brak umocowania dotyczącego procedury ustawodawczej	L II	Prezes EBC

Numeracja Dzienników Urzędowych

Data	Numer
Od 1952 r. do 30.6.1967 r. (numeracja ciągła oraz rok wydania)	Dz.U. 106 z 30.12.1962, s. 2553/62
Od 1.7.1967 r. (każdy numer zaczyna się od s. 1)	Dz.U. 174 z 31.7.1967, s. 1
Od 1968 r. (powstanie Dz.U. L i C) do chwili obecnej	Dz.U. L 76 z 28.3.1968, s. 1 Dz.U. C 108 z 19.10.1968, s. 1
1978 r. (powstanie Dz.U. S)	Dz.U. S 99 z 5.5.1978, s. 1
1991 r. (powstanie Dz.U. C ... A)	Dz.U. C 194 A z 31.7.2008, s. 1
Od 31.8.1999 r. do 31.3.2014 r. (Dz.U. C ... E)	Dz.U. C 198 E z 26.7.2008, s. 1
1.1.2016 (powstanie Dz.U. L ... I i C ... I)	Dz.U. L 11 I z 16.1.2016, s. 1 Dz.U. C 15 I z 16.1.2016, s. 1

Numeracja aktów (seria L)

Rozporządzenia	
Data	Numer
Od 1952 r. do 31.12.1962 r.	rozporządzenie nr 17
Od 1.1.1963 r. do 31.12.1967 r.	rozporządzenie nr 1009/67/EWG
Od 1.1.1968 r. do 31.10.1993 r.	rozporządzenie (EWG) nr 1470/68
Od 1.11.1993 r. do 31.12.1998 r.	rozporządzenie (WE) nr 3031/93
Od 1.1.1999 r. do 30.11.2009 r.	rozporządzenie (WE) nr 302/1999
Od 1.12.2009 r. do 31.12.2014 r.	rozporządzenie (WE) nr 1288/2009
Od 1.1.2015 r.	rozporządzenie (UE) 2015/475

Dyrektywy, decyzje		
Akt	Data	Numer
Dyrektiva (L I i L II)	Do 31.12.2014 r.	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE dyrektywa Rady 2010/12/UE dyrektywa Komisji 2010/29/UE
	Od 1.1.2015 r.	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/254 dyrektywa Rady (UE) 2015/121 dyrektywa Komisji (UE) 2015/565

Dyrektwy, decyzje		
Akt	Data	Numer
Decyzja (L I)	Do 31.12.2014 r.	decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 284/2010/UE
	Od 1.1.2015 r.	decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/601
Decyzja (L II)	Do 31.12.2014 r.	decyzja Komisji 2010/261/UE decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/204/UE decyzja Rady 2010/231/WPZiB
	Od 1.1.2015 r.	decyzja Komisji (UE) 2015/119 decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/468 decyzja Rady (WPZiB) 2015/76

Zalecenia, wytyczne (L II)		
Akt	Data	Numer
Zalecenie	Do 31.12.2014 r.	2009/1019/UE
	Od 1.1.2015 r.	(UE) 2015/682
Wytyczne	Do 31.12.2014 r.	2009/1021/UE (EBC/2009/28)
	Od 1.1.2015 r.	(UE) 2015/732 (EBC/2015/20)

Uwaga: Zalecenia są publikowane:

- w części L II: zalecenia Rady (art. 121, 126 i 140 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), Komisji (art. 292), Europejskiego Banku Centralnego (art. 292),
- w części C I: zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, zalecenia Rady, zalecenia Komisji, zalecenia Europejskiego Banku Centralnego,
- w części C III: zalecenia Europejskiego Banku Centralnego (art. 129 i 219).

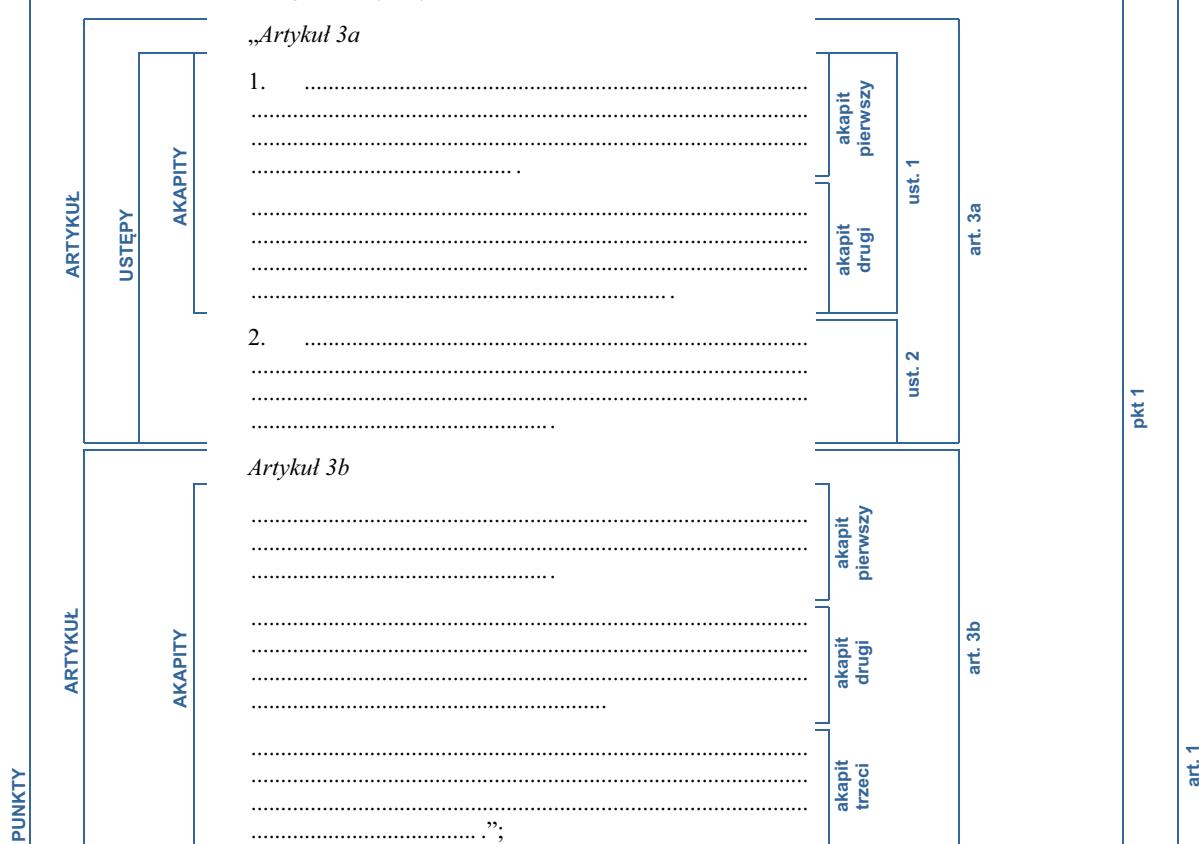
Decyzje EOG, decyzje i zalecenia EFTA		
Akt	Data	Numer
Decyzja Wspólnego Komitetu EOG	Do 31.12.2014 r. (jedynie numer nadany przez instytucję przyjmującą akt)	nr 119/2009
	Od 1.1.2015 r. (podwójna numeracja)	nr 159/2014 [2015/94]
Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA	Do 31.12.2014 r. (jedynie numer nadany przez instytucję przyjmującą akt)	nr 133/09/COL
	Od 1.1.2015 r. (podwójna numeracja)	nr 30/15/COL [2015/1813] nr 226/17/COL [2018/564]
Zalecenie Urzędu Nadzoru EFTA	Do 31.12.2014 r. (jedynie numer nadany przez instytucję przyjmującą akt)	nr 119/07/COL
	Od 1.1.2015 r. (podwójna numeracja)	nr N/15/COL [2015/N]

Struktura aktu

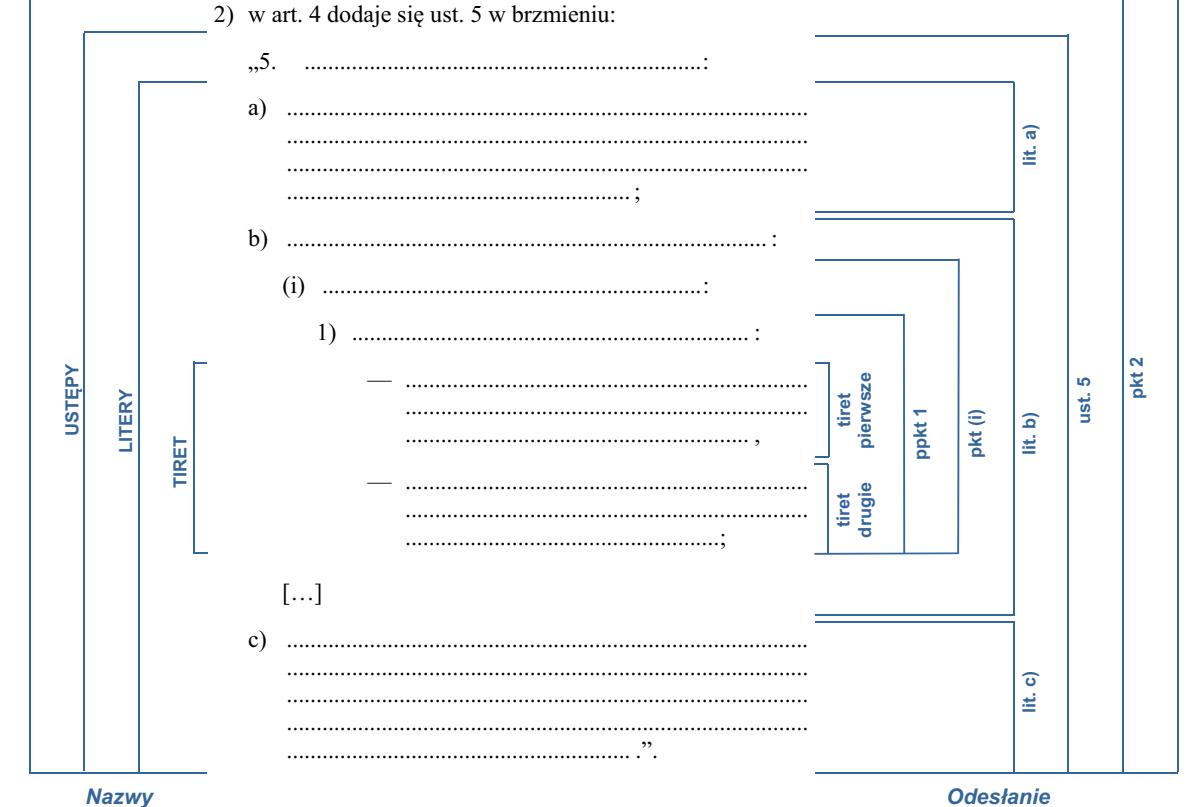
Artykuł I

W rozporządzeniu ... wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dodaje się artykuł w brzmieniu:



- 2) w art. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:



Nazwy

Odesłanie

CZĘŚĆ DRUGA

Publikacje ogólne

Część ta dotyczy wszystkich publikacji oprócz Dziennika Urzędowego.



4. Przygotowanie dokumentów i identyfikatory

4.1. Autorzy, zleceniodawcy, Urząd Publikacji i drukarnie

4.1.1. Autorzy i Urząd Publikacji

Instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii Europejskiej mogą zwrócić się do Urzędu Publikacji w sprawie każdej planowanej publikacji. Do usług, jakie Urząd oferuje, należą między innymi:

- przygotowywanie publikacji papierowych i multimedialnych (płyty CD, DVD, strony internetowe, książki elektroniczne) oraz umów z zewnętrznymi podwykonawcami,
- projekt graficzny,
- korekta,
- drukowanie na zamówienie (ang. *printing on demand*),
- nadawanie numerów identyfikacyjnych (ISBN, ISSN, DOI, numery katalogowe – zob. [pkt 4.4](#)).

Uwaga: Publikacjom przygotowywanym bezpośrednio przez Urząd numery identyfikacyjne nadawane są automatycznie.

Procedura w skrócie

Służby autora muszą najpierw zwrócić się do działu zamawiającego w swojej instytucji lub agencji z wnioskiem o zamówienie usług. Następnie do Urzędu Publikacji przesyłany jest wniosek wydawniczy. Na podstawie szacunków lub kosztorysu Urząd Publikacji przygotowuje formularz zamówienia i przesyła go do zatwierdzenia działowi zamawiającemu.

Po otrzymaniu przez Urząd Publikacji podписанego formularza zamówienia oraz ostatecznej wersji manuskryptu tekst jest czytany i przygotowywany pod względem typograficznym. Na koniec procesu produkcji, po sprawdzeniu liczby zamawianych egzemplarzy, numerów identyfikacyjnych (ISBN, ISSN, DOI, numeru katalogowego), ewentualnej ceny sprzedaży oraz warunków dostawy, wystawia się formularz zgody na druk (fr. *bon à tirer*).

Po otrzymaniu gotowych egzemplarzy Urząd Publikacji sprawdza je pod względem jakości oraz potwierdza zgodność między dostarczonymi publikacjami a danymi na fakturze.

W wypadku wydawnictw seryjnych (periodyków) należy unikać zmian tytułu lub szaty graficznej w ciągu roku, gdyż może to być przyczyną komplikacji i opóźnień w druku i katalogowaniu oraz spowodować utrudnienia w sprzedaży i dezorientację wśród czytelników.



Do autorów

Jak przygotować publikację, zaprojektować plakat, dotrzeć do grupy docelowej?
Odpowiedzi na wszystkie pytania natury technicznej lub administracyjnej można znaleźć na stronie:



(<https://webgate.ec.europa.eu/multisite/publicare/>)

(Link wewnętrzny – dokument roboczy dla pracowników instytucji, organów i agencji Unii Europejskiej)

4.1.2. Zarządzanie projektami w Urzędzie Publikacji

Kierownik projektu

Kierownik projektu przygotowuje manuskrypty pod względem typograficznym. Instrukcje typograficzne, dobór czcionki, określenie formatu oraz terminy realizacji muszą być zgodne z warunkami określonymi w umowie ramowej, zaproszeniu do składania ofert oraz w formularzu zamówienia.

Kierownik projektu sprawdza międzynarodowe numery identyfikacyjne (ISBN, ISSN, DOI – zob. [pkt 4.4](#)), jak również wewnętrzny numer katalogowy Urzędu Publikacji.

Ze szczególną uwagą sprawdza się informacje na okładce. Jeśli publikacja jest wystarczającej grubości, tytuł umieszcza się również na jej grzbiecie.

Zgodę na druk wydaje się po sprawdzeniu, w szczególności, stron początkowych (tytuł, prawa autorskie, spis treści itd.). Zgoda ta powinna być zawsze przekazywana do drukarni na piśmie wraz z następującymi informacjami:

- tytuł publikacji,
- oznaczenie języka lub języków publikacji,
- nakład,
- główne cechy charakterystyczne,
- termin dostawy, z zaznaczeniem dostaw przedterminowych oraz częściowych,
- adres(y) dostawy, z ewentualnym wyszczególnieniem różnych lokalizacji.

Redaktorzy graficzni

Dział graficzny opracowuje projekty oraz makietę plakatów, ulotek, okładek i stron wzorcowych, które mogą zostać przedstawione autorom przed ostatecznym składem.

Redaktorzy graficzni mogą również uczestniczyć w opracowywaniu graficznych elementów wizerunku (logo, wykresy itd.) oraz szaty graficznej stron internetowych (prezentacja wizualna, banery itd.).

4.1.3. Korekta w Urzędzie Publikacji

Korektorzy, którzy przystępują do pracy nad tekstem ze świeżym spojrzeniem, sprawdzają manuskrypt pod względem językowym (poprawność gramatyczna) oraz technicznym (zgodność z zasadami typograficznymi). Nie wykonują jednak redakcji tekstu: nie ingerują w zamysł autora, który ponosi całkowitą odpowiedzialność za treść publikacji.

Korekta manuskryptów

Praca korektorów obejmuje korektę typograficzną i przeczytanie tekstu. Ten etap poprzedzający produkcję ma na celu wyeliminowanie błędów ortograficznych i gramatycznych oraz wykrycie ewentualnych niejasności i nieścisłości, tak aby przekazywane treści były w pełni zrozumiałe dla czytelnika. Dokładnie sprawdzana jest również spójność wszystkich elementów tekstu. Wszelkie wątpliwości lub pytania wyjaśniane są w porozumieniu ze służbami autora.

Korektorzy dopilnowują również, aby tekst był zgodny z zasadami zawartymi w niniejszym *Przewodniku*.

Uwaga: Na prośbę służb autora – lub za ich zgodą – możliwe jest również dokonanie bardziej gruntownych poprawek (redakcja tekstu).

Numeracja stron manuskryptu, której uprzednie naniesienie należy do obowiązków służb autora, jest sprawdzana i w razie potrzeby uzupełniana. Brak jakiegokolwiek fragmentu manuskryptu jest natychmiast sygnalizowany. Zweryfikowana zostaje również zgodność przypisów z odesłaniami do nich w tekście.

Służby autora odpowiadają za zgodność poszczególnych wersji językowych danego tekstu. Jednakże Urząd, w razie potrzeby, może podjąć się sprawdzenia tej zgodności, o ile służby autora zapewnią na to odpowiedni czas.

Podstawowym celem korekty tekstu jest ułatwienie jego późniejszego składu w drukarni, tak by ograniczyć do minimum ewentualne dodatkowe koszty. Jakość manuskryptu dostarczonego do drukarni ma podstawowe znaczenie dla dalszych etapów produkcji. Stosując się do instrukcji dotyczących przygotowania i wyglądu manuskryptów (zob. [pkt 4.2](#)) oraz zapewniając jak najwyższą jakość tekstu,

autorzy mogą przyspieszyć produkcję i obniżyć jej koszty (zgoda na druk może zostać wydana już po pierwszych odbitkach próbnych).

Manuskrypt zlej jakości może zostać odesłany autorowi.



Dobrze przygotowany manuskrypt to gwarancja szybkości i wysokiej jakości produkcji.

Odbitki próbne i korekta autorska

Korektorzy sprawdzają odbitki próbne pod względem zgodności z manuskryptem oraz z zasadami obowiązującymi w danym języku. Zestaw pierwszych odbitek próbnych przesyłany jest również służbom autora do zatwierdzenia i ewentualnej korekty autorskiej.

Korekta autorska na odbitkach próbnych powinna ograniczać się do niezbędnych poprawek. Poprawki te muszą być przejrzyste, czytelne i nie powinny wymagać od korektora ponownego sprawdzania każdego wiersza tekstu (należy je nanosić na czerwono, ewentualnie zakreślić lub zasygnalizować na marginesie; w miarę możliwości nie należy dostarczać ich na osobnych kartkach).

Drukarnia za poprawkę autorską uznaje – i osobno fakturuje – każdą poprawkę na odbitce próbnej, która stanowi zmianę w stosunku do pierwotnego manuskryptu (w tym dodania, skreślenia, ujednolicenia, uaktualnienia, wyjaśnienia wynikające z nieścisłości lub zlej jakości manuskryptu itd.). Na tym etapie nie należy już zmieniać szyku zdań, aktualizować danych liczbowych na podstawie najświeższych informacji (wykraczających poza okres referencyjny publikacji) ani dodawać znaków interpunkcyjnych w dążeniu do perfekcji.

Każde dodanie lub skreślenie, począwszy od zwykłego przecinka po cały akapit, stanowi korektę autorską, której należy w miarę możliwości unikać ze względu na ryzyko opóźnień i dodatkowych kosztów. Koszty te mogą okazać się bardzo wysokie i nieproporcjonalne w stosunku do zleconych poprawek. Nawet najmniejsza poprawka może pociągnąć za sobą konieczność ponownego składania całych akapitów, nowego łamania kilku arkuszy, a nawet całej publikacji, co z kolei może wymagać zmian w numeracji stron, spisie treści czy wewnętrznych odniesieniach w tekście lub indeksie (w wypadku poprawek uznanych za niezbędne odpowiednich dostosowań dokonują stówki autora).

Skład w drukarni wymaga zazwyczaj wykonania dwóch odbitek próbnych. Na etapie wykonywania pierwszej odbitki próbnej korektor czyta całość tekstu, porównując go z oryginałem; sprawdza, czy wszystkie elementy oryginału znajdują się w tekście i czy tekst jest zgodny z zasadami typograficznymi. Na etapie wykonywania drugiej odbitki próbnej sprawdzane są poprawki naniesione na pierwszej odbitce.

Na etapie wykonywania drugiej odbitki próbnej poprawki autorskie nie są już przyjmowane.

W wypadku publikacji seryjnych lub o pilnym charakterze służby autora muszą ściśle przestrzegać terminu zamknięcia etapu redakcji. Wymóg ten nie tylko pomaga dostarczyć publikację na czas, ale też pozwala uniknąć poprawek autorskich zgłaszanych w ostatniej chwili, a co za tym idzie – dodatkowych kosztów.

Należy również zaznaczyć, że Urząd Publikacji nie może przyjąć poprawek autorskich bez oficjalnej zgody działu zamawiającego.

4.2. Teksty oryginalne (manuskrypty)

Od końca lat 90. manuskrypty tworzy się w formie elektronicznej (w programie Word, w formacie PDF, HTML itp.). W przygotowaniu i obróbce tekstu wykorzystuje się określone narzędzia informatyczne (makra, programy do korekty itd.). Niniejszy podrozdział opisuje metody pozwalające zoptymalizować obróbkę tekstów przeznaczonych do publikacji, które można zastosować oprócz tradycyjnej korekty językowej.

W zaleceniach tych skupiono się na edycji plików w programie Word, który jest standardowym edytorem tekstu używanym w instytucjach europejskich do tworzenia tekstów oryginalnych. Podstawowe zasady opisane poniżej można łatwo zastosować w wypadku każdego innego oprogramowania dostępnego na rynku.

4.2.1. Łańcuch produkcyjny

Teksty oryginalne dostarczane przez służby autora („manuskrypty”) muszą być bardzo starannie przygotowane. Aby proces wydawniczy przebiegał sprawnie i wydajnie, zaleca się ustanowienie „łańcucha produkcyjnego” między służbami autora, Urzędem Publikacji i drukarniami.

„Łańcuch produkcyjny” obejmuje wspólne zasady pracy stosowane od samego początku tworzenia tekstu w formie elektronicznej:

- arkusze stylów/szablony lub protokoły znaczników (zob. [pkt 4.2.2](#)),
- reguły standardowej pisowni (włącznie z zastosowaniem zasad i konwencji zawartych w niniejszym *Przewodniku* na jak najwcześniejszym etapie przygotowywania tekstów).

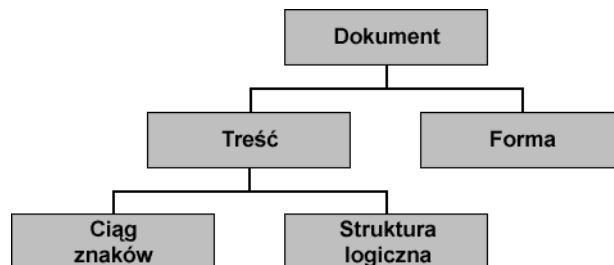
Przed rozpoczęciem pracy kierownik projektu ustala w ścisłej współpracy z autorem i drukarnią wszystkie parametry produkcji, łącznie z wymaganą konfiguracją plików. Na tym etapie należy jednak przede wszystkim precyzyjnie uzgodnić stosowanie protokołów znaczników lub arkuszy stylów (zob. [pkt 4.2.2](#)), których definicja ściśle zależy od programów do transkodowania i odzyskiwania używanych przez drukarnie.

Każda czynność powinna obejmować jak najwięcej ogniw w łańcuchu produkcyjnym, tak aby uniknąć powtarzania wielu zbędnych – i czasem bardzo kosztownych – ręcznych operacji, będących często źródłem błędów. Dzięki temu proces wydawniczy przebiega o wiele szybciej, uzyskuje się optymalną jakość i obniża koszty produkcji.

Ustalony i zharmonizowany plan prac pozwala każdemu z uczestników procesu zoptymalizować własne procedury. W ogólnie stosowanym systemie można uzgodnić identyczne procedury dla wszystkich uczestników procesu produkcji, szczególnie dla drukarni. Dzięki temu w nagłych wypadkach Urząd, a więc również autorzy, może zwrócić się w razie potrzeby do innego wykonawcy, bez przerywania procesu produkcji.

4.2.2. Struktura logiczna dokumentów

Na wydrukowany dokument składają się: *treść* (ciąg znaków połączonych strukturą logiczną) i *forma*.



Forma (układ typograficzny) dokumentu, podlegająca zasadom typografii, jest ostatecznie realizowana przez drukarnię zgodnie ze wskazówkami grafików. Najczęściej wygląd tekstu oryginalnego znacznie różni się od tekstu ostatecznego, złożonego przez drukarnię. Dlatego próby osiągnięcia zamierzonego układu typograficznego już na etapie przygotowania manuskryptu są najczęściej bezcelowe, a nawet mogą stanowić utrudnienie (nie należy np. wprowadzać ręcznie dzielenia wyrazów, ponieważ podział taki musi zostać usunięty w trakcie obróbki dokumentu przez drukarnię).

Drukarnia musi być jednak w stanie rozpoznać poszczególne części tekstu. W tym celu w trakcie jego opracowywania należy koniecznie zadbać o zastosowanie:

- arkuszy stylów albo
- znaczników (zgodnie z określonym protokołem).

Arkusze stylów

Aby drukarnia mogła właściwie zinterpretować tekst, konieczne jest prawidłowe oznaczenie poszczególnych elementów jego hierarchii (nagłówki, tekst zasadniczy, przypisy itd.).

Program Word oferuje w tym celu proste rozwiązanie – style, które należy jednak stosować w sposób konsekwentny. Każdą część składową tekstu wyróżnia się, stosując odmienny znacznik (styl):

- poziom nagłówków (Nagłówek 1, Nagłówek 2 itd.),
- tekst normalny, wyjustowany, wyrównany do prawego marginesu itd. (Normalny itd.).

- odsyłacze, ramki, przypisy dolne itd.

Każdemu elementowi hierarchii musi zostać przyporządkowany konkretny styl, najlepiej oparty na określonej strukturze logicznej.



Nie należy ręcznie wprowadzać wyróżnień nagłówków (pogrubienie, kursywa itp.)!

Nadmierna swoboda w stosowaniu stylów przez autorów może być źródłem problemów: każda publikacja musi być poddana indywidualnej obróbce, a mnogość stylów może szybko okazać się trudna do opanowania. Dlatego też standaryzacja stylów jest pożądana, a nawet konieczna.

Najlepiej gdyby arkusze stylów stosowane w różnych pracach opierały się na tej samej podstawie (arkusz standardowy). W arkuszach stylów można również stosować własne szablony, które pozwalają na uwzględnienie różnorodnych form (własny szablon oznacza dostosowanie danego arkusza stylów do szczególnego układu typograficznego przygotowywanej publikacji).

Konsekwentne przestrzeganie stosowania stylów, szczególnie jeśli chodzi o wyróżnianie nagłówków i tytułów, pozwala zastosować przydatną funkcję programu Word: automatyczne tworzenie spisu treści (co jest niemożliwe przy ręcznym wprowadzaniu wyróżnień nagłówków).

Protokół znaczników

Inną metodą wyróżniania elementów tekstu jest stosowanie protokołu znaczników, tj. określenie logicznego poziomu wszystkich elementów hierarchii tekstu (np. tytuł rozdziału, sekcji, tekst normalny, tekst wcięty, odwołania). Protokół znaczników należy sporządzić wraz z opisem poszczególnych elementów, znaczników i pożądanego układu typograficznego.

Znaczniki mają zazwyczaj format typu: <TAG>, np. <tytuł rozdziału> dla znacznika wskazującego tytuł rozdziału. Pochodzą one z języka znaczników SGML (ang. *standard generalised markup language*). Od czasu wprowadzenia języka SGML nastąpiło wiele zmian; obecnie stosuje się głównie standard XML.

Znaczniki stosowane w protokołach mogą być interpretowane bezpośrednio przez programy komputerowego przygotowywania do druku (oraz przez zaawansowane programy obróbki tekstu), dzięki czemu oszczędza się wielu pracochniowych poprawek przed drukiem. Stosowanie protokołów znaczników wymaga uzgodnienia na dość wcześniejszym etapie, najlepiej już w czasie tworzenia koncepcji publikacji.

W wypadku tekstu wielojęzycznego do procesu należy włączyć dział tłumaczeń danej instytucji. Tłumacze, dodając kolejną wersję językową, powielają tekst zawierający znaczniki; skupią się w ten sposób na treści dokumentu i nie tracą czasu na zbędne odtwarzanie jego prawidłowego układu typograficznego. Należy również zaznaczyć, że zaawansowane narzędzia do obróbki tekstu lepiej radzą sobie z dokumentami ze znacznikami, dla których zdefiniowano minimalną liczbę kodów formatowania.

4.2.3. Przygotowanie tekstu

Zalecenia dotyczące pisania tekstu

Aby zoptymalizować prace nad tekstem przygotowywanym do publikacji (w wersji papierowej, na płycie CD/DVD, na stronie internetowej itd.), konieczne jest przestrzeganie następujących zasad:

Ogólne

- Należy pisać czcionką zwykłą, bez zachowywania układu typograficznego tekstu.
- Tekst powinien być niewyjustowany, bez dzieleń na końcu wiersza, nawet w przypadku słów złożonych.
- Należy przestrzegać zasad dotyczących interpunkcji: zob. [pkt 6.4](#).
- Obróbka tekstu powinna być logiczna i spójna (należy stosować te same parametry do identycznych elementów dokumentu).

Znaki specjalne

- Należy stosować jedynie powszechnie dostępne znaki specjalne.
- Nie należy stosować jakiegokolwiek transliteracji („ss” zamiast „ß”, „ue” zamiast „ü” itd.).

- Należy zawsze używać cyfr 1 i 0 z klawiatury i nie zastępować ich literami „l”, „I” lub „O”.
- Znak wielokropka (...) uzyskuje się, wpisując z klawiatury *Alt 0133* lub *Ctrl-Alt-kropka* (nie należy używać trzech następujących po sobie znaków kropki).

Cyfry

- W liczbach składających się z więcej niż trzech cyfr twardą spacją oddziela się tysiące, miliony, miliardy itd. (np. 1 000, 300 000). W zapisie tych liczb nie należy stosować kropki.
- Ułamki dziesiętne zapisuje się z przecinkiem, a nie z kropką (np. 13,6).
- Zasady pisowni liczb, zob. również [pkt 10.8](#).

Spacja twarda (niełamliwa)

- Nie pozwala łamać w danym miejscu wiersza tekstu. Jest stosowana tam, gdzie konieczne jest utrzymanie w jednym wierszu dwóch lub więcej wyrazów.
- Należy stosować ją w przypadkach podanych poniżej oraz w przypadkach określonych w zasadach dotyczących interpunkcji (zob. [pkt 6.4](#)):

nr•	Dz.U. • L•	10•000
s. •	Dz.U. • C•	• r.

Uwaga: W programie Word twardą spację otrzymuje się, naciskając sekwencję klawiszy *Alt 0160* lub *Ctrl-Shift-klawisz spacji*.

Wykresy, ilustracje i tabele

- Wykresy, ilustracje itp. należy przesyłać w osobnych plikach, w wysokiej rozdzielcości.
- Należy sprawdzać prawa autorskie do zdjęć i rysunków.
- W tekście należy wyraźnie zaznaczyć miejsca, w których ma być wstawiona ilustracja czy wykres, używając czytelnych znaczników (<ilustracja1>, <wykres1>, <tabela1> itd.).
- Pliki Excel należy dostarczać osobno.

Cudzysłów

- Należy stosować znaki cudzysłowu odpowiednie dla danego języka.
- W tekstach w języku polskim stosuje się trzy rodzaje cudzysłowu (w nawiasach podano kod alfanumeryczny do wprowadzania z klawiatury):

poziom 1 (cytat główny)	„...”	(<i>Alt 0132/Alt 0148</i>)
poziom 2 (cytat w cytacie)	»...«	(<i>Alt 0187/Alt 0171</i>)
poziom 3 (cytat w cytacie w cytacie)	‘...’	(<i>Alt 0145/Alt 0146</i>)

Apostrof

- W tekstach lub adnotacjach w języku obcym, w którym stosowane są apostrofy, należy używać apostrofów poprawnych typograficznie (w zależności od używanej czcionki ’ lub '). Aby za pomocą klawiatury wpisać apostrof poprawny typograficznie, należy użyć kombinacji klawiszy *Alt 0146*, a nie znaku zastępczego (') bezpośrednio dostępnego z klawiatury.

Wielkie i małe litery

- Nagłówków w manuskrypcie nie należy zapisywać w całości wielkimi literami. W razie potrzeby drukarnia zastosuje odpowiedni format.
- Wielkie lub małe litery należy stosować zgodnie z zasadami niniejszego *Przewodnika* (zob. [pkt 10.2](#)).

Przypisy dolne

- Dodając przypisy do tekstu, należy stosować wyłącznie odpowiednią funkcję: *dolnyReferences/Insert footnote*.
- W przypadku tekstów przeznaczonych do publikacji na papierze ręczne formatowanie numerów przypisów jest zbędne i czasem stanowi utrudnienie. Przykład: Program Word generuje „1 –”, korektorzy stosują format „¹”, drukarnia odczytuje jedynie funkcję „Przypis dolny”. Ostatecznie to do drukarni należy prawidłowe sformatowanie numerów przypisów zgodnie z zasadami zawartymi w niniejszym *Przewodniku*.
- Odsyłacze do przypisów należy oznaczać cyframi arabskimi (inne znaki, takie jak gwiazdki lub litery, zachować dla szczególnych przypadków).
- Nie należy stosować przypisów typu „Idem” lub „Ibidem”, ponieważ układ tekstu drukowanego jest zwykle inny niż układ oryginalnego manuskryptu.
- Odnośnik do przypisu (wraz z nawiasami) zapisuje się zawsze czcionką zwykłą (nawet jeśli tekst lub tytuły, do których się odnosi, pisane są kursywą lub czcionką pogrubioną).

Myślniki

- Myślniki w postaci pauzy (*Alt 0151*) stosuje się na początku każdego składnika wyliczenia (zasada ta obowiązuje we wszystkich językach).
- W języku polskim półpauzę (*Alt 0150*) stosuje się w wyrażeniach określających pewien zakres („od ... do ...”, np. 26–27 marca) lub ukazujących pewne relacje przestrzenne (np. rajd Paryż–Dakar).

Nagłówki

- Nie należy ręcznie formatować nagłówków, lecz stosować arkusze stylów.
- W razie braku specjalnego arkusza stylów należy stosować style zdefiniowane w programie Word (Nagłówek 1, Nagłówek 2, Normalny itd.).
- Nagłówków nie należy zapisywać w całości wielkimi literami.

Uwaga: Zastosowanie stylów w programie Word umożliwia pod koniec obróbki tekstu automatyczne wygenerowanie spisu treści; przy konwertowaniu pliku na format PDF (np. w celu opublikowania go na stronie internetowej) elementy spisu treści zamieniają się odpowiednio w linki do odpowiednich partii tekstu.

Inne zalecenia

Jeżeli manuskrypt jest dostarczany w kliku partiach, służby autora powinny zadbać, aby razem z pierwszą partią dostarczyć spis treści (nawet wstępny) całej publikacji; dzięki temu korektorzy będą mieli obraz całości.

Każdy manuskrypt musi być starannie sprawdzony przez służbę autora, zanim zostanie wysłany do Urzędu Publikacji. Poprawki redakcyjne powinny mieć wyjątkowy charakter; muszą zawsze być przejrzyste, czytelne i dokładne. Poważne poprawki redakcyjne naniesione na etapie pierwszej odbitki mogą wiązać się z przepisywaniem partii tekstu, wpływając na jego układ typograficzny (i czasem zaburzając go, wywołując zmiany kaskadowe) i często wymagają drukowania dodatkowych odbitek próbnych i ponownego sprawdzenia. Wszystko to powoduje wydłużenie terminów produkcji i zwiększenie kosztów.

Ponadto w miarę możliwości należy unikać tworzenia złożonych plików zawierających fragmenty powstałe z zastosowaniem różnego oprogramowania.

4.2.4. Dokumenty gotowe do reprodukcji

W wypadku dokumentów przeznaczonych do reprodukcji (ang. *camera-ready*) służby autora muszą zadbać o uprzednie wprowadzenie do tekstu wszystkich koniecznych zmian – poza wyjątkowymi okolicznościami żadna korekta nie może zostać wprowadzona na etapie oddania do produkcji.

Bezpośrednio po napisaniu tekstu – zanim stworzony zostanie jego układ typograficzny – należy go skrupulatnie sprawdzić i przeczytać. Układ typograficzny tekstu również musi zostać dokładnie sprawdzony przed oddaniem do produkcji.

Paginacja tekstu powinna być ciągła; musi obejmować stronę tytułową oraz strony niezadrukowane (wakaty). Zazwyczaj części i rozdziały zaczynają się na prawej stronie (strona nieparzysta). Jeżeli tekst poprzedzający części lub rozdziału kończy się na stronie nieparzystej, nową część lub nowy rozdział zwykle poprzedza wakat. Przykładowo, jeżeli rozdział I kończy się na stronie 19, rozdział II rozpoczyna się na stronie 21, a strona 20 pozostaje niezadrukowana.

Odstęp poprzedzający tytuł lub podtytuł musi być zawsze większy niż odstęp między tytułem a tekstem (najlepiej w proporcji dwie trzecie do jednej trzeciej).

Między ustępami i akapitami pozostawia się podwójną interlinię.

Nie rozpoczyna się strony od ostatniego wiersza akapitu. W takim wypadku lepiej jest pozostawić ten wiersz na stronie poprzedniej, nawet jeśli lekko wykracza poza margines. Ponadto należy unikać kończenia strony tytułem lub podtytułem, lub pierwszym wierszem wyliczenia.

W pierwszym wierszu cytatów i wyliczeń nie stosuje się wcięć.

4.3. Rodzaje publikacji

Identyfikację i klasyfikację dokumentów regulują różne międzynarodowe normy i umowy, w szczególności:

- ISO 690:2021 – przypisy bibliograficzne
<https://www.iso.org/standard/72642.html>
- ISO 5127:2017 – terminologia w zakresie dokumentacji i informacji
<https://www.iso.org/standard/59743.html>
- ISO 2108:2017 – międzynarodowy znormalizowany numer książki ISBN (ang. *international standard book number*)
<https://www.iso.org/standard/65483.html>
<https://www.isbn-international.org>
- ISO 3297:2020 – międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictw ciągłych ISSN (ang. *international standard serial number*)
<https://www.iso.org/standard/73846.html>
- międzynarodowy znormalizowany opis bibliograficzny ISBD (ang. *international standard bibliographic description*); Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich [International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)]
https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_2007-en.pdf



Normy ISO (Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej) można uzyskać w organizacjach normalizacyjnych będących członkami ISO, których wykaz dostępny jest pod adresem:
<https://www.iso.org/members.html>

Według tych norm publikacje dzielą się na dwie główne kategorie: wydawnictwa zwarte i wydawnictwa ciągłe.

4.3.1. Wydawnictwa zwarte

Zgodnie z normą ISO 2108:2020 (ISBN) wydawnictwo zwarte to wydawnictwo nieperiodyczne, publikowane jako całość w jednej części lub w kilku częściach (wydanych jednocześnie lub niejednocześnie). Wydawnictwa zwarte mogą być rozpowszechniane w dowolnej formie (książki drukowane w twardej lub miękkiej oprawie, książki na kasetach lub płytach CD i DVD, publikacje w języku Braille'a, publikacje w internecie, książki elektroniczne itp.).

Wydawnictwa zwarte wielotomowe składają się z określonej liczby osobnych tomów (wyjątkiem mogą być wydawnictwa zeszytowe). Wydawnictwa te są przewidziane i wydawane jako całość. Poszczególne części mogą mieć własne tytuły i informacje o odpowiedzialności.

Każdemu wydawnictwu zwartemu nadawany jest określony międzynarodowy znormalizowany numer książki ISBN (zob. [pkt 4.4.1](#)).

4.3.2. Wydawnictwa ciągłe

Zgodnie z normą ISO 3297:2020 (ISSN) wydawnictwo ciągłe to wydawnictwo rozpowszechniane na dowolnym nośniku, publikowane w częściach – zwykle oznaczonych numerycznie lub chronologicznie – ukazujących się w określonych lub nieokreślonych odstępach czasu, bez ustalonego z góry terminu zakończenia. Do wydawnictw ciągłych zalicza się również wydania stale aktualizowane.

Wydawnictwa ciągłe obejmują m.in.:

- wydawnictwa periodyczne i seryjne, publikowane w następujących po sobie lub osobnych częściach, bez ustalonego terminu zakończenia, zwykle oznaczone numerami (gazety, czasopisma, magazyny drukowane lub elektroniczne, roczniki, np. sprawozdania czy informatory, serie wydawnictw zwartych);
- wydania stale aktualizowane, których treść jest na bieżąco uaktualniana, bez ustalonego terminu zakończenia (bazy danych, uaktualniane na bieżąco wydawnictwa luźnopakietowe lub wydania internetowe, np. niniejszy *Przewodnik* w wersji online).

Uwaga: Seria wydawnicza to zbiór osobnych publikacji, z których każda posiada własny tytuł, ale wszystkie są opatrzone wspólnym tytułem obejmującym całość serii (tzw. tytułem serii). Poszczególne publikacje mogą być oznaczone numerem lub nie.

Każdemu wydawnictwu ciągłemu nadawany jest określony międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictw ciągłych ISSN (zob. [pkt 4.4.2](#)).

4.3.3. Wydawnictwa ciągłe i zwarte

Niektoře publikacje będące częścią wydawnictwa ciągłego (np. roczniki i wydawnictwa zwarte wydane w ramach serii) można dodatkowo traktować jako wydawnictwa zwarte (np. w celu udostępnienia ich zarówno oddziennie, jak i w prenumeracie).

Publikacje takie należy przede wszystkim uznać za wydawnictwa ciągłe i nadać im numer ISSN (tytuł serii). Następnie należy nadać im numer ISBN (tytuł tomu).

4.4. Identyfikatory nadawane przez Urząd Publikacji

Od 2001 r. Urząd Publikacji działa jako oficjalna agencja odpowiedzialna za nadawanie publikacjom, których autorem są instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii Europejskiej, następujących identyfikatorów: ISBN (międzynarodowy znormalizowany numer książki), ISSN (międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictw ciągłych) i DOI (cyfrowy identyfikator dokumentu elektronicznego). Międzynarodowe identyfikatory służą do jednoznacznej identyfikacji danego tytułu, wprowadzając go do światowego systemu informacji. Poszczególnym publikacjom (książkom, broszurom, plakatom itd.) na każdym nośniku (papierowym, elektronicznym, płytom CD lub DVD itd.) nadaje się również identyfikator wewnętrzny (numer katalogowy).

Aby otrzymać identyfikator, służby autora muszą złożyć w Urzędzie Publikacji dwa egzemplarze danej publikacji oraz dostarczyć jej wersję elektroniczną (w formacie PDF).

Urząd nadaje identyfikatory automatycznie po otrzymaniu każdego wniosku o publikację.

4.4.1. Międzynarodowy znormalizowany numer książki (ISBN)

Każdemu wydawnictwu zwartemu (zob. [pkt 4.3.1](#)) Urząd Publikacji nadaje międzynarodowy znormalizowany numer książki (ISBN).

Nadanie numeru ISBN nie pociąga za sobą żadnej ochrony prawnej ani ochrony praw autorskich.

Numer ISBN raz nadany wydawnictwu zwartemu nie może być zmieniany, zastępowany ani użyty ponownie.

Odrębny numer ISBN należy nadać:

- każdej wersji językowej danej publikacji,
- każdemu nośnikowi danej publikacji (w przypadku gdy publikacja elektroniczna udostępniana jest w różnych formatach – np. PDF, HTML – każdy z nich musi otrzymać odrębny numer ISBN),
- jeśli jakaś część publikacji uległa znaczącym zmianom lub jeśli zmieniono tytuł publikacji. Drobne zmiany, dotyczące np. ceny książki czy korekty błędów drukarskich, nie wymagają nadania odrębnego numeru ISBN, jeśli numer wydania, jego forma i wydawca pozostają te same,
- każdej nowej formie produktu (książka w twardej oprawie, książka w miękkiej oprawie, wersja online itd.).

W wypadku publikacji wielotomowych każdy tom otrzymuje własny, odrębny numer ISBN, wspólny numer ISBN nadaje się zaś całemu kompletowi tomów. Wspólny numer ISBN oraz numery ISBN poszczególnych tomów umieszcza się na odwrocie strony tytułowej każdego tomu.

Uwaga: Numer ISBN można również nadać każdemu rozdziałowi publikacji z osobna, jeżeli stanowi on zamkniętą całość. Za pomocą numeru ISBN można identyfikować poszczególne części (np. rozdziały) wydawnictw zwartych, ich poszczególne wydania lub artykuły zaczerpnięte z wydawnictwa ciągłego, które są udostępniane oddziennie.

W wypadku publikacji, która ukazuje się jako wydanie wspólne kilku wydawców, każdy współwydawca może nadać jej własny numer ISBN i umieścić go na stronie zawierającej informację o prawach autorskich. Natomiast w kodzie kreskowym publikacji znajdować się może tylko jeden numer ISBN.

Numer ISBN nadaje się również publikacjom luźnokartkowym, mającym w zamierzeniu stanowić skończoną całość. Natomiast nie należy nadawać numeru ISBN publikacjom luźnokartkowym, które są na bieżąco aktualniane (wydania aktualizowane), ani ich poszczególnym aktualizowanym częściom.

Umiejscowienie i struktura numeru ISBN

Od 1 stycznia 2007 r. numer ISBN składa się z 13 cyfr, poprzedzonych akronimem „ISBN” i spacią. Cyfry te obejmują pięć elementów:

- 1) prefiks lub kod EAN (ang. *European Article Numbering*; europejski kod towarowy) określający „książkę” jako oznaczony towar (obecnie dostępne prefiksy to 978 i 979),
- 2) identyfikator grupy rejestracyjnej (92 = organizacje międzynarodowe),
- 3) identyfikator wydawcy (kod autora),
- 4) identyfikator tytułu publikacji (konkretnie wydanie publikacji danego wydawcy),
- 5) znak kontrolny

ISBN 978-92-79-00077-5

Publikacje drukowane

W przypadku publikacji drukowanych numer ISBN powinien znajdować się na odwrocie strony tytułowej wraz ze wszystkimi innymi identyfikatorami (zob. przykład w [pkt 5.3.1](#)). Jeśli jest to niemożliwe, numer należy umieścić u dołu strony tytułowej lub dołączyć do informacji o prawach autorskich.

Numer ten powinien również pojawić się na dole czwartej strony okładki (i na dole tylnej strony obwoluty) (zob. przykład w [pkt 5.1.1](#)).

Uwaga: W publikacjach będących wydaniem wspólnym kilku wydawców numer ISBN każdego współwydawcy może również pojawić się w formie kodu kreskowego na dole czwartej strony okładki i/lub obwoluty.

Publikacje elektroniczne lub inne niedrukowane formy wydawnictw

Jeśli chodzi o publikacje online, numer ISBN należy umieszczać na stronie, na której widnieje tytuł publikacji (lub jego odpowiednik), lub na stronie, na której podana jest informacja o prawach autorskich.

W wypadku publikacji wydanych na nośnikach elektronicznych (płyta CD-ROM, DVD itp.) numer ISBN należy umieszczać na etykiecie trwale przymocowanej do nośnika lub – jeśli to niemożliwe – na dole trwałego opakowania danego nośnika (np. na pudełku, okładce lub oprawie).

Numer ISBN należy również włączyć do wszelkich metadanych, które obejmuje publikacja lub produkt.



Zob. także [quick reference guide](#).

Jeśli publikacja wydawana jest w różnych formatach i zebrane są one w jedną całość, wymagany jest tylko jeden numer ISBN; jeżeli zaś rozpowszechniane są osobno, numer ISBN należy nadać każdej wersji. Wszystkie numery ISBN umieszcza się na każdej wersji wraz ze skróconym oznaczeniem formy, tak jak w przykładzie poniżej:

Print	ISBN 978-951-45-9693-3
PDF	ISBN 978-951-45-9694-0
EPUB	ISBN 978-951-45-9695-7
HTML	ISBN 978-951-45-9696-4

Numer ISBN należy również umieszczać na wszelkich materiałach towarzyszących wydanych łącznie z publikacją.



Przydatne linki związane z numerem ISBN

Międzynarodowa Agencja ISBN:

<https://www.isbn-international.org> (en)

Instrukcje dotyczące ISBN:

<https://www.isbn-international.org/content/isbn-users-manual> (en)

Najczęściej zadawane pytania dotyczące numeru ISBN:

https://www.isbn.org/faqs_general_questions (en)

System EAN.UCC:

<https://www.gs1.org/> (en)

ISO 2108:2017 – międzynarodowy znormalizowany numer książki (ISBN):

<https://www.iso.org/standard/65483.html> (en)

Organizacje normalizacyjne będące członkami ISO:

<https://www.iso.org/members.html> (en)

4.4.2. Międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictw ciągłych (ISSN)

Wydawnictwa ciągłe (zob. [pkt 4.3.2](#)) identyfikuje się za pomocą międzynarodowego znormalizowanego numeru wydawnictw ciągłych (ISSN) nadawanego przez Urząd Publikacji.

Nadanie numeru ISSN nie pociąga za sobą żadnej ochrony prawnej ani ochrony praw autorskich.

Numer ISSN nadaje się jednorazowo:

- na cały okres istnienia danej publikacji,
- dla każdej wersji językowej,
- dla każdego wydania (miesięcznego, rocznego itd.),
- dla każdego oddzielnego nośnika.

W wypadku publikacji wielotomowych numer ISSN nadawany jest dla tytułu głównego, niezależnie od liczby tomów, które składają się na tę publikację. Numer ISSN można również nadać serii wydawnictw zwartych (każdemu tomowi serii nadaje się wówczas numer ISBN).

Numer ISSN jest na stałe powiązany z tytułem utworzonym w momencie zarejestrowania przez sieć ISSN. Tytuł główny każdego wydawnictwa ciągłego jest niepowtarzalny.

Nowy numer ISSN (i nowy tytuł główny) należy nadać wydawnictwu ciąğemu w wypadku:

- każdej znaczącej zmiany tytułu,
- każdej zmiany nośnika.

Odrębny numer ISSN (i tym samym osobny tytuł główny) otrzymuje każdy dodatek i każda podseria, które towarzyszą danemu wydawnictwu ciąglemu.

Umiejscowienie i struktura numeru ISSN

Numer ISSN tworzą dwie czterocyfrowe grupy oddzielone łącznikiem. Poprzedza je akronim „ISSN” i spacja. Ostatnim elementem (znakiem kontrolnym) może być znak X.

ISSN 0251-1479

ISSN 1831-855X

Numer ISSN należy umieścić w widocznym miejscu na pierwszym wydaniu publikacji seryjnej i na każdym kolejnym wydaniu, jak również na każdej wersji wydania stale aktualizowanego.

Jeżeli numerowi ISSN towarzyszy inny identyfikator (taki jak ISBN w wypadku tomu serii wydawniczej), numery te muszą być umieszczone razem i każdy z nich musi być oznaczony wymaganym prefiksem (ISBN, ISSN, doi itd.).

Jeżeli pojedynczej publikacji wydawnictwa ciągłego nadano kilka numerów ISSN w związku z różnymi tytułami (takimi jak tytuł serii głównej i tytuły poszczególnych podserii), na publikacji należy umieścić wszystkie numery ISSN, podając dla rozróżnienia np. tytuł pełny lub skrócony w nawiasach.



Zob. także [quick reference guide](#).

W wypadku publikacji na różnych nośnikach (którym nadano różne numery ISSN i różne tytuły główne) podane numery ISSN należy rozróżnić, jak w następującym przykładzie:

Print	ISSN 1562-6585
HTML	ISSN 1063-7710

W wypadku publikacji drukowanych numer należy umieścić na każdym wydaniu w prawym górnym rogu okładki lub – w razie braku okładki – w sposób wyraźny i widoczny w jednym z następujących miejsc (najlepiej w tej kolejności): na stronie tytułowej, w nagłówku, w stopce redakcyjnej, na czwartej stronie okładki, w metryce wydawniczej lub na stronie redakcyjnej.

W wypadku publikacji elektronicznych (publikacje online, płyty CD-ROM itp.) numer ISSN należy umieszczać na ekranie lub na stronie, na której widnieje tytuł lub – gdy takiej brak – w menu głównym, oraz (jeśli to możliwe) na etykiecie trwale przymocowanej do publikacji. Jeżeli umieszczenie numeru ISSN na produkcie lub na jego etykiecie nie jest możliwe, należy go umieścić na opakowaniu.

W wypadku publikacji online numer ISSN należy umieszczać również w metadanych (w polu identyfikacyjnym).

Numer ISSN łączący (ISSN-L)

Zgodnie z normą ISO 3297:2020 (ISSN) numer ISSN łączący (ISSN-L) nadaje się wydawnictwom ciągłym (zob. [pkt 4.3.2](#)) w celu powiązania różnych nośników fizycznych danego wydawnictwa (niezależnie od liczby nośników). Każdy z tych nośników musi posiadać własny, odrębny numer ISSN.

Numer ISSN-L tworzą dwie czterocyfrowe grupy oddzielone łącznikiem i poprzedzone akronimem ISSN-L i spacją:

ISSN-L 0251-1479

Numer ISSN-L należy zmienić, jeżeli tytuły danej publikacji na wszystkich nośnikach ulegają jednocześnie znaczącej zmianie. Każdemu nośnikowi z osobna nadaje się wówczas nowy numer ISSN, a całości dzieła nadaje się nowy numer ISSN-L.

**Przydatne linki związane z numerem ISSN**

Międzynarodowe Centrum ISSN:

<http://www.issn.org> (en)

Instrukcje dotyczące ISSN:

<https://www.issn.org2-23364-ISSN-Manual.php> (en)

ISO 3297:2020 – międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictw ciągłych (ISSN):

<https://www.iso.org/standard/73846.html> (en)

Normy ISO można uzyskać w organizacjach normalizacyjnych będących członkami ISO, których wykaz dostępny jest pod adresem:

<https://www.iso.org/members.html> (en)

4.4.3. Identyfikator dokumentu elektronicznego (DOI)

System DOI (ang. *digital object identifier*; cyfrowy identyfikator dokumentu elektronicznego) umożliwia identyfikację publikacji w środowisku cyfrowym (internetie) i zapewnia trwałość łączy hipertekstowych. Można go stosować do:

- całości publikacji,
- zdjęć,
- tabel,
- rozdziałów itd.

Każdy numer DOI jest niepowtarzalny i stały. Dokument zachowuje swój numer DOI przez cały okres swojego istnienia, a jeżeli dokument zostanie kiedykolwiek usunięty, jego numer DOI nie może być ponownie wykorzystany.

Numer DOI składa się z prefiku i sufiku oddzielonych ukośnikiem. Poprzedza go akronim „doi” pisany małymi literami, po którym następuje dwukropki bez spacji:

doi:10.2788/14231

Zasadniczo numer DOI umieszcza się według takich samych zasad jak numer ISBN lub numer ISSN.

**Przydatne linki związane z numerem DOI**

Międzynarodowa fundacja ds. DOI (International DOI Foundation – IDF):

<https://www.doi.org> (en)

Podręcznik DOI (*The DOI® Handbook*):

<https://www.doi.org/hb.html> (en)

Informacje i wytyczne dotyczące nazwy DOI (*DOI Name Information and Guidelines*):

<https://www.crossref.org/education/metadata/persistent-identifiers/doi-display-guidelines> (en)

4.4.4. Numer katalogowy

Oprócz identyfikatorów międzynarodowych wszystkim wydawnictwom Urzędu Publikacji nadaje się identyfikator wewnętrzny – numer katalogowy.

Numer ten pozwala Urzędowi zarządzać dystrybucją publikacji. Służy między innymi do rejestrowania wydawnictw w katalogach. Stosuje się go również w celu identyfikacji publikacji w różnych systemach komputerowych.

Numer katalogowy drukowany jest na czwartej stronie okładki, w prawym górnym rogu lub – w wypadku braku okładki – w innym widocznym miejscu na publikacji.

4.5. Sygnatura nadawana przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Europejska sygnatura orzecznictwa (ECLI)

Europejska sygnatura orzecznictwa (*European case-law identifier – ECLI*) została opracowana, by ułatwić prawidłowe i jednoznaczne przywoływanie orzeczeń sądów europejskich i krajowych. Została stopniowo wprowadzona przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w 2014 r.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nadaje ECLI wszystkim orzeczeniom sądów Unii Europejskiej wydanym od 1954 r. (wYROKOM, postanowieniom, opiniom Trybunału, decyzjom (wyjątkowa procedura ponownego rozpoznania)), opiniom i stanowiskom rzeczników generalnych oraz informacjom o tych orzeczeniach (streszczeniom i podsumowaniom, informacjom dotyczącym orzeczeń niepublikowanych).

ECLI zawiera pięć obowiązkowych elementów, złożonych wyłącznie z łacińskich znaków alfanumerycznych, rozzielonych dwukropkiem, jak pokazano poniżej:

- 1) skrót ECLI oznaczający, że mamy do czynienia z europejską sygnaturą orzecznictwa,
- 2) kod państwa wskazujący państwo członkowskie danego sądu lub trybunału (zob. tabela w [pkt 7.1.1](#)) lub kod „EU” w przypadku sądu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- 3) kod sądu, który wydał orzeczenie (w przypadku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej „C” oznacza „Trybunał Sprawiedliwości”, „T” – Sąd, a „F” – „Sąd do spraw Służby Publicznej”),

Uwaga: Sąd do spraw Służby Publicznej zakończył działalność 1 września 2016 r. po powierzeniu jego właściwości Sądowi.
- 4) rok wydania orzeczenia w zapisie czterocyfrowym,
- 5) liczba porządkowa w formacie, o którym decyduje Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub każde państwo członkowskie. Składa się ona z maksymalnie 25 znaków alfanumerycznych. Ze znaków interpunkcyjnych dopuszcza się wyłącznie stosowanie kropek.

ECLI:EU:C:2006:710



Podstawa prawna

Konkluzje Rady zalecające wprowadzenie europejskiej sygnatury orzecznictwa (*European case-law identifier – ECLI*) oraz minimalnego zestawu znormalizowanych metadanych orzecznictwa ([Dz.U. C 127 z 29.4.2011, s. 1](#)).

Przydatne linki ECLI

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, sposób cytowania orzecznictwa:

https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_126035/pl

Europejski portal „e-Sprawiedliwość”:

https://e-justice.europa.eu/content_european_case_law_identifier_ecli-175-pl.do

Zasady dotyczące przywoływania orzecznictwa:

zob. [pkt 5.9.3](#).

5.

Struktura publikacji

5.1. Okładka

5.1.1. Elementy okładki



Zob. także [quick reference guide](#).

Okładka wydawnictwa składa się z czterech stron, zwanych odpowiednio pierwszą, drugą, trzecią i czwartą stroną okładki. Jeżeli pozwala na to objętość publikacji, jej tytuł należy wydrukować na grzbicie. Napisy umieszcza się wówczas wzduł grzbietu od góry do dołu, tzn. tak, aby można je było odczytać, gdy publikacja jest położona poziomo (z pierwszą stroną okładki na wierzchu). Wielkość czcionki tytułu jest proporcjonalna do grubości grzbietu.

Na [pierwszej stronie okładki](#) umieszcza się nazwę i logo instytucji sprawczej, tytuł publikacji (i ewentualnie podtytuł) oraz nazwisko autora (szczególnie w przypadku wydania wspólnego kilku autorów). Może się na niej znaleźć również numer tomu (w przypadku publikacji wielotomowej) oraz tytuł serii wydawniczej lub wydawnictwa ciągłego, jak również numer porządkowy publikacji.

- **Tytuł publikacji:** musi być krótki, przyciągający uwagę i odpowiadający treści. W przypadku sprawozdania lub raportu dotyczącego danego roku (lub okresu) podanie tego roku (lub okresu) stanowi integralną część tytułu lub podtytułu;
- **Podtytuł:** napisany mniejszą czcionką niż tytuł, uzupełnia go;
- [Logo instytucji sprawczej:](#) może znajdować się jedynie na pierwszej stronie okładki;
- **Nazwisko (nazwa) autora:** jeżeli znajduje się na pierwszej stronie okładki, należy go umieścić również na stronie tytułowej;

Uwaga: Nazwa dyrekcji generalnej instytucji lub agencji, z wyjątkiem Eurostatu i Urzędu Publikacji, nie może w żadnym wypadku znajdująć się na pierwszej stronie okładki. Można ją natomiast umieścić na stronie tytułowej.

- **Numer tomu:** w wypadku większej liczby tomów zaleca się numerowanie ich cyframi rzymskimi.

Druga strona okładki jest zazwyczaj wakatem.

Na [trzeciej stronie okładki](#) umieszcza się notę informacyjną.

Na [czwartej stronie okładki](#) drukuje się cenę sprzedaży (w wypadku publikacji płatnych), logo Urzędu Publikacji, numer ISBN (międzynarodowy znormalizowany numer książki) oraz numer katalogowy.

- **Cena sprzedaży:** cena podstawowa każdej publikacji jest wyrażona w euro. Wszystkie ceny wydrukowane na okładce publikacji lub w katalogach zapisuje się następująco:

Cena w Luksemburgu (bez VAT): ... EUR

- [Logo Urzędu Publikacji:](#) znajduje się u dołu czwartej strony okładki. Nazwę „Urząd Publikacji Unii Europejskiej” podaje się w jednym z języków Unii Europejskiej w przypadku wersji jednojęzycznych lub w kilku językach w przypadku wersji wielojęzycznych.

Szczegółowe normy dotyczące wydawnictw periodycznych lub seryjnych

W wypadku *wydawnictw seryjnych* oprócz elementów wymienionych powyżej umieszcza się również numer ISSN (międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictw ciągłych). Drukuje się go na pierwszej stronie okładki w prawym górnym rogu.

Niektóre *publikacje periodyczne* drukuje się bez okładki. Na stronie pierwszej znajduje się dodatkowo numer i rok wydania. W niektórych wypadkach na drugiej lub trzeciej stronie umieszcza się streszczenie. Rok wydania powinien odpowiadać rokowi kalendarzowemu.

Na czwartej stronie znajduje się cena (cena w prenumeracie i cena pojedynczego numeru), numer katalogowy oraz logo Urzędu Publikacji.

Pierwsza strona okładki



ISSN

Tytuł publikacji

Rok

Emblemat europejski

Instytucja sprawcza

Trzecia strona okładki (nota informacyjna)

Jak skontaktować się z UE

Osobiście
W całej Unii Europejskiej istnieje kilkaset centrów Europe Direct. Adres najbliższego centrum można znaleźć na stronie: european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_pl.

Telefonicznie
Europe Direct to miejsce informacyjne, który udziela odpowiedzi na pytania na temat Unii Europejskiej. Można się z nim skontaktować:

- dzwoniąc pod bezpłatny numer telefonu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za te połączenia),
- dzwoniąc pod standardowy numer telefonu: +32 22999696,
- za pomocą formularza: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_pl.

Wyszukiwanie informacji o UE

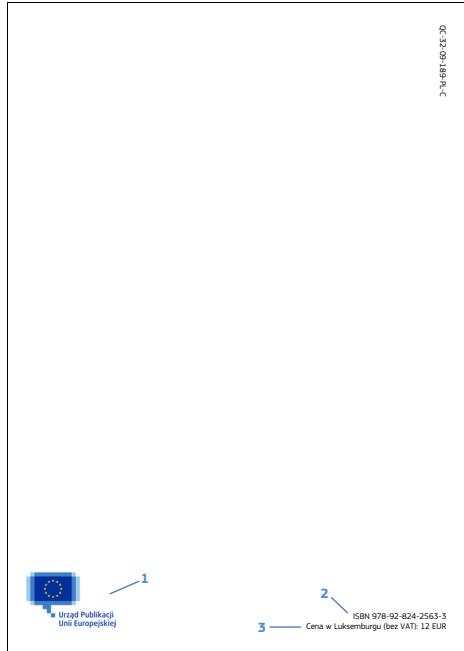
Online
Informacje o Unii Europejskiej są dostępne we wszystkich językach urzędowych UE w portalu Europa (european-union.europa.eu).

Publikacje UE
Publikacje UE można obejrzeć lub zanurwić na stronie: europa.eu/europa/publications. Wiekząc liczbę ponad 100 tysięcy bezpłatnych publikacji można otrzymać, kontaktując się z serwisem Europe Direct lub z lokalnym centrum dokumentacji europejskiej (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_pl).

Prawo UE i powiązane dokumenty
Informacje prawne dotyczące UE, w tym wszystkie unijne akty prawa od 1951 r., są dostępne we wszystkich językach urzędowych UE w portalu EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Otwarte dane EU
Portal data.europa.eu zapewnia dostęp do otwartych zbiorów danych pochodzących z instytucji, organów i agencji UE. Dane te można pobierać i wykorzystywać bezpłatnie, zarówno do celów komercyjnych, jak i niekomercyjnych. Portal umożliwia również dostęp do wielu zbiorów danych z krajów europejskich.

Czwarta strona okładki



1. Logo Urzędu Publikacji

2. ISBN

3. Cena sprzedaży



ISBN 978-92-824-2563-3
3 — Cena w Luksemburgu (bez VAT): 12 EUR

5.1.2. Użycie kolorów na okładce

Użycie kolorów na okładce zasadniczo zależy od koncepcji graficznej oraz oznaczeń wyróżniających serie wydawnicze i wydawnictwa ciągłe.

Nie zaleca się stosowania kolorów charakterystycznych dla poszczególnych wersji językowych ze względu na dużą liczbę języków urzędowych i ryzyko powstania niejasności.

5.2. Strona tytułowa

Na [stronie tytułowej](#) znajduje się:

- nazwa instytucji sprawczej (zob. [pkt 4.4.1](#)),
- tytuł i (w odpowiednich przypadkach) podtytuł publikacji (zob. [pkt 5.1.1](#)),
- numer wydania (wznowienia lub przedruku) i (lub) rok wydania,
- kraj instytucji sprawczej (należy go wskazać dla każdego z wydawców zgodnie z informacjami zawartymi w Traktacie i w odnośnych protokołach),
- nazwisko (nazwa) autora (zob. [pkt 5.1.1](#)),

Uwaga: Nazwa dyrekcji generalnej może znajdować się na stronie tytułowej, ale w żadnym wypadku nie należy jej umieszczać na pierwszej stronie okładki.

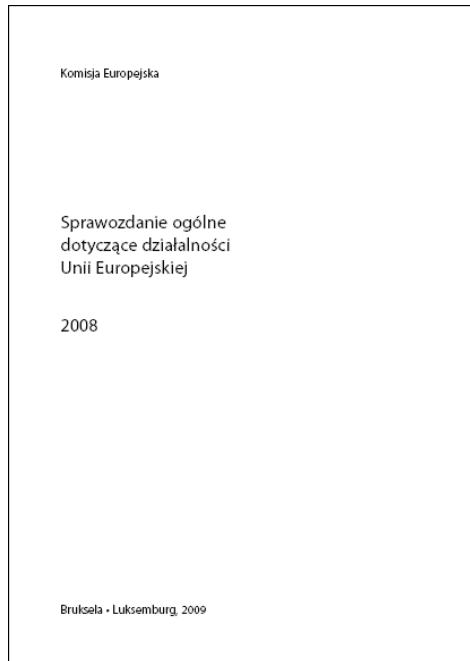
- numer tomu w wypadku publikacji wielotomowej (zob. [pkt 5.1.1](#)),
- tytuł serii wydawniczej lub wydawnictwa ciągłego oraz (w odpowiednim przypadku) numer porządkowy publikacji.

Wznowienie lub przedruk

Publikacja, której tekst lub układ typograficzny poddano znacznym zmianom, musi zostać wydana ponownie (z oznaczeniem numeru wydania).

W wypadku zwykłego przedruku można podać daty poszczególnych przedruków.

Strona tytułowa



Instytucja sprawcza

Komisja Europejska

Sprawozdanie ogólne
dotyczące działalności
Unii Europejskiej

2008

Brusela • Luksemburg, 2009

Tytuł publikacji [w wypadku sprawozdań i raportów obejmujących dany rok (lub okres) ten rok (lub okres) stanowi część tytułu]

Siedziba instytucji sprawczej

5.3. Na odwrocie strony tytułowej

5.3.1. Elementy



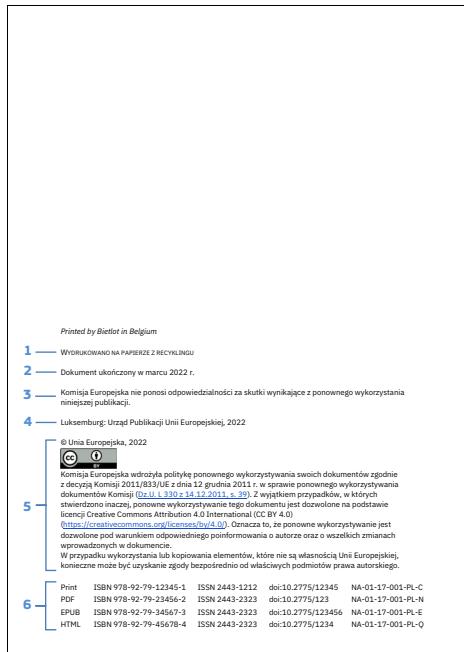
Zob. także [quick reference guide](#).

Na odwrocie strony tytułowej znajdują się kolejno następujące elementy:

- w publikacjach drukowanych – formała *Printed by [nazwa drukarni] in [nazwa kraju]* (w jęz. angielskim, kursywą), określająca miejsce druku publikacji i – w odpowiednim przypadku – oznakowanie ekologiczne i/lub informacja dotycząca papieru zadrukowanego (zob. [pkt 5.3.2](#)),
- w odpowiednim przypadku – sformułowanie Dokument ukończony w [miesiąc] [rok] r.,
- w odpowiednim przypadku – sformułowanie Wydanie zmienione, Wydanie poprawione lub x. wydanie,
- w odpowiednim przypadku – uwaga dotycząca odpowiedzialności instytucji (zob. [pkt 5.4.3](#)),
- miejsce wydania (siedziba Urzędu Publikacji), nazwa wydawcy i rok wydania (na mocy decyzji 2009/496/WE, Euratom z dnia 26 czerwca 2009 r. wydawcą jest Urząd Publikacji Unii Europejskiej),
- informacja dotycząca praw autorskich (copyright) oraz ewentualnie uwaga dotycząca zezwolenia na powielanie) – zob. również [pkt 5.4.1](#) oraz [5.4.2](#),
- w odpowiednim przypadku – informacja na temat praw autorskich do ilustracji, jeżeli informacje te nie znajdują się bezpośrednio przy ilustracjach (zob. [pkt 5.4.4](#)),
- identyfikatory (numery ISBN, DOI itd.) (zob. również [pkt 4.4](#)).

Uwaga: Rok wydania umieszcza się po nazwie instytucji wydawniczej w celu jego wyraźnego odróżnienia od roku dotyczącego praw autorskich (zob. [pkt 5.4.1](#)).

Na odwrocie strony tytułowej



1. Informacja dotycząca papieru zadrukowanego
2. Informacja dotycząca manuskryptu/wydania
3. Dodatkowe informacje służb autora
4. Miejsce i rok wydania, wydawca
5. Prawa autorskie
6. Identyfikatory

5.3.2. Informacje dotyczące produktu z papieru zadrukowanego

Każdy produkt z papieru zadrukowanego musi co do zasady zawierać następujące informacje, które podawane są przez drukarnię:

- nazwa drukarni i nazwa kraju, w którym wydruk został wykonany,
- mające zastosowanie oznakowanie(-a) ekologiczne,
- ewentualnie informacja na temat użytego papieru.

Nazwa drukarni i nazwa kraju, w którym wydruk został wykonany

Informacja dotycząca nazwy drukarni i kraju, w którym wydruk został wykonany, jest identyczna we wszystkich wersjach językowych. Podawana jest ona kursywą w języku angielskim:

Printed by [nazwa drukarni] in [nazwa kraju]

Oznakowanie ekologiczne

Informacje dotyczące produktu z papieru zadrukowanego podawane są w postaci jednego oznakowania ekologicznego lub kilku oznakowania ekologicznych, na przykład:



Informacja na temat użytego papieru

Informację na temat użytego papieru można podać za pomocą jednego z następujących sformułowań:

- papier nowy:

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIELONYM BEZ CHLORU PIERWIASTKOWEGO (ECF)

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIELONYM BEZ CHLORU (TCF)

- papier z recyklingu:

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE Z RECYKLINGU
WYDRUKOWANO NA PAPIERZE Z RECYKLINGU BEZ CHLORU (PCF)

W przypadku papieru z recyklingu nie można nigdy stosować wyrażenia „bielony bez chloru”. Niemożliwe jest bowiem prześledzenie pochodzenia każdego rodzaju papieru użytego w procesie recyklingu (a zatem zagwarantowanie całkowitej nieobecności chloru). W rzeczywistości to proces recyklingu może odbywać się bez użycia chloru.

5.4. Prawa autorskie

5.4.1. Prawa do kopiowania utworu (informacja o prawach autorskich)

Prawa autorskie, których posiadaczem może być autor lub wydawca, oznaczają prawa wyłączne do wykorzystywania utworu literackiego lub artystycznego w określonym czasie.

Formalny wymóg ochrony jest spełniony, jeżeli we wszystkich egzemplarzach publikacji znajduje się odpowiednia informacja – zwana **informacją o prawach autorskich** – która służy powiadomieniu odbiorców, że dana publikacja jest objęta ochroną praw autorskich:

© [nazwisko posiadacza], [rok]
na przykład:
© Unia Europejska, 2018

W odniesieniu do instytucji, organów i agencji Unii Europejskiej istnieją dwa rodzaje praw autorskich w zależności od tego, czy podmiot, do którego należy działać będący autorem tekstu, posiada osobowość prawną, czy też nie.

Instytucje i organy nieposiadające osobowości prawnej

W przypadku publikacji urzędowych instytucji lub organów unijnych i powiązanych służb międzynarodowych (takich jak Urząd Publikacji) **prawa autorskie należą do Unii Europejskiej** jako całości, a nie do poszczególnych instytucji lub organów, z wyjątkiem tych, które posiadają osobowość prawną (Europejski Bank Centralny, Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Fundusz Inwestycyjny):

© Unia Europejska, [rok]
Przed wejściem w życie traktatu lizbońskiego (do 30 listopada 2009 r.):
© Wspólnoty Europejskie, [rok]

Podmioty posiadające osobowość prawną

Instytucje i organy

Europejski Bank Centralny, Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Fundusz Inwestycyjny mają własną osobowość prawną, a co za tym idzie, własne prawa autorskie:

© Europejski Bank Centralny, [rok]
© Europejski Bank Inwestycyjny, [rok]
© Europejski Fundusz Inwestycyjny, [rok]

Uwaga: Należy używać pełnych nazw, a nie tylko skrótów lub akronimów:

© Europejski Bank Centralny, [rok]
a nie: © EBC, [rok]

Zdecentralizowane jednostki organizacyjne (agencje)

Zdecentralizowane jednostki organizacyjne (agencje; pełna lista zob. [pkt 9.5.3](#)) mają własną osobowość prawną i w związku z tym muszą być imiennie oznaczone jako posiadacze praw autorskich:

© Europejska Agencja Środowiska, [rok]

Uwaga: – Należy używać pełnych nazw, a nie tylko skrótów lub akronimów:

- © Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, [rok]
lub ewentualnie:
- © Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), [rok]
a nie: © Frontex, [rok]

– Gdy prawa autorskie zostały przeniesione na Unię Europejską w umowie lub innym dokumencie prawnym:

© Unia Europejska, [rok]



Euratom

Teksty objęte przepisami Traktatu Euratom (odnoszące się do pozycji w budżecie Euratom) muszą zawierać odpowiednią informację o prawach autorskich:

© Europejska Wspólnota Energii Atomowej, [rok]

Dotyczy to na przykład różnych dokumentów lub specjalistycznych publikacji w dziedzinie energii atomowej publikowanych przez Wspólne Centrum Badawcze.

Informacja dotycząca roku

Jeśli chodzi o wydawnictwa Unii Europejskiej, okres ochrony, którym objęta jest publikacja w danym języku, rozpoczyna się od jej pierwszego wydania. Rok, który umieszcza się tuż za nazwą posiadacza praw autorskich, nie jest zatem rokiem wydania oryginalnej wersji językowej, ale rokiem wydania tej konkretnej wersji językowej.

W wypadku pierwszego druku publikacji w danym języku rok wydania i rok dotyczący praw autorskich są takie same. W wypadku przedruku informacja o prawach autorskich pozostaje niezmieniona. W wypadku wznowień – jako że są to nowe publikacje – rok dotyczący praw autorskich to jest także rokiem publikacji nowego wydania.

Jeżeli zmianie ulega jedynie format publikacji (na przykład z publikacji papierowej na e-booka), rok wydania jest taki sam jak rok pierwotnego wydania. W przypadku wprowadzenia istotnych zmian publikuje się nowe wydanie, w którym nie tylko podaje się datę publikacji pierwszego wydania (w tym przykładzie wersji papierowej), lecz również datę nowego wydania (e-booka).

Elementy graficzne i artystyczne

Jeżeli publikacja zawiera elementy (zdjęcia, ilustracje, wykresy, teksty itp.), do których prawa autorskie znajdują się w posiadaniu osób trzecich, lub jeżeli Unia Europejska nie uzyskała wszystkich praw do publikacji, należy wyraźnie wskazać źródło każdego elementu oraz, w razie konieczności, warunki jego wykorzystania. Służba będąca autorem (instytucje, organy, agencje) musi otrzymać pisemne upoważnienie od właścicieli praw autorskich do tych elementów (zob. [pkt 5.4.4](#)).



Informacje dotyczące praw autorskich stosuje się również w przypadku publikacji elektronicznych i tym samym – w przypadku każdego tekstu publikowanego w internecie. Więcej informacji na temat praw autorskich można znaleźć w serwisie Europa (https://europa.eu/european-union/abouteuropa/legal_notices_pl).

W odniesieniu do prac literackich, artystycznych lub naukowych zob. również wytyczne dotyczące autorskich praw osobistych urzędników (https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/intellectual-property/Documents/MAN_Guidelines-on-Literary-Scientific-and-Artistic-Works.pdf (link dla pracowników instytucji europejskich)).

W razie pytań prosimy o kontakt z działem ds. praw autorskich w Urzędzie Publikacji (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.2. Zastrzeżenie dotyczące praw autorskich (prawo do kopiowania utworu/prawo do ponownego wykorzystania)

W przypadku publikacji Unii Europejskiej prawom do kopiowania utworu (zob. [pkt 5.4.1](#)) towarzyszy wyjaśnienie (zastrzeżenie dotyczące praw autorskich), które określa stopień ochrony.

Uwaga: Jeżeli takie wyjaśnienie nie występuje, publikacja jest chroniona w całości, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych przez różne przepisy krajowe i konwencje międzynarodowe:

© Unia Europejska, [rok]

Zastrzeżenie standardowe (kopiowanie)

W przypadku publikacji instytucji, organów i agencji Unii Europejskiej (z wyjątkiem publikacji Komisji Europejskiej, które są opatrzone osobą klauzulą), standardowe zastrzeżenie zalecane przez Urząd Publikacji ma następujące brzmienie:

© Unia Europejska, [rok]

Kopiowanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W razie potrzeby zastrzeżeniu standardowemu mogą towarzyszyć dodatkowe zastrzeżenia (zob. [pkt 5.4.3](#)).

Rada i Trybunał Obrachunkowy zatwierdziły, odpowiednio w dniu 9 października 2017 r. i 16 kwietnia 2019 r., decyzje w sprawie ponownego wykorzystania swoich dokumentów. Można zatem używać sformułowania „Ponowne wykorzystanie dozwolone”, podobnie jak w publikacjach Komisji (zob. poniżej). W przypadku tych instytucji zawsze dodaje się wzmiankę o trzech warunkach opisanych w [pkt 5.4.3](#) (treść wzmianki zależy od instytucji). Trybunał Sprawiedliwości może również udzielać licencji na swoje publikacje na podstawie licencji Creative Commons CC BY 4.0.

Zastrzeżenie właściwe dla Komisji Europejskiej (ponowne wykorzystanie)

Komisja Europejska wdrożyła politykę ponownego wykorzystywania swoich dokumentów, zgodnie z [decyzją 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r.](#)

W przypadku dokumentów Komisji Europejskiej, poza pewnymi wyjątkami (zob. art. 2 ww. decyzji), zasadniczo stosuje się zastrzeżenie dotyczące ponownego wykorzystania. Ponadto zgodnie z przepisami tej decyzji, która przewiduje możliwość spełnienia dodatkowych warunków (zob. [pkt 5.4.3](#)), Urząd Publikacji zaleca, aby użytkownik podał do wiadomości źródło dokumentu:

© Unia Europejska, [rok]

Ponowne wykorzystanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Komisja Europejska wdrożyła politykę ponownego wykorzystywania swoich dokumentów zgodnie z decyzją Komisji 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ponownego wykorzystywania dokumentów Komisji (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39).

Komisja może również udzielać licencji na swoje publikacje na podstawie licencji Creative Commons CC BY 4.0.



W razie pytań prosimy o kontakt z działem ds. praw autorskich w Urzędzie Publikacji (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.3. Nota prawna (zastrzeżenie)

Oprócz informacji o prawach autorskich i kwalifikacji autor może dodać notę prawną.

W przypadku ponownego wykorzystania

W przypadku publikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z decyzją 2011/833/UE z dnia 12 grudnia 2011 r., autor może dodać do zasad ponownego wykorzystywania jeden lub więcej z trzech poniższych warunków:

- 1) obowiązek podania przez użytkownika ponownie wykorzystującego dokumenty źródła, z których one pochodzą (**Urząd Publikacji zaleca konsekwentne dodawanie tego sformułowania:**)

Ponowne wykorzystanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

- 2) obowiązek zachowania w niezmienionym kształcie pierwotnego znaczenia lub przekazu dokumentów:

Zmiana oryginalnego znaczenia lub przekazu niniejszego dokumentu jest niedozwolona.

- 3) wyłączenie odpowiedzialności Komisji z tytułu wszelkich następstw ponownego wykorzystania dokumentów:

Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z ponownego wykorzystania niniejszej publikacji.

W przypadku kopiowania

Standardowo stosuje się następującą formułę (przykład ten ma zastosowanie w wydawnictwach Komisji niepodlegających polityce ponownego wykorzystania; można go również odpowiednio dostosować do publikacji innych instytucji lub organów, w zależności od potrzeb):

Ani Komisja Europejska, ani żadna osoba działająca w imieniu Komisji nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania zamieszczonych poniżej informacji.

W zależności od pochodzenia lub przeznaczenia danej publikacji dostępne są też inne typowe formuły, które również można dostosować do publikacji innych instytucji lub organów:

Niniejszy dokument w żadnym wypadku nie stanowi oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej.

Komisja Europejska w żadnym wypadku nie ponosi odpowiedzialności za treść niniejszego sprawozdania.

Treść niniejszej publikacji niekoniecznie odzwierciedla stanowisko lub opinię Komisji Europejskiej.

Opinie wyrażone w niniejszej publikacji są jedynie opiniami autora (autorów) i w żadnym wypadku nie stanowią oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej.

5.4.4. Kopiowanie elementów artystycznych (rysunków, fotografii itd.)

Podczas przygotowywania publikacji służba będąca autorem musi uwzględnić kwestie związane z prawami autorskimi. Jeżeli wykorzystywane są elementy artystyczne chronione prawami autorskimi należącymi do osób trzecich, niezbędne jest zapewnienie, że nabyto wszystkie niezbędne prawa do wykorzystania takich elementów. W każdym z powyższych przypadków należy upewnić się, czy nie ma niezgodności między odniesieniem do praw do powielania elementów artystycznych w publikacji i prawami dotyczącymi tych elementów uzyskanymi przez Unię Europejską, Euratom lub inne podmioty posiadające osobowość prawną (EBC, EBI, EFI i zdecentralizowane jednostki organizacyjne).

Elementy należące do Unii Europejskiej, Euratomu lub innych podmiotów posiadających osobowość prawną

Jeśli chodzi o elementy nabycie w drodze umowy⁽¹⁾ z wykonawcą zewnętrznym, służba będąca autorem musi zadbać o to, by umowa zawierała klauzulę przyznającą jej prawa własności tych elementów. W takim przypadku informacja o prawach do kopiowania ma następującą formę:

Ilustracja/zdjęcie/itd. na s. ..., © Unia Europejska, [rok]

Ilustracja/zdjęcie/itd. na s. ..., © Europejska Wspólnota Energii Atomowej, [rok]

Ilustracja/zdjęcie/itd. na s. ..., © Europejski Bank Centralny, [rok]

Ilustracja/zdjęcie/itd. na s. ..., © [nazwa agencji], [rok]

Elementy należące do osób trzecich

W przypadku wykorzystywania lub kopiowania zdjęć lub innych materiałów, co do których UE, Euratomowi lub innym podmiotom posiadającym osobowość prawną nie przysługują prawa autorskie, należy zwrócić się bezpośrednio do właściciela praw autorskich o pozwolenie na każdy element. Informacja o prawach autorskich musi być umieszczona przy każdym elemencie w sposób opisany poniżej. Ponadto na stronach internetowych należy zamieścić ogólną uwagę:

Wykorzystywanie lub kopiowanie zdjęć i innych materiałów, co do których Unii Europejskiej nie przysługują prawa autorskie, wymaga bezpośredniej zgody właściciela praw.

Wykorzystywanie lub kopiowanie zdjęć i innych materiałów, co do których ... [nazwa podmiotu] nie przysługują prawa autorskie, wymaga bezpośredni zgody właściciela praw.

Elementy należące do osoby fizycznej (osoby trzeciej lub członka personelu występującego w charakterze osoby prywatnej)

W odniesieniu do każdego elementu dostarczonego przez osobę z zewnątrz lub członka personelu występującego w charakterze osoby prywatnej konieczne jest zawarcie umowy licencyjnej określającej warunki wykorzystywania danego elementu. W takim przypadku informacja o prawach do kopiowania ma następującą formę:

Ilustracja/zdjęcie/itd. na s. ..., © [nazwisko artysty], [rok]

Elementy z banku obrazów

Proponowane licencje dotyczące wykorzystania muszą być ścisłe przestrzegane. W takim przypadku informacja o prawach do powielania ma następującą formę:

Ilustracja/zdjęcie/itd. na s. ..., [nazwisko artysty] © [nazwa banku obrazów], [rok]

Licencje typu creative commons

Licencje te wymagają zwykle podania zarówno miejsca, w którym znajduje się obraz, jak również linku umożliwiającego jego znalezienie. Wykorzystywanie takich obrazów podlega zazwyczaj specjalnym warunkom i powinno nastąpić po zasięgnięciu porady prawnej.

Prawo do wizerunku (osoby pojawiające się na fotografiach lub w nagraniach wideo)

Oprócz umowy między służbą będącą autorem i autorem zdjęcia lub nagrania wideo konieczne jest również uwzględnienie praw osób pojawiających się na fotografii lub w nagraniu wideo (prawo do wizerunku).

⁽¹⁾ Link wewnętrzny – dokument roboczy dla pracowników instytucji europejskich.

W takim przypadku służba będąca autorem musi włączyć do umowy z wykonawcą dodatkową informację lub zwrócić się do autora fotografii lub nagrania wideo z prośbą o zapewnienie, że wszystkie osoby pojawiające się na fotografii lub w nagraniu wideo podpisały standardową umowę upoważniającą Unię Europejską do wykorzystywania ich wizerunku.



W razie pytań należy skontaktować się z działem odpowiedzialnym za prawa autorskie w Urzędzie Publikacji (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.5. Teksty wprowadzające i końcowe

5.5.1. Dedykacja

Dedykację – zwykle jest bardzo krótka – drukuje się czcionką mniejszą niż czcionka tekstu głównego publikacji. Na dedykację przeznacza się zwykle oddzielną kartę – w takim wypadku odwrotną stronę dedykacji stanowi wakat. Dedykację umieszcza się na wysokości czterech dziesiątych strony.

5.5.2. Przedmowa, wstęp i wprowadzenie

Przedmowa znajduje się na początku publikacji. Jej celem jest przedstawienie czytelnikowi sylwetki autora lub zaprezentowanie samego dzieła. Zazwyczaj autor nie pisze przedmowy do własnej pracy. Tekst przedmowy składa się inną czcionką niż tekst główny publikacji, zwykle kursywą (można użyć większego stopnia czcionki).

Wstęp, napisany przez samego autora, stanowi krótką prezentację publikacji, w której autor wyjaśnia swój zamysł. Wstęp składa się zwykle czcionką prostą.

Wprowadzenie, napisane przez samego autora, ma na celu przedstawienie czytelnikowi struktury publikacji. Składa się je zwykle taką samą czcionką jak tekst główny publikacji.

5.5.3. Spis treści

Spis treści umieszcza się tradycyjnie na początku publikacji. Jest to wykaz tytułów poszczególnych rozdziałów wydawnictwa, wraz z podaniem numeru strony (zwykle poprzedzonego wielokropkiem), na której dany rozdział się zaczyna.

Spis treści może obejmować krótkie streszczenia poszczególnych części (odpowiednio dostosowuje się wówczas stopień czcionki).

Po spisie treści można umieścić wykaz ilustracji, tabel i wykresów.

5.5.4. Bibliografia

Bibliografia jest zazwyczaj umieszczana na końcu publikacji.

Forma zapisu danych bibliograficznych, zob. [pkt 5.9.4.](#)

5.5.5. Indeksy

Indeksy to szczegółowe wykazy nazwisk, nazw lub pojęć ważnych dla danej publikacji wraz z odpowiednimi numerami stron, na których są one omawiane.

Indeksy mogą być sporządzane w różnych układach: alfabetycznym, chronologicznym, numerycznym itd.

Często w ramach jednego indeksu występuje kilka podporządkowanych sobie systemów klasyfikacji.

Möliwe jest tworzenie indeksów specjalistycznych (indeksów osobowych, geograficznych, rzeczowych itp.) lub zebranie wszystkich informacji w jednym indeksie ogólnym.

Sporządzanie indeksów

W procesie produkcji – po przygotowaniu układu typograficznego publikacji – do służb autora należy uzupełnienie i sprawdzenie indeksu (np. autor uzupełnia w indeksie odesłania do numerów stron).

Jeżeli indeks drukowany jest w postaci osobnego zeszytu, musi być opatrzony tytułem zawierającym: nazwisko autora indeksowanej publikacji, jej tytuł oraz miejsce i datę wydania, w brzmieniu, jakie występuje na stronie tytułowej tej publikacji.

Tytuł indeksu wydawnictwa ciągłego (periodycznego lub seryjnego) obejmuje pełny tytuł wydawnictwa, numer tomu i okres objęty indeksem.

W wypadku periodyków zaleca się dodanie do indeksów poszczególnych tomów indeksów zbiorczych. Odesłania muszą zatem zawierać rok i numer tomu.

Jeżeli każdy zeszyt tomu jest paginowany osobno, numer zeszytu lub jego data muszą znajdować się w odesłaniu.

Żywa pagina musi znajdować się zarówno na stronie parzystej, jak i nieparzystej oraz musi zawierać tytuł publikacji i rodzaj indeksu (z wyjątkiem szczególnych przypadków). W długich indeksach zaleca się podanie pierwszych liter pierwszego i ostatniego słowa (lub całych słów) w górnym zewnętrznym rogu każdej strony.

Jeżeli indeks znajduje się na początku publikacji, jego paginacja musi różnić się od paginacji tekstu głównego.

Indeksy periodyków lub innych wydawnictw ciągłych muszą być publikowane w kolejnych tomach i – w miarę możliwości – raz do roku. Również indeksy zbiorcze publikowane są w regularnych odstępach czasu.

5.6. Podział tekstu

Tekst publikacji powinien mieć przejrzystą formę, która ułatwi czytelnikowi lekturę treści. Nie powinien być zbyt zwarty lub bezładny, powinien posiadać jasną strukturę. Stosuje się przy tym maksymalnie siedmiostopniowy podział tekstu.

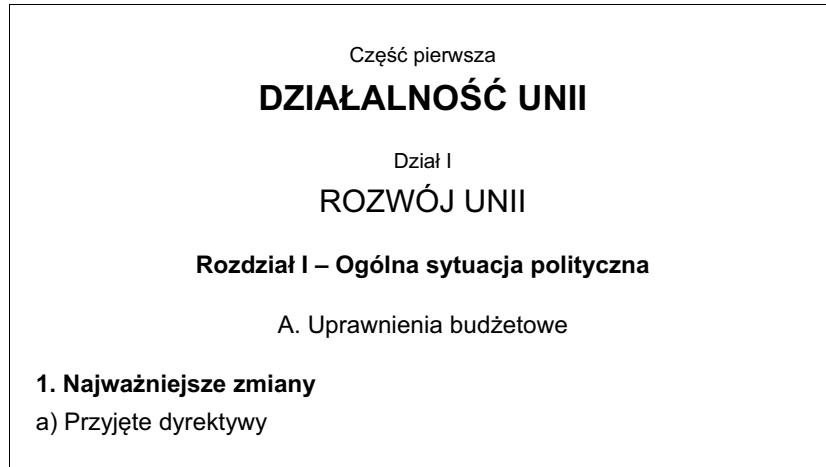
Struktura ze złożoną numeracją

Tekst może być podzielony na części, tytuły, działy, rozdziały, ustępy, punkty itd. przy użyciu cyfr, liter, tiretów i punktorów. Numeracja w takiej strukturze wygląda na ogół następująco (kolejność od najwyższego do najniższego rzędu):

- wielkie cyfry rzymskie (I, II, III, IV itd.),
- wielkie litery (A, B, C, D itd.),
- cyfry arabskie (1, 2, 3, 4 itd.),
- małe litery (a, b, c, d itd.),
- małe cyfry rzymskie (i, ii, iii, iv, v itd.),
- tiret (–),
- punktory (•).

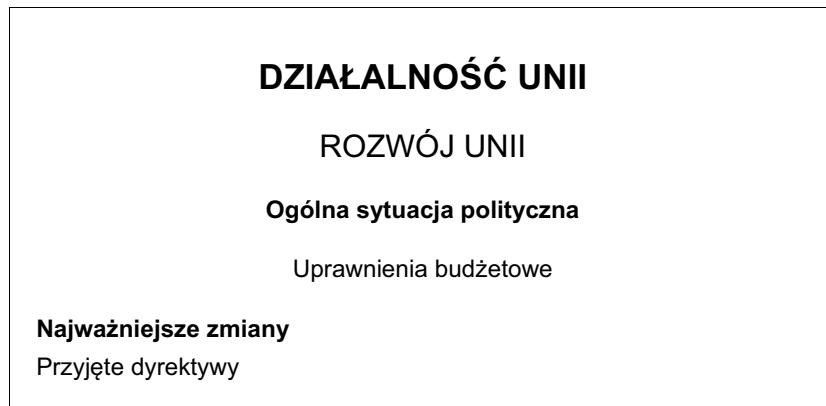
Uwaga: Małe cyfry rzymskie to numeracja spotykana głównie w Dzienniku Urzędowym (podział w obrębie liter a, b) itd.). Punktorów należy unikać przy redagowaniu aktów prawnych. Reguły dotyczące tekstów publikowanych w Dzienniku Urzędowym, zob. [pkt. 2.7 i Tabele podsumowujące](#).

Klasyczny podział publikacji wygląda następująco:



Struktura bez numeracji

Jeżeli tytuły nie są opatrzone nazwami poszczególnych segmentów (część, rozdział itp.) ani układami cyfr lub liter (I, A, 1), w tekście konieczne jest zaznaczenie hierarchii tytułów i podtytułów odpowiednią wielkością i formatem czcionki:



Struktura z numeracją cyfrową wielorzędową

Można zastosować również numerację cyfrową wielorzędową:

Część pierwsza – DZIAŁALNOŚĆ UNII
Dział I – ROZWÓJ UNII
1. Ogólna sytuacja polityczna
1.1. Uprawnienia budżetowe
1.1.1. Najważniejsze zmiany
1.1.1.1. Przyjęte dyrektywy

W tym przypadku nie należy tworzyć nadmiernej liczby poziomów podtytułów.

Struktura z numeracją ciągłą

W przypadku publikacji zawierających liczne odesłania do innych części tekstu paragrafy numeruje się często w sposób ciągły. Numery te – które są niezależne od paginacji tekstu – stosuje się wówczas w odesłaniach.

Numerację ciągłą można również stosować w połączeniu z inną strukturą numeracji.

5.7. Wyliczenia

Wyliczenia proste

Zdanie poprzedzające tekst wyliczenia prostego zakończone jest dwukropkiem. Każdy element wyliczenia rozpoczyna się od małej litery i kończy przecinkiem lub średnikiem (w zależności od długości elementu lub budowy zdania):

Cztery pory roku to:

- 1) wiosna,
- 2) lato,
- 3) jesień,
- 4) zima.

Wniosek ten ma dwa cele:

- ustanowienie wspólnych przepisów dotyczących bezpieczeństwa pacjentów;
- usuwanie przeszkód w zakresie handlu, które wynikają z różnorodności przepisów krajowych.

Uwaga: Reguły dotyczące tekstów publikowanych w Dzienniku Urzędowym, zob. pkt [3.5](#).

Wyliczenia wielostopniowe

Wyliczenie wielostopniowe oznacza się zgodnie z regułami dotyczącymi podziału tekstu, czyli kolejno cyframi, literami, tirem i punktorami:

Dwustopniowe	Trzystopniowe	Czterostopniowe
Xxxxxxx: 1) xxxx: a) xxxx, b) xxxx, c) xxxx; 2) xxxx	Xxxxxxx: 1) xxxx: a) xxxx: — xxxx, — xxxx; b) xxxx; 2) xxxx.	Xxxxxxx: 1) xxxx: a) xxxx: — xxxx, — xxxx: • xxxx, • xxxx; b) xxxx; 2) xxxx.

Uwaga: Po zwrotach „następujący”, „jak następuje” itd. stawiamy dwukropek, nie kropkę.

5.8. Wyróżnienia

W celu wyróżnienia słowa lub fragmentu tekstu często stosuje się kursywą. W języku polskim kursywą składa się w szczególności przytaczane w tekście tytuły książek (lub ich części) oraz wyrazy obcojęzyczne w języku łacińskim (zob. [pkt 5.9.4](#)).

W tekście złożonym kursywą elementy wyróżnione składają się pismem prostym.

Cytowane fragmenty wypowiedzi ustnych wyróżnia się kursywą lub za pomocą cudzysłów. Nie należy jednak stosować jednocześnie cudzysłów i kursywy.

Poszczególne wyrazy lub wyrażenia, na które autor chce zwrócić uwagę, można też składać pismem półgrubym. Metodę tę należy jednak stosować w wypadku fragmentów nie dłuższych niż jeden wiersz.

Należy jednocześnie unikać nadmiaru wyróżnień, ponieważ obniża to ich skuteczność, jak pokazują przykłady poniżej:

Dwa główne powody kierowały twórcami traktatu rzymskiego przy wprowadzeniu *wina, moszczu i soku z winogron* do wykazu produktów rolnych (załącznik II), które powinny zostać objęte wspólną polityką rolną.

Winogrona stołowe również znajdują się w tym wykazie produktów, mimo że nie stanowią osobnej rubryki, ponieważ należą do kategorii **owoców** i podlegają przepisom dotyczącym sektora **owoców i warzyw**.

5.9. Odesłania

Odesłanie to informacja uzupełniająca, która umożliwia odnalezienie cytowanego tekstu lub wskazanie innej publikacji (lub jej części) powiązanej z omawianym tematem. Odesłanie może występować zarówno w tekście głównym, jak i w przypisach. Należy zachować oryginalną numerację rozporządzeń, dyrektyw, artykułów traktatów, spraw wniesionych do Trybunału Sprawiedliwości itd. Należy również zwrócić uwagę na dokładne odtworzenie treści cytowanych tytułów.

Jeżeli odesłania znajdują się w tekście głównym, powinny być krótkie i najlepiej podane w nawiasie.

5.9.1. Odesłania do aktów prawnych Unii Europejskiej

Zapis odesłań

Zasady dotyczące odesłań do aktów prawnych Unii Europejskiej (oraz numeracji tych aktów) w tekstach publikowanych w Dzienniku Urzędowym znajdują się w [części pierwszej](#) niniejszego Przewodnika.

W publikacjach innych niż Dziennik Urzędowy zasady dotyczące cytowania tytułów aktów prawnych są mniej rygorystyczne. Należy jednak pamiętać, aby poszczególnych elementów tytułu aktu (nazwa aktu, numer, nazwa instytucji, data i przedmiot aktu) nie rozdzielać przecinkami. Nie należy również umieszczać przecinka po tytule aktu:

Rozporządzenie (EWG) nr 2658/87 stanowi, że [...]

Rozporządzenie (UE) nr 1204/2009 stanowi, że [...]

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych stanowi, że [...]

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych stanowi, że [...]

Rozporządzenie (WE) nr 1186/2009 ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych stanowi, że [...]

Nie ma oczywiście przeciwwskazań, aby w tytule stosować przecinki wynikające ze składni:

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 36/2010 z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie wspólnotowych wzorów licencji maszynisty, świadectw uzupełniających, uwierzytelnionych odpisów świadectw uzupełniających oraz wniosków o wydanie licencji maszynisty zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady stanowi, że [...]

Tytuł aktu zmieniającego zapisuje się również w jednym bloku (nie należy umieszczać przecinka między poszczególnymi elementami aktu zmienianego):

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1204/2009 z dnia 4 grudnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 968/2006 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 320/2006 ustanawiającego tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie [...]

Stosowanie „i” lub „od ... do ...”

W publikacjach innych niż Dziennik Urzędowy – w wypadku gdy podaje się kilka numerów rozporządzeń, artykułów itp. – stosuje się następujące zasady:

- 1) do trzech numerów – należy wymienić wszystkie numery z zastosowaniem spójnika „i”:

rozporządzenia (UE) 2015/17 i 2015/18
(akty mające różne domeny)

rozporządzenia (UE) 2015/17 i 2015/18 oraz (UE, Euratom) 2015/623
(akty mające różne domeny)

art. 2 i 3

- 2) więcej numerów – należy zastosować półpauzę (w wypadku prostych liczb) lub wyrażenie „od ... do ...”:

art. 2–8

rozporządzenia (UE) od 2016/52 do 2016/56

Zapisów art. 1–3 i art. 1, 2 i 3 nie można stosować zamiennie.

Zapis art. 1–3 oznacza, że chodzi o pełną treść wymienionych artykułów, łącznie np. z dodatkowymi artykułami 1a, 1b, 2a itd.

Zapis art. 1, 2 i 3 oznacza, że mowa tylko o tych artykułach, bez ewentualnych artykułów dodatkowych.

Odniesienia do Dziennika Urzędowego

Zob. [pkt 3.1](#).

5.9.2. Odesłania do traktatów

Podając odesłanie do artykułów traktatów, należy zwrócić uwagę na ich historię, szczególnie na zmienioną numerację Traktatu UE. Po każdej kolejnej zmianie traktatów akty poprzedzające tę zmianę zachowały oryginalną numerację i tytuł.

Traktat paryski (1952)

(podpisanie: 18.4.1951, wejście w życie: 23.7.1952)

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS) została ustanowiona traktatem paryskim, który wygasł 23 lipca 2002 r.

Traktaty rzymskie (1958)

(podpisanie: 25.3.1957, wejście w życie: 1.1.1958)

Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG) i Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom lub EWEA) zostały utworzone traktatami rzymskimi.

Traktat brukselski (1967)

(podpisanie: 8.4.1965, wejście w życie: 1.7.1967)

Traktat brukselski, zwany także „traktatem fuzyjnym”, miał na celu unowocześnienie instytucji europejskich przez ustanowienie jednej Komisji i jednej Rady dla trzech wspólnot istniejących w tamtym czasie (EWWiS, EWG i Euratom). Traktat ten został uchylony traktatem z Amsterdamu.

Traktat z Maastricht (1993)

(podpisanie: 7.2.1992, wejście w życie: 1.11.1993)

Po wejściu w życie traktatu z Maastricht (Traktatu o Unii Europejskiej – Traktatu UE lub TUE) nazwę „Europejska Wspólnota Gospodarcza” zastąpiono nazwą „Wspólnota Europejska”. Traktat EWG zmieniono na Traktat WE.

Artykuły Traktatu o Unii Europejskiej oznaczone były literami – lub literami i cyframi – np. „artykuł A Traktatu UE” lub „artykuł K.1 Traktatu UE”. Należy wówczas uważać, aby nie stosować błędnych odesłań, takich jak „art. 130A Traktatu UE”, które faktycznie było odesaniem do Traktatu WE.

Podobnie należy unikać wyrażenia „zmieniony Traktatem UE” (poprawnie: „art. 130A Traktatu WE”, błędnie: „art. 130A Traktatu WE zmienionego Traktatem UE”).

Traktat z Amsterdamu (1999)
(podpisanie: 2.10.1997, wejście w życie: 1.5.1999)

Zgodnie z art. 12 traktatu z Amsterdamu wprowadzono nową numerację artykułów Traktatu UE. Litery oznaczające artykuły (A, B, C itd.) zastąpiono cyframi (1, 2, 3 itd.), według tabeli korelacji znajdującej się w tym traktacie.



Traktat z Amsterdamu: <https://publications.europa.eu/s/fp30>

Traktat z Nicei (2003)
(podpisanie: 26.2.2001, wejście w życie: 1.2.2003)

Celem traktatu z Nicei była reforma instytucjonalna mająca pozwolić UE na dalsze sprawne funkcjonowanie po rozszerzeniu Unii do 25 państw członkowskich.

Traktat z Lizbony (2009)
(podpisanie: 13.12.2007, wejście w życie: 1.12.2009)

Zgodnie z art. 5 Traktatu z Lizbony ponownie zmieniono numerację Traktatu UE, według tabeli korelacji znajdującej się w załączniku do Traktatu z Lizbony.



Traktat z Lizbony, tabela korelacji:
https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:8d1c14fc-6be7-4d4e-8416-f28cf7b3b60.0018.01/DOC_17&format=PDF

Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Traktat WE lub TWE) został zmieniony i przemianowany na Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Traktat FUE lub TFUE).

Określenie „Wspólnota Europejska” (w rozumieniu Traktatu WE) zmieniono na nazwę „Unia Europejska”. W związku z tym terminy „wspólnotowy” i „Wspólnoty” należy zastąpić wyrażeniami „unijny”, „Unia Europejska”, „UE” lub inną odpowiednią formą:

polityka unijna (a nie polityka wspólnotowa)

waluty państw trzecich (a nie waluty państw spoza Wspólnoty)

Uwaga: Terminy „Wspólnota” i „wspólnotowy” są nadal stosowane w odniesieniu do Europejskiej Wspólnoty Energi Atomowej (Traktat Euratom) i muszą pozostać w tej formie w kontekście historycznym.



Zob. także [pkt 3.4.1 \(Kolejność przywoływania traktatów\)](#).

5.9.3. Odesłania do spraw wniesionych do Trybunału Sprawiedliwości i Sądu



W publikacjach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej: **EU:C:2005:446**

W publikacjach innych niż publikacje Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej: **ECLI:EU:C:2005:446**

Publikacje Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Cyfrowe sprawozdania ze spraw

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej przyjął metodę przywoływania orzecznictwa, która łączy ECLI (z pominięciem samego akronimu „ECLI”) ze zwyczajową nazwą sprawy oraz numerem sprawy w rejestrze. Ma ona zastosowanie do orzecznictwa wydanego od 1954 r. Była stopniowo wprowadzana przez każdy z sądów Unii od pierwszego półrocza 2014 r., a następnie została zharmonizowana w 2016 r.:

wyrok z dnia 12 lipca 2005 r., Schempp, C-403/03, EU:C:2005:446, pkt 19

Jeżeli orzeczenie nie jest publikowane w całości w Zbiorze Orzeczeń, dodaje się zwrot „niepublikowany/e”:

wyrok z dnia 6 czerwca 2007 r., Walderdorff/Komisja, T-442/04, niepublikowany, EU:T:2007:161



Więcej informacji

Strona internetowa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej:
[Curia \(\[https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/pl\]\(https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/pl\)\)](https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/pl)

Europejska sygnatura orzecznictwa (ECLI)

Zob. [pkt 4.5.](#)



Sprawozdania ze spraw w formie drukowanej

Sprawy były publikowane w formie drukowanej w *Zbiorze Orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości i Sądu* (do 2011 r.) lub w *Zbiorze Orzeczeń – Służba Publiczna* (do 2009 r.).

Trybunał Sprawiedliwości, Sąd i Sąd do spraw Służby Publicznej we własnych publikacjach (szczególnie w Zbiorze Orzeczeń i Zbiorze Orzeczeń – Służba Publiczna) stosowały odesłania do orzeczeń zawierające datę wydania orzeczenia, która umożliwia odnalezienie orzeczenia w tym samym roczniku zbioru:

- wyrok z dnia 15 stycznia 1986 r. w sprawie 52/84 Komisja przeciwko Belgii, Rec. s. 16, pkt 12
- wyrok z dnia 28 stycznia 1992 r. w sprawie T-45/90 Speybrouck przeciwko Parlamentowi, Rec. s. II-33, pkt 2
- wyrok z dnia 9 lutego 1994 r. w sprawie T-3/92 Latham przeciwko Komisji, RecFP s. I-A-23, II-83, pkt 2

Uwaga: 1 grudnia 2009 r., w wyniku wejścia w życie Traktatu z Lizbony, „Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich” zmienił nazwę na „Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej”, a „Sąd Pierwszej Instancji” na „Sąd”.

Publikacje inne niż publikacje Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Orzecznictwo można również przywoływać w publikacjach innych niż publikacje Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej: w publikacjach o charakterze ogólnym, w aktach prawnych publikowanych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (szczególnie w decyzjach Komisji dotyczących pomocy państwa lub łączenia przedsiębiorstw itd.).

Te publikacje są skierowane do osób nieposiadających wiedzy specjalistycznej, więc metoda przywoływania uwzględnia dodatkowe informacje.

Uwaga: Komunikaty Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* muszą stosować się do zasad przywoływania Trybunału Sprawiedliwości.

Od 1 stycznia 2015 r. metoda odsyłania do orzecznictwa pozostawia pewną swobodę autorowi tekstu głównego, ale normalizuje przypisy przywołujące ECLI.

Tekst główny

Odesłanie do orzecznictwa musi zawierać co najmniej:

- typ orzeczenia (wyrok, postanowienie itd.),
- nazwę sądu.

Można również dodać następujące elementy, jeżeli są pomocne w danym kontekście:

- przyjętą nazwę sprawy,
- datę wydania orzeczenia.

Przypis

Standaryzowany format zawsze zawiera następujące elementy w poniższej kolejności:

- typ orzeczenia (wyrok, postanowienie itd.),
- nazwa sądu,
- data wydania orzeczenia,
- przyjęta nazwa sprawy,

- numer sprawy,
- ECLI orzeczenia,
- w razie konieczności inne szczególnie istotne punkty.

Rozporządzenie (WE) nr 304/2003 zostało unieważnione przez Trybunał Sprawiedliwości⁽¹⁾ [...]

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2006 r., Komisja/Parlament i Rada, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, pkt 60–65.

W wyroku z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie⁽¹⁾ Trybunał Sprawiedliwości stwierdził nieważność rozporządzenia (WE) nr 304/2003 [...]

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2006 r., Komisja/Parlament i Rada, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, pkt 60.

Jeżeli dane orzeczenie występuje w dokumencie kilka razy, najlepiej zdecydować o metodzie odsyłania do niego już przy pierwszym wystąpieniu:

Rozporządzenie (WE) nr 304/2003 zostało unieważnione przez Trybunał Sprawiedliwości wyrokiem⁽¹⁾ (zwany dalej wyrokiem Komisja/Parlament i Rada) [...]

W wyroku z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie⁽¹⁾ (zwany dalej wyrokiem z dnia 10 stycznia 2006 r.) Trybunał Sprawiedliwości stwierdził nieważność rozporządzenia (WE) nr 304/2003 [...]

Rozporządzenie (WE) nr 304/2003 zostało unieważnione przez Trybunał Sprawiedliwości wyrokiem⁽¹⁾ (zwany dalej wyrokiem w sprawie C-178/03) [...]

Powyzszą metodę przywoływania stosuje się zarówno do orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości, które zostały opublikowane w formie drukowanej w Zb.Orz., jak i do tych, które zostały opublikowane niedawno, wyłącznie w formie cyfrowej.



Tabela zbiorcza

[Sposób przywoływania w publikacjach innych niż publikacje Trybunału Sprawiedliwości](#) (w 24 wersjach językowych)

Gdzie znaleźć ECLI

Aby szybko znaleźć ECLI każdego orzeczenia, należy wpisać numer sprawy w polu wyszukiwania znajdującym się:

- na stronie internetowej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ([pole: „Nr sprawy”](https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=pl)) (<https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=pl>),
- na stronie internetowej EUR-Lex ([pole: „Wyszukiwanie proste: wpisz tekst”](https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html?locale=pl)) (<https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html?locale=pl>).

Gdzie znaleźć przyjętą nazwę sprawy

Przyjętą nazwę sprawy nadaje Trybunał Sprawiedliwości. Można ją znaleźć w wykazach umieszczonych na stronie internetowej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ([zakładka „Dostęp do spraw przez ich numery”](#)) (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7045/pl). Wykazy są prowadzone wyłącznie w języku angielskim i francuskim.



Przed 1 stycznia 2015 r.

W innych publikacjach w odesłaniach do orzeczeń zaleca się powtórzenie (po skrócie Rec., Zb.Orz., RecFP, Zb.Orz.SP) roku wydania zbioru, w którym orzeczenie zostało opublikowane, w celu ułatwienia bibliograficznych poszukiwań czytelnikom, którzy nie znają ww. zasad odpowiedniości roku ogłoszenia wyroku i rocznika zbioru:

- przed 15 listopada 1989 r.:
 - wyrok z dnia 15 stycznia 1986 r. w sprawie 52/84 Komisja przeciwko Belgii, Rec. 1986 s. 89, pkt 12
- od 15 listopada 1989 r. (sprawy Trybunału i Sądu publikowane osobno):
 - wyrok z dnia 30 stycznia 1992 r. w sprawie C-328/90 Komisja przeciwko Grecji, Rec. 1992 s. I-425, pkt 2
 - wyrok z dnia 28 stycznia 1992 r. w sprawie T-45/90 Speybrouck przeciwko Parlamentowi, Rec. 1992 s. II-33, pkt 2
- od 1 stycznia 1994 r. do 31 grudnia 2005 r. (wyłącznie sprawy dotyczące służby publicznej):
 - wyrok z dnia 9 lutego 1994 r. w sprawie T-3/92 Latham przeciwko Komisji, RecFP 1994 s. I-A-23, II-83, pkt 2
- od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. (sprawy z zakresu służby publicznej Trybunału, Sądu i Sądu do spraw Służby Publicznej):
 - wyrok z dnia 9 listopada 2006 r. w sprawie C-344/05 P Komisja przeciwko De Bry, Zb.Orz.SP 2006 s. I-B-2-19, II-B-2-127
 - wyrok z dnia 8 czerwca 2006 r. w sprawie T-156/03 Pérez-Díaz przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP 2006 s. I-A-2-135, II-A-2-649
 - wyrok z dnia 26 października 2006 r. w sprawie F-1/05 Landgren przeciwko ETF, Zb.Orz.SP 2006 s. I-A-1-123, II-A-1-459

5.9.4. Bibliografia



Przykłady podane poniżej są fikcyjne i służą jedynie jako wzór, w jakiej kolejności należy wymieniać poszczególne elementy opisu bibliograficznego.

Odesłanie do całej publikacji

Kolejność jest następująca:

- 1) nazwisko i iniciał (inicjały) imienia (imion) autora, po których następuje przecinek;
- 2) tytuł publikacji (kursywą) i (w odpowiednim przypadku) numer wydania;
- 3) wydawca, miejsce wydania, rok wydania itd.:

Lagier, Ch., *L'Europe et l'environnement*, Nathan, Paryż, 2009, 431 s.

Odesłanie do części publikacji: rozdział lub artykuł

Kolejność jest następująca:

- 1) nazwisko i iniciał (inicjały) imienia (imion) autora, po których następuje przecinek;
- 2) tytuł rozdziału lub artykułu (w cudzysłowie);
- 3) tytuł publikacji (kursywą) i (w odpowiednim przypadku) numer wydania;
- 4) wydawca, miejsce wydania, rok wydania itd.

Vallet, G., „La nature juridique de l’Union européenne”, *Le droit de l’Union*, seria „Perspectives”, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2010, s. 2–5.

Uwaga: Do 30 czerwca 2009 r.: „Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich” – w odpowiednich przypadkach należy zachować pierwotną nazwę.

Odesłanie do wydawnictwa periodycznego lub seryjnego

Kolejność jest następująca:

- 1) (w odpowiednim przypadku) tytuł artykułu (w cudzysłowie);
- 2) tytuł wydawnictwa periodycznego lub seryjnego (kursywą);

- 3) numer lub data;
- 4) wydawca, miejsce wydania, rok wydania:

„Activités de l’Union en 2009”, *Économie*, nr 13, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2010.

Uwaga: Do 30 czerwca 2009 r.: „Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich” – w odpowiednich przypadkach należy zachować pierwotną nazwę.

Uwagi ogólne

Wyrazy typowe w opisie dokumentów należy skracać, np.: s. (= strona), nr (= numer), t. (= tom), cz. (= część), z. (= zeszyt), wyd. (= wydanie). Każda informacja dodatkowa (np. miejsce wydania) musi być podana w języku polskim.

5.10. Cytaty

Cytat to:

- fragment zaczerpnięty z innej publikacji,
- wypowiedź przytoczona dosłownie w mowie niezależnej.

Cytat w tekście można wyróżnić na kilka sposobów – stosując np. cudzysłów, kursywę czy myślniki:

- cytat zwykły (słowa lub zdania przytoczone w mowie niezależnej) umieszcza się w cudzysłów i zapisuje taką samą czcionką jak tekst;
- cytat zawierający inny cytat (cytat drugiego poziomu) ujmuje się w cudzysłów wewnętrzny (zob. [pkt 4.2.3](#)).

Opuszczenie fragmentu cytowanego tekstu należy zaznaczać wielokropkiem ujętym w nawias kwadratowy. Nawiasy kwadratowe można zamienić na okrągłe, jeśli są to jedyne nawiasy występujące w cytatach.

Jeśli opuszczono cały akapit, wielokropki w nawiasie kwadratowym umieszcza się pomiędzy dwoma wierszami:

„XXXXX XXXXX XXXXXXXXX.
[...]
XXXXX XXXXX XXXXXXXXX”.

Interpunkcja w cytatach

Wielokropek i nawias kwadratowy

Z pomocą wielokropka umieszczonego w nawiasie kwadratowym (czasem okrągłym) oznaczamy opuszczenie fragmentu cytowanego tekstu. Poprzedza się go zwykłą spacją:

„Rada zamierzała podjąć liczne środki [...]; ostatecznie jednak z nich zrezygnowała”.
„Zjawił się chwilę później [...]. Wszystko było skończone [...]”.

Nawiasy te stosuje się również po to, aby uniknąć pomyłki z wielokropkiem zastosowanym przez samego autora, np.:

„[...] On sam wydawał się bardzo przyjemny [...], inteligentny, kulturalny..., ale jego wielkość?”
(W. Gombrowicz).

Uwaga: Jeżeli służby autora nie zróżnicują nawiasami kwadratowymi opuszczenia fragmentu tekstu od zawieszenia myśli, korektorzy Urzędu Publikacji zastosują przed wielokropkiem oraz po nim zwykłą spację:

„Rada zamierzała podjąć liczne środki ... ostatecznie jednak z nich zrezygnowała”.

„Komisja zaproponowała ... rozporządzenie dotyczące ... równości szans ...”.

Cudzysłów, dwukropek, kropka

Krótkie cytaty można składać w tekście zasadniczym w ciągu, ujmując tekst cytatu w cudzysłów. Jeśli krótszy cytat jest poprzedzony zdaniem wprowadzającym, można pominąć po nim dwukropek, a cytat rozpocząć małą literą:

W przedmiotowej sprawie Trybunał stwierdza, że „istnienie pozycji dominującej [...] jest wysoce prawdopodobne”.

Dłuższe cytaty poprzedza się dwukropkiem i rozpoczyna się wielką literą. Zasadę tę stosuje się również w przypadku, gdy fragment cytowany w cudzysłowie stanowi nowy akapit:

W przedmiotowej sprawie Trybunał stwierdza: „Istnienie pozycji dominującej [...] jest wysoce prawdopodobne”.

W przedmiotowej sprawie Trybunał stwierdza:
„Istnienie pozycji dominującej [...] jest wysoce prawdopodobne”.

Jeżeli za cytatem umieszczony jest odnośnik do przypisu, kropkę stawia się zawsze za odnośnikiem:

W przedmiotowej sprawie Trybunał stwierdził: „Istnienie pozycji dominującej [...] jest wysoce prawdopodobne”⁽¹⁾.

W przedmiotowej sprawie Trybunał stwierdził, że „istnienie pozycji dominującej [...] jest wysoce prawdopodobne”⁽¹⁾.

Kropkę stawia się zawsze po cudzysłowie zamkającym.

Uwaga: Różne poziomy cudzysłowu, zob. [pkt 4.2.3](#).

5.11. Ilustracje

Zdjęcia, rysunki, schematy i wykresy

Oryginały zdjęć czarno-białych przeznaczonych do reprodukcji muszą mieć dobrą ostrość i odpowiedni kontrast. Należy je w miarę możliwości wykonać na białym błyszczącym papierze, co pozwala wiernie odtworzyć półtony (za pomocą kliszy lub kiszy rastrowej). Dostarczane materiały muszą być czyste i niezłożone.

Materiały przesyłane w formie elektronicznej (lub przeznaczone do skanowania) muszą być bardzo dobrej jakości. Najlepiej dostarczyć je w ostatecznym formacie obrazu. Pliki przeznaczone do publikacji w internecie można uprzednio skompresować, zachowując jednak ich wysoką jakość.

Legendy

Legenda nie może zaciemniać ilustracji, której towarzyszy, lecz musi objaśniać ją w sposób prosty i przejrzysty. W miarę możliwości należy stosować tekst krótki i zwięzły.

Zastosowanie kolorów

Kolory ilustracji muszą być dostosowane do treści i ogólnego wyglądu publikacji. Liczba użytych kolorów wpływa bezpośrednio na złożoność procesu produkcji i jego ostateczny koszt.

Przykładowo wydrukowanie kolorowych zdjęć wymaga użycia odpowiedniego papieru (papieru powlekaneego), którego gładka i jednolita powierzchnia umożliwia doskonałe odtworzenie różnych odcieni.

Klisze kreskowe, stosowane w reprodukcji wykresów, schematów itp., pozwalają natomiast zastosować prostszy proces produkcji. W tym wypadku do drukowania można użyć tańszego papieru (papieru satynowanego lub satynowanego obustronnie).

5.12. Tabele

Tabela służy do zilustrowania lub szczegółowego wyjaśnienia tekstu. Ważne jest, aby jej struktura była jak najprostsza i jak najbardziej przejrzysta.

Kolumny tabeli i ich nagłówki nie powinny zawierać skrótów; należy również unikać pisania całych wyrazów wersalikami.

W wypadku informacji uzupełniających, które umieszcza się pod tabelą, a które nie są przypisami, zaleca się stosowanie wyrażenia „Uwaga”:

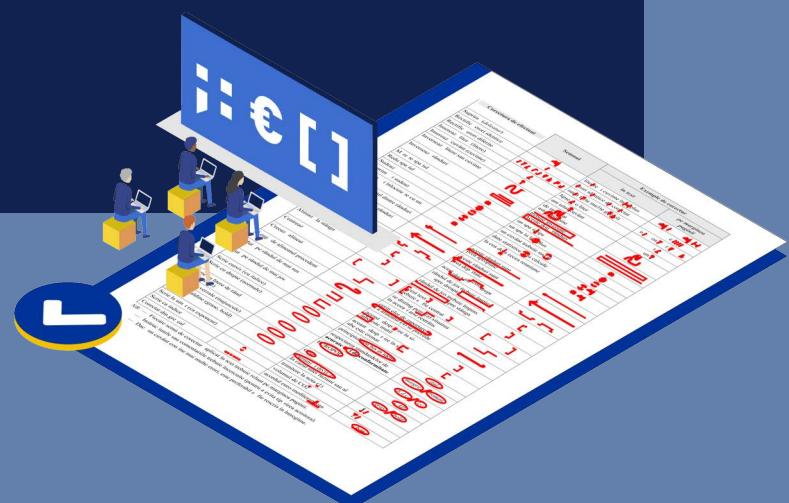
Uwaga: — = zjawisko nie występuje
· = brak informacji

Publikacje i tabele wielojęzyczne

W wypadku publikacji wielojęzycznych poszczególne wersje językowe należy umieszczać w porządku alfabetycznym opartym na oryginalnej pisowni (zob. [pkt 7.2.1](#)).

CZĘŚĆ TRZECIA

Zasady wspólne dla wszystkich wersji językowych



6. Instrukcje typograficzne i weryfikacja tekstu

6.1. Korekta manuskryptu

Formę, w jakiej manuskrypt przesyłany jest przez autorów, omówiono wcześniej w [pkt 4.2.](#)

Korektorzy Urzędu Publikacji czytają tekst i przygotowują go do druku.

Korektorzy muszą mieć całościowe spojrzenie na przygotowywany tekst. Muszą znać jego strukturę, tak aby poprawnie zastosować zasady i reguły zdefiniowane w niniejszym *Przewodniku*. Zbyt często jednak zmuszeni są pracować nad pojedynczą stroną lub akapitem, co powoduje, że mogą zgubić zasadniczy wątek tekstu.

Wszelkie problemy pojawiające się podczas przygotowania manuskryptu zgłaszane są odpowiednim służbom autora.

(Zob. również [pkt 4.1.2](#) oraz [4.1.3](#)).

6.2. Korekta manuskryptu w formie elektronicznej

W pracy z manuskryptami w formie elektronicznej wiele powtarzających się błędów można korygować za pomocą funkcji „szukaj” i „zastąp”.

Można też użyć odpowiednich programów do sprawdzenia zgodności oznaczeń i struktury dokumentu oraz w celu zastosowania odpowiednich wewnętrznych reguł Urzędu Publikacji.

(Zob. również [pkt 4.2](#)).

6.3. Znaki korektorskie

Drukarnia przesyła próbную odbitkę do Urzędu Publikacji, tak aby korektorzy mogli sprawdzić jakość składu.

Korektorzy porównują próbную odbitkę z manuskryptem i nanoszą niezbędne poprawki, stosując standardowe znaki korektorskie (zob. poniżej). Poprawki te zaznacza się czytelnie zarówno w tekście, jak i na marginesie odbitki. Pracownik drukarni, który będzie je nanosił, może nie znać języka, w którym napisany jest tekst.

Uwaga: — Poprawka naniesiona w tekście musi być powtórzona na marginesie; w przeciwnym wypadku może zostać przeoczona przez drukarza.

- Wszelkie komentarze czy instrukcje pisane są na marginesie. Należy je zawsze otoczyć obwódką dla podkreślenia, że nie są to fragmenty przeznaczone do druku.
 - Gdy w jednym wyrazie występuje kilka błędów, lepiej jest przepisać całe słowo, zwłaszcza jeśli składa się ono z niewielu liter.

6.4. Znaki interpunkcyjne i spacje w edytorze Word

Szczegółowe zasady zamieszczone w tabeli poniżej są wynikiem porozumienia między poszczególnymi instytucjami. W przypadku niektórych zasad kody typograficzne poszczególnych krajów różnią się od siebie. Jednakże dla przejrzystości oraz z uwagi na wielojęzyczny charakter instytucji europejskich dokonano pewnych wyborów w celu wypracowania wspólnego standardu.

	Znak typograficzny	Zapis w edytorach tekstu (Word itp.)	Kod alfanumeryczny	Zapis typograficzny (drukarnie i komputerowy skład tekstu)
a) Znaki interpunkcyjne i symbole				
,	xx, xx			xx,■xx (00,00)
;	xx; xx			xx;■xx
.	xx. Xx			xx.■Xx
:	xx: xx			xx:■xx
!	xx! Xx			xx!■Xx
?	xx? Xx			xx?■Xx
-	xx-xx			xx-xx
–	xx – xx	Alt 0150		xx■–■xx
/	xx/xx			xx/xx
()	xx (xx) xx			xx■(xx)■xx
[]	xx [xx] xx			xx■[xx]■xx
(¹) „”	xx „xx” xx	Alt 0132 xx Alt 0148		xx■„xx”■xx
(¹) »«	xx »xx« xx	Alt 0187 xx Alt 0171		xx■»xx«■xx
%	00●%			00♦%
+	+00;00●+●00			+00;00■+■00
–	-00;00●–●00	Alt 0150		-00;00■–■00
±	±00	Alt 241		±00; 00■±■00
°C (°F)	00●°C			00♦°C
°	00°			00°
&	xx & xx			xx■&■xx
...	xx ... xx	Alt 0133 lub Ctrl-Alt-kropka		xx■...■xx
b) Odsyłacze do przypisów i przypisy				
(²)	xx (¹⁰)	xx●(¹⁰) (format przypisu)		xx♦(¹⁰)

(¹) Zob. też [pkt 4.2.3](#) (cudzysłów) i [5.10](#) (interpunkcja w cytatach).

(²) Podczas automatycznego tworzenia przypisów wiele programów do edytowania tekstu po wstawieniu odnośnika przypisu nie umieszcza go w nawiasach. W gotowych dokumentach należy te nawiasy koniecznie dodać (w dokumentach przeznaczonych do publikacji będzie to wykonane przez drukarnię).

Uwaga: ■ = miękka spacja

◆ = twarda półspacja (cienka spacja)

● = twarda spacja (użycie twardej spacji i twardej półspacji należy ograniczyć do minimum, gdyż mogą one stwarzać problemy podczas składu).

6.5. Interpunkcja w zapisie liczb

Liczby dziesiętne od całkowitych oddziela przecinek. Liczby wielocyfrowe zapisuje się w grupach trzycyfrowych – licząc od prawej strony – oddzielając serie spacią (nie przecinkiem ani kropką). Liczby dziesiętne po przecinku podaje się bez spacji:

152 231,324567

Liczby czterocyfrowe zapisuje się ze spacią:

2 655

W tekstach w języku angielskim, irlandzkim i maltańskim (w publikacjach innych niż Dziennik Urzędowy) używa się czasem kropki dla oddzielenia liczb dziesiętnych od całkowitych.

Dane budżetowe: miliony i miliardy

W publikacjach ogólnych w języku polskim stosuje się skróty mln i mld w zapisie kwot w milionach i miliardach:

2 mld euro

W wypadku danych budżetowych zaleca się stosowanie następujących reguł:

- do trzech cyfr po przecinku:

1,326 mld (*nie: 1 326 mln*)

- nie stosuje się więcej niż trzech cyfr po przecinku:

1 326,1 mln (*nie: 1,3261 mld*)

Pozwala to na łatwiejsze czytanie i porównywanie liczb.

7.

Kraje, języki, waluty i skróty ich nazw

7.1. Kraje

7.1.1. Stosowane nazwy i skróty

(Zob. również [załączniki A5](#) oraz [A6](#).)

Państwa członkowskie

Nazwy państw członkowskich Unii Europejskiej muszą być zawsze pisane i skracane zgodnie z następującymi regułami:

- należy stosować dwuliterowy kod ISO ([ISO 3166 alpha-2](#)), z wyjątkiem Grecji, w przypadku której zaleca się używanie skrótu EL;
- porządek protokolarny, w jakim wymienia się państwa członkowskie, jest zgodny z porządkiem alfabetycznym opartym na pisowni nazw geograficznych w językach urzędowych tych państw (zob. również [pkt 7.1.2](#)).

Nazwa skrócona, języki oryginalne (nazwa geograficzna) ⁽¹⁾	Nazwa oficjalna, języki oryginalne (nazwa protokolarna)	Polska nazwa skrócona (nazwa geograficzna)	Polska nazwa oficjalna (nazwa protokolarna)	Kod kraju ⁽²⁾	Dawny skrót nazwy ⁽²⁾
Belgique/België	Royaume de Belgique/ Koninkrijk Belgijë	Belgia	Królestwo Belgii	BE	B
България ⁽³⁾	Република България	Bułgaria	Republika Bułgarii	BG	—
Česko	Česká republika	Czechy	Republika Czeska	CZ	—
Danmark	Kongeriget Danmark	Dania	Królestwo Danii	DK	DK
Deutschland	Bundesrepublik Deutschland	Niemcy	Republika Federalna Niemiec	DE	D
Eesti	Eesti Vabariik	Estonia	Republika Estońska	EE	—
Éire/Ireland	Éire/Ireland	Irlandia	Irlandia	IE	IRL
Ελλάδα ⁽³⁾	Ελληνική Δημοκρατία	Grecja	Republika Grecka	EL	EL
España	Reino de España	Hiszpania	Królestwo Hiszpanii	ES	E
France	République française	Francja	Republika Francuska	FR	F
Hrvatska	Republika Hrvatska	Chorwacja	Republika Chorwacji	HR	—
Italia	Repubblica italiana	Włochy	Republika Włoska	IT	I
Κύπρος ⁽³⁾	Κυπριακή Δημοκρατία	Cypr	Republika Cypryjska	CY	—
Latvija	Latvijas Republika	Łotwa	Republika Łotewska	LV	—
Lietuva	Lietuvos Respublika	Litwa	Republika Litewska	LT	—
Luxembourg	Grand-Duché de Luxembourg	Luksemburg	Wielkie Księstwo Luksemburga	LU	L
Magyarország	Magyarország	Węgry	Węgry	HU	—
Malta	Repubblika ta' Malta	Malta	Republika Malty	MT	—
Nederland	Koninkrijk der Nederlanden	Niderlandy	Królestwo Niderlandów	NL	NL
Österreich	Republik Österreich	Austria	Republika Austrii	AT	A
Polska	Rzeczpospolita Polska	Polska	Rzeczpospolita Polska	PL	—
Portugal	República Portuguesa	Portugalia	Republika Portugalska	PT	P
România	România	Rumunia	Rumunia	RO	—
Slovenija	Republika Slovenija	Słowenia	Republika Słowenii	SI	—
Slovensko	Slovenská republika	Słowacja	Republika Słowacka	SK	—
Suomi/Finland	Suomen tasavalta/ Republiken Finland	Finlandia	Republika Finlandii	FI	FIN
Sverige	Konungariket Sverige	Szwecja	Królestwo Szwecji	SE	S

⁽¹⁾ Nazw skróconych w językach oryginalnych używa się do ustalenia porządku protokolarnego; stosuje się je także w tekstach wielojęzycznych (zob. [pkt 7.1.2](#)).

⁽²⁾ Należy stosować dwuliterowy kod ISO, z wyjątkiem Grecji, w przypadku której zaleca się używanie skrótu EL (zamiast kodu ISO – GR). Dawnych skrótów (najczęściej zaczerpniętych z międzynarodowego kodu samochodowego) używano do końca 2002 r.

⁽³⁾ Transliteracja łacińska: България = Bulgaria; Ελλάδα = Elláda; Κύπρος = Kýpros.

Uwaga: Nie należy używać terminu „Republika Irlandii”. Choć występuje on czasami w niektórych dokumentach, nie ma oficjalnego charakteru.
 Należy używać terminu „Niderlandy”, a nie „Holandia”, która jest tylko częścią Niderlandów (nazwę „Holandia” noszą dwie prowincje na północy i południu kraju).

Kraje nienależące do Unii Europejskiej

W wypadku państw spoza Unii Europejskiej również zaleca się stosowanie dwuliterowego kodu ISO ([ISO 3166 alpha-2](#)).

Forma zapisu (nazwa skrócona, nazwa oficjalna, lista kodów ISO) – zob. [załączniki A5 i A6](#).

Zalecany porządek wymieniania krajów – zob. [pkt 7.1.2](#).

Kraje kandydujące

Nazwa skrócona, języki oryginalne (nazwa geograficzna)	Polska nazwa skrócona (nazwa geograficzna)	Polska nazwa oficjalna (nazwa protokolarna)	Kod kraju
Crna Gora/Црна Гора	Czarnogóra	Czarnogóra	ME
Ísland ⁽¹⁾	Íslandia	Íslandia	IS
Северна Македонија ⁽²⁾	Macedonia Północna	Republika Macedonii Północnej	MK
Shqipëria	Albania	Republika Albanii	AL
Srbija/Србија	Serbia	Republika Serbii	RS
Türkiye	Turcja	Republika Turcji	TR

⁽¹⁾ Nie należy używać terminu „Republika Islandii”. Choć występuje on czasami w niektórych dokumentach, nie ma oficjalnego charakteru. W marcu 2015 r. Islandia złożyła wniosek, aby nie uznawać jej za kraj kandydujący. Rada przyjęła tę informację do wiadomości. Zostało podjęte postępowanie praktyczne dotyczące procedur roboczych.

⁽²⁾ Transliteracja łacińska: Северна Македонија = Severna Makedonija.

Nazwa pełna czy skrócona?

Formy pełnej (nazwa oficjalna) używa się, gdy mowa jest o państwie jako osobie prawnej:

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.
 Republika Francuska zostaje upoważniona...

Uwaga: Jeśli nazwa państwa powtarzana jest w tekście wielokrotnie, co skłania do użycia mimo wszystko formy skróconej, można ją wprowadzić do tekstu za pomocą określenia „dalej zwany (zwana, zwane)...”.

Formę krótką (nazwa skrócona) stosuje się, gdy mowa jest o państwie w znaczeniu geograficznym lub ekonomicznym:

Pracownicy zamieszkali we Francji...

Przywóz z Grecji...

Uwaga: W wypadku kilku państw dłuża i krótka forma są takie same:

Irlandia

Republika Środkowoafrykańska

Rumunia

Węgry

7.1.2. Porządek wymieniania krajów

Państwa członkowskie

W tekście

Państwa członkowskie wymienia się w porządku alfabetycznym opartym na pisowni ich nazw w językach urzędowych tych państw (porządek protokolarny) ([zob. pkt 7.1.1](#)).

W tabelach

Nazwy państw powinny być podane w języku danej publikacji (przykład A). Jednakże w pewnych warunkach, ze względów technicznych (np. w wypadku pojedynczego składu tabel w dokumentach wielojęzycznych), dopuszcza się zapis nazw tych państw w ich językach źródłowych (przykład B). W obu wypadkach państwa wymienia się w porządku protokolarnym.

Przykład A			Przykład B		
Państwo członkowskie	Data podpisania umowy	Data wejścia w życie umowy	Państwo członkowskie	Data podpisania umowy	Data wejścia w życie umowy
Belgia	21.12.1990	1.1.1991	Belgique/België	21.12.1990	1.1.1991
Bułgaria	1.2.2007	15.2.2007	България	1.2.2007	15.2.2007
Czechy	10.10.2005	1.1.2006	Česko	10.10.2005	1.1.2006
Dania	10.10.1991	1.1.1992	Danmark	10.10.1991	1.1.1992
Niemcy	1.9.1990	1.1.1991	Deutschland	1.9.1990	1.1.1991
Estonia	1.9.2005	1.1.2006	Eesti	1.9.2005	1.1.2006
Irlandia	12.12.1990	1.1.1991	Éire/Ireland	12.12.1990	1.1.1991
Grecja	10.10.1990	1.1.1991	Ελλάδα	10.10.1990	1.1.1991
Hiszpania	3.2.1991	1.6.1991	España	3.2.1991	1.6.1991
Francja	3.3.1991	1.6.1991	France	3.3.1991	1.6.1991
Chorwacja	1.1.2013	1.7.2013	Hrvatska	1.1.2013	1.7.2013
Włochy	10.10.1991	1.1.1992	Italia	10.10.1991	1.1.1992
Cypr	10.10.2005	1.1.2006	Kúپros	10.10.2005	1.1.2006
Łotwa	10.10.2005	1.1.2006	Latvija	10.10.2005	1.1.2006
Litwa	10.10.2005	1.1.2006	Lietuva	10.10.2005	1.1.2006
Luksemburg	10.10.1990	1.1.1991	Luxembourg	10.10.1990	1.1.1991
Węgry	10.10.2005	1.1.2006	Magyarország	10.10.2005	1.1.2006
Malta	10.10.2005	1.1.2006	Malta	10.10.2005	1.1.2006
Niderlandy	11.11.1990	1.1.1991	Nederland	11.11.1990	1.1.1991
Austria	10.12.1990	1.1.1991	Österreich	10.12.1990	1.1.1991
Polska	10.10.2005	1.1.2006	Polska	10.10.2005	1.1.2006
Portugalia	1.3.1991	1.6.1991	Portugal	1.3.1991	1.6.1991
Rumunia	1.2.2007	15.2.2007	România	1.2.2007	15.2.2007
Słowenia	10.10.2005	1.1.2006	Slovenija	10.10.2005	1.1.2006
Słowacja	10.10.2005	1.1.2006	Slovensko	10.10.2005	1.1.2006
Finlandia	1.2.1991	1.6.1991	Suomi/Finland	1.2.1991	1.6.1991
Szwecja	3.3.1991	1.1.1992	Sverige	3.3.1991	1.1.1992

Państwa nienależące do Unii Europejskiej oraz państwa nienależące do Unii Europejskiej w połączeniu z państwami członkowskimi

W tekście

W tekście w wypadku list krajów nienależących do UE oraz list, na których znajdują się zarówno kraje nienależące do UE, jak i państwa członkowskie, porządek wymieniania krajów różni się w zależności od wersji językowej. W polskich publikacjach wymienia się je w kolejności alfabetycznej języka polskiego:

Australia, Dania, Finlandia, Hiszpania, Rumunia, Stany Zjednoczone itd.

W tabelach

Pojedynczy skład tabel wymaga przyjęcia identycznego systemu klasyfikacji dla wszystkich języków. Dlatego kraje wymienia się w porządku alfabetycznym ich kodów. Zaleca się umieszczanie tych kodów w pierwszej kolumnie tabeli, tak aby klasyfikacja była jasna i czytelna, jak w przykładzie poniżej.

Kod kraju	Kraj	Produkcja (w tonach)	Liczba zatrudnionych osób (w tys.)
AT	Austria	50 000	75
AU	Australia	70 000	120
BE	Belgia	25 500	38
CH	Szwajcaria	12 500	15
CN	Chiny	750 000	1 500
DK	Dania	22 000	40
JP	Japonia	150 000	150
NL	Niderlandy	32 000	45
NZ	Nowa Zelandia	45 000	51
SE	Szwecja	10 000	15
US	Stany Zjednoczone	350 000	220

Jeśli państwa członkowskie Unii Europejskiej wymienia się razem w nagłówku tabeli, ich nazwy podaje się zgodnie z porządkiem protokolarnym ([zob. pkt 7.1.1, pierwsza tabela](#)).

W drugiej kolumnie nazwy krajów powinny zawsze być podane w języku polskim. Jeśli użyte są kody ISO, ich znaczenie należy objąć w glosariuszu umieszczonego w miarę możliwości na początku publikacji.

Uwaga: Po wystąpieniu z Unii Europejskiej Zjednoczone Królestwo jest uważane za kraj nienależący do UE, tak jak każdy inny kraj trzeci, i nie należy mu przypisywać szczególnego miejsca. Na przykład w grafikach lub tabelach, w których wymienia się państwa członkowskie, następnie kraje EOG, a potem szereg innych krajów spoza UE, Zjednoczone Królestwo jest wymieniane wraz z tymi ostatnimi w porządku alfabetycznym kodów ISO.

7.2. Języki

7.2.1. Kolejność wersji językowych występujących w tym samym tekście oraz kody ISO (teksty wielojęzyczne)

Zasada ogólna

Wersje językowe należy podawać w porządku alfabetycznym opartym na oryginalnej pisowni ich nazw oficjalnych (zamieszczone kody to obowiązujące [kody ISO 639-1](#), kod alpha-2).

Zasada ta obowiązuje na przykład w tytuły na okładkach publikacji wielojęzycznych, w publikacjach wielojęzycznych w kolejności języków oraz w wielojęzycznych witrynach internetowych na stronie głównej i na liście języków do wyboru itp.

Uwaga: Nie należy mylić kolejności wersji językowych z kolejnością wymieniania języków ([zob. pkt 7.2.2](#)).

Nazwa w języku źródłowym ⁽¹⁾	Nazwa polska	Kod ISO ⁽²⁾
български ⁽³⁾	bułgarski	bg
español ⁽⁴⁾	hiszpański	es
čeština	czeski	cs
dansk	duński	da
Deutsch	niemiecki	de
eesti keel	estoński	et
ελληνικά ⁽³⁾	grecki	el
English	angielski	pl
français	francuski	fr
Gaeilge	irlandzki ⁽⁵⁾	ga
hrvatski	chorwacki	hr
italiano	włoski	it

(cd.)

Nazwa w języku źródłowym ⁽¹⁾	Nazwa polska	Kod ISO ⁽²⁾
latviešu valoda	łotewski	lv
lietuvių kalba	litewski	lt
magyar	węgierski	hu
Malti	maltański	mt
Nederlands	niderlandzki	nl
polski	polski	pl
português	portugalski	pt
română	rumuński	ro
slovenčina (slovenský jazyk)	słowacki	sk
slovenščina (slovenski jezik)	słoweński	sl
suomi	fiński	fi
svenska	szwedzki	sv

⁽¹⁾ Należy stosować pisownię od wielkiej lub małej litery zgodnie z regułami gramatycznymi danego języka.

⁽²⁾ Kody ISO na oznaczenie języków zapisuje się małymi literami; czasem ze względu typograficznych używa się wielkich liter.

⁽³⁾ Transliteracja łacińska: български = bułgarski; ελληνικά = elliniká.

⁽⁴⁾ W tekstach hiszpańskich nazwy *lengua española* oraz *español* zastępują, zgodnie z zaleceniem władz hiszpańskich, nazwę *castellano*. Ta ostatnia jest wprawdzie oficjalną nazwą języka, jednak w praktyce stosuje się ją tylko w odniesieniu do regionu geograficznego.

⁽⁵⁾ Nie należy używać nazwy „gaelicki”, przymiotniki te nie są synonimami. Zob. [pkt 7.2.4](#).

Zasada ta ściśle obowiązuje w formułach końcowych traktatów i porozumień (strony z sygnaturami).

Wyjątki

W wypadku dokumentów wielojęzycznych wydawanych w poszczególnych krajach na mocy aktów prawnych przyjętych przez Radę (paszporty, europejskie karty zdrowotne) porządek jest zwykle określony we wspomnianych aktach osobno dla każdego przypadku. Języki najbardziej rozpowszechnione w danym kraju wymieniane są na początku, zwykle zgodnie z następującą regułą:

- a) język lub języki narodowe;
- b) angielski;
- c) francuski;
- d) inne języki w kolejności podanej w tabeli powyżej.

Kraje kandydujące

Nazwa w języku źródłowym	Nazwa polska	Kod ISO
crnogorski/црногорски	czarnogórski	cnr ⁽¹⁾
íslenská	ílandzki ⁽²⁾	is
македонски	macedoński	mk
shqip	albański	sq
srpski/српски	serbski	sr
türkçe	turecki	tr

⁽¹⁾ Kod ISO 639-2.

⁽²⁾ W marcu 2015 r. Islandia złożyła wniosek, aby nie uznawać jej za kraj kandydujący. Rada przyjęła tę informację do wiadomości. Zostało podjęte postępowanie praktyczne dotyczące procedur roboczych.

7.2.2. Kolejność wymieniania języków w tekście (teksty jednojęzyczne)

Porządek wymieniania języków w tekście różni się w zależności od wersji językowej. W publikacjach w języku polskim języki powinny być wymieniane w porządku alfabetycznym: angielski, bułgarski, chorwacki, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, irlandzki ⁽¹⁾, litewski, łotewski,

maltański, niderlandzki, niemiecki, polski, portugalski, rumuński, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski i włoski.

Gdy umowa sporządzona jest również w języku kraju trzeciego, który nie jest językiem Unii, języki Unii ze względów protokolarnych wymienia się przed tym językiem:

Niniejszą umowę sporządzono w języku angielskim, francuskim, niemieckim, polskim, włoskim i arabskim.

7.2.3. Wersje językowe publikacji

Przy wymienianiu wersji językowych danej publikacji (na przykład w katalogach) należy stosować następujące znaki interpunkcyjne (zgodnie z regułą, o której mowa w [pkt 7.2.1](#)):

BG/ES/CS/DA/DE/ET/EL/EN/FR/GA/HR/IT/LV/LT/HU/MT/NL/PL/PT/RO/SK/SL/ FI/SV lub kombinacja części z nich	Tekst został opublikowany w każdym z wymienionych języków w tym samym wolumenie.
BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV lub kombinacja części z nich	Tekst został opublikowany w każdym z wymienionych języków w osobnych woluminach dla każdego języka.
BG-ES-CS-DA-DE-ET-EL-EN-FR-GA-HR-IT-LV-LT-HU-MT-NL-PL-PT-RO-SK-SL- FI-SV lub kombinacja części z nich	Różne teksty zostały opublikowane w różnych językach i zebrane w tym samym wolumenie.

Uwaga: Kody ISO na oznaczenie języków zapisuje się małymi literami; czasem ze względów typograficznych używa się wielkich liter.

7.2.4. Zasady dotyczące języków instytucji

Artykuł 290 Traktatu WE (obecnie artykuł 342 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) oraz artykuł 190 Traktatu Euratom zobowiązują Radę, stanowiącą jednomyślnie, do określenia systemu językowego instytucji Wspólnoty „bez uszczerbku dla postanowień statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej”.

Na tej podstawie 15 kwietnia 1958 r. Rada przyjęła rozporządzenie nr 1 określające system językowy Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (rozporządzenie zmieniane kilkakrotnie przez różne akty przystąpienia).

Obecnie w instytucjach Unii Europejskiej używa się 24 języków urzędowych (zob. [pkt 7.2.1](#)).

Irlandzki

Do 31 grudnia 2006 r. język irlandzki nie był językiem roboczym instytucji wspólnotowych. Zgodnie z porozumieniem podpisany w 1971 r. między Irlandią i Współnotą Europejską irlandzki został uznany za język wspólnotowy, jednakże tylko prawo pierwotne (traktaty i konwencje podpisane między państwami członkowskimi) miało być sporządzane w tym języku.

1 stycznia 2007 r. irlandzki uzyskał status pełnoprawnego języka urzędowego UE, przy czym zastosowano czasowe odstępstwo na okres pięciu lat, z możliwością przedłużenia [zob. rozporządzenie Rady (WE) nr 920/2005 z dnia 13 czerwca 2005 r. (Dz.U. L 156 z 18.6.2005, s. 3)], które stanowi, że „instytucje Unii Europejskiej nie mają obowiązku sporządzania wszystkich aktów prawnych w języku irlandzkim lub publikowania ich w tym języku w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*”, z wyjątkiem rozporządzeń przyjmowanych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę. Obowiązywanie odstępstwa zostało przedłużone do 31 grudnia 2016 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1257/2010 (Dz.U. L 343 z 29.12.2010, s. 5). Okres ten został przedłużony [rozporządzeniem Rady \(UE, Euratom\) 2015/2264 \(Dz.U. L 322 z 8.12.2015, s. 1\)](#). Odstępstwo dotyczące języka irlandzkiego przestało obowiązywać 1 stycznia 2022 r.

⁽¹⁾ Nie należy używać nazwy „gaelicki”, przymiotniki te nie są synonimami. Zob. [pkt 7.2.4](#).



Irlandzki, galijski czy gaelicki?

Wbrew powszechnemu użyciu te trzy terminy nie są synonimami.

irlandzki – celtycki język Irlandii

gaelicki – grupa języków celtyckich (irlandzki gaelicki i szkocki gaelicki) używanych przez mieszkańców Irlandii i Szkocji

galijski – zespół dialektów używanych przez starożytne ludy celtyckie (Galowie) zamieszkujące Galię oraz część obecnej Hiszpanii

Język irlandzki jest pierwszym językiem urzędowym Irlandii, drugim jest język angielski.

Maltański

Czasowe odstępstwo od obowiązku sporządzania aktów prawnych w języku maltańskim i publikowania ich w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zostało przyjęte przez Radę 1 maja 2004 r. Odstępstwo to miało być stosowane przez trzy lata, z możliwością przedłużenia na kolejny rok, do wszystkich aktów, z wyjątkiem rozporządzeń przyjętych wspólnie przez Parlament Europejski i Radę [zob. rozporządzenie Rady (WE) nr 930/2004 z dnia 1 maja 2004 r. (Dz.U. L 169 z 1.5.2004, s. 1)]. Rada postanowiła przerwać to odstępstwo w 2007 r., po upływie początkowego okresu trzech lat.

7.3. Waluty

7.3.1. Euro i cent

Euro



Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej przyjętymi w Madrycie w grudniu 1995 r. wspólna waluta europejska nosi nazwę **euro**. Jedno euro dzieli się na 100 centów. Jego symbolem jest znak **€**, a kod ISO to **EUR**.



W języku polskim:

„euro” (forma nieodmienna, nie przybiera liczby mnogiej)

Strefa euro

Określenie „strefa euro” jest oficjalnym terminem określającym grupę państw, które przyjęły euro jako jedyną walutę. Należy unikać określeń typu „obszar euro”, „eurostrefa”, „eurozona” czy „euroland”.

Euro i ecu

Euro zastąpiło walutę ecu 1 stycznia 1999 r., po przeliczeniu według kursu „jeden do jednego” [zob. [rozporządzenie Rady \(WE\) nr 1103/97](#) (Dz.U. L 162 z 19.6.1997, s. 1), zob. również [rozporządzenie Rady \(WE\) nr 974/98](#) (Dz.U. L 139 z 11.5.1998, s. 1)]. Odniesienia do waluty ecu (sprzed 1999 r.) powinny pozostać w ecu.

Cent



Zasadniczo określenie „cent” stosuje się we wszystkich językach urzędowych UE. Jednakże użycie nazwy „cent” nie stoi na przeszkodzie powszechnemu stosowaniu wariantów tego terminu w poszczególnych państwach członkowskich [zob. motyw 2 [rozporządzenia \(WE\) nr 974/98](#) z dnia 3 maja 1998 r.].

W języku polskim spotykana jest też forma „eurocent”.

W tekstach unijnych preferuje się formę „cent” (**forma obowiązująca w aktach prawnych Unii**).



W języku polskim:

„cent” (lp.), „centy” (lm.)



Zobacz również pkt 7.3.3:

- [Zasady użycia \(euro, EUR czy €\)](#)
- [Pozycja kodu ISO lub symbolu euro w kwotach](#)
- [Zapis z milionami i miliardami](#)

7.3.2. Kolejność wymieniania walut i kody ISO

Podając skróty walut, należy używać kodów ISO 4217 (zob. [załącznik A7](#) oraz [strona internetowa agencji zarządzającej ds. ISO](#)).

Waluty państw członkowskich

W przypadku walut państw członkowskich euro umieszcza się przed innymi kodami walutowymi ustawnionymi w kolejności alfabetycznej (kody ISO 4217).

Kod ISO	Waluta
EUR	euro
BGN	lew
CZK	korona czeska
DKK	korona duńska
HRK	kuna
HUF	forint
PLN	złoty
RON	lej rumuński
SEK	korona szwedzka

Inne waluty

Ze względów protokolarnych inne waluty wymienia się po walutach państw członkowskich, stosując podobne kryteria, tj. porządek alfabetyczny kodów walutowych (kody ISO 4217). Tę samą zasadę stosuje się w tekście ciągłym, jeśli brak innych kryteriów klasyfikacji.

Kod ISO	Waluta
CAD	dolar kanadyjski
CHF	frank szwajcarski
JPY	jen
USD	dolar amerykański

Lista kodów walutowych, zob. [załącznik A7](#).

Stare waluty

Euro zastąpiło następujące waluty państw członkowskich:

Kod ISO	Waluta
ATS	szylling austriacki
BEF	frank belgijski
CYP	funt cypryjski
DEM	marka niemiecka
EEK	korona estońska
ESP	peseta hiszpańska
FIM	marka fińska
FRF	frank francuski
GRD	drachma
IEP	funt irlandzki
ITL	lir włoski
LTL	lit
LUF	frank luksemburski

Kod ISO	Waluta
LVL	łat
MTL	lira maltańska
NLG	gulden holenderski
PTE	escudo portugalskie
SIT	tolar
SKK	korona słowacka

Kraje kandydujące

Kod ISO	Kraj	Waluta
ALL	Albania	lek
EUR	Czarnogóra	euro
ISK	Islandia (1)	korona islandzka
MKD	Macedonia Północna	denar
RSD	Serbia	dinar serbski
TRY	Turcja	lira turecka

(1) W marcu 2015 r. Islandia złożyła wniosek, aby nie uznawać jej za kraj kandydujący. Rada przyjęła tę informację do wiadomości. Zostało podjęte postępowanie praktyczne dotyczące procedur roboczych.

7.3.3. Zasady zapisu jednostek monetarnych

Użycie pełnej nazwy (euro)

Jeżeli mowa o jednostce monetarnej w znaczeniu ogólnym, bez podawania kwoty, stosuje się pełną nazwę waluty. Wyjątkiem są tabele [zob., „Użycie kodu ISO (EUR)”]:

kwota wyrażona w euro

suma w funtach szterlingach

Uwaga: W publikacjach ogólnych w języku polskim, w których nie występuje wiele liczb, dopuszczalne jest użycie następującej formy:

11 mln euro

1,5 mld euro

Użycie kodu ISO (EUR)

W tekście

Zasadniczo, gdy jednostka monetarna poprzedzona jest kwotą, stosuje się kod ISO (EUR). Jest to **forma obowiązująca w tekstach prawnych** (Dziennik Urzędowy).

wymagana kwota w wysokości 12 500 EUR

kwota do wypłacenia nie przewyższa 1 550 EUR

W tabelach

W nagłówkach tabel i wykresów stosuje się kod ISO w następującej formie (podany w nawiasach i kursywą):

(w EUR)

(w tys. EUR)

(w mln EUR)



Akty prawne – Dziennik Urzędowy

Euro

W tekstach publikowanych w Dzienniku Urzędowym kwoty zapisuje się w całości cyframi i stosuje się kod ISO (EUR):

10 000 EUR

1 000 000 EUR (*nie 1 milion EUR, nie 1 mln EUR*)

Inne waluty

W tekstach w języku polskim w wypadku walut innych niż euro, gdy jednostka monetarna poprzedzona jest kwotą, podaje się odpowiedni kod ISO:

dochody w wysokości 300 DKK i wydatki w wysokości 505 DKK



Trybunał Obrachunkowy

W tekstach Trybunału Obrachunkowego w języku polskim nazwę waluty towarzyszącej kwocie zapisuje się słownie:

wydatki w wysokości 15 000 euro

Użycie symbolu „€”

Symbol „€” stosuje się wyłącznie ze względów graficznych (np. w wykresach). Jest także dopuszczalny w tekstach niespecjalistycznych i materiałach reklamowych (np. w katalogach sprzedaży), jak również w komunikatach prasowych.

W edytورach tekstu symbol „€” uzyskuje się, naciskając jednocześnie klawisze: prawy „Alt” oraz cyfrę „4” lub lewy „Alt” oraz kombinację cyfr „0128”. Specyfikacje techniczne dotyczące symbolu euro można pobrać ze strony Komisji poświęconej euro (https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/euro/history-euro/design-euro_en#constructing-the-euro-symbol-for-professionals).

Uwaga: W HTML należy wziąć pod uwagę wygląd końcowy i strukturę dokumentu. Teksty utworzone przy użyciu standardu Unicode z reguły nie stwarzają problemów. Jednakże w starszych tekstach, opartych na standardzie ISO 8859, kod HTML „&euro” generuje symbol „€”, który jest widoczny na ekranie komputera, nie zawsze jednak widać go na wydruku. Problemu tego można uniknąć, stosując obrazek w formacie GIF lub JPG. W wypadku tekstów, które będą automatycznie przesyłane na stronę intranetową lub internetową, radzimy unikać użycia symbolu „€” (zamiast tego użyć kodu ISO „EUR”).

Pozycja kodu ISO (EUR) w kwotach

Skrót EUR umieszcza się po kwocie, ze spacją:

kwota 30 EUR

Uwaga: W języku angielskim, irlandzkim i maltańskim stosuje się odwrotną kolejność, tzn. kod walutowy ISO umieszcza się przed kwotą:

an amount of EUR 30

Pozycja symbolu euro (€) w kwotach

Symbol euro „€” umieszcza się po kwocie, ze spacją:

kwota 30 €

Uwaga: W języku angielskim, irlandzkim, maltańskim i niderlandzkim stosuje się odwrotną kolejność, tzn. kod walutowy ISO umieszcza się przed kwotą:

an amount of €30 (*bez spacji*)

Z tysiącami, milionami lub miliardami

Kwoty w tysiącach, milionach czy miliardach zapisuje się, stosując odpowiednie skróty:

650 tys. PLN

6 mln EUR

3,3 mld USD

Czterocyfrowe kwoty zapisuje się ze spacją:

3 980 EUR

Dane budżetowe: miliony i miliardy

W publikacjach ogólnych w języku polskim stosuje się skróty mln i mld w zapisie kwot w milionach i miliardach:

2 mld euro

W wypadku danych budżetowych zaleca się stosowanie następujących reguł:

- do trzech cyfr po przecinku:

1,326 mld (*nie: 1 326 mln*)

- nie stosuje się więcej niż trzech cyfr po przecinku:

1 326,1 mln (*nie: 1,3261 mld*)

Pozwala to na łatwiejsze czytanie i porównywanie liczb.

8.

Przypisy i odsyłacze do przypisów

8.1. Odsyłacze do przypisów

Sposób tworzenia odesłań do przypisów jest taki sam we wszystkich wersjach językowych; mogą one przyjąć następujące formy:

- liczba w nawiasie zapisana w górnej frakcji o takim samym stopniu pisma co tekst, poprzedzona cienką spacją i zakończona odpowiednim znakiem interpunkcyjnym:

Odesłania do rozporządzenia Komisji⁽¹⁾ znajdują się również w zaleceniu Rady⁽²⁾; jednakże brak ich w tekście Trybunału Sprawiedliwości⁽³⁾.
- gwiazdka (asteriks) w nawiasie zapisana w górnej frakcji o takim samym stopniu pisma co tekst, poprzedzona cienką spacją i zakończona odpowiednim znakiem interpunkcyjnym; symbolu tego używa się w wypadku przypisu, który w danej publikacji czy periodyku pojawia się więcej niż jeden raz:

Wszystkie dane pochodzą z Eurostatu (*).
- w tabelach z liczbami złożonymi bardzo małą czcionką można wyjątkowo zastosować małe litery zapisane w górnej frakcji. Pozwoli to uniknąć ewentualnych błędów i pomyłek.

Przypisy zazwyczaj numeruje się od nowa na każdej stronie i umieszcza na dole strony. Drukuje się je czcionką mniejszą niż główny tekst (zwykle o dwa stopnie) i oddziela od tekstu linią. Czasami stosuje się numerację ciągłą, umieszczając przypisy na końcu rozdziału lub tomu.

Odnośnik do przypisu (wraz z nawiasami) zapisuje się zawsze czcionką zwykłą (nawet jeśli tekst lub tytuły, do których się odnosi, pisane są kursywą lub czcionką pogrubioną).

Gdy odnośnik do przypisu pojawia się w tabeli, przypis musi znaleźć się w obrębie tabeli.



Przypisy i odsyłacze do przypisów: przygotowanie tekstu/zalecenia dotyczące pisania tekstu:
zob. [pkt 4.2.3](#).

8.2. Kolejność przypisów

Na dole strony mogą się pojawiać różnego rodzaju inne adnotacje: gwiazdka (asterysk), „Uwaga”, „Źródło”.

Ich porządek jest taki sam we wszystkich wersjach językowych:

(*) Wewnętrzna decyzja Komisji.

(¹) Ceny po odcięnięciu zniżki.

(²) W bieżącym roku ceny wzrosły w wyniku zastosowania specjalnej taryfy.

Uwaga: Dane orientacyjne.

Źródło: Komisja Europejska, DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Uwaga: – Przypisy numerowane, również te opatrzone gwiazdką, oddziela się od siebie odstępem.
– Przypisy zawsze zakończone są kropką.

W przypadku przypisów o tej samej treści – w publikacjach innych niż Dziennik Urzędowy – należy stosować zwrot „Zob. przypis x, s. 00.” zamiast określeń „*idem*” lub „*ibidem*”, które mogą wprowadzać w błąd. Korektor powinien albo przytoczyć przypis w jego pełnym brzmieniu, albo nanieść odpowiednią numerację na odbitce próbnej.

9.

Inne zasady

9.1. Adresy

9.1.1. Adresy: zasady ogólne

Analizowanie różnych form zapisu adresów to trudne i skomplikowane zadanie, nie istnieje bowiem jednolity system dla wszystkich krajów. Ponadto stosuje się różne zapisy dla przesyłek krajowych i międzynarodowych. Co do zasady w publikacjach instytucji europejskich używa się zawsze formatu międzynarodowego.

Szczegółowe informacje dotyczące zapisu adresów znajdują się na stronach internetowych urzędów pocztowych w poszczególnych krajach. Odnośniki do tych stron dostępne są w witrynie Światowego Związku Pocztowego (Universal Postal Union – UPU) (<https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions>).

UPU wydaje także zalecenia o charakterze ogólnym, jednak w tekstuach instytucji europejskich istnieje dodatkowe ograniczenie, które należy wziąć pod uwagę – jest to ich jednojęzyczny lub wielojęzyczny charakter.



Przydatne adresy

UPU, systemy adresowe (EN, FR):

<https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions>

UPU, pocztowe systemy adresowe w państwach członkowskich (EN, FR):

https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_5

UPU, Universal POST*CODE® DataBase (EN, FR):

https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_1

Stosowane języki i znaki

Kraj przeznaczenia, będący częścią adresu, należy zapisywać zgodnie z zaleceniami kraju wysyłki (najlepiej w języku kraju wysyłki lub języku powszechnie stosowanym w komunikacji międzynarodowej).

Nazwę kraju przeznaczenia należy zapisywać drukowanymi literami w ostatniej linii adresu.

Ze względu na różnice w krajowych zaleceniach dotyczących użycia liter majuskułowych (wersalików) w adresach (np. w ostatniej linii albo w dwóch lub trzech ostatnich liniach) zdecydowano ujednolicić zapis – wersalikami wyróżnia się jedynie nazwę kraju.

Jeżeli w kraju przeznaczenia stosuje się inny alfabet niż łaciński lub nazwa tego kraju w danym języku odbiega znacznie od tej używanej powszechnie, nazwę kraju oraz – w miarę możliwości – nazwę miasta należy powtórzyć w języku powszechnie stosowanym w komunikacji międzynarodowej. Pozwoli to uniknąć problemów podczas tranzytu przez kraje pośrednie.

Pozostała część adresu musi być zgodna z zaleceniami kraju przeznaczenia.

Kody pocztowe

Starsze kody pocztowe stosowane w międzynarodowym obrocie pocztowym (kody europejskie zgodne z zaleceniem Europejskiej Konferencji Administracji Poczty i Telekomunikacji z 1965 r. oraz kody alfa-2 według normy ISO 3166 dla pozostałych krajów) zostały w wielu krajach zmienione lub zaprzestano ich stosowania.

Siedem państw członkowskich UE (według stanu na 1 stycznia 2019 r.) nadal stosuje kod krajowy: Chorwacja (HR), Łotwa (LV), Litwa (LT), Luksemburg (L), Słowenia (SI), Finlandia (FI) oraz Szwecja (SE).

Uwaga: Łotewski kod pocztowy pisany jest po nazwie miasta, po przecinku i spacji:

Ryga, LV-1073

W wypadku pozostałych państw członkowskich nie należy stosować starych kodów pocztowych. Przykładowo w Niemczech użycie starego kodu może spowodować opóźnienie przesyłki przez maszynę sortującą.



Więcej informacji na temat kodów pocztowych w państwach członkowskich, zob. [pkt 9.1.5.](#)

9.1.2. Adresy w tekstach jednojęzycznych



Jeżeli adresy zapisywane są w tym samym formacie we wszystkich wersjach językowych publikacji (np. w tabeli zawierającej wykaz adresów, pojawiającej się na tej samej stronie we wszystkich wersjach), stosowane są zasady dotyczące dokumentów wielojęzycznych (zob. [pkt 9.1.3.](#))

Adresy krajów, w których stosowany jest alfabet łaciński

W jednojęzycznych dokumentach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej adresy zwykle zapisuje się w języku publikacji (kraju wysyłki). Dotyczy to w szczególności nazw miast i państw:

Komisja Europejska
Przedstawicielstwo w Portugalii
Centrum Jean Monnet
1069-068 Lizbona
PORUGALIA

Jednak informacje poprzedzające nazwę miasta i kraju mogą również zostać zapisane w języku kraju przeznaczenia; zapis taki jest preferowany, gdyż jest czytelniejszy dla urzędów pocztowych w kraju przeznaczenia.

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet
1069-068 Lizbona
PORUGALIA

Aby uniknąć problemów podczas tranzytu przez kraje pośrednie, zaleca się dodanie nazwy kraju przeznaczenia (i ewentualnie miasta) w języku powszechnie stosowanym w komunikacji międzynarodowej. Na przykład w adresie przesyłki z Polski do Włoch:

Sig. E. Campani
Via Roma 140
00187 Rzym/Roma
WŁOCHY/ITALY

W tekstach w języku bułgarskim i greckim adresy zapisuje się alfabetem łacińskim, w miarę możliwości w języku kraju przeznaczenia (w innym wypadku w języku angielskim).

Adresy w krajach spoza UE, w których nie stosuje się alfabetu łacińskiego

W wypadku adresów w krajach trzecich, w których stosuje się alfabet inny niż łaciński (Arabia Saudyjska, Chiny, Japonia itp.) adres, a przede wszystkim nazwę kraju, należy zapisywać w języku powszechnie stosowanym w komunikacji międzynarodowej (np. w języku angielskim). Część adresu zawierającą nazwę ulicy można zapisać z zastosowaniem transliteracji alfabetem łacińskim:

European Commission
Representation in Beijing
15 Dong Zhi Men Wai Daije, Sanlitun
100600 Beijing
CHINA

Adresy w krajach UE, w których nie stosuje się alfabetu łacińskiego (Bułgaria, Grecja i Cypr)

W tekstach w języku polskim adresy w Bułgarii, w Grecji i na Cyprze pisane są alfabetem łacińskim (w razie potrzeby stosuje się transliterację, np. nazwy ulicy).

Komisja Europejska Przedstawicielstwo w Bułgarii Moskowska 9 1000 Sofia BUŁGARIA	Komisja Europejska Przedstawicielstwo w Grecji Vassilissis Sofias 2 106 74 Ateny GRECJA	Komisja Europejska Przedstawicielstwo na Cyprze Iris Tower, 8th Floor Agapinoros 2 1076 Nikozja CYPR
--	---	---

W tekstach w języku bułgarskim i greckim należy dodać nazwy miasta i kraju zapisane alfabetem łacińskim (w języku angielskim).

Европейска комисия Представителство в България ул. „Московска“ № 9 1000 София/ Sofia БЪЛГАРИЯ/ BULGARIA	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα Βασιλίσσης Σοφίας 2 106 74 Αθήνα/ Athens ΕΛΛΑΣΑ/ GREECE	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Αντιπροσωπεία στην Κύπρο Iris Tower, 8ος όροφος Αγαπήνωρος 2 1076 Λευκωσία/ Nikosia ΚΥΠΡΟΣ/ CYPRUS
--	---	---

Region stołeczny Bruksela – przypadek szczególny

W tekstach instytucji, organów i agencji Unii Europejskiej zapis adresów w dwujęzycznym regionie stołecznym Bruksela podlega następującym zasadom:

Teksty jednojęzyczne w języku francuskim lub niderlandzkim

<i>Francuski (adresy tylko w języku francuskim)</i>	<i>Niderlandzki (adresy tylko w języku niderlandzkim)</i>
Conseil de l'Union européenne Rue de la Loi 175 1048 Bruxelles BELGIQUE	Raad van de Europese Unie Wetstraat 175 1048 Brussel BELGIË

Teksty jednojęzyczne w innym języku UE

Pierwszą część adresu można zapisać albo w dwóch językach, albo w jednym (najlepiej w języku powszechnie stosowanym w komunikacji międzynarodowej). Jednakże nazwę ulicy, miasta i kraju należy zapisać w obu językach:

Conseil de l'Union européenne/ Raad van de Europese Unie Rue de la Loi/Wetstraat 175 1048 Bruxelles/Brussel BELGIQUE/BELGIË	Council of the European Union Rue de la Loi/Wetstraat 175 1048 Bruxelles/Brussel BELGIQUE/BELGIË
---	---

Adresy w krajach francuskojęzycznych

Należy pamiętać, że w Belgii, we Francji i w Luksemburgu nazwę ulicy i numer budynku zapisuje się w różny sposób.

BELGIA Rue de la Source 200	<i>Nazwa ulicy i numer budynku (bez przecinka)</i>
FRANCJA 24 rue de l'Allée-au-Bois	<i>Numer budynku i nazwa ulicy (bez przecinka)</i>
LUKSEMBURG 2, rue Mercier	<i>Numer budynku i nazwa ulicy (z przecinkiem)</i>

9.1.3. Adresy w tekstach wielojęzycznych

W wielojęzycznych tekstach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej listy adresowe są zwykle składane tylko raz, tak aby zapewnić ich spójność.

Uwaga: W tekstach jednojęzycznych, jeżeli adresy zapisywane są w tym samym formacie we wszystkich wersjach językowych (np. w tabeli zawierającej wykaz adresów, pojawiającej się na tej samej stronie we wszystkich wersjach), stosowane są zasady dotyczące dokumentów wielojęzycznych.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej

W wypadku państw członkowskich Unii Europejskiej każdy adres zapisywany jest w języku danego kraju, z uwzględnieniem następujących reguł:

- Belgia: adresy podawane są w języku francuskim i niderlandzkim (zgodnie z umową z władzami Belgii język niemiecki – trzeci język urzędowy tego kraju – nie jest dodawany),
- Bułgaria, Grecja i Cypr: adresy podawane są dwa razy – raz alfabetem oryginalnym i raz alfabetem łacińskim (transliteracja angielska). W wersjach w języku bułgarskim lub greckim nazwy miasta i kraju zapisuje się także alfabetem łacińskim (transliteracja angielska),
- Irlandia: adresy podawane są w języku irlandzkim i angielskim,
- Malta: adresy podawane są w języku maltańskim i angielskim,
- Finlandia: adresy podawane są w języku fińskim i szwedzkim.



Przykład wielojęzycznej listy adresowej dla państw członkowskich Unii Europejskiej, zob. [pkt 9.1.4](#).

Kraje trzecie

W wypadku krajów trzecich, w których stosuje się alfabet inny niż łaciński (Chiny, Japonia, kraje arabskie itd.), konieczna jest transliteracja adresów na alfabet łaciński. Nazwa kraju oraz – w miarę możliwości – nazwa miasta zapisywane są w języku powszechnie stosowanym w komunikacji międzynarodowej (zwykle w języku angielskim).

9.1.4. Adresy w państwach członkowskich: forma i przykłady

Poniżej zamieszczono przykładową listę wielojęzyczną. Podane adresy ilustrują jedynie strukturę zapisu. Dane dotyczące nazw ulic, numerów telefonów itp. mogły ulec zmianie i należy je sprawdzić u źródła.

Belgia	Bułgaria	Czechy
Commission européenne Représentation en Belgique Rue Archimède 73 1000 Bruxelles BELGIQUE	Европейска комисия Представителство в България ул. „Московска“ № 9 1000 София/Sofia БЪЛГАРИЯ/BULGARIA	Evropská komise Zastoupení v Česku Pod Hradbami 17 160 00 Praha 6 ČESKO
Tél. +32 22953844 Fax +32 22950166	Тел. +359 29335252 Факс +359 29335233	Tel. +420 224312835 Fax +420 224312850
Europese Commissie Vertegenwoordiging in België Archimedesstraat 73 1000 Brussel BELGIË	European Commission Representation in Bulgaria Moskovska 9 1000 Sofia BULGARIA	Poštovní adresa: PO Box 192 160 41 Praha 6 ČESKO
Tel. +32 22953844 Fax +32 22950166	Tel. +359 29335252 Fax +359 29335233	

Dania	Niemcy	Estonia
Europa-Kommissionen Repræsentation i Danmark Højbrohus Østergade 61 1004 København K DANMARK	Europäische Kommission Vertretung in Berlin Unter den Linden 78 10117 Berlin DEUTSCHLAND	Euroopa Komisjon Esindus Eestis Kohtu 10 10130 Tallinn EESTI/ESTONIA
Tel. +45 33144140 Tlf. +45 33144140 Fax +45 33111203	Tel. +49 302280-2000 Fax +49 302280-2222	Tel +372 6264400 Faks +372 6264439
Irlandia	Grecja	Hiszpania
An Coimisiún Eorpach Ionadáiocht in Éirinn Áras na hEorpa 12-14 Sráid an Mhóta Íochtar Baile Átha Cliath 2 D02 W710 ÉIRE	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα Βασιλίσσης Σοφίας 2 106 74 Αθήνα/Athens ΕΛΛΑΣΑ/GREECE	Comisión Europea Representación en España Paseo de la Castellana, 46 28046 Madrid Madrid ESPAÑA
Tel. +353 16341111 Facs +353 16341112	Τηλ. +30 2107251000 Φαξ +30 2107244620	Tel. +34 914315711 Fax +34 915760387
European Commission Representation in Ireland Europe House 12-14 Lower Mount Street Dublin 2 D02 W710 IRELAND	European Commission Representation in Greece Vassilissis Sofias 2 106 74 Athens GREECE	
Tel. +353 16341111 Fax +353 16341112	Tel. +30 2107251000 Fax +30 2107244620	
Francja	Chorwacja	Włochy
Commission européenne Représentation en France 288 boulevard Saint-Germain 75007 Paris FRANCE	Europska komisija Predstavništvo u Hrvatskoj Ulica Augusta Cesarca 2 HR-10000 Zagreb HRVATSKA	Commissione europea Rappresentanza in Italia Via IV Novembre 149 00187 Roma RM ITALIA
Tél. +33 140633800 Fax +33 145569417	Tel. +385 14691300 Faks +385 14627499	Tel. +39 06699991 Fax +39 066791658
Cypr	Łotwa	Litwa
Ευρωπαϊκή Επιτροπή Αντιπροσωπεία στην Κύπρο Iris Tower, 8ος όροφος Αγαπήτηρος 2 1076 Λευκωσία/Nicosia KYPROΣ/CYPRUS	Eiropas Komisija Pārstāvniecība Latvijā Jēkaba kazarmas Torņu iela 4–1C Rīga, LV-1050 LATVIJA	Europos Komisija Atstovybė Lietuvoje Naugarduko g. 10 LT-01141 Vilnius LIETUVA/LITHUANIA
Τηλ. +357 22817770 Φαξ +357 22768926	Tālr. +371 7325270 Fakss +371 7325279	Tel. +370 52313191 Faks. +370 52313192
European Commission Representation in Cyprus Iris Tower, 8th Floor Agapinor Street 2 1076 Nicosia CYPRUS		
Tel. +357 22817770 Fax +357 22768926		

Luksemburg	Węgry	Malta
Commission européenne Représentation au Luxembourg Bâtiment Jean Monnet Rue Alcide De Gasperi L-2920 Luxembourg LUXEMBOURG	Európai Bizottság Magyarországi Képviselete Budapest Bérc u. 23. 1016 MAGYARORSZÁG/HUNGARY	Il-Kummissjoni Ewropea Rapprežentanza ta' Malta Dar l-Ewropa 254, Triq San Pawl Valletta VLT 1215 MALTA
Tél. +352 4301-1 Fax +352 4301-34433	Tel. +36 12099700 Fax +36 14664221	European Commission Representation in Malta Dar l-Ewropa 254, Triq San Pawl Valletta VLT 1215 MALTA
Office des publications de l'Union européenne 2, rue Mercier L-2985 Luxembourg LUXEMBOURG		Tel. +356 2342500 Faks +356 21344897
Niderlandy	Austria	Polska
Europese Commissie Vertegenwoordiging in Nederland Korte Vijverberg 5 2513 AB Den Haag NEDERLAND	Europäische Kommission Vertretung in Österreich Kärntnerring 5-7 1010 Wien ÖSTERREICH	Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce Centrum Jasna ul. Jasna 14/16a 00-041 Warszawa POLSKA/POLAND
Tel. +31 703135300 Fax +31 703646619	Tel. +43 151618-0 Fax +43 15134225	Tel. +48 225568989 Faks +48 225568998
Portugalia	Rumunia	Słowenia
Comissão Europeia Representação em Portugal Largo Jean Monnet 1-10. ^o 1069-068 Lisboa PORTUGAL	Comisia Europeană Reprezentanța din România Str. Jules Michelet nr. 18, sector 1 010463 București ROMÂNIA	Evropska komisija Predstavništvo v Sloveniji Trg republike 3/XI SI-1000 Ljubljana SLOVENIJA
Tel. +351 213509800 Fax +351 213509801/02/03	Tel. +40 212035400 Fax +40 212128808	Tel. +386 14251303 Faks +386 14252085
Słowacja	Finlandia	Szwecja
Európska komisia Zastúpenie Slovensko Panská 3 811 01 Bratislava SLOVENSKO/SLOVAKIA	Euroopan komissio Suomen-edustusto Pohjoisesplanadi 31 FI-00100 Helsinki SUOMI/FINLAND	Europeiska kommissionen Representationen i Sverige Regeringsgatan 65, 6 tr. Box 7323 SE-103 90 Stockholm SVERIGE
Tel. +421 254431718 Fax +421 254432972	P. +358 96226544 F. +358 9656728	Tfn +46 856244411 Fax +46 856244412
	Europeiska kommissionen Representationen i Finland Norra esplanaden 31 FI-00100 Helsingfors FINLAND	
	Tfn +358 96226544 Fax +358 9656728	

Inne formy zapisu (Belgia i Finlandia)

Belgia	Finlandia
Commission européenne/ Europese Commissie Rue Archimède/Archimedesstraat 73 1000 Bruxelles/Brussel BELGIQUE/BELGIË	Akateeminen Kirjakauppa/ Akademiska Bokhandeln Pohjoisesplanadi 39/ Norra esplanaden 39 PL/PB 128 FI-00101 Helsinki/Helsingfors SUOMI/FINLAND
Tél./tel. +32 22953844 Fax +32 22950166	P./tfn +358 96226544 F./fax +358 9656728

Uwaga: Podane numery telefonów zapisano w formacie międzynarodowym. Przy dokonywaniu krajowych połączeń telefonicznych należy przestrzegać bieżących zasad ustalonych przez urząd telekomunikacyjny danego kraju. Zasady te różnią się w poszczególnych państwach i ulegają ciągłym zmianom; dlatego tworzenie ich aktualnego wykazu byłoby w tym miejscu praktycznie niemożliwe. Zasady te obejmują przykładowo:

- stosowanie w numerach dodatkowej cyfry (dodatkowych cyfr) (np. „0” w Belgii i we Francji, „06” na Węgrzech);
- dodawanie numeru kierunkowego miasta przy telefonowaniu spoza strefy miejskiej (np. na Litwie);
- dodawanie „0” przy telefonowaniu z innej strefy miejskiej;
- stosowanie różnych numerów kierunkowych dla różnych podmiotów świadczących usługi telekomunikacyjne;
- przenoszenie numeru telefonu (co eliminuje potrzebę stosowania numerów kierunkowych – bez względu na położenie geograficzne).

9.1.5. Adresy w państwach członkowskich: cechy charakterystyczne

Kody pocztowe, Eircode i kody kraju

W tabeli poniżej szczegółowo opisano strukturę kodów we wszystkich państwach członkowskich.

Kraj	Kod pocztowy/ Eircode ⁽¹⁾	Kod kraju	Uwagi
Belgia	4 cyfry		
Bułgaria	4 cyfry		
Czechy	5 cyfr		Między trzecią a czwartą cyfrą umieszcza się spację. Między kodem pocztowym a nazwą miasta stawia się dwie spacje.
Dania	4 cyfry		
Niemcy	5 cyfr		Nigdy nie należy pisać kodu kraju (D- lub DE-) przed kodem pocztowym. W przeciwnym razie przesyłka może zostać opóźniona przez maszynę sortującą.
Estonia	5 cyfr		
Irlandia	7 znaków alfanumerycznych (Eircode)		W wypadku Dublina należy w miarę możliwości dodać kod strefy pocztowej. Eircode należy umieścić w osobnej linii, nad nazwą kraju.
Grecja	5 cyfr		Między trzecią a czwartą cyfrą umieszcza się spację.
Hiszpania	5 cyfr		Po nazwie miasta należy wstawić nazwę prowincji w osobnej linii – zob. wykaz na stronie UPU (EN).
Francja	5 cyfr		
Chorwacja	5 cyfr	HR	Kod pocztowy należy poprzedzić literami „HR-”.
Włochy	5 cyfr		Po nazwie miasta należy wstawić skrót nazwy prowincji – zob. wykaz na stronie UPU (EN).
Cypr	4 cyfry		
Łotwa	4 cyfry (po prawej)	LV	Kod pocztowy należy poprzedzić literami „LV-”. Podaje się go po nazwie miasta, po przecinku.
Litwa	5 cyfr	LT	Kod pocztowy należy poprzedzić literami „LT-”.
Luksemburg	4 cyfry	L	Kod pocztowy należy poprzedzić literą „L-”.
Węgry	4 cyfry		Nazwę ulicy należy umieścić pod nazwą miasta. Kod pocztowy umieszcza się w osobnej linii, nad nazwą kraju.

(cd.)

Kraj	Kod pocztowy/ Eircode ⁽¹⁾	Kod kraju	Uwagi
Malta	3 litery +4 cyfry		Kod pocztowy należy podać pod nazwą miasta, stawiając spację między literami a cyframi.
Niderlandy	4 cyfry +2 litery		Między cyframi a literami umieszcza się spację. Między kodem pocztowym a nazwą miasta stawia się dwie spacje.
Austria	4 cyfry		
Polska	5 cyfr		Między drugą a trzecią cyfrą stawia się łącznik.
Portugalia	7 cyfr		Między czwartą a piątą cyfrą stawia się łącznik.
Rumunia	6 cyfr		
Słowenia	4 cyfry	SI	Kod pocztowy należy poprzedzić literami „SI-”.
Słowacja	5 cyfr		Między trzecią a czwartą cyfrą umieszcza się spację.
Finlandia	5 cyfr	FI	Kod pocztowy należy poprzedzić literami „FI-” (lub „AX-” dla Wysp Alandzkich).
Szwecja	5 cyfr	SE	Kod pocztowy należy poprzedzić literami „SE-”. Między trzecią a czwartą cyfrą umieszcza się spację.

- (¹) O ile nie wskazano inaczej, kod pocztowy podaje się przed nazwą miasta. Stosuje się go do określenia grup adresów. Kod wprowadzony w Irlandii w lipcu 2015 r. – Eircode – jest kodem niepowtarzalnym, przeznaczonym do określenia pojedynczego adresu prywatnego lub firmowego.

Inne uwagi

Niektóre państwa członkowskie (Belgia, Irlandia, Malta i Finlandia) mają dwa języki urzędowe lub więcej – są one również językami roboczymi instytucji europejskich. (Chociaż na Cyprze językami urzędowymi są grecki i turecki, tylko język grecki jest językiem roboczym instytucji europejskich). Należy pamiętać, że w Belgii, zgodnie z umową z władzami tego kraju, format adresu wielojęzycznego nie obejmuje języka niemieckiego. W wypadku następujących państw członkowskich w zapisie adresu stosuje się dwa języki urzędowe: Belgia – francuski i niderlandzki; Irlandia – irlandzki i angielski; Malta – maltański i angielski; Finlandia – fiński i szwedzki.

W wypadku niektórych krajów należy uwzględnić różne alfabety (Bułgaria, Grecja, Cypr).

Zapis adresów w jednym z krajów należących do tych dwóch grup zależy od języka (języków) publikacji oraz od tego, czy jest to dokument jedno- czy wielojęzyczny.

Adresy w Belgii, Irlandii, na Malcie i w Finlandii

Dokumenty jednojęzyczne

- Dokumenty w jednym z języków urzędowych kraju przeznaczenia: zasadniczo adresy pisane są tylko w tym języku.
- Dokumenty w innym języku UE: adresy pisane są w obu językach urzędowych kraju przeznaczenia (jak w wypadku dokumentów wielojęzycznych).

Dokumenty wielojęzyczne

Adresy podawane są w obu językach urzędowych kraju przeznaczenia.

Adresy w Bułgarii, w Grecji i na Cyprze

Dokumenty jednojęzyczne

- Dokumenty w języku bułgarskim lub greckim: adresy pisane są w języku publikacji, ale nazwy miasta i kraju podawane są dodatkowo w języku angielskim.
- Dokumenty w innym języku UE: adresy zapisane są alfabetem łacińskim (w razie potrzeby z zastosowaniem transliteracji, na przykład nazwy ulicy).

Dokumenty wielojęzyczne

Adresy podawane są w języku bułgarskim czy greckim, a nazwy miasta i kraju dodatkowo w języku angielskim. Pełny adres podawany jest także alfabetem łacińskim (transkrypcja angielska).

9.2. Adresy elektroniczne

Poniżej przedstawiono zasady dotyczące zapisu adresów elektronicznych.

- „E-mail:” (z dwukropkiem):

E-mail: nazwisko.imię@ec.europa.eu

- „Internet:” (z dwukropkiem):

Internet: https://europa.eu

W celu ujednolicenia przy podawaniu adresów elektronicznych nie stosuje się skrótu „URL”.

Adresy elektroniczne można także podawać bez określeń wprowadzających („E-mail”, „Internet”), szczególnie w wypadku braku miejsca:

nazwisko.imię@ec.europa.eu

https://www.europarl.europa.eu

Uwaga: W wypadku adresów internetowych zaleca się zachowanie protokołu transferu (<http://>, <https://>, <ftp://>...), aby zapewnić prawidłową konfigurację odnośników podczas ładowania stron internetowych.



Adresy internetowe i interpunkcja

Należy unikać stawiania kropek i innych znaków interpunkcyjnych na końcu adresu internetowego – ułatwi to jego kopiowanie i wklejanie do paska adresowego przeglądarki internetowej. W miarę możliwości zaleca się umieszczenie adresu internetowego w nawiasie, np.: „zob. strona internetowa UE (<https://europa.eu>)”.

9.3. Numery telefonów

Formy zapisu numerów telefonów podlegają różnym normom międzynarodowym, wydanym przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (zob. w szczególności zalecenia ITU-T E.122, E.123 oraz E.126).

Jednak w praktyce powyższe normy – zwłaszcza te dotyczące formatu – stwarzają wiele trudności. W celu uproszczenia Unia Europejska przyjęła jednolity format dla wszystkich języków UE, zgodnie z poniższymi zasadami:

- Numer podaje się w formacie międzynarodowym.
- Międzynarodowy numer kierunkowy poprzedza się znakiem „+” (bez spacji).
- Po międzynarodowym numerze kierunkowym i spacji podaje się pełny numer, w tym regionalny numer kierunkowy (jeżeli istnieje), w jednym bloku:

+33 140633900

- Numer wewnętrzny oddzielany jest od głównego numeru łącznikiem. Cyfr numeru wewnętrznego nie rozdziela się, ale podaje w jednym bloku:

+32 222020-43657

Uwaga: W wypadku rozmów krajowych numer międzynarodowy należy zmodyfikować zgodnie z aktualnymi zasadami urzędu telekomunikacyjnego danego kraju (np. przez dodanie lokalnego prefiku między międzynarodowym numerem kierunkowym a właściwym numerem telefonu). Z powodu różnych uregulowań krajowych oraz ich ciągłych zmian numery telefonów w tekstach instytucji i organów Unii Europejskiej zawsze podawane są w formacie międzynarodowym.

Grupowanie numerów telefonów

Gdy podaje się więcej niż jeden numer telefonu, należy oddzielić je ukośnikiem ze spacją po każdej stronie:

+33 140633900 / 140678900 / 140123456

Gdy podaje się numery telefonów w formie skróconej, końcówki numerów rozdziela się ukośnikiem bez spacji. Od numeru głównego oddziela się je łącznikiem, podobnie jak w przypadku numerów wewnętrznych (zob. tiret czwarte powyżej):

+33 1406339-00/01/02

Określenia poprzedzające

Przed numerami zwykle stosuje się następujące formy zapisu:

- „Tel.” lub „tel.” (z kropką),
- „Faks” lub „faks” (bez kropki),
- „Teleks” lub „teleks” (bez kropki),
- „Tel. kom.” lub „tel. kom.” (bez przecinka, z kropkami).

Można też użyć symbolu graficznego:

 +33 1406339-00/01/02

Uwaga: Przy podawaniu numerów telefonów komórkowych nie należy stosować skrótu „GSM”. GSM to tylko jeden z wielu standardów telefonii komórkowej (GPRS, UMTS itd.).



Europe Direct

Wyjątkiem jest numer Europe Direct (zwykle drukowany na odwrocie strony tytułowej), który zapisuje się następująco:

00 800 6 7 8 9 10 11

9.4. Przytaczanie źródeł i odniesienia do Dziennika Urzędowego

Przytaczanie źródeł

Źródła w bibliografii muszą być przytaczane w tej samej kolejności i w tej samej formie we wszystkich wersjach językowych.

Szczegółowe zasady opisano w [pkt 5.9.4](#).

Odniesienia do Dziennika Urzędowego

Zob. [pkt 3.1](#).

W tekstach Trybunału Sprawiedliwości, innych niż te publikowane w Dzienniku Urzędowym, stosuje się następującą formę zapisu:

Dz.U. 1987, L 256, s. 1.

9.5. Struktura administracyjna Unii Europejskiej: oficjalne nazwy i porządek ich wymieniania

9.5.1. Instytucje i organy

Instytucje i organy należy wymieniać według **porządku protokolarnego**.

Poniższa lista obejmuje oficjalne nazwy, ustawione według porządku protokolarnego, od 1 grudnia 2009 r. (wejście w życie Traktatu z Lizbony). Tabela zamieszczona dalej przedstawia różne formy zapisu nazw w zależności od rodzaju publikacji, jak również odpowiednie skróty i siedziby.



Zob. również: [załącznik A9 – Instytucje, organy, służby międzyinstytucjonalne i jednostki organizacyjne: lista wielojęzyczna](#)

a) Instytucje

- [Parlament Europejski](#)
- [Rada Europejska](#)
 - Przewodniczący Rady Europejskiej
- [Rada Unii Europejskiej](#)
- [Komisja Europejska](#)
- [Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej](#)
 - Trybunał Sprawiedliwości
 - Sąd
- Uwaga: Sąd do spraw Służby Publicznej zakończył działalność 1 września 2016 r. po powierzeniu swych właściwości Sądowi.
- [Europejski Bank Centralny](#)
- [Europejski Trybunał Obrachunkowy](#)



Trzy rodzaje rad i ich nazwy

W Unii Europejskiej

Rada Europejska

Szefowie państw lub rządów (prezydenci lub premierzy) oraz przewodniczący Komisji Europejskiej spotykają się zasadniczo cztery razy do roku. Spotkania Rady Europejskiej znane są również pod nazwą „szczytów”. Rada Europejska określa główne kierunki polityki Unii Europejskiej.

Rada Unii Europejskiej

Ministrowie państw członkowskich spotykają się regularnie w ramach Rady Unii Europejskiej. W zależności od przedmiotu obrad każde państwo reprezentowane jest przez ministra odpowiedzialnego za daną dziedzinę. Jest to główny organ decyzyjny Unii, który przyjmuje dużą część aktów prawa unijnego.

Poza Unią Europejską

Rada Europy

Rada Europy jest organizacją międzynarodową, a nie instytucją europejską.

b) Organ ds. polityki zewnętrznej

- [Europejska Służba Działań Zewnętrznych](#)
 - Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa

c) Organy doradcze

- [Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny](#)
- [Europejski Komitet Regionów](#)

d) Inne organy

- [Europejski Bank Inwestycyjny](#)
 - [Europejski Fundusz Inwestycyjny](#)
- [Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich](#)
- [Europejski Inspektor Ochrony Danych](#)
- [Europejska Rada Ochrony Danych](#)

INSTYTUCJE I ORGANY – Różne formy zapisu			
Pełna nazwa	Krótką nazwa⁽¹⁾	Skrót	Siedziba
Parlament Europejski	Parlament	PE	Strasburg ⁽²⁾
Rada Europejska	—	—	Bruksela
Rada Unii Europejskiej	Rada Uwaga: W mowie potocznej: — Rada Ministrów (w znaczeniu ogólnym) — Rada ds. [...] (w poszczególnych konfiguracjach, np. Rada ds. Rolnictwa)	—	Bruksela
Komisja Europejska	Komisja	—	Bruksela ⁽³⁾
Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (<i>instytucja</i>)	Trybunał Sprawiedliwości	—	Luksemburg
• Trybunał Sprawiedliwości (<i>instancja</i>)	Trybunał	—	Luksemburg
• Sąd	—	—	Luksemburg
Europejski Bank Centralny	Bank	EBC	Frankfurt nad Menem
Europejski Trybunał Obrachunkowy ⁽⁴⁾ <i>w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej:</i> Trybunał Obrachunkowy	Trybunał Obrachunkowy	—	Luksemburg
Europejska Służba Działan Zewnętrznych	—	ESDZ	Bruksela
Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny	Komitet	EKES ⁽⁵⁾	Bruksela
Europejski Komitet Regionów ⁽⁶⁾ <i>w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, seria L:</i> Komitet Regionów	Komitet	KR	Bruksela
Europejski Bank Inwestycyjny	Bank	EBI	Luksemburg
Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich	Rzecznik	—	Strasburg ⁽⁷⁾
Europejski Inspektor Ochrony Danych	Inspektor	EIOD	Bruksela
Europejska Rada Ochrony Danych	Rada	EROD	Bruksela

⁽¹⁾ Formy skrócone należy używać tylko wówczas, gdy nie ma niebezpieczeństwa pomyłki (głównie w wypadku „Trybunału” czy „Komitetu”). Przy pierwszej wzmiance należy zawsze podać nazwę w pełnym brzmieniu.

⁽²⁾ Siedziba Parlamentu znajduje się w Strasburgu. Sesje dodatkowe organizowane są w Brukseli. Sekretariat mieści się w Luksemburgu.

⁽³⁾ Siedziba Komisji znajduje się w Brukseli, jednak niektóre dyrekcje i służby mieszkają się w Luksemburgu.

⁽⁴⁾ „Europejski Trybunał Obrachunkowy” jest nazwą stosowaną powszechnie. Jednakże oficjalna nazwa używana w tekstach o charakterze ustawodawczym to „Trybunał Obrachunkowy Unii Europejskiej” (do 30 listopada 2009 r.: „Trybunał Obrachunkowy Wspólnot Europejskich”), choć formę tę spotyka się niezwykle rzadko w tekstach innego typu. W Dzienniku Urzędowym stosuje się formę krótką – „Trybunał Obrachunkowy”.

⁽⁵⁾ Nie należy używać formy skrócone „Komitet Ekonomiczno-Społeczny” ani skrótu „KES”.

⁽⁶⁾ „Europejski Komitet Regionów” jest nazwą powszechnie stosowaną. W tekstach czysto prawnych i w Dzienniku Urzędowym, seria L, należy postępować się oficjalną nazwą „Komitet Regionów”. Skrót pozostaje bez zmian (na wniosek Komitetu).

⁽⁷⁾ Siedziba Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich mieści się w tym samym miejscu co siedziba Parlamentu Europejskiego.

9.5.2. Służby międzyinstytucjonalne

Służby międzyinstytucjonalne są przyłączone pod względem administracyjnym do Komisji Europejskiej (zob. również [pkt 9.6](#)).

Nazwa	Krótką nazwa	Skrót	Siedziba	Akt podstawaowy (akt ustanawiający)⁽¹⁾
Europejski Urząd Doboru Kadr ⁽²⁾ • Europejska Szkoła Administracji ⁽³⁾	Urząd Doboru Kadr • Szkoła Administracji	EPSO ⁽⁴⁾ • EUSA ⁽⁴⁾	Bruksela	Dz.U. L 197 z 26.7.2002, s. 53 • Dz.U. L 37 z 10.2.2005, s. 14
Urząd Publikacji Unii Europejskiej ⁽⁵⁾	Urząd Publikacji	OP ⁽⁴⁾	Luksemburg	Dz.U. L 168 z 30.6.2009, s. 41 (Dz.U. 152 z 13.7.1967, s. 18)
zespół reagowania na incydenty komputerowe w instytucjach, organach i agencjach UE	zespół reagowania na incydenty komputerowe	CERT-EU	Bruksela	Dz.U. L 6 z 11.1.2017, s. 40

⁽¹⁾ Aktem odniesienia jest zasadniczo akt o ustanowieniu danej agencji. Jeżeli akt o ustanowieniu agencji przekształcono lub sporządzono jego wersję jednolitą albo uchyłono go i zastąpiono nowym aktem, ten zmieniony akt prawnym staje się nowym aktem podstawowym (a pierwotny akt o ustanowieniu agencji podawany jest w nawiasach jako dane historyczne).

- (²) Nazwa zwyczajowa.
 (³) Przyłączona pod względem administracyjnym do Europejskiego Urzędu Doboru Kadra.
 (⁴) Taki sam skrót we wszystkich językach.
 (⁵) Do 30 czerwca 2009 r.: „Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnoty Europejskiej”.

9.5.3. Zdecentralizowane jednostki organizacyjne (agencje)

Zdecentralizowane jednostki organizacyjne (agencje) powoływane są na mocy konkretnego aktu prawnego w celu realizacji ściśle określonego zadania.

Zasadniczo wymienia się je w **kolejności alfabetycznej języka, w którym wydawana jest dana publikacja**.

Nazwa	Skrót	Siedziba	Akt podstawowy (akt ustanawiający) ⁽¹⁾	Zmiany ⁽²⁾
<u>Agencja Kolejowa Unii Europejskiej</u>	ERA	Lille, Valenciennes	<u>Dz.U. L 138 z 26.5.2016, s. 1</u> (Dz.U. L 164 z 30.4.2004, s. 1)	
<u>Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej</u>	FRA ⁽³⁾	Wiedeń	<u>Dz.U. L 53 z 22.2.2007, s. 1</u>	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu</u>	AUEA	Malta	<u>Dz.U. L 468 z 30.12.2021, s. 1</u>	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego</u>	EASA	Kolonia	<u>Dz.U. L 212 z 22.8.2018, s. 1</u> (Dz.U. L 240 z 7.9.2002, s. 1)	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa</u>	ENISA ⁽³⁾	Heraklion	<u>Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 15</u> (Dz.U. L 77 z 13.3.2004, s. 1)	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego</u>	EUSPA	Praga	<u>Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69</u>	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania</u>	CEPOL	Budapeszt	<u>Dz.U. 319 z 4.12.2015, s. 1</u> (Dz.U. L 256 z 1.10.2005, s. 63)	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki</u>	ACER ⁽³⁾	Lublana	<u>Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 22</u> (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 1)	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania</u>	Europol ⁽³⁾	Haga	<u>Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53</u> (Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 1)	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych</u>	Eurojust	Haga	<u>Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 138</u> (Dz.U. L 63 z 6.3.2002, s. 1)	
<u>Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości</u>	eu-LISA ⁽³⁾	Tallinn	<u>Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 99</u> (Dz.U. L 286 z 1.11.2011, s. 1)	
<u>Agencja Wsparcia BEREC</u> (krótką nazwę: Urząd BEREC)	—	Ryga	<u>Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 1</u> (Dz.U. L 337 z 18.12.2009, s. 1)	
<u>Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej</u>	CdT ⁽³⁾	Luksemburg	<u>Dz.U. L 314 z 7.12.1994, s. 1</u>	Zmiany w pisowni
<u>Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy</u>	EU-OSHA ⁽³⁾	Bilbao	<u>Dz.U. L 30 z 31.1.2019, s. 58</u> (Dz.U. L 216 z 20.8.1994, s. 1)	
<u>Europejska Agencja Chemicaliów</u>	ECHA ⁽³⁾	Helsinki	(Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1)	Sprostowanie: <u>Dz.U. L 136 z 29.5.2007, s. 3</u>
<u>Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego</u>	EMSA	Lizbona	<u>Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 1</u>	Sprostowanie: <u>Dz.U. L 230 z 24.8.2006, s. 12</u>
<u>Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa</u>	EFCA	Vigo	<u>Dz.U. L 83 z 25.3.2018, s. 18</u> (Dz.U. L 128 z 21.5.2005, s. 1)	
<u>Europejska Agencja Leków</u>	EMA ⁽³⁾	Amsterdam	<u>Dz.U. L 136 z 30.4.2004, s. 1</u>	Akt zmieniający (siedziba): <u>Dz.U. L 291 z 16.11.2018, s. 3</u>
<u>Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej</u>	Frontex ⁽³⁾	Warszawa	<u>Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1</u> (Dz.U. L 349 z 25.11.2004, s. 1)	
<u>Europejska Agencja Środowiska</u>	EEA	Kopenhaga	<u>Dz.U. L 126 z 21.5.2009, s. 13</u>	

(cd.)

Nazwa	Skrót	Siedziba	Akt podstawowy (akt ustanawiający) ⁽¹⁾	Zmiany ⁽²⁾
<u>Europejska Fundacja Kształcenia</u>	ETF ⁽³⁾	Turyn	<u>Dz.U. L 354 z 31.12.2008, s. 82</u> (Dz.U. L 131 z 23.5.1990, s. 1)	
<u>Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy</u>	Eurofound ⁽³⁾	Dublin	<u>Dz.U. L 30 z 31.1.2019, s. 74</u> (Dz.U. L 139 z 30.5.1975, s. 1)	
<u>Europejska Rada Ochrony Danych</u>	—	Bruksela	<u>Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1</u>	Zmiany w pisowni
<u>Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn</u>	EIGE ⁽³⁾	Wilno	<u>Dz.U. L 403 z 30.12.2006, s. 9</u>	
<u>Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności</u>	EFSA ⁽³⁾	Parma	<u>Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1</u>	
<u>Europejski Urząd ds. Pracy</u>	—	Bratysława	<u>Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 21</u>	Ustanowienie: 31.7.2019
<u>Europejski Urząd Nadzoru Bankowego</u>	EUNB	Paryż	<u>Dz. u. L 331 z 15.12.2010, s. 12</u>	Akt zmieniający (siedziba): <u>Dz.U. L 291 z 16.11.2018, s. 1</u>
<u>Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych</u>	ESMA	Paryż	<u>Dz. u. L 331 z 15.12.2010, s. 84</u>	
<u>Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych</u>	EIOPA	Frankfurt nad Menem	<u>Dz. u. L 331 z 15.12.2010, s. 48</u>	
Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa		Bukareszt	<u>Dz.U. L 202 z 8.6.2021, s. 1</u>	
<u>Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób</u>	ECDC ⁽³⁾	Sztokholm	<u>Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 1</u>	
<u>Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii</u>	EMCDDA	Lizbona	Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 1 (Dz.U. L 36 z 12.2.1993, s. 1)	<u>Akt zmieniający w przygotowaniu</u>
<u>Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego</u>	Cedefop ⁽³⁾	Saloniki	<u>Dz.U. L 30 z 31.1.2019, s. 90</u> (Dz.U. L 39 z 13.2.1975, s. 1)	
<u>Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji</u>	SRB	Bruksela	<u>Dz.U. L 225 z 30.7.2014, s. 1</u>	
<u>Prokuratura Europejska</u>	—	Luksemburg	<u>Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1</u>	
<u>Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych</u>	—	Bruksela	<u>Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 1</u>	
<u>Urząd Unii Europejskiej ds. Właściwości Intelektualnej</u>	EUIPO	Alicante	<u>Dz.U. L 154 z 16.6.2017, s. 1</u> (Dz.U. L 11 z 14.1.1994, s. 1)	
<u>Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin</u>	CPVO	Angers	<u>Dz.U. L 227 z 1.9.1994, s. 1</u>	<u>Akt zmieniający w przygotowaniu</u>

(cd.)

Nazwa	Skrót	Siedziba	Akt podstawowy (akt ustanawiający) ⁽¹⁾	Zmiany ⁽²⁾
Przyjęta zmiana				
—	—			—
W fazie planowania				
Kilka planowanych lub będących już w toku procedur może skutkować zmianą nazwy niektórych agencji.				
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	EMCDDA		Procedura: COM(2022) 18 – 2022/9 (COD)	
Wniosek: Agencja Unii Europejskiej ds. Narkotyków	Wniosek: EUDA			
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	CPVO		Procedura: COM(2013) 262 – 2013/137 (COD)	
Wniosek: Europejska Agencja ds. Odmian Roślin	Wniosek: (?)		należy monitorować (PE zwrócić się do Komisji o wycofanie jej wniosku i przedstawienie nowego)	
Na etapie planowania (nowe agencje)				
Urząd ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy i Finansowaniu Terroryzmu	AMLA		Procedura: COM(2021) 421 – 2021/240 (COD)	

⁽¹⁾ Aktem odniesienia jest zasadniczo akt o ustanowieniu danej agencji. Jeżeli akt o ustanowieniu agencji przekształcono lub sporządzono jego wersję jednolitą albo uchylono go i zastąpiono nowym aktem, ten zmieniony akt prawny staje się nowym aktem podstawowym (a pierwotny akt o ustanowieniu agencji podawany jest w nawiasach jako dane historyczne).

⁽²⁾ Zmiany mogą mieć następującą postać:

- sprostowanie, akt zmieniający (lub inny rodzaj aktu prawnego): zmiany w akcie podstawowym dotyczące nazwy, skrótu lub siedziby;
- zmiany w pisowni: w odniesieniu do danej jednostki pisownia stosowana w rozporządzeniu podstawowym została zmieniona w celu dostosowania jej do międzynarodowych konwencji w zakresie pisowni, w szczególności zasad dotyczących użycia małych i wielkich liter (za zgodą prawników lingwistów Rady, sprostowanie nie jest konieczne).

Uwaga: Zob. również decyzja 2004/97/WE, Euratom z dnia 13 grudnia 2003 r. w sprawie lokalizacji siedzib niektórych urzędów i agencji Unii Europejskiej ([Dz.U. L 29 z 3.2.2004, s. 15](#)).

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa

Nazwa	Skrót	Siedziba	Akt podstawowy (akt ustanawiający) ⁽¹⁾
Centrum Satelitarne Unii Europejskiej	Satcen	Torrejón de Ardoz	Dz.U. L 188 z 27.6.2014, s. 73 (Dz.U. L 200 z 25.7.2001, s. 5)
Europejska Agencja Obrony	EDA	Bruksela	Dz.U. L 266 z 13.10.2015, s. 55 (Dz.U. L 245 z 17.7.2004, s. 17)
Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem	IUESB	Paryż	Dz.U. L 41 z 12.2.2014, s. 13 (Dz.U. L 200 z 25.7.2001, s. 1)

⁽¹⁾ Aktem odniesienia jest zasadniczo akt o ustanowieniu danej agencji. Jeżeli akt o ustanowieniu agencji przekształcono lub sporządzono jego wersję jednolitą albo uchylono go i zastąpiono nowym aktem, ten zmieniony akt prawny staje się nowym aktem podstawowym (a pierwotny akt o ustanowieniu agencji podawany jest w nawiasach jako dane historyczne).

9.5.4. Agencje wykonawcze

Agencje wykonawcze to organy posiadające osobowość prawną, ustanowione zgodnie z [rozporządzeniem Rady \(WE\) nr 58/2003 \(Dz.U. L 11 z 16.1.2003\)](#) w celu powierzenia im określonych zadań w zakresie zarządzania określonymi programami Unii Europejskiej. Powołuje się je na czas określony.

Nazwa	Skrót	Siedziba	Akt podstawowy (+ sprostowanie lub akt zmieniający)
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	ERCEA ⁽¹⁾	Bruksela	Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9
Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	REA ⁽¹⁾	Bruksela	Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9
Agencja Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury	EACEA ⁽¹⁾	Bruksela	Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9
Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska	CINEA ⁽¹⁾	Bruksela	Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9
Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji	HADEA ⁽¹⁾	Bruksela	Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP	Eismaea ⁽¹⁾	Bruksela	Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9 (Dz.U. L 120 z 8.4.2021, s. 17)

⁽¹⁾ Taki sam skrót we wszystkich językach.

9.5.5. Agencje i organy Euratomu

Działalność agencji i organów Euratomu pomaga w realizacji celów zapisanych w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom).

Nazwa	Skrót	Siedziba	Akt podstawowy
Agencja Dostaw Euratomu	–	Luksemburg	Dz.U. L 41 z 15.2.2008, s. 15
Wspólne Przedsięwzięcie „Fusion for Energy” ⁽¹⁾	F4E ⁽²⁾	Barcelona	Dz.U. L 90 z 30.3.2007, s. 58

⁽¹⁾ Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej.

⁽²⁾ Taki sam skrót we wszystkich językach.

9.5.6. Inne jednostki organizacyjne

Nazwa zwyczajowa	Krótką nazwa	Skrót	Siedziba	Akt podstawowy
Europejski Instytut Innowacji i Technologii	–	EIT ⁽⁴⁾	Budapeszt	Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 61
Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe ⁽²⁾	–	–	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17
Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym ⁽³⁾	–	–	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17
Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru ⁽⁴⁾	–	–	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17
Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Ekologicznego Lotnictwa ⁽⁵⁾	–	–	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17
Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inicjatywy w dziedzinie Innowacji w Ochronie Zdrowia ⁽⁶⁾	–	–	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17
Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług	–	–	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17

(cd.)

Nazwa zwyczajowa	Krótką nazwą	Skrót	Siedziba	Akt podstawowy
<u>Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Kluczowych Technologii Cyfrowych</u> ⁽⁷⁾	—	—	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17
<u>Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia</u>	—	—	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17
<u>Wspólne Przedsięwzięcie w celu Badań z zakresu Zarządzania Ruchem Lotniczym w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej 3</u> ⁽⁸⁾	—	—	Bruksela	Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17
<u>Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali</u>	Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC	—	Luksemburg	Dz.U. L 256 z 19.7.2021, s. 3

⁽¹⁾ Taki sam skrót we wszystkich językach.⁽²⁾ Zastępuje Wspólne Przedsięwzięcie Shift2Rail.⁽³⁾ Zastępuje Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Bioprzemysłu.⁽⁴⁾ Zastępuje Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2.⁽⁵⁾ Zastępuje Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2”.⁽⁶⁾ Zastępuje Wspólne Przedsięwzięcie IMI 2.⁽⁷⁾ Zastępuje Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL.⁽⁸⁾ Zastępuje Wspólne Przedsięwzięcie SESAR.

9.6. Dyrekcje generalne oraz służby Komisji: oficjalne nazwy

Kody literowe (do użytku wewnętrznego) i kody cyfrowe (wyłącznie do celów informatycznych)

Pełna nazwa i porządek wymieniania	Nazwa skrócona	Skrót używany powszechnie	Kod literowy ⁽¹⁾ (do użytku wewnętrznego)	Kod cyfrowy ⁽²⁾ (niewidoczny)	Zakres działania
Sekretariat Generalny	SG	SG	31	Sekretariat Generalny	
Służba Prawna	SJ	SJ	32	Służba Prawna	
Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej	DG ds. Komunikacji Społecznej	COMM	61	Komunikacja społeczna	
IDEA – Inspiracja, Debata, Efektywność, Aktywizacja		IDEA	46	Inspiracja, Debata, Efektywność, Aktywizacja	
Dyrekcja Generalna ds. Budżetu	DG ds. Budżetu	BUDG	19	Budżet	
Dyrekcja Generalna ds. Zasobów Ludzkich i Bezpieczeństwa	DG ds. Zasobów Ludzkich i Bezpieczeństwa	HR	09	Zasoby ludzkie i bezpieczeństwo	
Dyrekcja Generalna ds. Informatyki	DG ds. Informatyki	DIGIT	50	Informatyka	
Służba Audytu Wewnętrznego		IAS	25	Służba Audytu Wewnętrznego	
Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych	OLAF	OLAF	57	Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych	
Dyrekcja Generalna do Spraw Gospodarczych i Finansowych	DG do Spraw Gospodarczych i Finansowych	ECFIN	02	Sprawy gospodarcze i finansowe	
Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP	DG ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP	GROW	62	Rynek wewnętrzny, przemysł, przedsiębiorczość i MŚP	

(cd.)

Pełna nazwa i porządek wymieniania	Nazwa skrócona	Skrót używany powszechnie	Kod literowy ⁽¹⁾ (do użytku wewnętrznego)	Kod cyfrowy ⁽²⁾ (niewidoczny)	Zakres działania
Dyrekcja Generalna ds. Przemysłu Obronnego i Przestrzeni Kosmicznej	DG ds. Przemysłu Obronnego i Przestrzeni Kosmicznej		DEFIS	26	Przemysł obronny i przestrzeń kosmiczna
Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji	DG ds. Konkurencji		COMP	04	Konkurencja
Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego	DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego		EMPL	05	Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne
Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich	DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich		AGRI	06	Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich
Dyrekcja Generalna ds. Mobilności i Transportu	DG ds. Mobilności i Transportu		MOVE	07	Mobilność i transport
Dyrekcja Generalna ds. Energii	DG ds. Energii		ENER	27	Energia
Dyrekcja Generalna ds. Środowiska	DG ds. Środowiska		ENV	11	Środowisko
Dyrekcja Generalna ds. Działań w dziedzinie Klimatu	DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu		CLIMA	87	Działania w dziedzinie klimatu
Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji	DG ds. Badań Naukowych i Innowacji		RTD	12	Badania naukowe i innowacje
Dyrekcja Generalna ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii	DG ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii	Connect	CNECT	13	Sieci komunikacyjne, treści i technologie
Wspólne Centrum Badawcze		JRC ⁽³⁾	JRC	53	Wspólne Centrum Badawcze
Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa	DG ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa		MARE	14	Gospodarka morska i rybołówstwo
Dyrekcja Generalna ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych	DG ds. Stabilności Finansowej, Ustęg Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych		FISMA	15	Stabilność finansowa, usługi finansowe i unia rynków kapitałowych
Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej	DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej		REGIO	16	Polityka regionalna i miejska
Dyrekcja Generalna ds. Wspierania Reform Strukturalnych	DG ds. Wspierania Reform Strukturalnych		REFORM	35	Wspieranie reform strukturalnych
Dyrekcja Generalna ds. Podatków i Unii Celnej	DG ds. Podatków i Unii Celnej		TAXUD	21	Podatki i unia celna
Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury	DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury		EAC	63	Edukacja, młodzież, sport i kultura
Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności	DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności		SANTE	64	Zdrowie i bezpieczeństwo żywności
Urząd ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia		HERA	HERA	30	
Dyrekcja Generalna ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych	DG ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych		HOME	65	Migracja i sprawy wewnętrzne
Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów	DG ds. Sprawiedliwości i Konsumentów		JUST	76	Sprawiedliwość i konsumenci
Dyrekcja Generalna ds. Handlu	DG ds. Handlu		TRADE	67	Handel

(cd.)

Pełna nazwa i porządek wymieniania	Nazwa skrócona	Skrót używany powszechnie	Kod literowy ⁽¹⁾ (do użytku wewnętrznego)	Kod cyfrowy ⁽²⁾ (niewidoczny)	Zakres działania
Dyrekcja Generalna ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia	DG ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia		NEAR	69	Polityka sąsiedztwa i negocjacje w sprawie rozszerzenia
Dyrekcja Generalna ds. Partnerstw Międzynarodowych	DG ds. Partnerstw Międzynarodowych		INTPA	55	Partnerstwa międzynarodowe
Dyrekcja Generalna ds. Prowadzonych przez UE Operacji Ochrony Ludności i Pomocy Humanitarnej (ECHO)	DG ds. Prowadzonych przez UE Operacji Ochrony Ludności i Pomocy Humanitarnej (ECHO)	ECHO	ECHO	51	Operacje ochrony ludności i pomocy humanitarnej prowadzone przez UE (ECHO)
Eurostat		Eurostat	ESTAT	34	Eurostat
Dyrekcja Generalna ds. Tłumaczeń Ustnych	DG ds. Tłumaczeń Ustnych		SCIC	38	Tłumaczenia ustne
Dyrekcja Generalna ds. Tłumaczeń Pisemnych	DG ds. Tłumaczeń Pisemnych	DGT	DGT	47	Tłumaczenia pisemne
Urząd Publikacji Unii Europejskiej	Urząd Publikacji	OP	OP	43	Urząd Publikacji
Służba ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej			FPI	59 ⁽⁴⁾	Służba ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej
Urząd Administracji i Wy płatania Należności Indywidualnych			PMO	40	
Urząd ds. Infrastruktury i Logistyki w Brukseli			OIB	39	
Urząd ds. Infrastruktury i Logistyki w Luksemburgu			OIL	41	
Urząd Doboru Kadr Wspólnot Europejskich	Europejski Urząd Doboru Kadr ⁽⁵⁾	EPSO	EPSO	42	
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP		Eisma	EISMEA	81	
Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury		EACEA	EACEA	82	
Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska		CINEA	CINEA	84	
Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych		ERCEA	ERCEA	85	
Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych		REA	REA	86	
Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji		HADEA	HaDEA	90	
				89 ⁽⁶⁾	

⁽¹⁾ Kod zastrzeżony wyłącznie do użytku wewnętrznego. We wszystkich dokumentach przeznaczonych do publikacji (na papierze lub w formie elektronicznej) należy używać standardowych skrótów i akronimów.

⁽²⁾ W niektórych systemach komputerowych używa się **kodu „60”** na oznaczenie gabinetów.

⁽³⁾ Nie należy używać skrótu WCB (JRC – Taki sam skrót we wszystkich językach).

⁽⁴⁾ W niektórych systemach komputerowych używa się **kodu „66”** na oznaczenie FPI.

⁽⁵⁾ Nazwa zwyczajowa. Pełną nazwę stosuje się wyłącznie w aktach prawnych dotyczących statutu EPSO.

⁽⁶⁾ **Kod „89”** dotyczy Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji [zob. [pkt 9.5.3, zdecentralizowane jednostki organizacyjne \(agencje\)](#)].

CZĘŚĆ CZWARTA

Publikacje w języku polskim



10. Zasady dotyczące tekstów w języku polskim



Gwiazdką * oznaczono przykłady zawierające formy błędne, nadużywane lub niezalecane w unijnych publikacjach.

10.1. Interpunkcja

10.1.1. Przecinek

Kilka uwag ogólnych:

- interpunkcja polska znacznie różni się od angielskiej czy francuskiej, dlatego przy tłumaczeniu nie należy kopiować interpunkcji oryginału,
- w polskiej interpunkcji przecinki są ściśle związane ze strukturą zdania, nie są natomiast wyznaczane przez pauzy oddechowe.

Zdania złożone

Przecinkiem rozdzielamy:

- wszystkie zdania podrzednie złożone,
- zdania współrzędne połączone bezspójnikowo,
- zdania współrzędne połączone spójnikami przeciwnymi (*a, ale, lecz, jednak, jednakże, zaś, wszakże, owszem, natomiast, tylko, tylko że, jedynie, przecież, raczej, tymczasem, za to*),
- zdania współrzędne połączone spójnikami wynikowymi (*więc, dlatego, toteż, to, zatem, wobec tego, skutkiem tego, wskutek tego*),
- zdania współrzędne połączone spójnikami wyjaśniającymi (*czyli, to jest, to znaczy, innymi słowy*).

Nie rozdzielamy przecinkiem zdań złożonych **współrzędnie**, które połączone są spójnikami łącznymi, rozłącznymi lub wyłączającymi (*i, bądź, tudzież, oraz, albo, lub, ni, ani, czy, zarazem*).

Uwaga: Jeśli spójnik *i* jest „wynikowy”, tzn. równoznaczny z *toteż, więc, możemy* postawić przed nim przecinek:

Te słowniki są już nieaktualne, i trzeba będzie zamówić nowe.

Jeśli spójniki powtarzają się (i pełnią **tę samą funkcję**), przecinek stawiamy przed powtarzającym się spójnikiem:

Wyżej wymieniony producent eksportujący nie złożył wniosku ani o MET, ani o IT.

Zdarza się, że w zdaniu pojawia się ponownie ten sam spójnik, ale pełni on **inną funkcję**. W takim przypadku przecinka przed nim **nie stawiamy**:

Inwestycje w budynki, zakłady **oraz** maszyny w 2003 r. **oraz** w okresie odniesienia służyły głównie utrzymaniu mocy produkcyjnych.

Protokół wymaga, aby podczas tworzenia i realizacji polityki rolnej i transportowej Wspólnota i państwa członkowskie uwzględniały wymagania dotyczące dobrostanu zwierząt.

A oto przykład zdania, w którym spójnik *ani* raz pełni tę samą, a raz inną funkcję:

Żaden rząd zagraniczny **ani** jego przedstawiciel, **ani** żadna osoba zagraniczna nie mogą otrzymać **ani** posiadać zezwolenia na prowadzenie stacji radiowej. (ani przedstawiciel, ani żadna osoba – *spójnik powtarza się w tej samej funkcji, więc przecinek stawiamy; nie mogą otrzymać ani posiadać – spójnik został użyty w innej funkcji, więc nie stawiamy przecinka*)

Jeśli zdanie podrzędne jest współrzędne wobec innego zdania podrzędnego i wprowadza je spójnik poprzedzony spójnikiem łącznym, rozłącznym lub wyłączającym (*albo który, i kto, i który, i że, oraz aby, oraz gdy*), przecinek stawiamy jedynie przed pierwszym zdaniem podrzędnym:

Część produkcji cukru, izoglukozy i syropu inulinowego, która jest produkowana w ramach przyznanej kwoty i która przekracza próg ustanowiony zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, uznaje się za wycofaną.

Komisja stara się pomóc państwom członkowskim w działaniach na rzecz wydłużenia okresu aktywności zawodowej osób starszych, aby osoby te mogły dzielić się swoim doświadczeniem, aby dalej aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym oraz aby w miarę możliwości prowadziły zdrowe, niezależne i satysfakcjonujące życie.

Wtrącenia i dopowiedzenia często wprowadzane są przez połączenia spójników z przysłówkami i zaimkami (*albo lepiej, albo raczej, ani nawet, ani też, czy może, czy raczej, i to, lub raczej* itd.).

Poprzedzamy je przecinkiem:

Po wejściu w życie tej konwencji nie będzie ona stosowana do spółek holdingowych w rozumieniu właściwych przepisów luksemburskich, ani też do dochodów w rozumieniu podatkowym.

Z prawnego punktu widzenia Komisja, ani tym bardziej żadna z jej dyrekcyj generalnych, nie może podjąć takich zobowiązań w imieniu UE.

Nie stawiamy przecinka przed spójnikiem *czy* łączącym zdania współrzędne rozłączne:

Idziesz na piechotę **czy** jedziesz autobusem?

Przyjdiesz tutaj **czy** spotkamy się na miejscu?

Jeśli jednak spójnik ten wprowadza zdanie podrzędne, **przecinek stawiamy**:

Istnienie takiego interesu zależy od tego (*czego?*), **czy** stwierdzenie nieważności zaskarżonego aktu może mieć konsekwencje prawne.

Do Komisji należy dokonanie oceny, **czy** zamieszczenie w decyzji takich elementów jest wskazane.

Zdania podrzędne wplecone w zdania nadrzędne zawsze wydzielamy **dwoim** przecinkami – nawet jeśli kolejna część zdania zaczyna się spójnikiem, przed którym przecinka z reguły się nie stawia:

Oświadczenie, że środek spożywczy jest źródłem białnika pokarmowego, oraz każde oświadczenie, które może mieć taki sam sens dla konsumenta, może być stosowane tylko wówczas, gdy produkt zawiera przynajmniej 3 g białnika na 100 g lub przynajmniej 1,5 g białnika na 100 kcal.

Komisja zwraca uwagę, że rozporządzenie (WE) nr 1159/2000 odnosi się do informacji na temat działań reklamowych, jakie powinny prowadzić państwa członkowskie w związku z pomocą udzielaną z funduszy strukturalnych, i nie ustanawia żadnych ram prawnych przyznawania tej pomocy.

Należy zatem określić ilości, w odniesieniu do których nie złożono wniosków, i dodać je do ilości ustalonych dla następnego podokresu obowiązywania kontyngentu.

Cofanie przecinka

Jeśli spójniki połączone są z innymi spójnikami, partykułami i przysłówkami, **przecinek stawiamy przed całym wyrażeniem**:

chyba że	chyba żeby	ile że
jak gdyby	ako że	mimo że
pomimo to	pomimo że	tylko że
właśnie gdy	właśnie jak	właśnie kiedy
podczas gdy	zwłaszcza gdy	zwłaszcza jeżeli
zwłaszcza kiedy	zwłaszcza że	

Minimalna ilość na partię objętą ofertą wynosi 250 ton, **chyba że** ilość dostępna dla tej partii wynosi mniej niż 250 ton.

Przedsiębiorstwo nie było w stanie zaoferować wzmiarkowanej hipoteki pierwszego stopnia, **jako że** budynek należał do ICB.

Akcent zdaniowy a spójniki zestawione

Gdy na przystówce, zaimku lub wyrażeniu przyimkowym połączonym ze spójnikiem pada akcent zdaniowy (pełnią one wówczas rolę okoliczników), **rozdzielamy** te wyrazy przecinkiem:

Chupa Chups formalnie miał prawo do otrzymania przedmiotowych dotacji **w momencie, gdy** był przyznawany kredyt.

Wy tłumacz to **tak, aby** było zrozumiałe dla wszystkich.

Tak samo lub podobnie zbudowane wyrażenia mogą jednak pełnić funkcję spójników zestawionych – w takim wypadku należą one do zdania podległego i należy postawić przecinek **przed nimi**:

Wszystkie znaczki posiadają wyraźny nadruk niepowtarzalnego numeru seryjnego oraz adresu zwrotnego, **tak aby** pochodzenie znaczków mogło zostać odtworzone w przypadku ponownego złapania oznakowanego osobnika.

Dodatkowy okres przyznany przez państwa członkowskie powinien być ograniczony do dwunastu miesięcy, **tak by** rolnicy mieli dostęp do środków ochrony roślin zawierających metomyl przez 18 miesięcy od daty przyjęcia niniejszej decyzji.

Wy tłumacz to jaśniej, **tak aby wszyscy** zrozumieli.

Najczęściej spotykane połączenia tego typu:

dlatego iż	dlatego że	dopiero gdy
pod warunkiem że	podobnie jak	potem gdy
tak aby	tak by	tak iż
tak jak	tak jakby	tak że
tak żeby	taki jak	taki sam jak
tam gdzie	tam skąd	ten sam co
teraz gdy	to co	tym bardziej iż
tym bardziej że	w miarę jak	wtedy gdy
z chwilą gdy	w sytuacji gdy	w przypadku gdy

Zasada cofania przecinka nie dotyczy wyrażenia **w zakresie, w jakim**.

Nie rozdzielamy przecinkiem dwóch spójników, spójnika i zaimka względnego, zaimka względnego i spójnika:

a że	a choć	a gdy
a jeśli	a kiedy	a mianowicie
a ponieważ	a więc	i choć
który jeśli	że aby	że gdy
że jeśli		

Wyniki prac grupy roboczej wskazują, **że jeśli** nie zostaną podjęte działania, stopień penetracji rynku przez inteligentne systemy i aplikacje samochodowe będzie bardzo niski w stosunku do oferowanych przez nie możliwości zapobiegania śmiertelnym wypadkom.

Rada dodaje, **że gdyby** te sytuacje były porównywalne, to twórcy regulaminu pracowniczego nie potrzebowaliby wprowadzać systemu zamiany kapitału na lata uprawniające do emerytur.

Jeśli jednak chcemy podkreślić zdanie wtrącone, wydzielamy je dwoma przecinkami lub myślnikami:

Projekt częściowy zwiększa wydajność istniejących urządzeń i, choć maszyn dzierżawionych nie można uznać za urządzenia posiadane, podnosi wydajność w ramach operacji produkcji i montażu systemów.

Brandt wyciąga z tego wniosek, że – jeśli Sąd potwierdzi zaskarżoną decyzję, w szczególności ciążący na Republice Włoskiej obowiązek odzyskania już wypłaconej pomocy – spółka ta znajdzie się w sytuacji znacznie mniej korzystnej niż ta, w której znajdowałaby się, gdyby nigdy nie wydano rozpatrywanego środka.

Przecinek w wyrażeniach tworzących logiczną strukturę tekstu

W pierwszej kolejności...

Po pierwsze,...

Przede wszystkim... Następnie... Ponadto... Na koniec... Wreszcie...

Po drugie,...

Primo,...

Secundo,...

Tertio,...

W drugiej kolejności...

Spójniki skorelowane

Spójniki skorelowane to spójniki złożone z dwóch członów niewystępujących po sobie bezpośrednio, lecz rozdzielonych innymi wyrazami. Przecinek stawiamy przed drugim spójnikiem z pary:

dopóty..., dopóki...	ilekroć..., tylekroć...	jeżeli..., to...
nie tylko..., lecz także...	o ile..., o tyle...	wówczas..., gdy...
wprawdzie..., ale...	wprawdzie..., lecz...	wprawdzie..., jednak...
wprawdzie..., jednakże...	wtedy..., kiedy...	zarówno..., jak i...

Zarówno kody produktów, jak i kody serii A miejsc przeznaczenia są określone w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 3846/87.

W trakcie badania wprawdzie nie stwierdzono poważnego zagrożenia niedoborem w żadnym z państw członkowskich, jednak wyrażono pewne obawy dotyczące okresu po 2020 r.

Najczęstsze błędy:

* zarówno..., oraz...

* zarówno..., a także

* zarówno... i

* Zarówno Komisja, a także państwa członkowskie powinny więcej inwestować w badania naukowe. [Poprawnie: Zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie powinny więcej inwestować w badania naukowe].

Wyrażenia wprowadzające i wtrącone

Wyrażenia wtrącone oraz dopowiedzenia występujące wewnątrz zdania oddzielamy przecinkami (lub myślnikami) z dwóch stron. Jeśli występują na końcu zdania – drugi przecinek zastępujemy kropką lub równoważnym znakiem interpunkcyjnym:

Zgodnie z powyższym Komisja pragnie zauważać, że w 2004 r. – ostatnim roku obrotowym poprzedzającym podjęcie decyzji – obrót grupy UPM-Kymmene wyniósł 9 820 mln EUR.

W celu realizacji programu Komisja, w ramach celów ogólnych określonych w art. 2, przyjmuje roczne programy prac określające cele szczegółowe, priorytety tematyczne, środki towarzyszące, o których mowa w art. 8 ust. 3, i – w razie konieczności – wykaz innych działań.

Przecinkami poprzedzamy wyrażenia wprowadzające wyjaśnienia i wyliczenia (*czyli, to jest, to znaczy, w tym*):

Repozytorium transakcji udostępnia niezbędne informacje pewnym podmiotom, **a mianowicie** ESMA, właściwym organom nadzorującym przedsiębiorstwa podlegające obowiązkowi zgłaszania, właściwym organom nadzorującym CCP oraz odpowiednim bankom centralnym ESBG.

Wykaz półproduktów farmaceutycznych, **to znaczy** związków stosowanych do wytwarzania gotowych produktów farmaceutycznych.

W odniesieniu do przykładowych środków wskazuje się, że przepisy wykonawcze dotyczące stosowania art. 15, **w tym** dotyczące przygotowania i przedstawienia wniosku, przewidziano w ust. 4 tego artykułu.

Przecinkami poprzedzamy wyrażenia uwypuklające treści zawarte w członie poprzednim (*na przykład, chyba, przynajmniej, zwłaszcza, prawdopodobnie, ewentualnie, nawet, raczej*):

Zezwala się na kontynuację toczących się lub przygotowywanych działań w zakresie współpracy, **zwłaszcza** w ramach 8. i 9. EFR,

Decyzja wykonująca CPC umożliwia, **przynajmniej** w niektórych przypadkach, stosowanie pięcioletniego okresu przechowywania również w odniesieniu do informacji, których wynikiem nie było podjęcie skutecznych działań służących egzekwowaniu prawa.

Uwaga: **Nie** stawiamy przecinka **po** tych wyrażeniach!

Istnieje szereg zastosowań podobnych, na przykład obróbka metali. (**nie: ...na przykład, obróbka metali*)

Przecinkami wydzielamy wyrazy poza zdaniem (*inaczej, innymi słowy, krótko, ściśle, ściśle mówiąc, ściślej, słowem* itd.):

Innymi słowy, ostateczne marginesy dumpingu określone w pierwotnym dochodzeniu antydumpingowym były częściowo związane z istnieniem subsydiów wywozowych.

Imiesłowy przysłówkowe (zakończone na **-qc, -lszy, -wszy**)

Imiesłowy zakończone na **-qc, -lszy, -wszy** są zawsze oddzielane przecinkami – nawet jeśli nie towarzyszą im żadne określenia:

Reasumując, do głównej umowy kredytu zawartej między ICF a ICB można zastosować zasadę inwestora w gospodarce rynkowej.

Komisja publikuje stosowne informacje na temat działalności grupy, umieszczając je w rejestrze lub zapewniając do nich dostęp poprzez link w rejestrze do strony internetowej DG do Spraw Wewnętrznych.

Uwzględniony powyższe, Komisja stwierdza, że interwencja ze strony władz Asturii nie wiązała się z żadnym znaczącym ryzykiem.

Jeśli imiesłowy zakończone na **-qc, -lszy, -wszy** (i towarzyszące im określenia) mają charakter wtrącony, wydzielamy je dwoma przecinkami (lub rzadziej – myślnikami):

Rada, przychylając się do poprawki 52, wprowadziła również przepis o możliwości podjęcia środków w przypadku nieuprawnionego postugiwania się etykietą.

Jedynym wyjątkiem jest imiesłów **wyjawszy**, którego przecinkiem się nie wydziela:

Wyjawszy Stany Zjednoczone najważniejsze rynki krajów trzecich były w pełni otwarte dla wywozu z Chin.

Nie oddziela się przecinkiem imiesłowu od poprzedzającego go spójnika (np. *i, a, iż, że*) lub zaimka względnego (np. *jaki, który, co*), chyba że chce się podkreślić, że zdanie ma charakter wtrącony:

W świetle cennych dokonań obydwu grup ekspertów od 2003 r., które umożliwiły Komisji dalszy rozwój polityki w tym obszarze, **i biorąc pod uwagę** rosnące znaczenie polityki w dziedzinie handlu ludźmi na poziomie międzynarodowym, nadal istnieje zapotrzebowanie na działalność grupy ekspertów.

Globalny przegląd ma na celu zdefiniowanie wymogów operacyjnych w zakresie wymiany informacji między wszystkimi podmiotami, **które – mając** na uwadze wszechstronne podejście – mogą współdziałać we wspieraniu operacji WPBiO.

Imiesłowy przymiotnikowe (zakończone na -*ący, -ny, -ty*)

O tym, czy przed imiesłowem przymiotnikowym powinien zostać postawiony przecinek, decyduje budowa zdania i intencje autora wypowiedzi:

W tych okolicznościach dyrekcja przedsiębiorstwa w 2002 r. wprowadziła plan restrukturyzacji, **mającej** na celu poprawę sytuacji finansowej spółki.

Państwa członkowskie, których ta sprawa dotyczy, opracowały programy **mające** na celu zwalczanie tych organizmów.

W wypadku imiesłowów przecinek często niesie ze sobą określone znaczenie, jak w przykładzie:

Górniacy, walczący o wyższe pensje, wystosowali do rządu petycję (*przecinki wprowadzają dopowiedzenie, które nie zmienia zakresu znaczeniowego podmiotu, lecz stanowi jego wariant, a zatem zdanie oznacza „wszyscy górnicy walczą o wyższe pensje”*).

Górniacy walczący o wyższe pensje wystosowali do rządu petycję (*usunięcie przecinków zmienia dopowiedzenie w przydawkę wyodrębniającą, która zawęża zakres znaczeniowy podmiotu, a zatem zdanie oznacza: „tylko ci spośród górników, którzy walczą o wyższe pensje”*).

Wyrażenia porównawcze

Nie stawiamy przecinka przed członem porównawczym wprowadzonym przez wyrazy *jak, jakby, jako, niż, niby, niby to, niczym, ni to, podobnie* – chyba że mają wyraźnie charakter dopowiedzenia:

Odsetki są niższe niż te stosowane przy innych typach pożyczek.

Związek ma zasięg ogólnokrajowy i jest zorganizowany jak federacja.

Rola Komisji jako decydenta jest uwzględnianie oczekiwani i obaw społeczeństwa.

W dziedzinie energii Unia działa podobnie jak w innych obszarach.

Ale w wypadku dopowiedzenia przecinek postawimy:

Ogólna stopa bezrobocia jest niska (3,9 %), podobnie jak stopa bezrobocia młodzieży (6,6 %).

Przecinek stawia się, gdy człon taki stanowi **zdanie podrzędne** w zdaniu złożonym:

Jest wyższy niż Piotr.
ale: Jest wyższy, niż myślałem.

więcej niż cztery
ale: więcej, niż przewidziano

W porównaniach paralelnych (*tak, jak; taki, jaki; tyle, co; ten, co*) przecinek można postawić, chyba że składniki porównania nie przeciwstawiają się sobie wyraźnie lub jeśli chcemy porównanie osłabić:

Wydatki dotyczące programu Leader wynoszą procentowo przynajmniej tyle samo co wydatki, o których mowa w art. 23 niniejszego rozporządzenia.

Kazachstan ma łącznie tylko około 61 mln mieszkańców – tyle samo co np. Zjednoczone Królestwo, Francja czy Włochy.

Państwa członkowskie oferują poziom bezpieczeństwa co najmniej taki, jaki jest określony w podstawowych wymaganiach zawartych w załącznikach Va i Vb.

Kiedy jeszcze przecinka nie stawiamy

Nie rozdzielamy dwóch niejednorodnych okoliczników (np. okolicznika miejsca i czasu):

Sporządzono w Brukseli dnia 22 kwietnia 2006 r.

Zebranie odbędzie się w sali 222 o godz. 17.

Uwaga: Nie dotyczy to nagłówków listów i dokumentów.

Bruksela, 15 listopada 2007 r.

Luksemburg, 5 maja 2005 r.

Nie stawiamy przecinka przed *itd., itp.*

Często może ona mieć jednak zastosowanie raczej teoretyczne niż praktyczne z powodu braku przejrzystych informacji o opłatach licencyjnych itp.

Inaczej niż w języku angielskim i francuskim, przecinkiem nie oddzielamy pojedynczych okoliczników miejsca, czasu, częstotliwości itp.:

On 9 September 2002, the Commission decided to close the procedure.

W dniu 9 września 2002 r. Komisja podjęła decyzję o zamknięciu postępowania.

Dans le cadre de ce programme, le Canada collabore avec les membres de la CE.

W ramach tego programu Kanada współpracuje z członkami Wspólnoty Europejskiej.

Jeśli jednak dwa okoliczniki tego samego typu (miejsca, czasu itp.) stoją w zdaniu obok siebie, oddzielamy je przecinkiem wówczas, gdy drugi z nich jest dokładniejszym określeniem pierwszego (zawiera jego zakres):

Szczyt odbył się na południu Finlandii, w Tampere.

ale: Szczyt odbył się w Tampere na południu Finlandii.

Nie stawiamy przecinka po rozpoczęjących zdanie wyrażeniach odnoszących się do wcześniejszych wypowiedzi, takich jak: *niezależnie od tego, stąd, w takim przypadku, mimo to, dzięki temu, w tym celu, w ten sposób, z tego powodu, na tej podstawie, pod tym względem, na podstawie powyższych faktów, w tym kontekście, w tej sytuacji, wobec powyższych okoliczności, w związku z tym, w związku z powyższym, w świetle powyższych ustaleń*:

Consequently, the arrangements shall be limited to products originating in EFTA States.

W związku z tym powyższe ustalenia ogranicza się do produktów pochodzących z państw EFTA.

Dans ce cas, la Commission entreprendra une analyse indépendante.

W takim przypadku Komisja przeprowadza niezależną analizę.

Thus, the Commission is of the opinion that...

Stąd Komisja jest zdania, że...

Nie stawiamy przecinka po wyrazach i wyrażeniach wprowadzających typu: *jednak, jednakże, niemniej jednak, w efekcie, w rezultacie, dlatego też, a zatem, toteż, w praktyce, z reguły, w zasadzie,*

zasadniczo, przede wszystkim, na ogół, dodatkowo, podobnie, tym samym, w szczególności, ponadto, na przykład, wreszcie, jednocześnie, prawdopodobnie, w pewnym stopniu, toteż:

Ponadto tendencje wzrostowe pojawiają się początkowo raczej na obszarach miejskich.

W rezultacie spółka BE uzyskała bardzo silną pozycję.

Bardzo często jednak te same wyrażenia występują w środku zdania, wprowadzając zdanie podzielone albo wtrącenie, i wtedy poprzedzamy je przecinkiem:

Rozwiązań to ma wiele wad, przede wszystkim jest bardzo kosztowne.

Zasadniczo nie stawiamy przecinka po rozpoczynających zdanie wyrażeniach typu: **zgodnie z, bez względu na, niezależnie od, w świetle, stosownie do, w odniesieniu do, w związku z, w odróżnieniu od, wobec, na podstawie, na mocy, w następstwie, w wyniku, w przypadku [czegoś], ze względu na, na zasadzie odstępstwa od, co do**, o ile nie następuje po nich żadne wtrącenie:

Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 należy podjąć konieczne środki w sytuacji, kiedy bezsprzecznie żywność przywożona z kraju trzeciego może stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, zdrowia zwierząt lub środowiska.

Ze względu na obowiązujące już cła wyrównawcze nie nałożono w pełni cel antydumpingowych.

Na zasadzie odstępstwa od postanowień zawartych w ust. 3 dopuszcza się rozwiązywanie niniejszej umowy na wspólnie uzgodnionych warunkach.

Jeśli wyrażenia te mają inną pozycję w zdaniu, oddzielamy je przecinkami (lub myślnikami), w przypadku gdy same stanowią wtrącenie lub dopowiedzenie:

Program jest realizowany zgodnie z warunkami umowy.

ale:

Program jest realizowany, zgodnie z warunkami umowy, we współpracy z partnerami społecznymi.

Nie stawiamy przecinka ani przed wyrażeniami rozpoczynającymi się od **w celu**, ani po nich:

Rozporządzenie (UE) nr 297/2011 było wielokrotnie zmieniane w celu uwzględnienia rozwoju sytuacji.

W celu uwzględnienia sytuacji panującej na rynku wspólnotowym należy ustanowić przepis przewidujący ustalenie przez Komisję minimalnej ceny sprzedaży dla każdego przetargu częściowego.

Nie stawiamy przecinka po formule kończącej list:

Z poważaniem

10.1.2. Kropka

Kropką zamykamy wypowiedzenie, tzn. zdanie lub jego równoważnik.

Nie stawiamy kropki po tytułów i śródtytułów:

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1163/2007 z dnia 4 października 2007 r. ustanawiające standardowe wartości w przywozie dla ustalania ceny wejścia niektórych owoców i warzyw

Adresaci

Po liczebnikach porządkowych zapisanych cyframi arabskimi zwykle stawia się kropkę⁽¹⁾:

w 2. (drugiej) osobie

5. (Piąty) Pułk Strzelców

12. (Dwunasty) Konkurs Młodych Talentów

lata 80., 90.

⁽¹⁾ Zob. również punkt o liczebnikach porządkowych.

Jeśli liczebnik porządkowy został zapisany cyframi rzymskimi – kropki nie stawiamy:

XII Festiwal Muzyki Dawnej

Uwaga: Zwyczajowo stawia się kropkę po cyfrach rzymskich w tytułu rozdziałów:

VI. Zasady interpunkcji

Nie stawiamy kropki po cyfrze oznaczającej datę, jeśli miesiąc zapisano słownie lub cyframi rzymskimi:

5 maja, 16 kwietnia, 15 VIII 2011 r.

Nie stawiamy też kropki przy zapisywaniu godzin:

w godz. 15–17

Godziny od minut oddzielamy kropką (nie dwukropkiem):

w godz. 15.30–17.30

Jeśli z kontekstu jednoznacznie wynika, że został użyty liczebnik porządkowy, **można kropkę pominąć**:

Basia chodzi do 5 klasy.

Zasada ta dotyczy w szczególności tych liczebników porządkowych, które odnoszą się do numeracji już istniejącej:

strona 10

art. 5 ust. 3

pkt 10 porządku obrad

rzęd 3 miejsce 27

Towar opisany w kolumnie 1 tabeli zamieszczonej w załączniku klasyfikuje się w Nomenklaturze scalonej do kodu CN wskazanego w kolumnie 2 tej tabeli.

Każdy przypis kończy się kropką:

Opinia z dnia 12 marca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

Kropkę stawiamy zawsze **po** cudzysłowie – również wtedy, gdy cytowane jest całe zdanie ⁽¹⁾. Jeśli cytat kończy się wielokropkiem, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem, znaki te umieszczamy przed cudzysłowem zamykającym, a po nim stawiamy kropkę:

„.....?“.

Dyrektyna ta znajduje zastosowanie do umów kredytu, przy czym pojęcie umowy kredytu zostało zdefiniowane jako umowa, w ramach której „kredytodawca udziela lub przyrzeka udzielić konsumentowi kredytu w formie płatności odroczonej, pożyczki lub innej podobnej usługi finansowej”.

„Właściwe władze każdego państwa członkowskiego zapewnią, że osoby zajmujące się wewnętrznonarodową dostawą towarów lub świadczeniem usług posiadają zezwolenie na otrzymanie potwierdzenia ważności numeru identyfikacyjnego podatku od wartości dodanej każdej konkretnej osoby”.

⁽¹⁾ Zob. również punkt o cudzysłowie oraz pkt 3.3. „Przepisy zmieniające”.

Kropkę stawiamy zawsze **po** nawiasie zamykającym, nie przed nim – również wtedy, gdy w nawias wzięto całe zdanie:

Rada uważa, że w celu uproszczenia całej procedury udzielania zezwolenia zmniejszono niektóre wymogi (np. wymogi językowe).

Jeżeli projekt dotyczy modernizacji lub odnowienia, to jaką część systemu docelowego można zastosować? (W niektórych przypadkach strategia wdrażania TSI może zawierać przepisy dotyczące takiej sytuacji).

10.1.3. Dwukropki

Dwukropkiem wprowadzamy wyliczenia, wyszczególnienia, cytaty, uzasadnienia, wyniki, wyjaśnienia.

Gdy cytat składa się z dwu lub większej liczby zdań, zaczynamy go wielką literą, jeśli jest krótszy – możemy go rozpocząć literą małą:

Stwierdza się tam: „W każdym razie dalsze działania planistyczne powinny przewidywać znaczone ograniczenie oddziaływanego na środowisko w porównaniu z pierwotnymi założeniami. W tym celu można również sięgnąć do odpowiednich propozycji zawartych w niniejszym raporcie”.

Interpunkcja w wyliczeniach

Jeśli wyliczenie szczegółów zostało poprzedzone określeniem ogólnym, to stawiamy przed nim dwukropki:

Pewność prawa przyniesie korzyść wszystkim stronom: podmiotom gospodarczym, krajowym i unijnym organom administracji oraz konsumentom.

Jeśli wyliczenie nie zostało poprzedzone takim określeniem ogólnym, dwukropka możemy nie stawiać:

Pewność prawa przyniesie korzyść podmiotom gospodarczym, krajowym i unijnym organom administracji oraz konsumentom.

Jeśli wyliczenie składa się tylko z dwóch wyrazów lub wyrażeń połączonych spójnikiem i, dwukropka nie stawiamy:

W 2007 r. do Unii przystąpiły Rumunia i Bułgaria.

Jeśli w zdaniu występuje podmiot szeregowy i orzeczenie w liczbie mnogiej, przed wyliczeniem stawiamy dwukropki:

Projekcje przewidują, że średnioroczna dynamika realnego PKB wyniesie w 2011 r. 1,5–2,3 %, a w 2012 r. 0,6–2,8 %, do czego przyczynią się: stabilny popyt światowy, umocnienie się inwestycji, działania na rzecz przywrócenia prawidłowego funkcjonowania systemu finansowego i nadal akomodacyjne nastawienie polityki pieniężnej.

Jeśli jednak orzeczenie występuje w liczbie pojedynczej, dwukropka stawiać nie musimy:

Do konwencji przystąpiła Bułgaria, Dania i Rumunia.

Wyliczenia i wyszczególnienia wprowadzone przez wyraz **jak** i wyrażenia **jak np., takie jak zawsze** poprzedza przecinek (przy czym – w zależności od akcentu zdaniowego – przecinek możemy postawić przed całym wyrażeniem **takie jak** albo przed **jak**):

Plastikowe worki przemysłowe używane są do pakowania podstawowych produktów, takich jak surowce, nawozy, polimery, materiały budowlane, produkty ogrodnicze i rolne oraz pasze zwierzęce.

Po tych wyrażeniach możemy postawić dwukropki, ale nie jest to konieczne.

10.1.4. Średnik

Średnik wydziela części wypowiedzi mocniej niż przecinek, ale słabiej niż kropka:

Należy zatem wprowadzić dodatkowe środki zarządzania kryzysami; stosowanie tych środków powinno być możliwie najprostsze.

Oznacza to, między innymi, że klamra nie może przyjąć pozycji na wpół zatrzaśniętej; nie może istnieć możliwość niezamierzonej zamiany części klamry, gdy jest ona zamknięta; klamra musi zamknąć się jedynie wówczas, gdy wszystkie części są zaczepione.

Używamy go najczęściej w zdaniach zawierających rozbudowane wyliczenia, w których użyto też wielokrotnie przecinków:

Miejsca w międzynarodowej komisji zostały przyznane, jak następuje: Francja, 4; Niemcy, 5; Włochy, 3; Zjednoczone Królestwo, 1; Stany Zjednoczone, 7.

10.1.5. Cudzysłów

Podstawowym cudzysłowem jest „ ”, tzw. cudzysłów apostrofowy. Jeśli wprowadzamy dodatkowy cudzysłów wewnętrzny (cytat w cytacie), używamy tzw. cudzysłowa ostrokańskiego (niemieckiego): » «. Wewnątrz niego może pojawić się tzw. cudzysłów definicyjny – ‘ ’:

„»Czujnik ruchu« oznacza część urządzenia rejestrującego dostarczającą sygnał przedstawiający prędkość pojazdu lub przebytą drogę”.

Kropkę stawiamy zawsze **po** cudzysłowie:

„Państwa członkowskie zapewniają również przewidzianą w konwencji o Europolu wymianę z Europolem informacji otrzymanych zgodnie z art. 2 ust. 2”.

Uwaga: Zob. też [pkt 3.3. Przepisy zmieniające](#) (szczególna sytuacja, kiedy w Dzienniku Urzędowym stosuje się „podwójną interpunkcję”). Zob. też [pkt 4.2.3](#) (cudzysłów) i [5.10](#) (interpunkcja w cytatach).

Nie stosujemy cudzysłówów i apostrofów drukarskich:

„Conseil” (*nie: "Conseil", “Conseil”*)

Conseil d'État (*nie: Conseil d'État*)

Skróty klawiaturowe:

’ Alt 0146

„ Alt 0132

” Alt 0148

10.1.6. Myślnik, półpauza, łącznik

W tradycyjnej typografii używa się trzech długości „kresek”:

- myślnik (pauza); skrót klawiaturowy: *Alt 0151*,
- półpauza (pauza średnia); skrót klawiaturowy: *Alt 0150*,
- łącznik (dywiz).

W praktyce jednak coraz częściej znak długiej pauzy zastępowany jest półpauzą.

Myślnik – niektóre zastosowania

- Wprowadza człon uogólniający lub podsumowujący:

Traktat z Lizbony wprowadził akty delegowane i akty wykonawcze – dwie kategorie aktów o charakterze nieustawodawczym.

- Pozwała uniknąć powtórzeń, zastępując człon pominięty:

W 1995 r. przeznaczono na ten cel 250 mln EUR, a w 1999 r. – 210 mln EUR.

Czas trwania tego typu przeniesienia jest ograniczony w przypadku kadry zarządzającej i specjalistów do trzech lat, zaś w przypadku absolwentów odbywających staż – do roku.

- Zastępuje domyślne czasowniki *jest*, *są* przed zaimkiem to wprowadzającym orzecznik:

Rejestr wydanych świadectw i potwierdzeń – to ważne źródło danych.

- Służy do mocniejszego wydzielenia części zdania lub klarowniejszego zapisu (zwłaszcza jeśli występuje zbyt duże nagromadzenie przecinków):

Jest to właściwe podejście, gdy – tak jak w omawianym przypadku – znaczenie przedsiębiorstw dopuszczających się naruszenia jest bardzo zróżnicowane.

Przed myślnikiem i po nim zawsze stawiamy spację.

Półpauza

Używamy jej do wyrażenia relacji „od ... do ...”.

W Polsce istnieją dwie tendencje typograficzne. Jedna zaleca stosowanie w tym wypadku łącznika, druga – półpauzy. Nie ma też jasno ustalonych reguł dotyczących używania lub nieużywania spacji. W Urzędzie Publikacji przyjęto następujące zasady:

- między cyframi (lub jednostkami redakcyjnymi, takimi jak litery i podpunkty) używamy półpauzy bez spacji:

program na lata 2007–2013

lekarz przyjmuje w godz. 10–15

w dniach 11–12 lipca 2007 r.

lit. a)–e)

pkt (i)–(vi)

- w ten sam sposób wyrażamy relację „od ... do ...” dotyczącą przestrzeni:

pociąg relacji Warszawa–Kraków

etap Jarosław–Przeworsk

Ponieważ w znaczeniu półpauzy zawarte jest i „od”, i „do”, niepoprawny jest zapis:

od 5–8 maja

Łącznik

Łącznik (inaczej dywiz) łączy się ze znakiem literowym bezpośrednio (bez spacji). Zasadniczo jest znakiem międzywyrazowym:

czarno-biały, Pawlikowska-Jasnorzewska, 10-dniowy, kod pocztowy 00-930, trzecio- i drugorzędni

Uwaga: Zob. również punkt dotyczący pisowni łącznej i rozdzielnej.

10.1.7. Wielokropki

Skrót klawiaturowy: *Alt 0133*.

W naszej praktyce rzadko spotykamy się z użyciem wielokropka w funkcjach stylistycznych (oznaczającego zawieszenie głosu, przerwanie wypowiedzi, rozczarowanie, ironię itp.).

Niekiedy stosowany jest do wyrażenia kontynuacji, choć w takiej sytuacji lepiej jest używać *itd.*:

Żywice naftowe, żywice kumaronowo-indenowe, politerpeny, polisiarczki, polisulfony...
lepiej:
Żywice naftowe, żywice kumaronowo-indenowe, politerpeny, polisiarczki, polisulfony itd.

Wielokropka można też użyć do wskazania skróconego tytułu publikacji (np. w przypisach bibliograficznych). W takim wypadku nie opuszczamy występującego po nim przecinka.

10.1.8. Ukośnik prawy

Znaku tego używamy w celu pokazania alternatywy (*rok/lata budowy*), zastąpienia słowa „na” w wyrażeniach typu *km/godz.* oraz zapisania ułamków (*19/100*), adresów (*ul. Reja 5/10*) i sygnatur (*dokument Rady 10267/07*). W zapisie lat może oznaczać „rok gospodarczy”, „rok szkolny” itp. (*2011/2012*):

* *źle:* Zalesie k/Warszawy
dobrze: Zalesie k. Warszawy

* *źle:* w/g
dobrze: wg

W polskiej typografii nie ma jednoznacznie ustalonych reguł dotyczących używania lub nieużywania spacji przed ukośnikiem i po nim. W Urzędzie Publikacji przyjęto zasadę niestosowania spacji ani przed ukośnikiem, ani po nim:

2010/2011

żłobki/przedszkola/szkoły

Nowy Sącz/Nowy Targ

10.1.9. Znak %

We wszystkich tekstach zarówno w Dzienniku Urzędowym, jak i w innych publikacjach należy stosować spację między liczbą a znakiem %.

Jest to zapis przyjęty – z powodów technicznych – dla wszystkich wersji językowych.

10.2. Użycie wielkiej i małej litery

10.2.1. Tytuły aktów prawnych

Traktaty, porozumienia, konwencje, karty, protokoły i umowy

a) Tytuł pełny

Zasada ogólna: w oficjalnej nazwie (pełnym tytule) dokumentu **tylko pierwszy wyraz** należy pisać wielką literą.

Uwaga: Zawsze należy sprawdzać, czy mamy do czynienia z oficjalną nazwą (tytułem) dokumentu (np. czy przymiotnik *europejski* stanowi część tytułu, czy pełni tylko funkcję informacyjną):

Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Traktat o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej

Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym

Porozumienie w formie wymiany listów między Rzecząpospolitą Polską a Wspólnotą Europejską dotyczące załącznika IVb Umowy przejściowej dotyczącej handlu i spraw związanych z handlem między Rzecząpospolitą Polską a Europejską Współnotą Gospodarczą i Europejską Wspólnotą Węgla i Stali oraz Układu europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzecząpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi

Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami

Porozumienie o partnerstwie i współpracy

Jednolity akt europejski

Partnerstwo dla członkostwa

Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności

Konwencja między Rzecząpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchyleniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od zysków majątkowych

Karta praw podstawowych Unii Europejskiej

Wspólnotowa karta socjalnych praw podstawowych pracowników

Protokół socjalny, Protokół w sprawie stosowania zasad subsydiarności i proporcjonalności

Protokół 1 do Umowy między Europejską Wspólnotą Węgla i Stali i Republiką Turcji dotyczącej handlu produktami objętymi Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Węgla i Stali, Protokół dodatkowy do Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu

Porozumienie nicejskie dotyczące międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków

Umowa przejściowa dotycząca handlu i spraw związanych z handlem pomiędzy Wspólnotą Europejską, Europejską Wspólnotą Węgla i Stali oraz Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Republiką Kazachstanu, z drugiej strony

b) Skrócone, jednowyrazowe nazwy i tytuły

Jeżeli w tekście używa się skróconych, jednowyrazowych nazw dokumentów i aktów prawnych, umów, traktatów itp., których pełna nazwa została wymieniona wcześniej, to te skrócone nazwy można zapisać wielką literą w przypadkach uzasadnionych względami czytelności i zrozumiałości tekstu:

Zgodnie z art. 290 Traktatu prawodawca powierza Komisji zadanie polegające na uzupełnieniu lub zmianie niektórych, innych niż istotne, elementów wspomnianego rozporządzenia.

W przypadku jednowyrazowych określeń uzupełnionych zaimkiem wskazującym lub formą przymiotnika *niniejszy* zaleca się użycie małej litery, gdyż nie jest to skrócona nazwa, tylko określenie opisowe.

c) Tytuły skrócone i nazwy zwyczajowe – co najmniej dwuwymiarowe

W przypadku nazw zwyczajowych i skróconych nazw aktów prawnych wszystkie człony należy pisać małą literą – właśnie mała litera wskazuje na to, że mamy do czynienia z nazwą nieoficjalną:

traktat amsterdamski, traktat z Amsterdamu, traktat nicejski, traktat z Nicei, traktat rzymski, traktaty rzymskie, traktaty założycielskie, traktat lizboński (<i>ale, w prawodawstwie unijnym: Traktat z Lizbony</i>)
traktat akcesyjny
traktat konstytucyjny (<i>nazwa rodzaju aktu, a nie nazwa własna</i>)
konwencja paryska, konwencja brukselska, konwencja genewska (<i>to nazwy zwyczajowe</i>)
konwencja o ochronie praw człowieka (<i>niepełny tytuł</i>)
protokół z Palermo, protokół z Kioto
porozumienie nicejskie
umowa z Saarbrücken

W przypadku rozbudowanych tytułów umów, konwencji itp. dopuszcza się możliwość potraktowania skróconego zapisu jako tytułu (pierwszy wyraz wielka literą), o ile:

- pierwszy wyraz (umowa, traktat itp.), zasadnicza struktura tytułu i określenie przedmiotu danego aktu zostały zachowane,
- usunięte części tytułu dotyczyły mniej istotnych składników (orientacyjne przykłady: data, miejsce sporządzenia, podtytuł, informacje uzupełniające w nawiasach).

W przypadku zwrotów takich, jak *dalej zwana umową/Umową, w niniejszej konwencji/Konwencji*, jeżeli istnieje ryzyko pomyłki w związku z inną umową przytaczaną w tekście, zalecane jest użycie wielkiej litery (wykiele w chwili definiowania, np. *zwaną dalej Umową*).

d) Skrócone nazwy traktatów (traktat UE/Traktat UE, traktat WE/Traktat WE, traktat Euratom/Traktat Euratom)

Zasady dotyczące pisowni skróconych nazw traktatów (*traktat UE/Traktat UE, traktat WE/Traktat WE, traktat Euratom/Traktat Euratom*) przyjęte w poszczególnych instytucjach nie są jednolite.

W Dzienniku Urzędowym, poza dokumentami Trybunału Sprawiedliwości, obowiązuje zapis wielką literą.

W unijnym prawie wtórnym obowiązuje również zapis wielką literą słowa *Traktaty* (w liczbie mnogiej) w odniesieniu do TUE i TFUE traktowanych łącznie (ew., w kontekstach historycznych, TUE i TWE).

W prawodawstwie unijnym zapisujemy również wielką literą *Traktat z Lizbony* (choć: *traktat z Amsterdamu, traktat z Nicei*).

Unijne akty prawnie – dyrektywy, rozporządzenia, decyzje, ustawy itp.

Istnieje rozbieżność między praktyką prawną a przepisami ortograficznymi. Przepisy ortograficzne mówią o pisaniu pierwszego słowa (czyli *decyzja, rozporządzenie* itp.) od wielkiej litery, praktyka prawną zaś nakazuje nazwy aktów prawnych zapisywać **w teksthach ciągłych** małymi literami, a w tytułach wersalikami. Tytuły aktów prawnych Unii Europejskiej w tekście ciągłym zapisujemy zgodnie ze zwyczajem prawnym – małymi literami (*rozporządzenie, dyrektywa, decyzja, zalecenie* itp.), niezależnie od tego, czy występują z podaniem tytułu pełnego czy skróconego:

uwzględniając dyrektywę 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującą procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 30 ust. 4 i 6,

Ponieważ Komisji nie zgłoszono żadnego oświadczenia o sprzeciwie na podstawie art. 7 rozporządzenia (WE) nr 510/2006, należy zatwierdzić przedmiotową zmianę.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 kwietnia 2011 r.

Tytuły komunikatów Komisji i innych podobnych dokumentów

Jeżeli komunikat ma tytuł „hasłowy” (tytuł stanowi samodzielną całość składniową, mogącą funkcjonować niezależnie od słowa *komunikat*) – tytuł ten zapisujemy w cudzysłowie, pierwszy wyraz wielką literą; wyraz *komunikat*, zapisywany małą literą, pozostaje przed cudzysłowem.

Jeżeli komunikat ma tytuł „opisowy” (słowo *komunikat* wchodzi w związki zgody lub rządu z innymi elementami tytułu) – zapis bez cudzysłowa, wszystkie wyrazy (włącznie z wyrazem *komunikat*) zapisujemy małą literą.

- Uwaga:
- Inaczej niż w przypadku programów (zob. pkt 10.2.8), słowo *komunikat* zawsze zapisywane jest małą literą (chyba że jest pierwszym słowem w zdaniu lub nagłówku).
 - Ta sama zasada dotyczy innych podobnych dokumentów (*dokumenty robocze, białe/zielone/... księgi, sprawozdania* itp.), także pochodzących z innych instytucji.
 - Cudzysłów nie jest konieczny, jeśli „hasłowy” tytuł został wyróżniony typograficznie, np. złożony w osobnej linii albo po dwukropku lub myślniku.

komunikat Komisji „Europejski program badań i innowacji w dziedzinie bezpieczeństwa”

komunikat Komisji w sprawie europejskiego programu badań i innowacji w dziedzinie bezpieczeństwa

biała księga w sprawie roszczeń o naprawienie szkody wynikłej z naruszenia wspólnotowego prawa ochrony konkurencji

biała księga „Polityka w dziedzinie usług finansowych na lata 2005–2010”

Nazwy taryf, nomenklatur itp.

Nazwy zbiorów przepisów i norm (*taryf celnych, kodeksów, nomenklatur* itp.) mających formę dokumentu zapisujemy tak jak nazwy innych dokumentów, czyli pierwszy człon wielką literą, pozostałe – małymi. Zapis taki jest dopuszczalny również wtedy, gdy zbiór taki, o ugruntowanym znaczeniu, nie stanowi samodzielnego dokumentu, a jedynie część większego dokumentu ustanawiającego o innym tytule:

Nomenklatura scalona

Wspólnotowy kodeks celny

Akty prawne innych państw

W przypadku tłumaczenia nazw aktów prawnych innych państw należy je pisać małą literą:

niemiecka ustanowiona o kształceniu nr... z dnia... (nie jest to bowiem rzeczywisty tytuł, ale tłumaczenie; nazwa ustawy jest omówieniowa)

Konstytucja

Należy stosować te same zasady, które zostały omówione wyżej. W przypadku oficjalnych tytułów pierwszy wyraz należy pisać od wielkiej litery; nazwy zwyczajowe – małymi literami. Zatem:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Konstytucja 3 maja

ale:

zgodność z konstytucją, w polskiej konstytucji

artykuł 53 konstytucji portugalskiej stanowi...

Części aktów prawnych

Zapis zgodnie z ogólną polską zasadą ortograficzną: **w spisie treści** – tytuły rozdziałów i innych części dokumentu od wielkiej litery ze względów graficznych (bo to początek wypowiedzenia, zatem: *Część 1, Rozdział 2, Podrozdział 3*); **w tekście** – od małych liter (*w rozdziale VII, w tytule V, część III*).

10.2.2. Tytuły czasopism

W tytułach czasopism, cykli wydawniczych i w nazwach wydawnictw seryjnych zapisujemy wielkimi literami wszystkie słowa, z wyjątkiem spójników i przyimków występujących wewnątrz tych nazw – niezależnie od tego, czy tytuł jest odmienny czy nie:

Gazeta Wyborcza

Po Prostu

To i Owo

Biblioteka Wiedzy o Prasie

Tak samo zapisujemy tytuły stałych dodatków (stały dodatek ma własną numerację i ukazuje się regularnie, w terminach znanych czytelnikom):

Niezbędnik Inteligenta

Duży Format

Podtytuły czasopism (czyli formuły następujące każdorazowo po tytule) i tytuły dodatków jednorazowych zapisujemy tak jak tytuły książek – wielką literą rozpoczyna się tylko pierwszy wyraz:

Tele Tydzień. Popularny magazyn telewizyjny

10.2.3. Nazwy kampanii i konkursów

W nazwach kampanii i konkursów, którym organizatorzy chcą nadać **specjalny tytuł**, piszemy wielkimi literami każdy człon nazwy:

Konkurs Prac Młodych Naukowców Unii Europejskiej

Uwaga: Proste, opisowe określenie przedmiotu kampanii lub konkursu nie uzasadnia wielkich liter:

konkurs otwarty EPSO – tłumacze konferencyjni; turniej badmintonu

Tę samą zasadę należy stosować do europejskich „lat tematycznych” – rocznych kampanii informacyjnych poświęconych propagowaniu określonych zagadnień lub postaw i podobnych inicjatyw kulturalnych:

Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

Europejski Rok Kreatywności i Innowacji

Europejski Rok Dialogu Międzykulturowego

Europejskie Stolice Kultury

10.2.4. Nazwy wspólnot, instytucji, organów, komitetów, urzędów, władz

Zasady ogólne

Wszystkie człony oficjalnych nazw instytucji i organów (z wyjątkiem występujących wewnątrz nich przyimków, spójników i okreseń typu: *do spraw, imienia, pod wezwaniem, na rzecz, z wyjątkiem, w ramach, w dziedzinie, w zakresie, numer, nr* itp.) należy pisać wielkimi literami:

Unia Europejska, Europejska Wspólnota Gospodarcza, Europejska Wspólnota Węgla i Stali, Europejska Wspólnota Energii Atomowej, Europejski Obszar Gospodarczy

Parlament Europejski, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, Trybunał Obrachunkowy, Rada Unii Europejskiej, Komisja Wspólnot Europejskich; *w tych znaczeniach także jednocołonowe nazwy skrócone tych instytucji należy pisać wielką literą, czyli: Parlament, Trybunał, Rada, Komisja.*

Sekretariat Generalny Rady (*organ administracyjny*)

Dyrekcja Generalna ds. Energii

Nazwy komitetów, czyli:

Komitet Stałych Przedstawicieli, Stały Komitet ds. Rolnictwa Ekologicznego, Komitet Zarządzający ds. Cukru, Komitet Zarządzający ds. Trzeciego Wieloletniego Programu na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Unii Europejskiej, Komitet ds. Ochrony Znaków Geograficznych i Nazw Pochodzenia Produktów Rolnych i Spożywczych

Nazwy komisji Parlamentu Europejskiego:

Komisja Budżetowa, Komisja Kontroli Budżetowej, Komisja Spraw Zagranicznych

Nazwy urzędów:

Urząd Publikacji Unii Europejskiej (Urząd Publikacji), Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych

Nazwy poszczególnych dyrekcji generalnych Komisji i nazwy stałych jednostek organizacyjnych, niezależnie od ich szczebla:

Dyrekcja Generalna ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu, Dyrekcja D – Polityka Innowacji, Dyrekcja D – Technologie Informacyjne i Komunikacyjne (ICT) w dziedzinie Zaufania i Bezpieczeństwa w Sieci, Dział – Zagadnienia Prawne, Gospodarcze i Finansowe, Konkurencja

Małą literą jednakże zapiszemy wszystkie człony nazw komórek organizacyjnych – niezależnie od ich szczebla – jeżeli mają one **charakter doraźny, tymczasowy** (oczywiście z wyjątkiem nazw geograficznych, nazwisk itp.):

grupa *ad hoc* ds. migracyjnych

grupa *ad hoc* ds. przestępcości nieletnich we Francji

Urzędy jednoosobowe/nazwy godności

Nazwy godności współczesnych i historycznych oraz tytułów naukowych i zawodowych piszemy małymi literami:

prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, premier, wojewoda lubuski, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, inżynier, król, książę, prezes, dyrektor

Nazwy urzędów jednoosobowych zapisujemy w aktach prawnych wielką literą:

akceptuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

zatwierdza Prezes Rady Ministrów

opinia Europejskiego Inspektora Ochrony Danych

Zgodnie ze zwyczajem można też zapisywać nazwy urzędów jednoosobowych wielką literą w tekstach innych niż akty prawne, pod warunkiem że nazwa taka odnosi się do konkretnej osoby i występuje w pełnym brzmieniu:

Jan Kowalski został powołany na stanowisko Wojewody Świętokrzyskiego.

Nazwy obcych instytucji

Praktyka dotycząca zapisu nazw obcych instytucji nie jest jednolita.

Trybunał Sprawiedliwości opowiada się za tym, by tłumaczenia nazw obcych instytucji traktować jako formy opisowe i zapisywać małymi literami. W swoich tekstach Trybunał Sprawiedliwości z reguły cytuje takie nazwy w brzmieniu oryginalnym z podaniem w nawiasach objaśnienia w języku polskim, zapiswanego małymi literami.

W pozostałych instytucjach podobny zapis (podanie nazwy oryginalnej plus objaśnienie w języku polskim zapisane małymi literami lub użycie w tekście polskiej nazwy opisowej – zapisanej małymi literami – i podanie w nawiasie nazwy oryginalnej) jest również możliwy:

Belgia wyznaczyła Organe Central pour la Saisie et la Confiscation (centralny urząd ds. zajmowania i konfiskaty mienia) utworzony na mocy prawa z dnia 26 marca 2003 r.

Od dnia 1 stycznia 2002 r. koszty tych testów pokryte były płatnościami zaliczkowymi ze strony belgijskiego urzędu ds. interwencji i refundacji (zwanego dalej „BIRB” – Bureau d’Intervention et de Restitution belge).

Jednak często zdarza się, że nazwa instytucji jest tłumaczona na język polski, a brzmienia oryginalnego się nie podaje. W takim wypadku tłumaczenie jest traktowane jak nazwa własna tejże instytucji i zapisywane wielkimi literami:

Po zbadaniu sprawy francuskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych odrzuciło wniosek.

Tam, gdzie mowa jest o **kategoriach** instytucji (a nie ich konkretnych przykładach), obowiązują małe litery:

Wniosek o azyl rozpatruje ministerstwo spraw wewnętrznych państwa przyjmującego.

10.2.5. Twory o charakterze instytucji: fundusze, instrumenty, sieci

Nazwy zinstytucjonalizowanych form działalności (jak np. fundusze, instrumenty, sieci współpracy) ustanowionych na mocy aktu prawodawczego zapisujemy wielkimi literami (z wyjątkiem przyimków, spójników i wyrażeń przyimkowych):

Instrument Współpracy w dziedzinie Bezpieczeństwa Jądrowego

Fundusz Solidarności Unii Europejskiej

Obok kryterium aktu ustanawiającego lub w sytuacjach gdy nie ma ono zastosowania, można posłkować się kryterium uzupełniającym (**instytucja de facto**): Ugruntowane nazwy struktur, takich jak fundusze, instrumenty lub sieci współpracy, funkcjonujących w praktyce lub postrzeganych jako instytucje, można zapisywać wielkimi literami.

Na to, czy dany twór funkcjonuje lub jest postrzegany jako instytucja, wskazują takie przesłanki, jak: istnienie struktur organizacyjnych, aktywna działalność (np. organizowanie imprez, prowadzenie strony internetowej), a także względnie stały charakter (w odróżnieniu od struktur *ad hoc*):

grupa doradcza *ad hoc* ds. ładu korporacyjnego

grupa robocza ds. substancji chemicznych w zabawkach

- Uwaga:
- Samo wystąpienie określenia **fundusz**, **instrument** lub **sieć** w nazwie danej struktury nie oznacza automatycznie, że mamy do czynienia z instytucją – musi być spełnione kryterium aktu ustanawiającego ew. kryteria instytucji *de facto*.
 - Należy odróżnić (ważne zwłaszcza w przypadku sieci) opisowe określenia bytów, które powstały niejako samoistnie lub na marginesie innych działań (*europejska sieć kolejowa* – nikt jej jako takiej nie tworzył, państwa członkowskie budowały po prostu kolej i kolejowe przejścia graniczne) od tworów świadomie „od zera” utworzonych, wymagających konkretnych i ukierunkowanych działań, by mogły powstać i funkcjonować (*Europejska Sieć Sądowa*).
 - W pewnych sytuacjach o statusie danego pojęcia decyduje uzus (np. polski **Fundusz Pracy**).

10.2.6. Systemy, obszary, przestrzenie

Podobnie jak w punkcie poprzednim, pisownia zależy od tego, czy mamy do czynienia z oficjalnymi nazwami instytucji lub nazwami tworów postrzeganych jako takie (wielkie litery), czy nie (małe litery) – obowiązuje kryterium aktu ustanawiającego, ewentualnie uzupełnione o kryteria instytucji *de facto*.

Różnica polega jedynie na tym, że odsetek określeń niebędących nazwami instytucji jest tu zdecydowanie większy. W przypadku obszarów i przestrzeni z reguły stosujemy zapis małymi literami, z wyjątkiem *Europejskiego Obszaru Gospodarczego*:

europejski obszar szkolnictwa wyższego

europejska przestrzeń sprawiedliwości

Nazwy systemów mających charakter instytucji zapisujemy wielkimi literami, w odróżnieniu od systemów rozumianych jako zespoły powiązanych ze sobą elementów, rozwiązania techniczne itp. W szczególności

Istnienie obcojęzycznego skrótwca na oznaczenie połączenia ze słowem **system** nie wystarcza, by uznać, że mamy do czynienia z nazwą instytucji zapisywaną wielkimi literami:

Europejski System Banków Centralnych (*instytucja utworzona na mocy protokołu nr 4 do traktatów*)
system informacyjny Schengen (*platforma wymiany danych*)

10.2.7. Partnerstwo Wschodnie – i inne analogiczne struktury

Nazwę **Partnerstwo Wschodnie** piszemy wielkimi literami, uznając, że jest to nazwa jednej, zorganizowanej formy współpracy. Określenie to nosi wyraźne znamiona nazwy własnej.

10.2.8. Nazwy unijnych programów

Jeżeli program ma tytuł „hasłowy” (tytuł stanowi samodzielną całość składniową, mogącą funkcjonować niezależnie od słowa **program**) – tytuł ten zapisujemy w cudzysłowie, pierwszy wyraz wielką literą; wyraz **program** (wraz z ewentualnymi przydawkami) nie jest wtedy uważany za część nazwy programu, pozostaje przed cudzysłowem i jest zapisywany małą literą.

Jeżeli program ma tytuł „opisowy” (słowo **program** wchodzi w związek zgody lub rzędu z innymi elementami tytułu) – zapis bez cudzysłowu, wyraz **program** stanowi część jego nazwy, a pierwszy wyraz nazwy jest zapisywany wielką literą:

program „Młodzież w działaniu”
trzeci program „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw”
Siódmy program ramowy na rzecz badań
Program działania z Nairobi na rzecz rozwoju i wykorzystania nowych i odnawialnych źródeł energii

Uwaga: Zasady powyższej nie należy automatycznie rozszerzać na wszelkie nazwy zawierające słowo **program**, gdyż niektóre z nich odnoszą się do zinstytucjonalizowanych form działalności i jako takie powinny być zapisywane wielkimi literami:

Program Środowiskowy Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNEP)

10.2.9. Strategie, unie

Jeżeli od słowa **strategia** rozpoczyna się pełna nazwa dokumentu, należy stosować zasadę zapisu pierwszego słowa tytułu od wielkiej litery. Jeżeli jest jednak częścią nazwy niepełnej (obiegowej) lub określa jakąś ideę lub proces – jak w przypadku słowa **unia** – to należy wszystkie człony zapisać małą literą:

Strategia rozwoju energetyki odnawialnej (*to pełna nazwa dokumentu, zatem pierwszy człon należy pisać wielką literą*)
ale:
strategia lizbońska (*to nazwa obiegowa*)
strategia rozszerzenia z Essen (*nazwa obiegowa*)
unia gospodarcza i walutowa (*to obszar ekonomiczny, a nie geograficzny, dlatego zasadny jest zapis małymi literami*), podobnie: strefa euro (*jednolity obszar płatności w euro*)
unia ekonomiczna
unia celna

10.2.10. Prezydencja

Określenie **prezydencja** zapisujemy niezależnie od kontekstu małą literą.

10.2.11. Nazwy polityk

Polityka to nazwa idei, nie dokumentów, więc właściwy jest zapis małymi literami:

wspólna polityka transportowa, polityka azylowa, polityka edukacyjna, polityka gospodarcza,
wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa, europejska polityka bezpieczeństwa i obrony,
wspólna polityka rolna

10.2.12. Nazwy geograficzne

Wyrazy, które określają typ obiektu geograficznego lub administracyjnego, ale nie wchodzą w skład właściwej nazwy, piszemy małymi literami:

państwo Watykan, miasto Kopenhaga, jezioro Gopło, wyspa Uznam, kanał La Manche

Jeśli natomiast nazwa gatunkowa wchodzi w zakres nazwy własnej, oba człony zapisujemy wielkimi literami:

Góra Kościuszki, Rzeka Świętego Wawrzyńca, Wyspa Wielkanocna, Kanał Augustowski



Europa Zachodnia, zachodnia Europa

Przymiotniki: północny, południowy, zachodni, wschodni pisze się wielką literą, jeśli stanowią integralną część nazwy geograficznej, nazwy państwa albo innej jednostki terytorialnej lub administracyjnej, a małą literą, kiedy tylko określają część terytorium.

W nazwach geograficznych przymiotniki te stoją zwykle po rzeczowniku (z nielicznymi wyjątkami), przyjęto się zatem zapisywanie ich przed rzeczownikiem dla oznaczenia części terytorium:

Europa Zachodnia, Europa Wschodnia, Europa Środkowa

Zwiedzilem zachodnią Europę (= zachodnią część Europy).

Nazwy geograficzne:

Przykład Północny, Beskidy Zachodnie, Morze Północne, Republika Południowej Afryki, Timor Wschodni

Część terytorium:

zachodnie Karkonosze, południowa Azja, wschodnia Polska, połowy na północnym Atlantyku

10.2.13. Witryny i portale internetowe

W nazwach witryn i portali internetowych zapisujemy wielkimi literami wszystkie słowa, z wyjątkiem spójników i przyimków występujących wewnątrz tych nazw:

Portal Funduszy Europejskich

Wiedza i Edukacja

10.2.14. Nazwy arabskie

W słowach arabskich rodzajnik określony **al-** (i jego odmiany: **ad-, an-, ar-, as-, asz-, at-, az-**) zapisuje się:

- małą literą z rzeczownikami pospolitymi:

al-kaida (= baza)

- wielką literą z nazwami własnymi:

Al-Kaida (= Baza)

Jeśli nazwa własna składa się z dwóch słów, to rodzajnik przed drugim słowem zapiszemy małą literą:

Hafiz al-Asad

10.2.15. Nazwy członków społeczności wyznaniowych

Nazwy członków społeczności wyznaniowych zapisujemy małymi literami:

talib, chrześcijanin, ewangelik

Uwaga: Talibowie to nie narodowość! Mianem tym określamy członków fundamentalistycznego ruchu muzułmańskiego.

10.3. Skróty i skrótowce

10.3.1. Skróty

1. Jeśli ostatnia litera skrótu nie jest jednocześnie ostatnią literą skracanego wyrazu, to po skrócie stawiamy kropkę:

rys. (rysunek)

s. (strona)

zob. (zobacz)

por. (porównaj)

2. Należy pamiętać, że w przypadkach zależnych zmienia się forma wyrazu, a co za tym idzie – może się zmienić zapis skrótu:

**dr Jan Nowak, dr. (lub: dra) Jana Nowaka, dr. (lub: drowi) Janowi Nowakowi
ale: dr Anna Nowak, dr Anny Nowak, dr Annie Nowak**

3. Po skrócie pkt (punkt) – również w przypadkach zależnych – kropki nie stawiamy:

pkt 8, w pkt 8

4. Jeśli skrót kończy się na spółgłoskę miękką, której miękkość oznaczona jest w wyrazie nieskróconym literą i, to w skrócie miękkość ta nie jest zaznaczana:

godz. (godzina)

mies. (miesiąc)

5. Jeśli skrót kończy się na spółgłoskę miękką, której miękkość zaznaczona jest znakiem diakrytycznym w wyrazie nieskróconym, to w skrócie także znak ten pozostawiamy:

żeń. (żeński)

6. W skrócie nazwy dwu- lub wielowyrzowej, której wyraz drugi i wyrazy następne rozpoczynają się od spółgłoski, stawiamy tylko jedną kropkę na końcu skrótu:

br. (bieżącego roku)

ds. (do spraw)

itd. (i tak dalej)

itp. (i tym podobne)

jw. (jak wyżej)

pt. (pod tytułem)

tj. (to jest)

ww. (wyżej wymieniony)

7. Jeśli wyraz drugi lub któryś z następnych wyrazów rozpoczyna się od samogłoski, to kropkę stawiamy po skrócie każdego wyrazu:

m.in. (*między innymi*)

8. Nie stawia się kropek po skrótnach używanych w matematyce i fizyce (mają one charakter międzynarodowy).

Użycie spacji w skrótnach

1. Spację stosujemy:

- w co najmniej dwuliterowych skrótnach występujących w liczbie mnogiej:

dr dr Karczewski i Paliński

prof. prof. Markowski i Podracki

kościół św. św. Piotra i Pawła

- w skrótnach od dwóch i więcej wyrazów, w których jeden ze składników nie jest skracany:

i in. (*i inne*)

sp. z o.o. (*spółka z ograniczoną odpowiedzialnością*)

Wyjątki: *itd.*, *itp.*

- w co najmniej dwuwyrzazowych skrótnach od nazw osób, jeżeli każdy skrót jest traktowany odrębnie:

lek. med. – lekarz medycyny

2. Spacji nie używamy w żadnych innych skrótnach (niezależnie od tego, ile liter ma skracany wyraz i czy skrót kończy się kropką) ani między inicjałami:

c.wt. (*ciężar właściwy*)

m.in. (*między innymi*)

oo. (*ojcowie*)

p.n.e. (*przed naszą erą*)

ss. (*strony, siostry*)

Uwaga: W Dzienniku Urzędowym używa się skrótu „s.” na oznaczenie stron, nawet jeśli występują one w liczbie mnogiej:

s. 12–16

10.3.2. Skrótownce (akronimy)

1. Skrótownce tworzymy z początkowych liter poszczególnych wyrazów. Zazwyczaj zapisujemy je wielkimi literami, bez kropek i akcentów:

EBC

COST

OHIM

EPSO

2. Również w skrótwach obcych przyswojonych nie stawiamy kropki, mimo że w języku oryginalnym kropka jest:

USA (*mimo ang. U.S.A.*)

PS (*mimo łac. P.S.*)

3. Skrótwce można odmieniać lub pozostawiać nieodmienione. W publikacjach unijnych preferowana jest forma nieodmieniona:

konwencja ONZ *lub* konwencja ONZ-etu

państwa Efty *lub* państwa EFTA

4. Jeśli skrótwiecy odmieniamy, końówkę fleksyjną zapisujemy małymi literami, oddzielając ją od tematu łącznikiem:

a)

GOPR-u, GOPR-ze

PAN-u, PAN-ie

b) skrótwce zakończone na literę T:

LOT, LOT-u, o Locie

NOT, NOT-u, o Nocie

c) skrótwce zakończone na literę X w przypadkach zależnych mogą przybrać formę ks lub zachować w temacie x:

PAX, PAX-u, PAX-ie

Pax, Paxu *lub* Paksu, Paksie *lub* Paxie

d) w skrótwach zakończonych na literę A odmianę można zapisywać dwojako:

EFTA, EFT-y, Efcie, EFT-ę *lub*: Efta, Efty, Efcie, Eftę

5. Z dwuznaków literowych rz, sz, cz i tróznaiku dzi oznaczających jedną głoskę pozostawiamy w skrótwcu tylko pierwszą literę, np. PCK (Polski Czerwony Krzyż).

Wyjątkiem jest skróty od Dziennika Urzędowego i Dziennika Ustaw zapisywany jako DzU lub Dz.U. – bez spacji.

Uwaga: W wydawnictwach Urzędu Publikacji skróty Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej zapisuje się zawsze z kropkami (Dz.U.).

6. W skrótwach nie używa się łącznika:

EKES – Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

7. Zawsze zachowujemy w skrótwach dwuznak ch.

W skrótwach i inicjałach h w dwuznaku ch zapisujemy małą literą:

ChRL – Chińska Republika Ludowa

10.3.3. Zgoda między podmiotem a orzeczeniem

Skrótowce polskie (może pojawić się konflikt między formą skrótwocia a formą rozwiniętą):

dobrze: Polska Akademia Nauk wystąpiła z wnioskiem o...

dobrze: PAN wystąpiła z wnioskiem o... (*język staranny*)

dobrze: PAN wystąpił z wnioskiem o...

dobrze: Polskie Koleje Państwowe przewiozły 100 t towarów

dobrze: PKP przewiozło... (*bo czytamy: pe-ka-pe*)

dobrze: PKP przewiozły (*język staranny*)

źle: PKP przewiozła...

źle: PKP przewiózł...

Skrótowce obce (przy ustalaniu ich rodzaju kierujemy się wyłącznie wymową, nie biorąc pod uwagę formy rozwiniętej – zob. też [pkt 10.3.4](#)):

EPSO ogłosiło konkurs (*EPSO – urząd*)

ICAO wprowadziło nowe przepisy (*ICAO – organizacja*)

IATA nadała lotnisku kod CRL (*IATA – zrzeszenie*)

OLAF przeprowadził kontrolę (*OLAF – urząd*)

ASEAN wezwał Myanmar do przeprowadzenia wolnych wyborów (*ASEAN – stowarzyszenie*)

10.3.4. Określanie rodzaju skrótwoców na podstawie ich wymowy

Wymowa zakończona na spółgłoskę – jak rodzaj męski:

MEN, VAT, OLAF

Wymowa zakończona na -a akcentowane – rodzaj żeński lub nijaki:

SGH (es-gie-ha), AGH (*rodzaj żeński lub nijaki*), PTTK (*tylko rodzaj nijaki*)

Wymowa zakończona na -a nieakcentowane – rodzaj żeński:

EMEA, ETA, FIFA, NASA

Wymowa zakończona na *-o, -e, -i, -u* – rodzaj nijaki:

NATO, EOG (e-o-gie), PZU

Jeśli rodzaj skrótwocia ustaliliśmy na podstawie jego wymowy, a nie formy rozwiniętej, orzeczenie wystąpi w l.p.:

WSiP wydało ostatnio [...] (*rodzaj ustalony na podstawie wymowy. Forma rozwinięta: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne*)

Występ: USA zrobiły – *orzeczenie w lm.*

10.4. Zestawienia – z łącznikiem czy bez

Zestawienia typu *artysta malarz, lekarz internista, pies przewodnik, inżynier elektryk*

Człony tych zestawień są nierównorządne – pierwszy człon określany jest przez człon drugi.

Artysta malarz to artysta zajmujący się przede wszystkim malarstwem, *inzynier elektronik* to inżynier specjalizujący się w elektronice.

Do tego typu zestawień należą również:

firma matka
państwo beneficjent
państwo gospodarz
poseł sprawozdawca
prawnik lingwista
statek cysterna
statek przetwórnia

Zestawienia typu *laska-parasol, kupno-sprzedaż*

Człony tych zestawień są równorządne – oznaczają równorządne cechy lub funkcje osoby lub przedmiotu. Na przykład *fryzjerka-kosmetyczka* to osoba wykonująca równocześnie dwa zawody.

10.5. Razem czy osobno

10.5.1. Pisownia wyrazów z przedrostkami

W języku polskim wszystkie przedrostki – rodzime i obce – pisze się łącznie z wyrazami pospolitymi, chyba że drugi człon jest nazwą własną i pisany jest wielką literą – wtedy po przedrostku używamy łącznika:

a-	apolityczny, aspołeczny, ateizm
anty-	antynarkotyczny, antynikotynowy, anty-Europejczyk
eks-	eksminister, eksprzewodniczący, eks-Amerykanin
hiper-	hiperinflacja
kontr-	kontrtytuł
między-	międzywiązkowy
mikro-	mikroprzedsiębiorstwo, mikro-USB
mini-	miniaparat, minispódniczka, minispołeczność, mini-CD, mini-CD-ROM
ponad-	ponaddźwiękowy, ponadpaństwowy, ponadto
post-	postimpresjonizm, postkomunistyczny, post-Jugosławia
poza-	pozaksięgowy
przeciw-	przeciwaga
pseudo-	pseudofilozoficzny, pseudo-Polak
super-	superczuły, supermocarstwo, superrewizja, supergwiazda, super-Polak
ultra-	ultrafiolet, ultraradykalny
wice-	wicekanclerz, wicekonsul, wicekrólestwo, wiceprezydent, wiceprzewodnicząca
wokół-	wokółksiężycowy, wokółziemski

10.5.2. Niby-, quasi-

W połączeniach z członami *niby-* i *quasi-* (w znaczeniu: stwarzający pozory bycia kimś lub czymś innym) stosuje się łącznik:

niby-artysta, niby-demokratyczny, niby-romantycznie, niby-Francuz

quasi-deficyt, quasi-nauka, quasi-umysłowy, quasi-Polak

Wyjątek stanowią pewne nazwy biologiczne:

nibynóżki

10.5.3. Pisownia wyrażeń typu *nowo otwarty*, *nowo mianowany*

1. Wyrażenia, w których pierwszy człon jest przysłówkiem, a drugi jest imiesłowem odmiennym lub przymiotnikiem określonym przez ten przysłówek, traktuje się jako zestawienia i pisze rozdzielnie:

jednakowo brzmiący, wysoko kwalifikowany, ogólnie przyjęty, nowo mianowany, nowo przyjęty, nowo narodzony, nowo otwarty, daleko idący, trudno czytelny, łatwo topiący, łatwo zrozumiały, wysoko uprzemysłowiony, wysoko oprocentowany

Niektóre z tego typu wyrażeń scalili się już na tyle, że dopuszczone są ich pisownię łączną, a w pewnych złożeniach pisownia ta nawet stała się dominującą:

leKKO strawny albo leKKostrawny

łatwo palny albo łatwopalny

łatwo strawny albo łatwostrawny

trudno topiący albo trudnotopiący

Niekiedy podobne wyrażenia zapisuje się łącznie lub rozdzielnie w zależności od trwałości lub doraźności cechy. Może to spowodować zmianę znaczenia takiego złożenia:

jasnowidzący (*jasnowidz*), ale: jasno widzący swoje błędy

płyta długogrająca (*longplay*), ale: długo grający w kadrze zawodnik

zestaw głośnomówiący, ale: głośno mówiący człowiek

wszystkowiedzący (*mądry*), ale: wszystko wiedzący na ten temat

słabowidzący (*schorzenie*), ale: słabo widzący we mgle

2. Powyższe zestawienia trzeba odróżnić od przymiotników złożonych z członów nierównorzędnych znaczeniowo. W słowach takich znaczenie zawiera się w słowie drugim, a człon pierwszy określa bliżej to znaczenie. Przymiotniki takie pisze się łącznie:

jasnozielony (*zielony o jasnym odcieniu*)

ogólnodostępny

ogólnokształcący

pełnosprawny

pełnowartościowy

wysokowartościowy

wysokospecjalistyczny

10.6. Dodawanie liczby mnogiej

Jeśli tekst wymaga użycia wyrazu zarówno w liczbie pojedynczej, jak i mnogiej, nie można ograniczyć się do użycia tylko jednej z tych form, gdyż może to rodzić błędne domniemanie co do wymaganej liczby podmiotów (co najmniej dwa, tylko jeden itp.).

Tłumacz ma do wyboru trzy możliwości:

- 1) powtórzenie całej frazy w liczbie pojedynczej i mnogiej:

wyznaczony przewoźnik lotniczy lub wyznaczeni przewoźnicy lotniczy

- 2) dopisanie końcówek w nawiasach [*wyznaczony(-eni) przewoźnik(-icy) lotniczy*] – wariant nieestetyczny, niezalecany, ale może być jedynym rozwiązaniem w przypadku rozbudowanych przydawek, kiedy miejsce na stronie jest ograniczone. W takim przypadku stosuje się następujące zasady:

- końówkę liczby mnogiej, z łącznikiem, dopisujemy w nawiasie okrągłym (nawiasu nie oddzielamy spacją od wyrazu podstawowego):

homologacja typu pojazdu(-ów)

- jeśli forma liczby mnogiej jest krótsza niż liczby pojedynczej, słowo zapisujemy w nawiasie w całości, oddzielając je spacją od wyrazu podstawowego:

w wyniku badania (badań) – * *nie: badania(-ń)*

na podstawie rozporządzenia (rozporządzeń)

- 3) użycie form lp. i lm. połączonych spójnikiem *lub* z następującą po nich grupą orzeczenia lub przydawką w liczbie mnogiej:

The President of the Council is hereby authorised to designate the **person(s) empowered** to sign the Agreement...

Niniejszym upoważnia się przewodniczącego Rady do wyznaczenia **osoby lub osób umocowanych** do podpisania umowy.

Tam, gdzie takie połączenie jest możliwe, wariant 3 jest preferowany.

10.7. Imiesłowy przysłówkowe

Rolą imiesłowu przysłówkowego jest tworzenie równoważników zdania podległego czasu. Jego poprawne użycie wymaga spełnienia dwóch warunków:

- 1) obie części zdania muszą mieć ten sam podmiot;

- 2) między zdaniem głównym a podległym musi być zachowana odpowiednia relacja czasowa:

- w przypadku imiesłowu współczesnego (*-qc*) czynności w obu zdaniach są równoczesne i trwają mniej więcej tak samo długo,
- w przypadku imiesłowu uprzedniego (*-wszy, -łszy*) czynność w zdaniu podległym jest wcześniejsza niż czynność w zdaniu głównym.

* Często występuje tendencja do wyolbrzymiania wartości sektora logistyki, nie uwzględniając faktu, że większość tych obrotów wynika z kosztów transportu (*niezgodność podmiotów*)
dobrze: Często występuje tendencja [...], ponieważ nie uwzględnia się faktu [...]

* Przyznając tę nagrodę, naszym zamiarem było [...]. (*niezgodność podmiotów*)
dobrze: Przyznając tę nagrodę, zamierzaliśmy [...].

* Sekretariat powinien poświęcić więcej czasu działaniom perspektywicznym, unikając w ten sposób naturalnej tendencji do zajmowania się przez organy decyzyjne wyłącznie najpilniejszymi sprawami (*niezgodność czasów – w tym wypadku imiesłów, zamiast czynności równoczesnej, wyraża następstwo*)
dobrze: powinien poświęcić więcej czasu [...], by uniknąć [...]

Nie stosujemy imiesłówów przystawkowych, gdy zdanie podzielone jest warunkowe (*jeśli... to...*) lub celowe (*aby...*).

Niepoprawne są zdania:

- * Jedząc warzywa, będziesz zdrowy.
- * Związkowcy zebrali się, protestując przed Sejmem.

10.8. Liczebniki

10.8.1. Zapis cyfrowy

W liczebnikach pięciocyfrowych i dłuższych (poza datami i numerami) oddzielamy od końca po trzy rzędy jednostek spacją, nigdy kropką. Części dziesiętne oddzielamy przecinkiem:

41 275,23

238 456 732

Uwaga: W Dzienniku Urzędowym, a także w publikacjach innych niż Dziennik Urzędowy (we wszystkich wersjach językowych) ostatnią trójkę oddziela się spacją również w liczebnikach czterocyfrowych:

2 000 EUR

1 546,37

Liczebniki porządkowe oznaczamy kropką po liczebniku zapisanym cyframi arabskimi:

16. Mistrzostwa Świata w Hokeju na Trawie

5. pełne wydanie

* *nie: 6-ego, 5-ty*

Taki zapis jest konieczny wszędzie tam, gdzie forma liczebnika nie wynika jasno z kontekstu i istnieje ryzyko błędnej interpretacji.

Podobnie zapisujemy lata – siedemdziesiąte, osiemdziesiąte, dziewięćdziesiąte itd.:

na początku lat **70.** (*nie: 70-tych*)

Do końca lat **50.** przemysł wykorzystywał worki papierowe i tekstylne do transportu towarów.

Jeśli liczebnik zapisywany cyfrą jest częścią wyrazu złożonego, połączenie to zapisujemy z łącznikiem:

2,5-letni (*dwuipółletni*)

5-procentowy (*pięcioprocentowy*)

Różnica w znaczeniu: 2007–2008, 2007/2008

Półpauza „–” oznacza relację „od ... do ...”. Zapis **2007–2008** mówi więc, że coś ma miejsce od początku 2007 do końca 2008 r. lub w (całym) 2007 i w (całym) 2008 r.

Ukośnik w zapisie lat oznacza „przelom” – tak więc dane wydarzenie rozpocznie się w pewnym momencie 2007 r. (niekoniecznie w styczniu) i zakończy w 2008 r. W ten sposób zapisujemy na przykład lata gospodarcze czy rok szkolny.

10.8.2. Różnica w znaczeniu: art. 1–3, art. 1, 2 i 3

Nie można stosować tych zapisów zamiennie.

Zapis **art. 1–3** oznacza, że chodzi o pełną treść wymienionych artykułów, łącznie np. z dodatkowymi artykułami 1a, 1b, 2a itd.

Zapis **art. 1, 2 i 3** oznacza, że mowa tylko o tych artykułach, bez ewentualnych artykułów dodatkowych.

10.8.3. Liczebniki porządkowe wieloczłonowe

Jeśli liczebnik ma dwa człony (dziesiątki i jedności), oba przyjmują formę porządkową:

trzydziesty piąty list
pięćdziesiąta druga książka

Jeśli pierwszy człon oznacza tysiące lub setki, a drugi dziesiątki lub jedności, to pierwszy człon ma formę liczebnika głównego, a drugi – porządkowego:

pięćset pięćdziesiąta strona
tysiąc dwudziesta pozycja

Jeśli pierwszy człon oznacza tysiąc, a drugi pełne setki, to tylko człon drugi przyjmuje formę porządkową:

strona tysiąc pięćsetna
rok tysiąc trzechsetny

Jeśli liczebnik ma więcej niż dwa człony, to w formie porządkowej występują dziesiątki i jedności:

rok tysiąc siedemset pięćdziesiąty czwarty
dwa tysiące dwudziesty pierwszy

Jeśli pierwsze człony oznaczają tysiące, a następne jedności, liczby 11–19, pełne dziesiątki lub pełne setki, to tysiące mają formę liczebników głównych, a pozostałe – liczebników porządkowych:

rok dwa tysiące siódmy (<i>nie: dwutysięczny siódmy!, choć: dwutysięczny</i>)
pięć tysięcy trzechsetny

10.8.4. Cyfry rzymskie: -lecie

Połączenie cyfr rzymskich i części -lecie można stosować tylko do liczebników od I do XXXIX (39) (słownie, w połączeniu nie mogą pojawić się znaki L, C, D, M):

XXVIII-lecie (* ale <i>nie: XL-lecie</i>)
--

10.8.5. Zapis dat

W Dzienniku Urzędowym daty zapisywane są na trzy sposoby.

Zapis cyframi – we wszystkich wersjach językowych obowiązuje zapis bez zer w jednocyfrowych oznaczeniach dni i miesięcy. Po datach zapisanych w ten sposób nie używamy skrótu r. (rok). Ten zapis najczęściej pojawia się w przypisach i adresach publikacyjnych:

2.11.2011
3.4.2010
20.2.2012
Dz.U. L 252 z 28.9.2011

Miesiąc zapisywany słownie – najczęściej używany w tekście. Przy takim zapisie używamy słowa dzień (w odpowiedniej formie gramatycznej) przed datą i skrótu r. po dacie:

Zgłoszenia należy nadsyłać do dnia 12 marca 2012 r.
Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 3 września 2011 r.

Słowny zapis całej daty – stosowany w umowach międzynarodowych i traktatach:

Sporządzono w Brukseli dnia ósmego kwietnia roku dwa tysiące jedenastego

10.9. Przymiki

10.9.1. Nazwy geograficzne

- „**Na/na**”

Przymiek **na** łączy się z rzeczownikami w bierniku lub miejscowości.

W połączeniu z biernikiem tworzy m.in. wyrażenia oznaczające kierunek lub miejsce będące celem ruchu. Używanie tego przymka z nazwami pewnych regionów geograficznych i państw jest umotywowane wielowiekową tradycją.

Białoruś	Białostocczynę	Bukowinę
Litwę	Kaszuby	Syberię
Łotwę	Mazowsze	Wołoszczyznę
Słowację	Mazury	
Ukrainę	Podlasie	
	Pomorze	
	Śląsk	
	Rzeszowszczyznę	

wszystkie wyspy i półwyspy: na Majorkę, na Madagaskar, na Hel

Jeśli z nazwą geograficzną łączy się w bierniku przyimek **na**, to w miejscowości również użyjemy przymka **na**:

na Mazowszu, na Śląsku, na Litwie, na Majorce, na Helu

- „**Do/w**”

Z nazwami geograficznymi w tych samych funkcjach używa się też przyimków **do** (łączącego się z dopełniaczem) i **w** (łączącego się z miejscowościem).

„**Do**”

Małopolski	Belgii
Wielkopolski	Luksemburga
	Austrii
	Finlandii

Jeśli udajemy się **do** jakiegoś państwa lub regionu, to znajdujemy się **w** tym państwie lub regionie:

w Małopolsce, Wielkopolsce, Belgii, Luksemburgu

- „**W/w**”

Przymiek **w** może łączyć się z rzeczownikami w bierniku i miejscowości. Jeśli chodzi o użycie z nazwami geograficznymi, łączy się:

– z nazwami łańcuchów górskich:

Jechać w Beskidy, w Tatry, w Alpy, w Himalaje
(oraz: przebywać w Beskidach, w Tatrach, w Alpach, w Himalajach)

- z nazwami regionów zakończonymi na **-ckie** i **-skie**:

Jechać w Poznańskie, w Kieleckie, w Katowickie...

Mieszkać w Poznańskiem, w Kieleckiem, w Katowickiem...

10.9.2. Wybrane przyimki i wyrażenia przyimkowe

„**Dla**”

Niepoprawne jest użycie przyimka **dla** w połączeniu z nazwami rzeczy i pojęć (poza znaczeniem „w celu”):

* krem dla cery tłustej, szampon dla włosów suchych

dobrze: krem do cery tłustej, szampon do włosów suchych

Niekiedy **dla** w połączeniu z rzeczownikami (często odczasownikowymi) tworzy wyrażenie oznaczające cel. Taką konstrukcję często można spotkać w tekstach oficjalnych:

dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest...

dla poprawy stanu naszej gospodarki należy...



Cele

- **Dla celów**

W języku urzędowym dopuszczalne jest używanie wyrażenia dla celów:

dla celów niniejszego rozporządzenia

- **W celu, celem** = po to, aby Formy te również należą do rejestru języka urzędowego:

W tym kontekście, celem zapewnienia zrównoważonego i odpowiedzialnego zarządzania sektorem, Strony ustalą za obopólną zgodą priorytety.

Wspólnota powinna podjąć działania w celu wprowadzenia w życie określonych środków.

- **Na cele** = na użytek, na potrzeby Może występować wyłącznie w liczbie mnogiej, w tekstach oficjalnych:

pieniądze na cele charytatywne

„**Do**”/„**na**” – wskazywanie kierunku

„**Do**” – jeśli do wskazania kierunku używa się przyimka **do**, to do wskazania miejsca należy użyć przyimka **w**:

do szkoły – w szkole

do kas – w kasie

„**Na**” – jeśli do wskazania kierunku używa się przyimka **na**, to do wskazania miejsca należy również użyć przyimka **na**:

na pocztę – na poczcie

na uniwersytet – na uniwersytecie

„Dzięki”

Poprawne tylko w połączeniu z przyczyną pozytywną (a każdym razie z przyczyną prowadzącą do pozytywnego skutku dla mówiącego):

Dzięki tym środkom można będzie przeprowadzić remont szkoły.

* przegrali dzięki słabej grze bramkarza

dobrze: przegrali wskutek słabej gry bramkarza

lub: wygrali tylko dzięki słabej grze bramkarza drużyny przeciwej

* dzięki chorobie

dobrze: z powodu choroby

* dzięki przegranej

dobrze: na skutek przegranej

Przyczyna pozytywna i negatywna: *wskutek, na skutek, z powodu.*

„Na przestrzeni”

Łączy się tylko z dłuższym okresem (takim jak *dzieje, wieki*):

* na przestrzeni lat, tygodni, miesięcy, dni, godzin

lepiej: w ciągu, podczas

„**Na rzecz**” – na czyjaś korzyść, dla czegoś dobra

przekazać pieniądze na rzecz fundacji, stowarzyszenia

Wyrażenie nadużywane z rzeczownikami abstrakcyjnymi.

lepiej: dla, dla dobra, dla poparcia

* demonstracja na rzecz pokoju

lepiej: demonstracja poparcia dla pokoju

* usługi na rzecz niepełnosprawnych

dobrze: usługi dla niepełnosprawnych

* opowiedzieć się na rzecz czegoś

dobrze: opowiedzieć się za czymś

„Na terenie”

dobrze: na terenie byłego PGR-u * na terenie związków zawodowych

„Na potrzeby”

* dla własnych potrzeb *dobrze:* na potrzeby własne

„Natomiast”

Często używany jako wyraz wprowadzający nową informację, podczas gdy użyty poprawnie wprowadza zdanie przeciwstawne:

dobrze: Pracownicy we Francji uważają, że mają małe szanse na znalezienie pracy, natomiast respondenci w Danii oceniają swoje szanse bardzo wysoko.

* Pierwsze sprawozdanie zostało opublikowane w lipcu, natomiast drugie w sierpniu.

dobrze: a drugie w sierpniu

„**Poprzedz**” – nadużywane

„Przy”

Nadużywany w kontekstach, które wymagają zupełnie innych przyimków, często jako kalka angielskiego *at*:

- * stosuje się również art. 7 przy pewnych dostosowaniach
lepiej: z pewnymi dostosowaniem *albo* po pewnych dostosowaniach
- * metody wykorzystywane przy szkoleniach
lepiej: w szkoleniach, na szkoleniach
- * okazały się niezwykle skuteczne przy wspieraniu inicjatyw
lepiej: we wspieraniu
- * kształcenie na odległość przy wykorzystaniu ITC
lepiej: z wykorzystaniem
- * będzie to możliwe przy wdrożeniu koncepcji
lepiej: po wdrożeniu
- * nawet przy największym wysiłku założenia nie zostaną osiągnięte
lepiej: mimo największych wysiłków
- * projekt ten przyniesie trwałe rezultaty jedynie przy silnym zaangażowaniu władz lokalnych
lepiej: jedynie pod warunkiem silnego zaangażowania

„W dziedzinie” – nadużywane

- * dobra sytuacja w dziedzinie promocji
lepiej: dobra sytuacja w promocji

„W ramach” – nadużywane

„Ze strony”

- * nacisk ze strony słuchaczy
dobrze: nacisk słuchaczy

„W (na) drodze/Droga”

Wyrażenie charakterystyczne dla języka urzędowego, oficjalnego. Nadużywane. Lepiej: *przez coś, wskutek czegoś, jakoś:*

- * w drodze konsultacji
lepiej: przez konsultacje

„W oparciu o” – nadużywane

- * w oparciu o dane
lepiej: opierając się na danych, wykorzystując dane, na podstawie danych, zgodnie z danymi, według danych

10.10. Zaimek „swój”

Zaimek *swój* jest charakterystyczny dla polszczyzny. Pełni tę samą funkcję co zaimeki *mój, twój, jego, jej, nasz, wasz, ich*, ale nie zawsze może być z nimi używany wymiennie.

Jeśli podmiot (często – domyślny) występuje w pierwszej lub drugiej osobie, w mowie potocznej można użyć zaimeków *mój, twój, wasz, nasz*, choć wypowiedzi takie sprawiają wrażenie wzorowanych na językach zachodnich.

Jeśli podmiot występuje w trzeciej osobie, nie można zastąpić zaimeka *swój* zaimekami *jego, jej, ich*:

Komisja wysłała na Białoruś swoich przedstawicieli.

Zaimków typu *jego, jej* używa się wtedy, gdy mowa o osobie, która nie jest podmiotem w zdaniu.

Białoruś ostrzegła Komisję, że nie przyjmie jej przedstawicieli – podmiotem jest *Białoruś*, a zaimek dzierżawczy *jej* odnosi się do Komisji.

Zaimek ten jest często nadużywany (co jest zapewne skutkiem kalki z języka angielskiego lub francuskiego).

10.11. Związek rządu i skróty składniowe

10.11.1. Uwagi ogólne

W związkach rządu wyraz określany narzuca wyrazowi określającemu konkretną formę gramatyczną – zazwyczaj różną od jego formy (wymaga użycia konkretnego przypadku zależnego lub bezokolicznika).

O skrótach składniowych mówimy wtedy, gdy kondensujemy zdanie, aby zawrzeć w nim jak najwięcej treści, nie powtarzając pewnych jego elementów. Często taki skrót jest wynikiem zachowania szyku zdania tekstu tłumaczonego.

Czasem takie skróty są poprawne, na przykład wtedy gdy dwa przyimki wymagają użycia rzeczownika w tym samym przypadku:

Znaczenie kodu producenta jest objaśnione na lub w opakowaniu.

na (kim, czym) opakowaniu

w (kim, czym) opakowaniu

Znacznie częściej jednak powstają konstrukcje niepoprawne.

10.11.2. Najczęstsze błędy

- Łączenie dwóch przyimków o różnych wymaganiach składniowych z jednym rzeczownikiem:

* przed i po obiedzie (*dobrze*: przed obiadem i po nim)

* kawa z i bez cukru (*dobrze*: kawa z cukrem i bez cukru)

- Łączenie jednego rzeczownika z kilkoma przydawkami dopełniaczowymi:

Wspólne stanowisko dotyczące zapobiegania, zarządzania i rozwiązywania konfliktów w Afryce.

zapobieganie (czemuś)

zarządzanie (czymś)

rozwiązywanie (czegoś)

- Tytuł ten powinien więc brzmieć:

Wspólne stanowisko dotyczące zapobiegania konfliktom w Afryce, zarządzania nimi i rozwiązywania ich.

- Niepoprawne pomijanie członu podzielonego:

* Sklep nieczynny z powodu choroby.

dobrze: Sklep nieczynny z powodu choroby personelu.

* ustanowienie i zarządzanie internetową siecią informacyjną

ustanowienie (czegoś)

zarządzanie (czymś)

dobrze: ustanowienie internetowej sieci informacyjnej i zarządzanie nią

* przygotowanie, organizacja i zarządzanie Tygodnia Europejskiego BHP

przygotowanie (czegoś)

organizacja (czegoś)

zarządzanie (czymś)

dobrze: przygotowanie i organizacja Tygodnia Europejskiego BHP oraz zarządzanie nim

10.12. Fleksja

Wyrazy zakończone na -x: w przypadkach zależnych możemy kończyć x zastępować przez ks (do niedawna taki zapis był obowiązkowy) lub pozostawić w zapisie x:

liczba Brixsa *lub* liczba Brix-a

Hendriksem *lub* Hendrixem

Frontex, Fronteksu/Frontexu, we Fronteksie/we Frontexie

10.13. Inne wyrażenia sprawiające problemy

Poprawne	Niepoprawne lub nadużywane
z wyjątkiem	za wyjątkiem
odnośnie do, w odniesieniu do	odnośnie (czegoś)
niemniej, niemniej jednak	tym niemniej
(z)dystansować się od czegoś, w stosunku do czegoś	(z)dystansować się do czegoś
mianować – kim	mianować – na kogo
nominować (wyznaczyć, wytypować) – do czego (<i>był dwukrotnie nominowany do Oskara</i>)	nominować – kim (<i>został nominowany przewodniczącym komitetu/został obrany na przewodniczącego komisji</i>)
nominować (mianować) – na co (<i>nominować na stanowisko</i>)	
obierać/obrać – na kogo a. kim (<i>został obrany przewodniczącym komitetu/został obrany na przewodniczącego komisji</i>)	
podlegać – komu, czemu	podlegać pod kogoś, pod coś
wybierać/wybrać – na kogo	wybierać/wybrać – kim
napotykać/napotkać – kogo, co	napotykać/napotkać – na kogo, na co
adekwatny – do czegoś	adekwatny – z czymś; względem czegoś; dla czegoś; w stosunku do czegoś
na potrzeby	dla potrzeb
w porównaniu z	w porównaniu do
wysyłać listy, pisać pod adresem, na adres	wysyłać listy, pisać pod adres
telefonować pod numer	telefonować na numer
miejsce zamieszkania; adres	adres zamieszkania
właściwe jest, stosowne jest, wydaje się konieczne	właściwym jest, stosownym jest, wydaje się koniecznym
uznać za (<i>Komisja uznała tę pomoc za pomoc zgłoszoną</i>)	uznać jako (<i>Komisja uznała tę pomoc jako pomoc zgłoszoną</i>)
rozumieć przez pojęcie/przez coś	rozumieć pod pojęciem/pod czymś
protokół zebrania, protokół do umowy	protokół z zebrania
załącznik do czegoś	załącznik czegoś
codziennie	każdego dnia
alternatywny do/względem czegoś	
analogiczny do czegoś	analogiczny względem czegoś
nieodzowny dla kogoś, do czegoś	nieodzowny dla czegoś
ex ante, ex post (bez łącznika, tacy.)	
ex-works (z łącznikiem, ang.)	
podawać w wątpliwość	poddawać w wątpliwość
dawać pierwszeństwo, najważniejszy	dawać priorytet, priorytetowy
podczas (w czasie) konferencji	w ramach konferencji
w dniu trzynastym stycznia	w dniu trzynastego stycznia
przekonujący, przekonywający	przekonywujący
w uzupełnieniu do czegoś, uzupełniając coś (np. wnioski)	w uzupełnieniu czegoś
zaspokoić potrzeby, spełnić oczekiwania, rozumieć potrzeby	wyjść naprzeciw potrzebom
jest/daje się zauważyć postęp	nastąpił postęp
osiągnąć postęp	dokonać postępu
coś miją się z celem	coś rozmija się z celem
osiągnąć cel	spełnić, zrealizować cel

11.

Źródła

Ze względu na międzyinstytucjonalny charakter pracy Urzędu Publikacji pożądane jest wypracowanie standardowego stylu wydawanych tekstów unijnych. Niezbędna jest spójność pisowni i prezentacji tekstu. Urząd Publikacji w pracy nad tekstami w języku polskim korzysta z następujących źródeł:

- Polszczyzna na co dzień, PWN, 2006,
- Słownik języka polskiego, tom 1, 2, 3, PWN, 1998,
- Wielki słownik poprawnej polszczyzny, PWN, 2006,
- Wielki słownik ortograficzny, PWN, 2010,
- Wielki słownik ortograficzno-fleksyjny, Świat Książki, 2004,
- Wielki słownik skrótów i skrótowców, Wyd. Europa, 2007,
- M. Bańko, Słownik dobrego stylu, czyli wyrazy, które się lubią, PWN, 2006,
- B. Osuchowska, Poradnik autora, tłumacza i redaktora, Wyd. Inicjał, 2005,
- J. Podracki, Nowy słownik interpunkcyjny języka polskiego z zasadami przestankowania, Świat Książki, 2005,
- A. Wolański, Edycja tekstów, PWN, 2008.

Załączniki



Załącznik A1**Wskazówki graficzne dotyczące symbolu europejskiego****Rada Europy • Komisja Europejska****Flaga europejska**

To jest flaga europejska. Jest to symbol nie tylko Unii Europejskiej, ale również – w szerszym znaczeniu – symbol jedności i tożsamości Europy. Krąg złotych gwiazd oznacza solidarność i harmonię między narodami Europy.

Liczba gwiazd nie jest związana z liczbą państw członkowskich. Gwiazd jest dwanaście, ponieważ liczba ta jest tradycyjnie symbolem doskonałości, pełni i jedności. Dlatego też flaga pozostaje niezmieniona, niezależnie od kolejnych rozszerzeń UE.

**Historia flagi**

Rada Europy – od chwili powstania w 1949 r. – była świadoma konieczności stworzenia dla Europy symbolu, z którym mogliby utożsamiać się jej obywatele. 25 października 1955 r. Zgromadzenie Parlamentarne wybrało jednomyślnie niebieski symbol przedstawiający krąg dwunastu złotych gwiazd. 8 grudnia 1955 r. Komitet Ministrów przyjął go jako flagę europejską.

Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy wielokrotnie wyrażało życzenie, aby ten europejski symbol przyjęły również inne organizacje europejskie – wzmacniając w ten sposób idee solidarności i jedności demokratycznej Europy.

Parlament Europejski jako pierwszy wystąpił z inicjatywą przyjęcia flagi przez Wspólnotę Europejską. W związku z tym w 1979 r. – tuż po pierwszych bezpośrednich wyborach do Parlamentu – przedstawił odpowiedni projekt rezolucji. W kwietniu 1983 r. Parlament opowiedział się za przyjęciem takiej samej flagi wspólnotowej jak ta przyjęta w 1955 r. przez Radę Europy. W czerwcu 1984 r. Rada Europejska w Fontainebleau podkreśliła konieczność promowania tożsamości i wizerunku Europy wśród jej obywateli i na świecie. Następnie w czerwcu 1985 r. Rada Europejska w Mediolanie zatwierdziła wniosek Komitetu ds. Narodów Europy (Komitet Adonnino) dotyczący przyjęcia przez Wspólnotę własnej flagi. Rada Europy wyraziła zgodę na posługiwianie się przez Wspólnotę flagą europejską ustanowioną w 1955 r. Instytucje wspólnotowe używają jej od początku 1986 r.

W ten sposób flaga europejska i symbol europejski odnoszą się zarówno do Rady Europy, jak i do Unii Europejskiej. Jest to zarazem wyraz zjednoczonej Europy i tożsamości europejskiej.

Rada Europy i instytucje Unii Europejskiej wyrażają zadowolenie z rosnącego zainteresowania, jakim flaga cieszy się wśród Europejczyków. Komisja Europejska i Rada Europy są odpowiedzialne za to, by symbolem tym posługiwano się z poszanowaniem jego godności, i w stosownych przypadkach podejmują odpowiednie środki, które przeciwdziałają jego niewłaściwemu używaniu.

Wstęp

Niniejsze wskazówki graficzne mają pomóc użytkownikom w wykonaniu poprawnej reprodukcji flagi europejskiej. Opisuję one, w jaki sposób stworzyć symbol, oraz określają normy kolorystyczne.

Opis symboliczny

Na tle niebieskiego nieba dwanaście złotych gwiazd tworzy krąg, reprezentujący unię narodów Europy. Liczba gwiazd jest stała, ponieważ liczba dwanaście symbolizuje doskonałość i jedność.

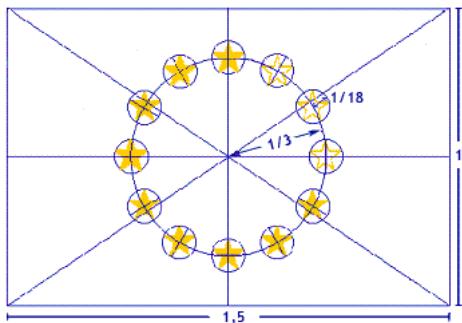
Opis heraldyczny

Na błękitnym tle krąg dwunastu złotych pięcioramiennych gwiazd, niestykających się ramionami.

Opis geometryczny

Symbol ma formę niebieskiej prostokątnej flagi, której szerokość jest równa 1,5 długości jej wysokości. Dwanaście złotych gwiazd rozmieszczonych jest w równych odstępach na planie niewidzialnego okręgu, którego środek znajduje się w punkcie przecięcia przekątnych prostokąta. Promień okręgu jest równy jednej trzeciej wysokości flagi. Każda gwiazda ma pięć ramion, których końce tworzą niewidzialny okrąg o promieniu równym jednej osiemnastej wysokości flagi. Wszystkie gwiazdy ustawione są w pozycji pionowej – oznacza to, że jedno ramię

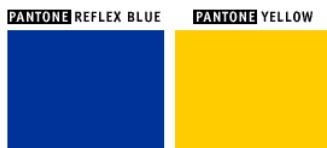
skierowane jest pionowo do góry, a dwa leżą na poziomej linii prostopadłej do drzewca flagi. Gwiazdy rozmieszczone są na okręgu tak jak godziny na tarczy zegara. Ich liczba pozostaje niezmienna.



Przepisowe kolory

Kolory symbolu

Kolorem powierzchni prostokąta jest niebieski (Pantone Reflex Blue); kolorem gwiazd jest żółty (Pantone Yellow). Międzynarodowa paleta kolorów Pantone jest powszechna i łatwo dostępna, nie tylko dla profesjonalistów.



Druk czterokolorowy

W druku czterokolorowym należy odtworzyć dwa standardowe kolory za pomocą czterech dostępnych kolorów. Kolor żółty (Pantone Yellow) uzyskuje się dzięki użyciu koloru 100 % żółtego (Process Yellow). Kolor niebieski (Pantone Reflex Blue) uzyskuje się przez połączenie kolorów 100 % cyjanu (Process Cyan) i 80 % magenty (Process Magenta).

Internet

W palecie kolorów komputerowych niebieski (Pantone Reflex Blue) odpowiada kolorowi RGB:0/51/153 (w systemie szesnastkowym: 003399), a żółty (Pantone Yellow) odpowiada kolorowi RGB:255/204/0 (w systemie szesnastkowym: FFCC00).

Reprodukcia jednobarwna

Jeżeli używa się koloru czarnego, prostokąt powinien mieć czarną obwódkę, natomiast gwiazdy powinny być czarne na białym tle.

Jeżeli używa się koloru niebieskiego (Reflex Blue), tło powinno być wydrukowane z maksymalnym nasyceniem tym kolorem, a gwiazdy powinny być odtworzone w kolorze białym.



Reprodukcia na kolorowym tle

Reprodukcję symbolu najlepiej wykonywać na białym tle. Należy unikać tła wielokolorowego, w szczególności jeśli nie komponuje się ono z kolorem niebieskim. Jeśli nie ma innego wyboru niż użycie kolorowego tła, wokół prostokąta należy umieścić białą obwódkę o szerokości równej 1/25 wysokości prostokąta.

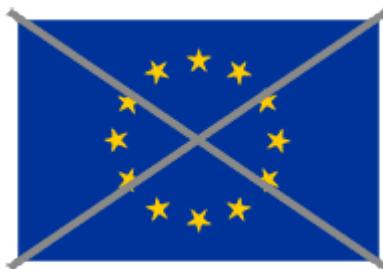


Przykłady błędnych reprodukcji

1. Symbol jest odwrócony do góry nogami.



2. Gwiazdy nie są ustawione w pozycji pionowej.



3. Gwiazdy są niewłaściwie rozmieszczone w okręgu: powinny być ustawione tak jak godziny na tarczy zegara.



Użycie przez osoby trzecie

Zasady wykorzystywania symbolu europejskiego przez osoby trzecie zostały określone w porozumieniu administracyjnym z Radą Europy. Porozumienie to zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 8.9.2012 r. (Dz.U. C 271 z 8.9.2012, s. 5).

Zgodnie z porozumieniem każda osoba fizyczna lub prawa („użytkownik”) może wykorzystywać symbol europejski lub którykolwiek z jego elementów, o ile wykorzystanie to:

- a) nie stwarza błędного wrażenia ani nie prowadzi do błędного założenia, że użytkownik jest powiązany z którykolwiek z instytucji, organów, urzędów, agencji lub jednostek Unii Europejskiej lub Rady Europy, jeśli takie powiązanie nie istnieje;
- b) nie wywołuje u obywateli mylnego przekonania, że użytkownik otrzymał wsparcie, środki finansowe, zezwolenie lub zgodę którykolwiek z instytucji, organów, urzędów, agencji lub jednostek Unii Europejskiej lub Rady Europy, jeśli tak nie jest;
- c) nie jest związane z celem lub działalnością niezgodną z celami i zasadami Unii Europejskiej lub Rady Europy lub nie jest w inny sposób niezgodne z prawem.

Jeżeli wykorzystanie symbolu europejskiego jest zgodne z powyższymi zasadami, nie ma konieczności ubiegania się o pisemną zgodę.

Rejestracja symbolu europejskiego (lub jego imitacji z punktu widzenia heraldycznego) jako znaku towarowego lub na podstawie jakiegokolwiek innego prawa własności intelektualnej jest niedopuszczalne.

Pytania dotyczące wykorzystania symbolu europejskiego, zob.:

https://europa.eu/european-union/abouteuropa/legal_notices_pl#emblem

Wnioski z państw nienależących do UE

Council of Europe

Directorate of Legal Advice and Public International Law (Dlapil)

67075 Strasbourg Cedex

FRANCE

Tel. +33 388412000

Fax +33 388412052

E-mail: legal.advice@coe.int

Oryginały symboli do kopiowania można pobrać pod następującym adresem internetowym:

https://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/flag/index_pl.htm

Załącznik A2**Emblematy**

Emblematy zamieszczone poniżej jedynie w celach informacyjnych, bez uszczerbku dla szczegółowych zasad dotyczących ich powielania ustanowionych przez każdą instytucję, organ, służbę międzyinstytucjonalną czy agencję.

Niektóre emblematy zawierają nazwę instytucji, organu lub agencji, dlatego czasami różnią się w poszczególnych wersjach językowych. W celu uproszczenia prezentacji emblematy poniżej zamieszczone bez tych nazw.

Zob. również [pkt 9.5](#) (oficjalne nazwy i porządek wymieniania).

Instytucje i organy

Unia Europejska		
Parlament		
Rada Europejska		
Rada		
Komisja ⁽¹⁾		
Trybunał Sprawiedliwości		
Europejski Bank Centralny		
Trybunał Obrachunkowy		

Europejska Służba Działań Zewnętrznych		
Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny		
Europejski Komitet Regionów		
Europejski Bank Inwestycyjny		
Europejski Fundusz Inwestycyjny		
Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich		
Europejski Inspektor Ochrony Danych		

⁽¹⁾ Począwszy od lutego 2012 r., emblemat Komisji Europejskiej powinien być również stosowany przez następujące agencje wykonawcze (zob. [pkt 9.5.4](#)). Jedynie Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych zachowuje swój dotychczasowy emblemat.

Międzyinstytucjonalne służby i agencje (organy zdecentralizowane)

Agencja Dostaw Euratomu		
Agencja Kolejowa Unii Europejskiej		
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej		
Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu		
Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego		
Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa		
Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego		
Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania		
Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki		
Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania		

<p>Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych</p>		
<p>Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości</p>		
<p>Agencja Wsparcia BEREC</p>		
<p>Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych⁽⁴⁾</p>		
<p>Centrum Satelitarne Unii Europejskiej</p>		
<p>Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej</p>		
<p>Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy</p>		
<p>Europejska Agencja Chemikaliów</p>		
<p>Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa na Morzu</p>		
<p>Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa</p>		

Europejska Agencja Leków		
Europejska Agencja Obrony		
Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej		
Europejska Agencja Środowiska		
Europejska Fundacja Kształcenia		
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy		
Europejska Szkoła Administracji		
Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn		
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób		
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii		

Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	 CEDEFOP	 CEDEFOP
Europejski Urząd Doboru Kadr	 eu careers	 eu careers
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	 efsa	 efsa
Europejski Urząd ds. Pracy	 ELA	 ELA
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	 EBA EUROPEAN BANKING AUTHORITY	
Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	 esma	
Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	 eiopa	 eiopa
Eurostat	eurostat	eurostat
Instytut Unii Europejskiej ds. Studiów nad Bezpieczeństwem	 euiss European Union Institute for Security Studies	 euiss European Union Institute for Security Studies
Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji	 Single Resolution Board	 Single Resolution Board

Prokuratura Europejska	 EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE	 EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE
Urząd Publikacji Unii Europejskiej		
Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej		
Wspólne Przedsięwzięcie „Fusion for Energy”		
Współnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin		

(¹) Począwszy od lutego 2012 r., emblemat Komisji Europejskiej powinien być również stosowany przez następujące agencje wykonawcze (zob. pkt 9.5.4). Jedynie Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych zachowuje swój dotychczasowy emblemat.

Załącznik A3**Skróty, jednostki miar i znaki specjalne**

Szczegółowe zasady dotyczące pisowni skrótów i skrótnowców omówiono w [pkt 10.3.](#)

1. Tytuły

dr	doktor
dr hab.	doktor habilitowany
mgr	magister
prof.	profesor
inż.	inżynier
JE	Jego (Jej) Ekscelencja
JKM	Jego (Jej) Królewska Mość, Jego (Jej) Księżyca Mość

2. Jednostki miar

Oznaczenie jednostek miar⁽¹⁾ zapisuje się bez kropki na końcu, a w druku – czcionką prostą. Oznaczenia jednostek miar nie przybierają liczby mnogiej.

Przy zapisywaniu wartości należy zostawić odstęp między wartością liczbową a oznaczeniem jednostki miary. Odstępu nie stosuje się w przypadku oznaczeń jednostek miary kąta: stopnia (°), minuty ('), sekundy (") i tercji (").

Nazwy jednostek miar pisze się małą literą, a w druku – czcionką prostą. Nazwy te odmienia się według zasad deklinacji polskiej.

Nazwy i oznaczenia jednostek miar

Wielkość	Jednostka miary			
	oznaczenie	nazwa	wybrane wielokrotności i podwielokrotności	oznaczenie
Aktywność katalityczna	kat	katal		
Aktywność promieniotwórcza	Bq	bekerel		
Ciśnienie krwi oraz ciśnienie innych płynów ustrojowych	mmHg	milimetr słupa rtęci		
Ciśnienie, naprężenie mechaniczne, ciśnienie akustyczne	Pa	paskal		
	bar	bar		
	mmHg (Tr)	milimetr słupa rtęci (tor)		
	mm H ₂ O	milimetr słupa wody		
	atm	atmosfera fizyczna (normalna)		
	at	atmosfera techniczna		
Czas	s	sekunda	d h min ns	doba godzina minuta nanosekunda
Częstotliwość	Hz	herc	THz GHz MHz kHz mHz	teraherc gigaherc megaherc kiloherc miliherc
Dawka ekspozycyjna promieniowania X i γ	R	rentgen ⁽¹⁾		
Dawka pochłonięta, energia przekazana właściwa, kerma	Gy	grej		

⁽¹⁾ Zob. również rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2006 r. w sprawie legalnych jednostek miar (Dz.U. z dnia 8 grudnia 2006 r.).

Wielkość	Jednostka miary			
	oznaczenie	nazwa	wybrane wielokrotności i podwielokrotności	oznaczenie
Długość	m	metr	km hm dam dm cm mm μm	kilometr hektometr dekatometr decymetr centymetr milimetr mikrometr
Energia elektryczna bierna	varh	warogodzina		
Energia, praca, ilość ciepła	J	dżul	MJ kJ	megadżul kilodżul
	cal	kaloria	kcal	kilokaloria
	erg	erg		
	eV	elektronowolt		
	kGm	kilogramometr		
	Wh	watogodzina	TWh GWh MW kWh	terawatogodzina gigawatogodzina megawatogodzina kilowatogodzina
Ilość materii	mol	mol		
Indukcja magnetyczna	T	tesla		
Indukcyjność	H	henr		
Kąt brylowy	sr	steradian		
Kąt płaski	rad	radian		
	°	stopień	'''	minuta sekunda tercja
	g	grad	c cc	centygrad (minuta gradowa) myriograd (sekunda gradowa)
Ładunek elektryczny	C	kulomb		
Masa	kg	kilogram	t q hg dag g dg cg mg μg	tona kwintal hektogram dekagram gram decygram centygram miligram mikrogram
Masa atomowa	u	zunifikowana jednostka masy atomowej		
Masa kamieni szlachetnych	ct	karat metryczny		
Masa przez jednostkę miary długości przedzy i nici włókienniczych	tex	teks		
Moc	W	wat	TW GW MW kW MW	terawat gigawat megawat kilowat miliwat
	KM	koń mechaniczny		
Moc bierna	var	war		
Moc pozorna	VA	woltoamper		
Natężenie oświetlenia	lx	luks		
Natężenie prądu elektrycznego	A	amper	kA mA μA	kiloamper miliamper mikroamper
	Bi	biot		

Wielkość	Jednostka miary			
	oznaczenie	nazwa	wybrane wielokrotności i podwielokrotności	oznaczenie
Objętość, pojemność	m^3	metr sześcienny	dm^3 cm^3 mm^3	decymetr sześcienny centymetr sześcienny milimetr sześcienny
	l	litr	Ml kl hl dl cl ml	megalitr kilolitr hektolitr decylitr centylitr mililitr
Pojemność akumulatorów elektrycznych i ogniw galwanicznych	Ah	amperogodzina		
Pojemność elektryczna	F	farad		
Pole powierzchni	m^2	metr kwadratowy	km^2 dm^2 cm^2 mm^2	kilometr kwadratowy decymetr kwadratowy centymetr kwadratowy milimetr kwadratowy
Pole powierzchni gruntów rolnych lub terenów budowlanych	a ha	ar hektar		
Potencjał elektryczny, napięcie elektryczne, siła elektromotoryczna	V	wolt	MV kV μ V	megawolt kilowolt mikrowolt
Poziom wielkości mocowej (elektromagnetycznej, akustycznej)	Np	neper		
Poziom wielkości polowej (elektromagnetycznej, akustycznej)	Np	neper		
Prędkość	m/s	metr na sekundę	km/h	kilometr na godzinę
Przekrój czynny	b	barn		
Przewodność elektryczna	S	simens		
Rezystancja, (opór elektryczny)	Ω	om		
Równoważnik dawki, dawka równoważna	Sv	siwert		
Siła	N	niuton		
Strumień magnetyczny	Wb	weber		
Strumień świetlny	lm	lumen		
Światłość	cd	kandela		
Temperatura	K	Kelwin		
	$^{\circ}$ C	stopień Celsjusza		
	$^{\circ}$ F	stopień Fahrenheita		
Wielkość ilorazowa	B	bel	dB	decybel

(¹) Dotyczy wyłącznie przyrządów pomiarowych będących w obrocie lub użytkowaniu przed 23 kwietnia 2004 r.

Nazwy i oznaczenia przedrostków służących do tworzenia dziesiętnych podwielokrotności i wielokrotności jednostek miar

Nazwy i oznaczenia przedrostków		Mnożnik
nazwy	oznaczenia	
jotta	Y	10^{24}
zetta	Z	10^{21}
eksa	E	10^{18}
peta	P	10^{15}
tera	T	10^{12}
giga	G	10^9
mega	M	10^6

Nazwy i oznaczenia przedrostków		Mnożnik
nazwy	oznaczenia	
kilo	k	10^3
hekto	h	10^2
deka	da	10^1
decy	d	10^{-1}
centy	c	10^{-2}
mili	m	10^{-3}
mikro	μ	10^{-6}
nano	n	10^{-9}
piko	p	10^{-12}
femto	f	10^{-15}
atto	a	10^{-18}
zepto	z	10^{-21}
jokto	y	10^{-24}

By utworzyć dziesiętne podwielokrotności i wielokrotności jednostki miary, przed jej nazwą (oznaczeniem) umieszcza się nazwę (oznaczenie) przedrostka bez spacji oddzielającej lub jakiegokolwiek innego znaku (np. ns, nanosekunda).

Uwaga: Przedrostków nie stosuje się w przypadku jednostek następujących wielkości:

- 1) kąt płaski i kąt bryłowy – jedność (1);
- 2) kąt płaski – obrót, grad lub gon (gon), stopień ($^\circ$), minuta ('), sekunda ('');
- 3) czas – minuta (min), godzina (h), doba (d);
- 4) zdolność skupiająca układu optycznego – dioptria;
- 5) masa kamieni szlachetnych – karat metryczny (ct);
- 6) pole powierzchni gruntów rolnych lub terenów budowlanych – ar (a), hektar (ha);
- 7) ciśnienie krwi oraz ciśnienie innych płynów ustrojowych – milimetr słupa rtęci (mmHg).

3. Liczebniki porządkowe

Zasady dotyczące zapisu liczebników porządkowych, zob. [pkt 10.1.2, 10.8.1](#) oraz [10.8.3](#).

4. Znaki specjalne

Znaki umowne stosowane w tabelach:

—	zjawisko nie występuje
0	zjawisko występuje w minimalnej wielkości
.	brak informacji
x	wypełnienie rubryki ze względu na układ tabeli jest niemożliwe lub niecelowe
[]	dane oparte na szacunku
p.m.	pour memoire

Inne znaki:

-	łącznik (dywiz)
–	półpauza
—	pauza
*	gwiazdka (asterysk)
§	paragraf (np. § 3, §§ 1 i 2)
%	procent (np. 3 %)
‰	promil (np. 1,5 ‰)
±	plus minus (np. $\pm 1\text{ g}$)
÷	postęp arytmetyczny (np. $1500 \div 1600^\circ\text{C}$)
+	plus, znak dodawania ($2 + 2 = 4$)
-	minus, znak odejmowania ($4 - 2 = 2$)
×	razy, znak mnożenia ($2 \times 2 = 4$)
: lub /	dzielone przez, znak dzielenia ($a : b = a/b$)
=	jest równy, znak równości
°	stopień

©	copyright, znak praw autorskich
®	registered trademark, zastrzeżony znak handlowy
&	ampresand (etka)
∞	nieskończoność
<	jest mniejsze niż, znak mniejszości (np. $a < 0$)
>	jest większe niż, znak większości (np. $a > 0$)
≤	mniejsze albo równe
≥	większe albo równe
≠	jest nierówne, znak nierówności
@	znak używany w adresach poczty elektronicznej, tzw. małpa
™	trademarrk, znak handlowy
≈	w przybliżeniu, znak równości przybliżonej (np. $1/3 \approx 0,33$)

Uwaga: % Znak procentu może być użyty tylko po liczbie zapisanej cyframi. Należy zapisywać go z odstępem po liczbie, np. 16,4 %.
 ° Znak stopnia ma kształt małego kóteczka: °. Nie należy zastępować go zerem we frakcji górnej (^0). Znak stopnia może być użyty tylko po liczbie zapisanej cyframi.
 ± Znak zastępuje wyrażenie „więcej lub mniej”. Zapisuje się go bez odstępu od liczby, np. 350 g (±1 g).
 × Znak mnożenia ma kształt skośnego krzyzka. Nie należy zastępować go literą x. Zapisuje się go z odstępem po obu stronach, np. 210 × 297 mm.
 : Znak proporcji zastępuje wyraz „do”. Należy zapisywać go z odstępem po obu stronach, np. 3 : 1.

5. Inne skróty i skrótownice

a.	albo
al.	aleja
Al.	aleje
art.	artykuł
bm.	bieżącego miesiąca
br.	bieżącego roku
b.u.	bez uwag
CD-ROM	compact disk – read only memory
dr	doktor
ds.	do spraw
dyr.	dyrektor
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.U.	Dziennik Urzędowy
EU-15	15 państw członkowskich przed rozszerzeniem z 2004 r.
EU-25	25 państw członkowskich po rozszerzeniu z 2004 r.
EU-27	Europa dwudziestu siedmiu państw: odnosi się albo do 27 państw członkowskich wchodzących w skład Unii Europejskiej między 1 stycznia 2007 r. a 30 czerwca 2013 r., albo do 27 państw członkowskich wchodzących w skład Unii Europejskiej od wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej w dniu 31 stycznia 2020 r. Jeżeli istnieje ryzyko pomyłki między tymi dwoma zakresami, należy wyjaśnić, która konfiguracja jest objęta zastosowanym skrótem, w razie potrzeby w formie przypisu.
EU-28	28 państw członkowskich po rozszerzeniem z 2013 r.
g. albo godz.	godzina
gr	grosz
i in.	i inni
i.a.	inter alia
itd.	i tak dalej
itp.	i tym podobne
jn.	jak niżej
jw.	jak wyżej
k.	koło
kw.	kwadratowy
lit.	litera
maks.	maksimum
m.in.	między innymi
min.	minimum/minister
min	minuta

mgr	magister
mjr	major
mld	miliard
mln	milion
M/S	statek motorowy (ang. <i>Motor Ship</i>)
n.	nad
n.p.m.	nad poziomem morza
np.	na przykład
nr	numer
nt.	na temat
ok.	około
oo.	ojcowie
os.	osiedle
p.	pan, pani
pkt	punkt
pl.	plac
płk	pułkownik
ppkt	podpunkt
p.o.	pełniący obowiązki
por.	porównaj
prof.	profesor
pt.	pod tytułem
pw.	pod wezwaniem
r.	roku
rozdz.	rozdział
r.ub.	roku ubiegłego
red.	redaktor
ryc.	rycina
rys.	rysunek
s. albo str.	strona
SA	spółka akcyjna
s.c.	spółka cywilna
sp.j. albo s.j.	spółka jawna
sp. z o.o.	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
t.	tom
tab.	tabela
tel.	telefon
temp.	temperatura
tj.	to jest
tłum.	tłumacz
tys.	tysiąc
tzn.	to znaczy
tzw.	tak zwany
ul.	ulica
ust.	ustęp
w.	wieku
wg	według
ww.	wyżej wymieniony
wz.	w zastępstwie
v. albo v	versus
z.	zeszyt
z-ca	zastępca
z-cy	zastępcy
zł	złoty
zob.	zobacz
z up.	z upoważnienia

**Obcojęzyczne skróty terminów oznaczających międzynarodowe warunki sprzedaży
(zapis wielkimi literami)**

CIF	<i>cost, insurance and freight</i> (ang.)
FOB	<i>free on board</i> (ang.)
FAS	<i>free alongside ship</i> (ang.)

Inne obcojęzyczne skróty stosowane w polskich dokumentach

plc	<i>public limited company</i> (ang.)
SARL	<i>société à responsabilité limitée</i> (fr.)
SPRL	<i>société de personnes à responsabilité limitée</i> (fr.)
GmbH	<i>Gesellschaft mit beschränkter Haftung</i> (niem.)
SNC	<i>Società in nome colletivo</i> (wł.)
SpA	<i>Società per azioni</i> (wł.)
BV	<i>Besloten Vennootschap</i> (niderl.)
NV	<i>Naamloze Vennootschap</i> (niderl.)

Uwaga: Pisownia skrótów, zob. [pkt 10.3.](#)

Załącznik A4**Główne skróty i skrótowce**

[A](#) [B](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [R](#) [S](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [Z](#)



Zasady pisowni skrótów i skrótowców znajdują się w pkt [10.3](#). Skróty oznaczone gwiazdką nie mogą być zmieniane i nie stosuje się do nich polskich zasad. Lista nie jest wyczerpująca.

W nawiasach kwadratowych podano polskie akronimy nazw agencji figurujące w IATE jako obowiązujące. Jednakże zgodnie ze wspólnymi zasadami we wszystkich językach przy nazwach agencji należy używać akronimów angielskich.

A

ACER	Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ang. Agency for the Cooperation of Energy Regulators)
ADR	Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ang. European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
AEC	Komisja Energii Atomowej (ang. Atomic Energy Commission), USA
AETR	Umowa europejska dotycząca pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe
AIDS	zespół nabytego upośledzenia odporności (ang. acquired immune deficiency syndrome)
AKP	państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku (strony konwencji z Lomé)
ANC	Afrykański Kongres Narodowy (ang. African National Congress)
APEC	Współpraca Ekonomiczna Azji i Pacyfiku (ang. Asia-Pacific Economic Cooperation)
ASBL	stowarzyszenie o charakterze niezarobkowym (fr. association sans but lucratif)
ASEAN	Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ang. Association of South-East Asian Nations)
ASEM	dialog Azja–Europa (ang. Asia–Europe Meeting)

B

B&R	badania i rozwój
Beneluks	Unia Gospodarcza Belgii, Luksemburga i Niderlandów
BEREC	Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (ang. Body of European Regulators for Electronic Communications)
BEUC	Europejska Organizacja Konsumentów
BIC	zob. OPI (ang. Business and Innovation Centres)
BRITE	Podstawowe Badania w Zakresie Technologii Przemysłowych Europy
BSE	gąbczasta encefalopatia bydła (ang. bovine spongiform encephalopathy)

C

CAA	Zarząd Lotnictwa Cywilnego (ang. Civil Aviation Authority)
CAD	projektowanie wspomagane komputerowo (ang. computer-aided design)
CAP	zob. WPR (ang. common agricultural policy)
CBSS	Rada Państw Morza Bałtyckiego (ang. Council of the Baltic Sea States)
CCAMLR	Komisja do spraw Zachowania Żywych Zasobów Morskich Antarktyki (ang. Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources)
CCC	1) konferencja dotycząca zaangażowania potencjału (ang. Capabilities Commitment Conference) 2) Rada Współpracy Celnej (ang. Customs Cooperation Council) 3) Wspólnotowy kodeks celny (ang. Community Customs Code)
CCT	Wspólna Taryfa Celna (ang. Common Customs Tariff)
CECA	zob. EWWiS (fr. Communauté européenne du charbon et de l'acier)
Cedefop	Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (fr. Centre européen pour le développement de la formation professionnelle)
Cedex (*)	courrier d'entreprise à distribution exceptionnelle (we francuskich adresach)
CEFIC	Europejska Rada ds. Przemysłu Chemicznego (ang. European Chemical Industry Council)
CEIES	Europejski Komitet Doradczy ds. Informacji Statystycznych w Sferach Ekonomicznych i Społecznych (fr. Comité consultatif européen de l'information statistique dans les domaines économique et social)
CEN	Europejski Komitet Normalizacyjny (fr. Comité européen de normalisation)
Cenelec	Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (fr. Comité européen de normalisation électrotechnique)
CEPOL	Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania

CEPT	Europejska Konferencja Administracji Poczty i Telekomunikacji (fr. Conférence européenne des administrations des postes et des télécommunications)
CERN	Europejska Organizacja Badań Jądrowych (fr. Organisation européenne pour la recherche nucléaire)
CES	wspólna przestrzeń gospodarcza (ang. Common Economic Space)
CESE	zob. EKES (fr. Comité économique et social européen)
CFCA	zob. EFCA
CFP	zob. WPRyb (ang. common fisheries policy)
CFSP	zob. WPZiB (ang. Common Foreign and Security Policy)
cif (*)	(ang. cost, insurance and freight)
ChNP	chroniona nazwa pochodzenia (ang. PDO)
ChOG	chronione oznaczenie geograficzne (ang. PGI)
CIS	1) system informacji celnej (ang. Customs Information System) 2) system informacji walutowej (ang. Currency Information System) 3) zob. WNP (ang. Commonwealth of Independent States) (zob. załącznik A3)
CITES	Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem; konwencja waszyngtońska (ang. Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora)
CN	Nomenklatura scalona (ang. Combined Nomenclature)
cobol (*)	(ang. common business-oriented language)
COPA	Komitet Rolniczych Organizacji Zawodowych (ang. Committee of Professional Agricultural Organisations)
COPEC	Komitet Doradczy ds. Równych Szans Kobiet i Mężczyzn (fr. comité paritaire de l'égalité des chances)
CORDIS (*)	Wspólnotowy Serwis Informacyjny Badań i Rozwoju (ang. Community Research and Development Information Service)
COREPER	Komitet Stałych Przedstawicieli (ang. Permanent Representatives Committee)
COSS	Komitet ds. Bezpiecznych Mór i Zapobiegania Zanieczyszczeniom Morza przez Statki (ang. Committee on Safe Seas and the Prevention of Pollution from Ships)
COST	europejska współpraca naukowo-techniczna
CPVO	Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (ang. Community Plant Variety Office)
CREST	Komitet Badań Naukowo-Technicznych (fr. comité de la recherche scientifique et technique)
CSCE	zob. KBWE (ang. Conference on Security and Cooperation in Europe) (obecnie OBWE)
CST	Komitet do spraw Nauki i Techniki (ang. Scientific and Technical Committee) (Euratom)

D

DG	dyrekcja generalna (zob. też pkt 9.6)
DGT	Dyrekcja Generalna ds. Tłumaczeń Pisemnych, DG ds. Tłumaczeń Pisemnych (ang. Directorate-General for Translation)
DOM	(francuskie) departamenty zamorskie (fr. départements d'outre-mer)
DOM-ROM	departament i region zamorski (fr. département et région d'outre-mer)
Dz.U.	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej (do 1 lutego 2003 r. Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich)

E

EACI	zob. EASME
EAEC	Europejska Wspólnota Energii Atomowej (ang. European Atomic Energy Community) (Euratom)
EAGGF	zob. EFOGR (ang. European Agricultural Guidance and Guarantee Fund)
EAR	Europejska Agencja Odbudowy (ang. European Agency for Reconstruction) (koniec działalności 31 grudnia 2008 r.)
EAS	zob. EUSA
EASA	Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego
EASME	Agencja Wykonawcza ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (ang. Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises)
EASO	Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (ang. European Asylum Support Office)
EBC	Europejski Bank Centralny
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
EBOR	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
EBRD	zob. EBOR (ang. European Bank for Reconstruction and Development)
EC	zob. WE (ang. European Community/Communities)
ECA	1) Europejski Trybunał Obrachunkowy (ang. European Court of Auditors) 2) nie używać w stosunku do Europejskiej Agencji Chemicznej; zob. ECHA
ECB	zob. EBC (ang. European Central Bank)

ECDC	Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ang. European Centre for Disease Prevention and Control) (ten sam akronim dla wszystkich języków)
ECHA	Europejska Agencja Chemikaliów (ang. European Chemicals Agency)
ECOSOC	Rada Gospodarczo-Społeczna (ang. Economic and Social Council)
ECSC	zob. EWWiS (ang. European Coal and Steel Community)
ECU	europejska jednostka walutowa (ang. European Currency Unit) (akronim używany jako jednostka monetarna, pisany małymi literami – używany jako słowo); zastąpiona przez euro 1 stycznia 1999 r. (zob. też pkt 7.3.1)
EDA [EAO]	Europejska Agencja Obrony (ang. European Defence Agency)
EDF	zob. EFR (ang. European Development Fund)
EDI [EWD]	elektroniczna wymiana danych/elektroniczna wymiana dokumentów (ang. electronic data interchange)
EEA	(a) Europejska Agencja Środowiska (ang. European Environment Agency) (b) zob. EOG (ang. European Economic Area)
EEC	zob. EWG (ang. European Economic Community)
EEIG	zob. EUIG (ang. European Economic Interest Grouping)
EESC	zob. EKES (ang. European Economic and Social Committee)
EFCA	Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (ang. European Fisheries Control Agency)
EFI	Europejski Fundusz Inwestycyjny
EFOGR	Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (do 1 stycznia 2007 r.)
EFR	Europejski Fundusz Rozwoju
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFSA	Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (ang. European Food Safety Authority)
EFTA	Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu (ang. European Free Trade Association)
EHLASS	europejski system nadzoru wypadków w domu i w czasie wolnym (ang. European Home and Leisure Accident Surveillance System)
EIB	zob. EBI (ang. European Investment Bank)
EIF	zob. EFI (ang. European Investment Fund)
EINECS	europejski wykaz istniejących substancji o znaczeniu komercyjnym (ang. European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances)
EIOD	Europejski Inspektor Ochrony Danych
EIOPA	Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority)
EIP	program na rzecz przedsiębiorczości i innowacji (ang. Entrepreneurship and Innovation Programme)
EIT	Europejski Instytut Innowacji i Technologii (ang. European Institute of Innovation and Technology) (ten sam skrót we wszystkich językach – Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 1)
EIW	Europejski Instytut Walutowy
EKES	Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
EKG ONZ	Europejska Komisja Gospodarcza ONZ
EMA	Europejska Agencja Leków (ang. European Medicines Agency) (dawniej „Europejska Agencja ds. Oceny Produktów Leczniczych”; EMEA – ten sam skrót we wszystkich językach)
EMCDDA	Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (ang. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)
EMEA	zob. EMA
EMI	zob. EIW (ang. European Monetary Institute)
EMP, EUROMED	partnerstwo eurośródziemnomorskie (ang. Euro-Mediterranean Partnership)
EMS	Europejski Mechanizm Stabilności (http://www.esm.europa.eu/)
EMS [ESW]	europejski system walutowy (ang. European Monetary System)
EMSA	Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (ang. European Maritime Safety Agency)
EMU	zob. UWG (ang. economic and monetary union)
EMUA	europejska monetarna jednostka rozliczeniowa (ang. European Monetary Unit of Account)
ENEL	(it. Ente nazionale energia elettrica)
ENISA	Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EOSP	Europejski Ośrodek Strategii Politycznej
EPB	europejska przestrzeń badawcza
EPO	Europejski Urząd Patentowy (ang. European Patents Office)
ERA	1) Europejska Agencja Kolejowa (ang. European Railway Agency) 2) zob. EPB (ang. European Research Area)
ERDF	zob. EFRR (ang. European Regional Development Fund)

ERM	mechanizm kursowy/mechanizm kursu wymiany walut (ang. exchange rate mechanism)
ESA	1) Agencja Dostaw Euratomu (ang. Euratom Supply Agency) 2) Europejska Agencja Kosmiczna (ang. European Space Agency) 3) europejski system zintegrowanych rachunkowości gospodarczych (ang. European System of Integrated Economic Accounts)
ESBC	Europejski System Banków Centralnych; Eurosyste
ESC	zob. KES (ang. Economic and Social Committee) (obecnie EKES)
ESCB	zob. ESBC (ang. European System of Central Banks)
ESDZ	Europejska Służba Działalności Zewnętrznych
ESF	Europejski Fundusz Społeczny (ang. European Social Fund)
ESMA	Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ang. European Securities and Markets Authority)
Esprit	Europejski program strategiczny w zakresie technologii informatycznej (ang. European strategic programme for research and development in information technology)
ESRIF	europejskie forum badań i innowacji w dziedzinie bezpieczeństwa (ang. European Security Research and Innovation Forum)
ESW	zob. EMS
ETF	Europejska Fundacja Kształcenia (ang. European Training Foundation)
ETSI	Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ang. European Telecommunications Standards Institute)
EUA	europejska jednostka rozliczeniowa (ang. European Unit of Account) (zastąpiona od 9 kwietnia 1979 r. przez ecu, które z kolei zostało zastąpione przez euro od 1 stycznia 1999 r.)
EU COPPS	Biuro UE ds. Koordynacji Wspierania Policji Palestyńskiej
EUFOR	sily zbrojne działające pod auspicjami Unii Europejskiej; sily Unii Europejskiej
EUIG	Europejskie Ugrupowanie Interesów Gospodarczych
EUIPO	Urząd Unii Europejskiej ds. Właściwości Intelektualnej (ang. European Union Intellectual Property Office)
EUISS	zob. IUESB
eu-LISA	Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (ang. European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice)
EUMC	Europejskie Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii (ang. European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia)
EUNB	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EU-OSHA	Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (ang. European Agency for Safety and Health at Work)
EUR	euro (zob. też pkt 7.3.1)
Euratom	Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EWEA)
Eurocontrol	Europejska Organizacja do spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (ang. European Organisation for the Safety of Air Navigation)
Eurofound	Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (ang. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions)
Europol	Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (ang. European Union Agency for Law Enforcement Cooperation)
Eurostat	urząd statystyczny Unii Europejskiej (ang. statistical office of the European Union)
EUSA	Europejska Szkoła Administracji (jeden skrót dla wszystkich wersji językowych)
EUSC	Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (ang. European Union Satellite Centre)
EVCA	Europejskie Stowarzyszenie Private Equity i Venture Capital (ang. European Venture Capital Association)
EWEA	Europejska Wspólnota Energii Atomowej
EWG	Europejska Wspólnota Gospodarcza
EWWiS	Europejska Wspólnota Węgla i Stali

F

FADN	sieć danych rachunkowych gospodarstw rolnych (ang. Farm Accountancy Data Network)
FAO	Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (ang. Food and Agriculture Organisation) (ONZ)
FAST	prognozowanie i ocenianie w nauce i technologii (ang. forecasting and assessment in the field of science and technology)
FIFG	zob. IFOR (ang. Financial Instrument for Fisheries Guidance)
fob (*)	(ang. free on board)
FRA	Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (ang. European Union Agency for Fundamental Rights)
Frontex	Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (ang. European Border and Coast Guard Agency)

G

GATS	Układ Ogólny w sprawie Handlu Usługami (ang. General Agreement on Trade in Services)
GATT	Układ Ogólny w sprawie Taryf Celnych i Handlu (ang. General Agreement on Tariffs and Trade)
GCC	Rada Współpracy Zatoki/Rada Współpracy Państw Zatoki Perskiej (ang. Gulf Cooperation Council)
GEF	Fundusz na rzecz Globalnego Środowiska (ang. Global Environment Facility)
GHS	Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów (ang. Globally Harmonized System for the Classification and Labelling of Chemicals)
GmbH (*)	(niem. Gesellschaft mit beschränkter Haftung)
GSA	Agencja Europejskiego GNSS (ang. European GNSS Agency) (skrót ten sam we wszystkich językach)
GSP	ogólny system preferencji; ogólny system preferencji celnych (ang. generalised system of preferences)

H

HS	system zharmonizowany (ang. Harmonised System)
----	--

I

IAEA [MAEA]	Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (ONZ) (ang. International Atomic Energy Agency)
IATA	Zrzeszenie Międzynarodowego Transportu Lotniczego (ang. International Air Transport Association)
IBC	zintegrowana łączność szerokopasmowa (ang. integrated broadband communications)
IBRD [MBOR]	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (ONZ) (ang. International Bank for Reconstruction and Development) (World Bank)
IBSFC	Międzynarodowa Komisja Rybołówstwa Morza Bałtyckiego (ang. International Baltic Sea Fishery Commission)
ICAO	Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego/Międzynarodowa Organizacja Lotnictwa Cywilnego (ang. International Civil Aviation Organization)
ICJ	zob. MTS (ang. International Court of Justice)
ICPs	(ang. interuniversity cooperation programmes)
ICRC	Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża (ang. International Committee of the Red Cross)
IDA	Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju (ang. International Development Association)
IFC	Międzynarodowa Korporacja Finansowa (ang. International Finance Corporation) (ONZ)
IFRC	Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca (ang. International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies)
IFOR	Instrument Finansowy Orientacji Rybołówstwa
IGC	konferencja międzynarodowa (ang. Intergovernmental Conference)
ILO	zob. MOP (ang. International Labour Organization)
IMCO	Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (ang. Committee on the Internal Market and Consumer Protection)
IMF	zob. MFW
IMO	Międzynarodowa Organizacja Morska (ang. International Maritime Organization)
Inmarsat	Międzynarodowa Organizacja Ruchomej Łączności Satelitarnej (ang. International Maritime Satellite Organisation)
Interreg II	Inicjatywa wspólnotowa dotycząca rozwoju regionów przygranicznych, współpracy transgranicznej i wybranych sieci energetycznych
IPSC	Instytut Ochrony i Bezpieczeństwa Obywateli (ang. Institute for the Protection and Security of the Citizen)
ISBN	(ang. international standard book number)
ISDN	(ang. integrated services digital network)
ISIC	międzynarodowa standardowa klasyfikacja rodzajów działalności (ang. International Standard Industrial Classification of all Economic Activities)
ISIS	Instytut Systemów, Informatyki i Bezpieczeństwa (ang. Institute for Systems, Informatics and Safety)
ISO	1) Międzynarodowa Organizacja Cukru (ang. International Sugar Organisation) 2) Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (ang. International Organization for Standardization)
ISSN	(ang. international standard serial number)
IT	technologia informacyjna (ang. information technology)
ITC	Międzynarodowe Centrum Handlu (ang. International Trade Centre)
ITER	miedzynarodowy eksperymentalny reaktor termojądrowy (ang. international thermonuclear experimental reactor)
IUESB	Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem

J

JRC	Wspólne Centrum Badawcze (ang. Joint Research Centre) (skrót ten sam we wszystkich językach; nie należy używać skrótu WCB)
-----	--

K

KBWE	Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (obecnie OBWE)
KES	Komitet Ekonomiczno-Społeczny (obecnie EKES)
KIC	zob. WWI (ang. Knowledge and Innovation Community)
KNU	klaузula najwyższego uprzywilejowania; zob. MFN
KR	Europejski Komitet Regionów
KTZ	kraje i terytoria zamorskie

L

LDC	kraje naj słabiej rozwinięte (ang. least developed countries)
Leader	inicjatywa wspólnotowa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich
LIFE	instrument finansowy na rzecz środowiska
LPG	skroplony gaz ropopochodny; gaz płynny (ang. liquefied petroleum gas)

M

MAEA	zob. IAEA; Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej
Mercosur	Wspólny Rynek Południa (hiszp. Mercado Común del Sur)
MFN	zasada największego uprzywilejowania; zob. też KNU (ang. most favoured nation treatment)
MFW	Międzynarodowy Fundusz Walutowy
MOP	Międzynarodowa Organizacja Pracy
MSA	minimalna wysokość sektorowa (ang. minimum sector altitude)
MSAW	ostrzeżenie o osiągnięciu minimalnej bezpiecznej wysokości (ang. minimum safe altitude warning)
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
MTS	Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości

N

NACE	statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej w Unii Europejskiej (ang. general industrial classification of economic activities within the European Union)
NAFO	Organizacja Rybołówstwa Północno-Zachodniego Atlantyku (ang. North-West Atlantic Fisheries Organisation)
NAFTA	Północnoamerykański Układ Wolnego Handlu (ang. North American Free Trade Agreement)
NATO	Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego (ang. North Atlantic Treaty Organisation)
NCI	zob. NIW (ang. New Community Instrument)
NEA	Agencja Energii Jądrowej (ang. Nuclear Energy Agency) (OECD)
NGO	organizacja pozarządowa (ang. non-governmental organisation)
NIP	krajowy program orientacyjny (ang. National Indicative Programme)
NIW	nowy instrument wspólnotowy
NUTS	wspólna klasyfikacja jednostek terytorialnych do celów statystycznych/Nomenklatura jednostek terytorialnych do celów statystycznych (ang. Nomenclature of Territorial Units for Statistics) (Eurostat) (NUTS 1, 2, itd.)

O

OAS	Organizacja Państw Amerykańskich (ang. Organisation of American States)
OBWE	Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (zastąpiła KBWE od 1 stycznia 1995 r.)
OCTs	zob. KTZ (ang. overseas countries and territories)
OD	departament zamorski (ang. overseas department)
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (ang. Organisation for Economic Cooperation and Development)
OHIM	zob. UHRW
OIE	Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt (ang. International Office of Epizootics, World Organisation for Animal Health)
OJA	Organizacja Jedności Afrykańskiej

ONP	zasada otwartej sieci (ang. open network provision)
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
OPEC	Organizacja Państw Eksporterów Ropy Naftowej (ang. Organisation of Petroleum Exporting Countries)
OPI	Ośrodk Przedsiębiorczości i Innowacji
OSCE	zob. OBWE (ang. Organisation for Security and Cooperation in Europe)
OSHA	zob. EU-OSHA
OWP	Organizacja Wyzwolenia Palestyny

P

PACE	Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy (ang. Parliamentary Assembly of the Council of Europe)
PAN	Polska Akademia Nauk
PCIJ	Stał Trybunał Sprawiedliwości Miedzynarodowej (ang. Permanent Court of International Justice)
PCTF	Grupa Zadaniowa Szefów Policji (ang. Police Chiefs Task Force)
PE	Parlament Europejski
Phare (*)	Wspólnotowy program pomocy w odbudowie gospodarczej dla krajów Europy Środkowej i Wschodniej
PINC	zob. PPEJ (ang. Illustrative Nuclear Programme for the Community)
PKB	produkt krajowy brutto
plc (*)	spółka akcyjna (ang. public limited company)
PLO	zob. OWP (ang. Palestine Liberation Organisation)
PME	zob. MŚP (fr. petite et moyenne entreprise)
PNB	produkt narodowy brutto
PO	program operacyjny
PPEJ	przykładowy program energetyki jądrowej
PPP	<ol style="list-style-type: none"> 1) partnerstwo publiczno-prywatne (ang. public/private partnership) 2) parytet siły nabywczej (ang. purchasing power parity) 3) zasada „zanieczyszczający płaci” (ang. polluter pays’ principle)

R

RABIT	zespoł szybkiej interwencji na granicy (ang. Rapid Border Intervention Team)
RACE	Badania i Rozwój w Dziedzinie Zaawansowanych Technologii Komunikacyjnych w Europie (ang. Research and Development in Advanced Communication Technologies for Europe)
RAPEX	unijny system szybkiego informowania (ang. EU rapid alert system for non-food consumer products)
RAS	system szybkiego alarmowania (ang. rapid alert system)
RASFF	system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (ang. Rapid Alert System for Food and Feed)
R&D	zob. B&R (ang. research and development)
R&TD	badania i rozwój technologiczny (ang. research and technological development)
RDF	siły szybkiego przemieszczania (ang. Rapid Deployment Force)
RRF	siły szybkiego reagowania (ang. Rapid Reaction Force)
RTD	zob. R&TD (ang. research and technological development)

S

SA	(fr. société anonyme)
SAARC	Południowoazjatyckie Stowarzyszenie na rzecz Współpracy Regionalnej (ang. South Asian Association for Regional Cooperation)
SADC	Południowoafrykańska Wspólnota Rozwoju (ang. Southern African Development Community)
SARL	(fr. société à responsabilité limitée)
Satcen	Centrum Satelitarne Unii Europejskiej
SAVE	wieloletni program wspierania efektywności energetycznej
SDR	specjalne prawa ciągnienia (ang. special drawing rights)
SdT (*)	[serwis tłumaczeń w Komisji Europejskiej; (fr. service de traduction) zastąpiony przez Dyrekcję Generalną Tłumaczeń Pisemnych; DGT]
SEPA	jednolity obszar płatności w euro (ang. single euro payments area)
SG ONZ	Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych

SIMAP	System informacyjny Komisji Europejskiej dotyczący zamówień publicznych na rynku wewnętrznym (fr. Système d'information pour les marchés publiques)
SIS	system informacyjny Schengen (ang. Schengen information system)
SIS II	system informacyjny Schengen drugiej generacji
SME	zob. MŚP (ang. small and medium-sized enterprise)
SMU	zob. MŚP (ang. small and medium-sized undertaking)
SOLAS	Międzynarodowa konwencja o bezpieczeństwie życia na morzu (ang. International Convention for the Safety of Life at Sea)
SpA (*)	(it. società per azioni)
SPA	obszar specjalnej ochrony (ang. special protection area)
STOA	naukowa weryfikacja rozwiązań technologicznych (ang. scientific and technological options assessment)
SWIFT	Stowarzyszenie Międzynarodowej Teletransmisji Danych Finansowych (ang. Society for Worldwide Interbank Financial Transfers)

T

TAC	całkowity dopuszczalny połów (ang. total allowable catch)
Tacis (*)	pomoc doradcza dla Wspólnoty Niepodległych Państw (ang. Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States)
TAO	tłumaczenie wspomagane komputerowo (fr. traduction assistée par ordinateur)
TARGET 2	transeuropejski zautomatyzowany błyskawiczny system rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym (ang. Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer)
TEMPUS	transeuropejski program wspierania mobilności dla szkolnictwa wyższego (ang. trans-European mobility scheme for university studies)
TEN	sieć transeuropejska (ang. trans-European network)
TENs	sieci transeuropejskie (ang. trans-European networks)
TRIPs	handlowe aspekty praw własności intelektualnej (ang. trade-related aspects of intellectual property rights)

U

UA	Unia Afrykańska (powołana w miejsce Organizacji Jedności Afrykańskiej OJA)
UE	Unia Europejska
UEAPME	Europejskie Stowarzyszenie Rzemiosła oraz Małych i Średnich Przedsiębiorstw (fr. Union européenne de l'artisanat et des petites et moyennes entreprises)
UGW	unia gospodarcza i walutowa
UHRW	Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (obecnie EUIPO)
UNAIDS	Sojusz Agend Narodów Zjednoczonych ds. HIV/AIDS (ang. Joint United Nations Programme on HIV/AIDS)
UNCAC	Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji (ang. United Nations Convention against Corruption)
UNCED	Konferencja Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” (ang. United Nations Conference on Environment and Development)
UNCHR	Komisja Praw Człowieka ONZ (ang. United Nations Commission on Human Rights)
UNCTAD	Konferencja Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju (ang. United Nations Conference on Trade and Development)
UNDC	Komisja ONZ ds. Rozbrojenia (ang. United Nations Disarmament Commission)
UNDP	Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (ang. United Nations Development Programme)
UN/ECE	zob. EKG ONZ (ang. United Nations Economic Commission for Europe)
UNEP	Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (ang. United Nations Environment Programme)
UNFPA	Fundusz Ludnościowy Organizacji Narodów Zjednoczonych (ang. United Nations Fund for Population Activities)
UNGA	zob. ZO ONZ (ang. United Nations General Assembly)
UNESCO	Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (ang. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation)
UNHCR	Wysoki Komisarz Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców
UNICE	Europejska Unia Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (ang. Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe)
UNICEF	Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (ang. United Nations Children's Fund)
UNIFEM	Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Kobiet (ang. United Nations Development Fund for Women)
UNMIK	Misja Tymczasowej Administracji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Kosowie (ang. United Nations Mission in Kosovo)
UNODC	Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępcości (ang. United Nations Office on Drugs and Crime)
UNOPS	Biuro ONZ ds. Realizacji Projektów (ang. United Nations Office for Project Services)

UNRWA	Agencja Narodów Zjednoczonych ds. Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (ang. United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East)
UNSG	zob. SG ONZ (ang. United Nations Secretary-General)
URBAN	inicjatywa wspólnotowa dotycząca obszarów miejskich
URBAN II	inicjatywa wspólnotowa dotycząca rewitalizacji gospodarczej i społecznej obszarów miejskich
UZE	Unia Zachodnioeuropejska

V

v	przeciwko (versus)
VAT	podatek od wartości dodanej (ang. value added tax)

W

WCB	(nie należy używać tego skrótu na oznaczenie Wspólnego Centrum Badawczego; zob. JRC)
WCO	Światowa Organizacja Celna, Światowa Organizacja Cel (ang. World Customs Organization)
WE	Wspólnota Europejska/Wspólnoty Europejskie
WHO	Światowa Organizacja Zdrowia (ang. World Health Organization)
WIPO	Światowa Organizacja Własności Intelektualnej (ang. World Intellectual Property Organization)
WNP	Wspólnota Niepodległych Państw
WPLDP	Grupa Robocza ds. Przetwarzania Danych Prawnych (ang. Working Party on Legal Data Processing)
WPR	wspólna polityka rolna
WPRyb	wspólna polityka rybołówstwa
WPZiB	wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa
WTO	Światowa Organizacja Handlu (następca GATT) (ang. World Trade Organization)
WWI	wspólnota wiedzy i innowacji

Z

ZO ONZ	Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych
--------	---

Załącznik A5

Wykaz krajów, terytoriów i walut



Wykaz ten nie odzwierciedla oficjalnego stanowiska instytucji europejskich w odniesieniu do statusu prawnego czy politycznego wymienionych terytoriów. Stanowi ujednolicenie wielu często rozbieżnych list i praktyk.

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Afganistan	Islamska Republika Afganistanu	AF	Kabul	Afgańczyk, Afganka, Afgańczycy	afgański, afganistański	afgani	AFN	pul (ndm)
Albania	Republika Albanii	AL	Tirana	Albańczyk, Albanka, Albańczycy	albański	lek	ALL	[qindar (Im. D. qindarek)]
Algieria	Algierska Republika Ludowo-Demokratyczna	DZ	Algier	Algierczyk, Algierka, Algierczycy	algierski	dinar algierski	DZD	centym
Andora	Księstwo Andory	AD	Andora	Andorczyk, Andorka, Andorczycy	andorski	euro	EUR	cent
Angola	Republika Angoli	AO	Luanda	Angolijczyk, Angolijka, Angolijczycy; Angolczyk, Angolka, Angolczycy	angolski, angolijski	kwanza	AOA	centym
Anguilla ⁽⁵⁾	Anguilla	AI	The Valley	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Anguilli	anguilski	dolar wschodniokaraibski	XCD	cent
Antarktyda	Antarktyda	AQ	—	—	antarktyczny	—	—	—
Antigua i Barbuda	Antigua i Barbuda	AG	Saint John's	obywatel(-ka)(-e) Antigu i Barbudy	z Antigu i Barbudy	dolar wschodniokaraibski	XCD	cent
Arabia Saudyjska	Królestwo Arabii Saudyjskiej	SA	Rijad	Saudyjczyk, Saudyjka, Saudyjczycy	saudyjski	rial saudyjski	SAR	halala (Im. D. halali)
Argentyna	Republika Argentyńska	AR	Buenos Aires	Argentyńczyk, Argentynka, Argentyńczycy	argentyński	peso argentyńskie	ARS	centavo (Im. D. centavos)
Armenia	Republika Armenii	AM	Erywań	Armeńczyk, Armenka, Armeńczycy	armeński	dram	AMD	luma (Im. D. lumów)
Aruba ⁽⁶⁾	Aruba	AW	Oranjestad	Arubańczyk, Arubanka, Arubańczycy	arubański	gulden arubański	AWG	cent
Australia	Związek Australijski	AU	Canberra	Australijczyk, Australijka, Australijczycy	australijski	dolar australijski	AUD	cent
Austria	Republika Austrii	AT	Wiedeń	Austriak, Austriaczka, Austriacy	austriacki	euro	EUR	cent
Azerbejdżan	Republika Azerbejdżanu	AZ	Baku	Azerbejdżanin, Azerbejdżanka, Azerbejdżanie	azerbejdżański, azerski	manat azerbejdżański	AZN	gopik (Im. D. gopików)
Bahamy	Wspólnota Bahamów	BS	Nassau	Bahamczyk, Bahamka, Bahamczycy	bahamski	dolar bahamski	BSD	cent
Bahrajn	Królestwo Bahrajnu	BH	Manama	Bahrańczyk, Bahranka, Bahrańczycy	bahrański	dinar bahrański	BHD	fil (Im. D. filów)
Bangladesz	Ludowa Republika Bangladeszu	BD	Dhaka	obywatel(-ka)(-e) Bangladeszu	bangladeski	taka	BDT	paisa (ndm)
Barbados	Barbados	BB	Bridgetown	obywatel(-ka)(-e) Barbadosu	barbadoski	dolar barbadoski	BBD	cent

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Belgia	Królestwo Belgii	BE	Bruksela	Belg, Belgijka, Belgowie	belgijski	euro	EUR	cent
Belize	Belize	BZ	Belmopan	Belizeńczyk, Belizenka, Belizeńczycy	belizeński	dolar belizeński	BZD	cent
Benin	Republika Beninu	BJ	Porto-Novo ⁽⁷⁾	Benińczyk, Beninka, Benińczycy	beniński	frank CFA (BCEAO)	XOF	centym
Bermudy ⁽⁸⁾	Bermudy	BM	Hamilton	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Bermudów	bermudzki	dolar bermudzki	BMD	cent
Bhutan	Królestwo Bhutanu	BT	Thimphu	Bhutańczyk, Bhutanka, Bhutańczycy	bhutański	ngultrum	BTN	cheturum (ndm)
Białoruś	Republika Białorusi	BY	Mińsk	Białorusin, Białorusinka, Białorusini	białoruski	rupia indyjska	INR	pajsa (ndm)
Birma (zob.: Mjanma/Birma)								
Boliwia	Wielonarodowe Państwo Boliwia	BO	Sucre ⁽⁹⁾	Boliwijczyk, Boliwijk, Boliwijczycy	boliwijski	boliwiano	BOB	centavo (Im. D. centavos)
Bośnia i Hercegowina	Bośnia i Hercegowina	BA	Sarajewo	obywatel(-ka)(-e) Bośni i Hercegowiny	z Bośni i Hercegowiny	marka zamienna	BAM	fenig
Botswana	Republika Botswany	BW	Gaborone	Botswańczyk, Botswana, Botswańczycy	botswański	pula	BWP	thebe (ndm)
Brazylia	Federacyjna Republika Brazylii	BR	Brasília	Brazylijczyk, Brazylijka, Brazylijczycy	brazylijski	real	BRL	centavo (Im. D. centavos)
Brunei	Państwo Brunei Darussalam	BN	Bandar Seri Begawan	Brunejczyk, Brunejka, Brunejczycy	brunejski	dolar brunejski	BND	cent
Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego ⁽¹⁰⁾	Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego	IO	–	–	z Brytyjskiego Terytorium Oceanu Indyjskiego	dolar amerykański	USD	cent
Brytyjskie Wyspy Dziewicze ⁽¹¹⁾	Brytyjskie Wyspy Dziewicze	VG	Road Town	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Brytyjskich Wysp Dziewiczych	z Brytyjskich Wysp Dziewiczych	dolar amerykański	USD	cent
Bulgaria	Republika Bułgarii	BG	Sofia	Bułgar, Bułgarka, Bułgarzy	bułgarski	lew	BGN	stotinka (Im. D. stotinek)
Burkina Faso	Burkina Faso	BF	Wagadugu	Burkińczyk, Burkinka, Burkińczycy	burkiński	frank CFA (BCEAO)	XOF	centym
Burundi	Republika Burundi	BI	Gitega ⁽¹²⁾	Burundyczek, Burundyk, Burundijski, Burundijszczyzny	burundijski	frank burundijski	BIF	centym
była jugosłowiańska republika Macedonia (zob.: Macedonia Północna)⁽¹³⁾								
Chile	Republika Chile	CL	Santiago	Chilijczyk, Chilijka, Chilijczycy	chiilijski	peso chiilijskie	CLP	centavo (Im. D. centavos)
Chiny	Chińska Republika Ludowa	CN	Pekin	Chińczyk, Chinka, Chińczycy	chiński	yuan renminbi	CNY	jiao (10) fen (100) (Im. D. fenów)
Chorwacja	Republika Chorwacji	HR	Zagrzeb	Chorwat, Chorwatka, Chorwaci	chorwacki	kuna	HRK	lipa (Im. D. lip)
Clipperton ⁽¹⁴⁾	Wyspa Clipperton	CP ⁽¹⁵⁾	–	–	clippertoński	–	ANG	–
Curaçao ⁽¹⁶⁾	Curaçao	CW	Willemstad	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Curaçao	z Curaçao	gulden Antyli Holenderskich ⁽¹⁵⁾	ANG	cent

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Cypr	Republika Cypryjska	CY	Nikozja	Cypryjczyk, Cypryjka, Cypryjczycy	cypryjski	euro	EUR	cent
Czad	Republika Czadu	TD	Ndżamena	Czadyjczyk, Czadyjka, Czadyjczycy	czadyjski	frank CFA (BEAC)	XAF	centym
Czarnogóra	Czarnogóra	ME	Podgorica	Czarnogórzanin, Czarnogórzanka, Czarnogórzanie	czarnogórski	euro	EUR	cent
Czechy	Republika Czeska	CZ	Praga	Czech, Czeszka, Czesi	czeski	korona czeska	CZK	halerz (lm. D. halerzy)
Dania	Królestwo Danii	DK	Kopenhaga	Duńczyk, Dunka, Duńczycy	duński	korona duńska	DKK	øre (ndm)
Demokratyczna Republika Konga ⁽¹⁷⁾	Demokratyczna Republika Konga	CD	Kinszasa	obywatel(-ka)(-e) Demokratycznej Republiki Konga ⁽¹⁸⁾	z Demokratycznej Republiki Konga ⁽¹⁷⁾	frank kongijski	CDF	centym
Dominika	Wspólnota Dominiki	DM	Roseau	Dominikanin, Dominikanka, Dominikanie	dominicki	dolar wschodniokaraibski	XCD	cent
Dominikana	Republika Dominikańska	DO	Santo Domingo	Dominikańczyk, Dominikanka, Dominikańczycy	dominikański	peso dominikańskie	DOP	centavo (lm. D. centavos)
Dżibuti	Republika Dżibuti	DJ	Dżibuti	Dżibutyjczyk, Dżibutyjka, Dżibutyjczycy	dżibutyjski, dżibucki	frank Dżibuti	DJF	—
Egipt	Arabska Republika Egiptu	EG	Kair	Egipcjanin, Egipcjanka, Egipcjanie	egipski	funt egipski	EGP	piastr (lm. D. piastrów)
Ekwador	Republika Ekwadoru	EC	Quito	Ekwadorczyk, Ekwadorka, Ekwadorczycy	ekwadorski	dolar amerykański	USD	cent
Erytrea	Państwo Erytrea	ER	Asmara	Erytrejczyk, Erytrejka, Erytrejczycy	erytrejski	nakfa	ERN	cent
Estonia	Republika Estońska	EE	Tallinn	Estończyk, Estonka, Estończycy	estoński	euro	EUR	cent
Eswatini	Królestwo Eswatini	SZ	Mbabane	Suazyjczyk, Suazyjka, Suazyjczycy	suazyjski	lilangeni	SZL	cent
Etiopia	Federalna Demokratyczna Republika Etiopii	ET	Addis Abeba	Etiopczyk, Etiopka, Etiopczycy	etiopski	birr	ETB	cent
Falklandy ⁽¹⁹⁾	Falklandy	FK	Stanley	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Falklandów	falklandzki	funt falklandzki	FKP	pens
Fidżi	Republika Fidżi	FJ	Suva	Fidżyjczyk, Fidżyjka, Fidżyjczycy	fidżyjski	dolar Fidżi	FJD	cent
Filipiny	Republika Filipin	PH	Manila	Filiipińczyk, Filipinka, Filipińczycy	filipiński	peso filipińskie	PHP	centavo (lm. D. centavos)
Finlandia	Republika Finlandii	FI	Helsinki	Fin, Finka, Finowie	fiński, finlandzki	euro	EUR	cent
Francja	Republika Francuska	FR	Paryż	Francuz, Francuzka, Francuzi	francuski	euro	EUR	cent
Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne ⁽²⁰⁾	Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne	TF	(²¹)	—	z Francuskich Terytoriów Południowych i Antarktycznych	euro	EUR	cent
Gabon	Republika Gabońska	GA	Libreville	Gabończyk, Gabonka, Gabończycy	gaboński	frank CFA (BEAC)	XAF	centym
Gambia	Republika Gambii	GM	Bandżul	Gambijczyk, Gambijka, Gambijczycy	gambijski	dalasi	GMD	butut
Georgia Południowa i Sandwich Południowy ⁽²²⁾	Georgia Południowa i Sandwich Południowy	GS	King Edward Point (Grytviken)	—	z Georgii Południowej i Sandwich Południowego	—	—	—

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Ghana	Republika Ghany	GH	Akra	Ghańczyk, Ghanka, Ghańczycy	ghański	Ghana cedi	GHS	pesewa (ndm)
Gibraltar ⁽²³⁾	<i>Gibraltar</i>	GI	<i>Gibraltar</i>	<i>Gibraltarczyk, Gibraltarca, Gibraltarczycy</i>	<i>gibraltarski</i>	<i>funt gibraltarski</i>	GIP	pens
Grecja	Republika Grecka	EL	Ateny	Grek, Greczynka, Grecy	grecki	euro	EUR	cent
Grenada	Grenada	GD	Saint George's	Grenadyjczyk, Grenadyjka, Grenadyjczycy	grenadyjski	dolar wschodniokaraibski	XCD	cent
<i>Grenlandia</i> ⁽²⁴⁾	<i>Grenlandia</i>	GL	<i>Nuuk</i>	<i>Grenlandczyk, Grenlandka, Grenlandczycy</i>	<i>grenlandzki</i>	<i>korona duńska</i>	DKK	<i>øre (ndm)</i>
Gruzja	Gruzja	GE	Tbilisi	Gruzin, Gruzinka, Gruzini	gruziński	lari	GEL	tetri (ndm)
<i>Guam</i> ⁽²⁵⁾	<i>Terytorium Guamu</i>	GU	<i>Hagåtña</i> ⁽²⁶⁾	<i>Guamczyk, Guamka, Guamczycy</i>	<i>guamski</i>	<i>dolar amerykański</i>	USD	cent
Guernsey ⁽²⁷⁾	Baliwat Guernsey	GG	Saint Peter Port	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Guernsey	guernseyski	funt Guernsey ⁽²⁸⁾	GGP ⁽²⁷⁾	pens
<i>Gujana Francuska</i> ⁽²⁹⁾		GF	<i>Kajenna</i>	<i>Gujańczyk, Gujanka, Gujańczycy</i>	<i>gujański</i>	euro	EUR	cent
Gujana	Kooperacyjna Republika Gujany	GY	Georgetown	Gujańczyk, Gujanka, Gujańczycy	gujański	dolar gujański	GYD	cent
<i>Gwadelupa</i> ⁽³⁰⁾	<i>Gwadelupa</i>	GP	<i>Basse-Terre</i>	<i>Gwadelupczyk, Gwadelupka, Gwadelupczycy</i>	<i>gwadelupski</i>	euro	EUR	cent
Gwatemala	Republika Gwatemali	GT	Gwatemala	Gwatemalczyk, Gwatemalka, Gwatemalczycy	gwatemalski	quetzal	GTQ	centavo (lm. D. centavos)
Gwinea	Republika Gwinei	GN	Konakry	Gwinejczyk, Gwinejka, Gwinejczycy	gwinejski	frank gwinejski	GNF	—
Gwinea Bissau	Republika Gwinei Bissau	GW	Bissau	obywatel(-ka)(-e) Gwinei Bissau ⁽³¹⁾	z Gwinei Bissau ⁽³⁰⁾	frank CFA (BCEAO)	XOF	centym
Gwinea Równikowa	Republika Gwinei Równikowej	GQ	Malabo	obywatel(-ka)(-e) Gwinei Równikowej ⁽³²⁾	z Gwinei Równikowej ⁽³¹⁾	frank CFA (BEAC)	XAF	centym
Haiti	Republika Haiti	HT	Port-au-Prince	Haitańczyk, Haitanka, Haitańczycy	haitański	gourde	HTG	centym
Hiszpania	Królestwo Hiszpanii	ES	Madryt	Hiszpan, Hiszpanka, Hiszpanie	hiszpański	euro	EUR	cent
<u>Holandia (zob.: Niderlandy)</u>								
Honduras	Republika Hondurasu	HN	Tegucigalpa	Honduranin, Honduranka, Honduranie	honduraski	lempira	HNL	centavo (lm. D. centavos)
<i>Hongkong</i> ⁽³³⁾	<i>Specjalny Region Administracyjny Hongkong Chińskiej Republiki Ludowej</i> ⁽³⁴⁾	HK	⁽³⁵⁾	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Hongkongu</i>	<i>hongkoński</i>	<i>dolar Hongkongu</i>	HKD	cent
Indie	Republika Indii	IN	Nowe Delhi	Hindus, Hinduska, Hindusi	indyjski	rupia indyjska	INR	pajsa (ndm)
Indonezja	Republika Indonezji	ID	Dżakarta	Indonezyjczyk, Indonezyjka, Indonezyjczycy	indonezyjski	rupia indonezyjska	IDR	sen (lm. D. senów)
Irak	Republika Iraku	IQ	Bagdad	Irakijczyk, Irakijka, Irakijczycy	iracki	dinar iracki	IQD	fil (lm. D. filów)
Iran	Islamska Republika Iranu	IR	Teheran	Irańczyk, Iranka, Irańczycy	irański	rial irański	IRR	[dinar (lm. D. dinarów)] ⁽³⁶⁾

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Irlandia	Irlandia ⁽³⁷⁾	IE	Dublin	Irlandczyk, Irlandka, Irlandczycy	irlandzki	euro	EUR	cent
Islandia	Islandia ⁽³⁸⁾	IS	Reykjavík	Islandczyk, Islandka, Islandczycy	islandzki	korona islandzka	ISK	—
Izrael	Państwo Izrael	IL	⁽³⁹⁾	Izraelczyk, Izraelka, Izraelczycy	izraelski	szekel	ILS	agora
Jamajka	Jamajka	JM	Kingston	Jamajczyk, Jamajka, Jamajczycy	jamajski	dolar jamajski	JMD	cent
Japonia	Japonia	JP	Tokio	Japończyk, Japonka, Japończycy	japoński	jen	JPY	[sen] ⁽⁴⁰⁾
Jemen	Republika Jemeńska	YE	Sana	Jemeńczyk, Jemenka, Jemeńczycy	jemeński	rial jemeński	YER	fil (lm. D. filów)
Jersey ⁽⁴¹⁾	Baliwat Jersey	JE	Saint Helier	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Jersey	jerseyski	funt Jersey ⁽⁴²⁾	JEP ⁽⁴¹⁾	pens
						funt szterling	GBP	pens
Jordania	Jordańskie Królestwo Haszymidzkie	JO	Amman	Jordańczyk, Jordanka, Jordańczycy	jordański	dinar jordański	JOD	qirsh (100) [fil (1 000) (lm. D. filów)]
Kajmany ⁽⁴³⁾	Kajmany	KY	George Town	Kajmańczyk, Kajmanka, Kajmańczycy	kajmański	dolar kajmański	KYD	cent
Kambodża	Królestwo Kambodży	KH	Phnom Penh	Kambodżanin, Kambodżanka, Kambodżanie	kambodżański	riel	KHR	[kak (10)] [sen (100)]
Kamerun	Republika Kamerunu	CM	Jaunde	Kameruńczyk, Kamerunka, Kameruńczycy	kameruński	frank CFA (BEAC)	XAF	centym
Kanada	Kanada	CA	Ottawa	Kanadyjczyk, Kanadyjka, Kanadyjczycy	kanadyjski	dolar kanadyjski	CAD	cent
Katar	Państwo Katar	QA	Ad-Dauha	Katarczyk, Katarka, Katarczycy	katarski	rial katarski	QAR	dirham (lm. D. dirhamów)
Kazachstan	Republika Kazachstanu	KZ	Nursułtan	Kazach, Kazaszka, Kazachowie	kazachski, kazaski, kazachstański	tenge	KZT	tiyn
Kenia	Republika Kenii	KE	Nairobi	Kenijczyk, Kenijka, Kenijczycy	kenijski	szylling kenijski	KES	cent
Kirgistan	Republika Kirgiska	KG	Biszkek	Kirgiz, Kirgizka, Kirgizi	kirgiski	som	KGS	tyiyn
Kiribati	Republika Kiribati	KI	Tarawa	Kiribatyjczyk, Kiribatyjka, Kiribatyjczycy	kiribacki, kiribatyjski	dolar australijski	AUD	cent
Kolumbia	Republika Kolumbii	CO	Bogota	Kolumbijczyk, Kolumbijka, Kolumbijczycy	kolumbijski	peso kolumbijskie	COP	centavo (lm. D. centavos)
Komory	Związek Komorów	KM	Moroni	Komoryjczyk, Komoryjka, Komoryjczycy	komoryjski	frank Komorów	KMF	—
Kongo ⁽⁴⁴⁾	Republika Konga	CG	Brazzaville	Kongijczyk, Kongijka, Kongijczycy	kongijski	frank CFA (BEAC)	XAF	centym
Korea Południowa	Republika Korei	KR	Seul	Koreańczyk, Koreanka, Koreańczycy	koreański, południowokoreański	won	KRW	[chon]
Korea Północna	Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna	KP	Pjongjang	Koreańczyk, Koreanka, Koreańczycy	koreański, północnokoreański	won	KPW	jun (lm. D. junów)
Kostaryka	Republika Kostaryki	CR	San José	Kostarykanin, Kostarykanka, Kostarykanie	kostarykański	colon kostarykański	CRC	centym

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Kuba	Republika Kuby	CU	Hawana	Kubańczyk, Kubanka, Kubańczycy	kubański	peso kubańskie	CUP	centavo (lm. D. centavos)
						peso wymienialne	CUC	centavo (lm. D. centavos)
Kuwejt	Państwo Kuwejt	KW	Kuwejt	Kuwejtyczek, Kuwejtka, Kuwejtyczycy	kuwejcki	dinar kuwejcki	KWD	fil (lm. D. filów)
Laos	Laotańska Republika Ludowo-Demokratyczna	LA	Wientian	Laotańczyk, Laotanka, Laotańczycy	laotański	kip	LAK	[at (ndm)]
Lesotho	Królestwo Lesotho	LS	Maseru	Sotyjczyk, Sotyk, Sotyjczycy	sotyjski	loti	LSL	sente (lm. D. lisente)
						rand	ZAR	cent
Liban	Republika Libańska	LB	Bejrut	Libańczyk, Libanka, Libańczycy	libański	funt libański	LBP	[piastr (lm. D. piastrów)]
Liberia	Republika Liberii	LR	Monrovia	Liberyjczyk, Liberyjka, Liberyjczycy	liberyjski	dolar liberyjski	LRD	cent
Libia	Państwo Libia	LY	Trypolis	Libijczyk, Libijka, Libijczycy	libijski	dinar libijski	LYD	dirham (lm. D. dirhamów)
Liechtenstein	Księstwo Liechtensteinu	LI	Vaduz	obywatel(-ka)(-e) Liechtensteinu	z Liechtensteinu	frank szwajcarski	CHF	centym
Litwa	Republika Litewska	LT	Wilno	Litwin, Litwinka, Litwini	litewski	euro	EUR	cent
Luksemburg	Wielkie Księstwo Luksemburga	LU	Luksemburg	Luksemburczyk, Luksemburka, Luksemburczycy	luksemburski	euro	EUR	cent
Łotwa	Republika Łotewska	LV	Ryga	Łotysz, Łotyszka, Łotysze	łotewski	euro	EUR	cent
Macedonia Północna	Republika Macedonii Północnej	MK	Skopje	Macedończyk/obywatel Republiki Macedonii Północnej ⁽⁴⁵⁾	z Republiką Macedonii Północnej, z Macedonią Północną ⁽⁴⁶⁾	denar	MKD	deni (ndm)
Madagaskar	Republika Madagaskaru	MG	Antananarywa	Madagaskarczyk, Madagaskarka, Madagaskarczycy	madagaskarski	ariary	MGA	iraimbilanja
<i>Majotta⁽⁴⁷⁾</i>	<i>Majotta</i>	YT	<i>Mamoudzou</i>	<i>Majotyjczyk, Majotyjka, Majotyjczycy</i>	<i>majotyjski</i>	<i>euro</i>	EUR	<i>cent</i>
<i>Makau⁽⁴⁸⁾</i>	<i>Specjalny Region Administracyjny Makau Chińska Republiki Ludowej</i>	MO	<i>Makau⁽⁴⁹⁾</i>	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Makau</i>	<i>z Makau</i>	<i>pataca</i>	MOP	<i>avo (lm. D. avos)</i>
Malawi	Republika Malawi	MW	Lilongwe	Malawijczyk, Malawijka, Malawijczycy	malawijski	kwacha malawijska	MWK	tambala (ndm)
Malediwy	Republika Malediwów	MV	Male	Malediwczyk, Malediwka, Malediwczycy	malediwijski	rupia malediwska	MVR	laari (ndm)
Malezja	Malezja	MY	Kuala Lumpur ⁽⁵⁰⁾	Malezyjczyk, Malezyjka, Malezyjczycy	malezyjski	ringgit	MYR	sen (lm. D. senów)

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Małe Oddalone Wyspy Stanów Zjednoczonych ⁽⁵¹⁾	Małe Oddalone Wyspy Stanów Zjednoczonych	UM	–	–	z Małych Oddalonych Wysp Stanów Zjednoczonych	dolar amerykański	USD	cent
Mali	Republika Mali	ML	Bamako	Malijczyk, Malijka, Malijczycy	malijski	frank CFA (BCEAO)	XOF	centym
Malta	Republika Malty	MT	Valletta	Maltańczyk, Maltanka, Maltańczycy	maltański	euro	EUR	cent
Mariany Północne ⁽⁵²⁾	Wspólnota Marianów Północnych	MP	Saipan	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Marianów Północnych	północnomariański	dolar amerykański	USD	cent
Maroko	Królestwo Marokańskie	MA	Rabat	Marokańczyk, Marokanka, Marokańczycy	marokański	dirham marokański	MAD	centym
Martynika ⁽⁵³⁾	Martynika	MQ	Fort-de-France	Martynikańczyk, Martynikanka, Martynikańczycy	martyniński	euro	EUR	cent
Mauretania	Islamska Republika Mauretańska	MR	Nawakszt	Mauretańczyk, Mauretanki, Mauretańczycy	mauretański	ouguiya	MRU	chum (ndm)
Mauritius	Republika Mauritiusu	MU	Port Louis	Maurytyjczyk, Maurytyjka, Maurytyjczycy	maurytyjski	rupia Mauritiusu	MUR	cent
Meksyk	Meksykańskie Stany Zjednoczone	MX	Meksyk	Meksykanin, Meksykanka, Meksykanie	meksykański	peso meksykańskie	MXN	centavo (lm. D. centavos)
Mikronezja	Sfederowane Stany Mikronezji	FM	Palikir	Mikronezyjczyk, Mikronezyjka, Mikronezyjczycy	mikronezyjski	dolar amerykański	USD	cent
Mjanma/Birma	Mjanma/ Birma ⁽⁵⁴⁾	MM	Naypyidaw	obywatel(-ka)(-e) Mjanmy/Birmy	z Mjanmy/Birmy	kyat	MMK	pya (ndm)
Mołdawia	Republika Mołdawii	MD	Kiszyniów	Mołdawianin, Mołdawianka, Mołdawianie	mołdawski	lej Mołdawii	MDL	ban (lm. D. bani)
Monako	Księstwo Monako	MC	Monako	Monakijczyk, Monakijka, Monakijczycy	monakijski	euro	EUR	cent
Mongolia	Mongolia	MN	Ułan Bator	Mongot, Mongotka, Mongołowie	mongolski	tugrik	MNT	mongo (lm. D. mongów)
Montserrat ⁽⁵⁵⁾	Montserrat	MS	Plymouth ⁽⁵⁶⁾	Montserratczyk, Montserratka, Montserratczycy	montserracki	dolar wschodniokaraibski	XCD	cent
Mozambik	Republika Mozambiku	MZ	Maputo	Mozambijczyk, Mozambijka, Mozambijczycy	mozambicki	metical	MZN	centavo (lm. D. centavos)
Namibia	Republika Namibii	NA	Windhuk	Namibijczyk, Namibijka, Namibijczycy	namibijski	dolar namibijski	NAD	cent
Nauru	Republika Nauru	NR	Yaren	Nauruańczyk, Nauruanka, Nauruańczycy	nauruański	dolar australijski	AUD	cent
Nepal	Federalna Demokratyczna Republika Nepalu	NP	Katmandu	Nepalczyk, Nepalka, Nepalczycy	nepalski	rupia nepalska	NPR	pajsa (ndm)
Niderlandy ⁽⁵⁷⁾	Królestwo Niderlandów	NL	Amsterdam ⁽⁵⁸⁾	Niderlandczyk, Niderlandka, Niderlandczycy	niderlandzki	euro	EUR	cent
Niemcy	Republika Federalna Niemiec	DE	Berlin	Niemiec, Niemka, Niemcy	niemiecki	euro	EUR	cent
Niger	Republika Nigru	NE	Niamey	Nigerczyk, Nigerka, Nigerczycy	nigerski	frank CFA (BCEAO)	XOF	centym

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Nigeria	Federalna Republika Nigerii	NG	Abudża	Nigeryjczyk, Nigeryjka, Nigeryjczycy	nigeryjski	naira	NGN	kobo (ndm)
Nikaragua	Republika Nikaragui	NI	Managua	Nikaraguańczyk, Nikaraguanka, Nikaraguańczycy	nikaraguański	cordoba oro	NIO	centavo (lm. D. centavos)
Niue ⁽⁵⁹⁾	Niue	NU	Alofi	obywatel(-ka)(-e) Niue	niueński	dolar nowozelandzki	NZD	cent
Norwegia	Królestwo Norwegii	NO	Oslo	Norweg, Norweżka, Norwegowie	norweski	korona norweska	NOK	øre (ndm)
Nowa Kaledonia ⁽⁶⁰⁾	Nowa Kaledonia	NC	Numea	<i>Nowokaledończyk, Nowokaledonka, Nowokaledończycy</i>	nowokaledoński	frank CFP	XPF	centym
Nowa Zelandia	Nowa Zelandia	NZ	Wellington	Nowozelandczyk, Nowozelandka, Nowozelandczycy	nowozelandzki	dolar nowozelandzki	NZD	cent
Oman	Sułtanat Omanu	OM	Maskat	Omańczyk, Omanka, Omańczycy	omański	rial omański	OMR	baiza (ndm)
Pakistan	Islamska Republika Pakistanu	PK	Islamabad	Pakistańczyk, Pakistanka, Pakistańczycy	pakistański	rupia pakistańska	PKR	pajsa (ndm)
Palau	Republika Palau	PW	Melekeok	obywatel(-ka)(-e) Palau	z Palau	dolar amerykański	USD	cent
Panama	Republika Panamy	PA	Panama	Panamczyk, Panamka, Panamczycy	panamski	balboa	PAB	centésimo (lm. D. centesimos)
							USD	cent
<u>Państwo Watykańskie (zob.: Stolica Apostolska)</u>								
Papua-Nowa Gwinea	Niezależne Państwo Papui-Nowej Gwinei	PG	Port Moresby	Papuańczyk, Papuańska, Papuańczycy	papuański	kina	PGK	toea (ndm)
Paragwaj	Republika Paragwaju	PY	Asunción	Paragwajczyk, Paragwajka, Paragwajczycy	paragwajski	guarani	PYG	centym
Peru	Republika Peru	PE	Lima	Peruwiańczyk, Peruwianka, Peruwiańczycy	peruwiański	sol	PEN	centym
Pitcairn ⁽⁶¹⁾	Wyspy Pitcairn	PN	Adamstown	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Pitcairnu	z Pitcairnu	dolar nowozelandzki	NZD	cent
Polinezja Francuska ⁽⁶²⁾	Polinezja Francuska	PF	Papeete	Polinezyjczyk, Polinezyjka, Polinezyjczycy	polinezyjski	frank CFP	XPF	centym
Polska	Rzeczpospolita Polska	PL	Warszawa	Polak, Polka, Polacy	polski	złoty	PLN	grosz
Portoryko ⁽⁶³⁾	Wspólnota Portoryka	PR	San Juan	Portorykańczyk, Portorykanka, Portorykańczycy	portorykański	dolar amerykański	USD	cent
Portugalia	Republika Portugalska	PT	Lizbona	Portugalczyk, Portugalka, Portugalczycy	portugalski	euro	EUR	cent
Republika Południowej Afryki	Republika Południowej Afryki	ZA	Pretoria ⁽⁶⁴⁾	Południowoafrykańczyk, Południowoafrykanka, Południowoafrykańczycy	południowoafrykański	rand	ZAR	cent
Republika Środkowoafrykańska	Republika Środkowoafrykańska	CF	Bangi	obywatel(-ka)(-e) Republiki Środkowoafrykańskiej	środkowoafrykański	frank CFA (BEAC)	XAF	centym

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Republika Zielonego Przylądka	Republika Zielonego Przylądka	CV	Praia	obywatel(-ka)(-e) Republiki Zielonego Przylądku/ Kabowerdeńczyk, Kabowerdenka, Kabowerdeńczycy	kabowerdeński	escudo Republiki Zielonego Przylądku	CVE	centavo (lm. D. centavos)
<i>Reunion</i> ⁽⁶⁵⁾	<i>Reunion</i>	RE	Saint-Denis	<i>Reunioniczek, Reunionka, Reunioniczycy</i>	<i>reunioniński</i>	euro	EUR	cent
Rosja	Federacja Rosyjska	RU	Moskwa	Rosjanin, Rosjanka, Rosjanie	rosyjski	rubel rosyjski	RUB	kopiejka
Rumunia	Rumunia	RO	Bukareszt	Rumun, Rumunka, Rumuni	rumuński	lej rumuński	RON	ban (lm. D. bani)
Rwanda	Republika Rwandy	RW	Kigali	Rwandyjczyk, Rwandyjka, Rwandyjczycy	rwandyjski	frank rwandyjski	RWF	centym
<i>Sahara Zachodnia</i> ⁽⁶⁶⁾	<i>Sahara Zachodnia</i>	EH	Al-Ujun	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Sahary Zachodniej</i>	<i>zachodniosaharyjski</i>	<i>dirham marokański</i>	MAD	centym
<i>Saint-Barthélemy</i> ⁽⁶⁷⁾	<i>zbiorowość Saint-Barthélemy</i>	BL	Gustavia	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Saint-Barthélemy</i>	<i>z Saint-Barthélemy</i>	euro	EUR	cent
Saint Kitts i Nevis	Federacja Saint Kitts i Nevis	KN	Basseterre	obywatel(-ka)(-e) Saint Kitts i Nevis	<i>z Saint Kitts i Nevis</i>	dolar wschodniokaraibski	XCD	cent
Saint Lucia	Saint Lucia	LC	Castries	obywatel(-ka)(-e) Saint Lucia	<i>z Saint Lucia</i>	dolar wschodniokaraibski	XCD	cent
<i>Saint-Martin</i> ⁽⁶⁸⁾	<i>zbiorowość Saint-Martin</i>	MF	Marigot	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Saint-Martin</i>	<i>z Saint-Martin</i>	euro	EUR	cent
<i>Saint-Pierre i Miquelon</i> ⁽⁶⁹⁾	<i>zbiorowość terytorialna Saint-Pierre i Miquelon</i>	PM	Saint-Pierre	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Saint-Pierre i Miquelon</i>	<i>z Saint-Pierre i Miquelon</i>	euro	EUR	cent
Saint Vincent i Grenadyny	Saint Vincent i Grenadyny	VC	Kingstown	obywatel(-ka)(-e) Saint Vincent i Grenadynów	<i>z Saint Vincent i Grenadynów</i>	dolar wschodniokaraibski	XCD	cent
Salwador	Republika Salwadoru	SV	San Salvador	Salwadorczyk, Salwadorka, Salwadorczycy	salwadorski	colon salwadorski ⁽⁷⁰⁾ dolar amerykański	SVC USD	centavo (lm. D. centavos) cent
<i>Samoa Amerykańskie</i> ⁽⁷¹⁾	<i>Terytorium Samoa Amerykańskiego</i>	AS	<i>Pago Pago</i> ⁽⁷²⁾	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Samoa Amerykańskiego</i>	<i>z Samoa Amerykańskiego</i>	<i>dolar amerykański</i>	USD	cent
Samoa	Niezależne Państwo Samoa	WS	Apia	Samończyk, Samoanka, Samończycy	samoński	tala	WST	sene (ndm)
San Marino	Republika San Marino	SM	San Marino	Sanmaryńczyk, Sanmarynka, Sanmaryńczycy	sanmaryński	euro	EUR	cent
Senegal	Republika Senegalu	SN	Dakar	Senegalczyk, Senegalka, Senegalczycy	senegalski	frank CFA (BCEAO)	XOF	centym
Serbia	Republika Serbii	RS	Belgrad	Serb, Serbka, Serbowie	serbski	dinar serbski	RSD	para (ndm)
Seszele	Republika Seszeli	SC	Victoria	Seszelczyk, Seszelka, Seszelczycy	seszelski	rupia seszelska	SCR	cent
Sierra Leone	Republika Sierra Leone	SL	Freetown	Sierraleończyk, Sierraleonka, Sierraleończycy	sierraleoński	leone	SLL	cent

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Singapur	Republika Singapuru	SG	Singapur	Singapurczyk, Singapurka, Singapurczycy	singapurski	dolar singapurski	SGD	cent
<i>Sint Maarten</i> ⁽⁷³⁾	<i>Sint Maarten</i>	SX	<i>Philipsburg</i>	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Sint Maarten</i>	<i>z Sint Maarten</i>	<i>gulden Antyli Holenderskich</i> ⁽⁷²⁾	ANG	<i>cent</i>
Słowacja	Republika Słowacka	SK	Bratysława	Słowak, Słowaczka, Słowacy	słowacki	euro	EUR	cent
Słowenia	Republika Słowenii	SI	Lublana	Słoveniec, Słowenka, Słoweńcy	słoweński	euro	EUR	cent
Somalia	Federalna Republika Somalii	SO	Mogadiszu	Somalijczyk, Somalijka, Somalijczycy	somalijski	szylling somalijski	SOS	cent
Sri Lanka	Demokratyczno-Socjalistyczna Republika Sri Lanki	LK	Sri Dżajawardanapura Kotte ⁽⁷⁴⁾	Lankijczyk, Lankijka, Lankijczycy	lankijski	rupia lankijska	LKR	cent
Stany Zjednoczone	Stany Zjednoczone Ameryki	US	Waszyngton	Amerykanin, Amerykanka, Amerykanie	amerykański	dolar amerykański	USD	cent
Stolica Apostolska/ Państwo Watykańskie ⁽⁷⁵⁾	Stolica Apostolska/Państwo Watykańskie	VA	–/Watykan	–/obywatel(-ka)(-e) Państwa Watykańskiego	ze Stolicy Apostolskiej/watykański	euro	EUR	cent
<i>Suazi (zob.: Eswatini)</i>								
Sudan	Republika Sudanu	SD	Chartum	Sudańczyk, Sudanka, Sudańczycy	sudański	funt sudański	SDG	piastr (Im. D. piastrów)
Sudan Południowy	Republika Sudanu Południowego	SS	Dżuba	obywatel(-ka)(-e) Sudanu Południowego	południowosudański	funt południowosudański	SSP	piastr (Im. D. piastrów)
Surinam	Republika Surinamu	SR	Paramaribo	Surinamczyk, Surinamka, Surinamczycy	surinamski	dolar surinamski	SRD	cent
<i>Svalbard i Jan Mayen</i> ⁽⁷⁶⁾	<i>Svalbard i Jan Mayen</i>	SJ	<i>Longyearbyen (Svalbard), Olonkinbyen (Jan Mayen)</i>	<i>Swalbardczyk, Swalbardka, Swalbardczycy; mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Jan Mayen</i>	<i>swalbardzki; z Jan Mayen</i>	<i>korona norweska</i>	NOK	<i>øre (ndm)</i>
Syria	Syryjska Republika Arabska	SY	Damaszek	Syryjczyk, Syryjka, Syryjczycy	syryjski	funt syryjski	SYP	piastr (Im. D. piastrów)
Szwajcaria	Konfederacja Szwajcarska	CH	Berno	Szwajcar, Szwajcarka, Szwajcarzy	szwajcarski	frank szwajcarski	CHF	centym
Szwecja	Królestwo Szwecji	SE	Sztokholm	Szwed, Szwedka, Szwedzi	szwedzki	korona szwedzka	SEK	öre (ndm)
Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha ⁽⁷⁷⁾	Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha	SH	Jamestown	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Świętej Heleny, Wyspy Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha</i>	<i>ze Świętej Heleny, Wyspy Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha</i>	<i>funt Świętej Heleny (Święta Helena i Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha)</i>	SHP	<i>pens</i>
						<i>funt szterling (Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha)</i>	GBP	<i>pens</i>
Tadżykistan	Republika Tadżykistanu	TJ	Duszanbe	Tadżyk, Tadżyczka, Tadżycy	tadzycki	somoni	TJS	diram
Tajlandia	Królestwo Tajlandii	TH	Bangkok	Tajlandczyk, Tajlandka, Tajlandczycy; Taj, Tajka, Tajowie	tajlandzki, tajski	bat	THB	satang (Im. D. satangów)
Tajwan	Tajwan ⁽⁷⁸⁾	TW	Tajpej	Tajwańczyk, Tajwanka, Tajwańczycy	tajwański	nowy dolar tajwański	TWD	fen (ndm)

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Tanzania	Zjednoczona Republika Tanzanii	TZ	Dodoma ⁽⁷⁹⁾	Tanazańczyk, Tanzanka, Tanazańczycy	tanazański	szylling tanzański	TZS	cent
Timor Wschodni	Demokratyczna Republika Timoru Wschodniego	TL	Dili	obywatel(-ka)(-e) Timoru Wschodniego	wschodnotimorski	dolar amerykański	USD	cent
Togo	Republika Togajska	TG	Lomé	Togijczyk, Toginka, Togijczycy	togijski	frank CFA (BCEAO)	XOF	centym
<i>Tokelau⁽⁸⁰⁾</i>	<i>Tokelau</i>	TK	⁽⁸¹⁾	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Tokelau</i>	<i>z Tokelau</i>	<i>dolar nowozelandzki</i>	NZD	<i>cent</i>
Tonga	Królestwo Tonga	TO	Nuku'alofo	Tongijczyk, Tonginka, Tongijczycy	tongijski	paanga	TOP	seniti
Trynidad i Tobago	Republika Trynidadu i Tobago	TT	Port-of-Spain	obywatel(-ka)(-e) Trynidadu i Tobago	trynidadzko-tobagijski	dolar Trynidadu i Tobago	TTD	cent
Tunezja	Republika Tunezyjska	TN	Tunis	Tunezyjczyk, Tunezyjka, Tunezyjczycy	tunezyjski	dinar tunezyjski	TND	milim (Im. D. milimów)
Turcja	Republika Turcji	TR	Ankara	Turek, Turczynka, Turcy	turecki	lira turecka	TRY	gurusz (Im. D. guruszy)
Turkmenistan	Turkmenistan	TM	Aszchabad	Turkmen, Turkmenka, Turkmeni	turkmeński	manat turkmeński	TMT	tenge (ndm)
<i>Turks i Caicos⁽⁸²⁾</i>	<i>Turks i Caicos</i>	TC	Cockburn Town	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Turks i Caicos</i>	<i>z Turks i Caicos</i>	<i>dolar amerykański</i>	USD	<i>cent</i>
Tuvalu	Tuvalu	TV	Funafuti	obywatel(-ka)(-e) Tuvalu	tuwalski	dolar australijski	AUD	cent
Uganda	Republika Ugandy	UG	Kampala	Ugandyjczyk, Ugandyjka, Ugandyjczycy	ugandyjski	szylling ugandyjski	UGX	cent
Ukraina	Ukraina	UA	Kijów	Ukrainiec, Ukrainka, Ukrailicy	ukraiński	hrywna	UAH	kopiejka
Urugwaj	Wschodnia Republika Urugwaju	UY	Montevideo	Urugwajczyk, Urugwajka, Urugwajczycy	urugwajski	peso urugwajskie	UYU	centym
Uzbekistan	Republika Uzbekistanu	UZ	Taszkent	Uzbek, Uzbeczka, Uzbecy	uzbecki	sum	UZS	teen (Im. D. teenów)
Vanuatu	Republika Vanuatu	VU	Port Vila	obywatel(-ka)(-e) Vanuatu	wanuacki	vatu	VUV	—
<i>Wallis i Futuna⁽⁸³⁾</i>	<i>Terytorium Wysp Wallis i Futuna</i>	WF	Mata Utu	<i>mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Wallis i Futuny</i>	<i>z Wallis i Futuny</i>	<i>frank CFP</i>	XPF	<i>centym</i>
Watykan (zob.: Stolica Apostolska)								
Wenezuela	Boliwiarska Republika Wenezueli	VE	Caracas	Wenezuelczyk, Wenezuelka, Wenezuelczycy	wenezuelski	boliwar soberano	VES⁽⁸⁴⁾	centym
Węgry	Węgry	HU	Budapeszt	Węgier, Węgierka, Węgrzy	węgierski	forint	HUF	[filler (Im. D. fillerów)]
Wielka Brytania (zob.: Zjednoczone Królestwo)								
Wietnam	Socjalistyczna Republika Wietnamu	VN	Hanoi	Wietnamczyk, Vietnamka, Wietnamczycy	wietnamski	dong	VND	[hao (10)] [xu (100)]
Włochy	Republika Włoska	IT	Rzym	Włoch, Włoszka, Włosi	włoski	euro	EUR	cent
Wybrzeże Kości Słoniowej	Republika Wybrzeża Kości Słoniowej ⁽⁸⁵⁾	CI	Jamusukro ⁽⁸⁶⁾	obywatel(-ka)(-e) Wybrzeża Kości Słoniowej	z Wybrzeżą Kości Słoniowej	frank CFA (BCEAO)	XOF	centym
<i>Wyspa Bouveta⁽⁸⁷⁾</i>	<i>Wyspa Bouveta</i>	BV	—	—	<i>z Wyspy Bouveta</i>	—	—	—

Nazwa skrócona	Nazwa pełna	Kod kraju ⁽¹⁾	Stolica/centrum administracyjne	Obywatel/mieszkaniec	Przymiotnik	Nazwa waluty ⁽²⁾	Kod waluty ⁽³⁾	Podjednostka ⁽⁴⁾
Wyspa Bożego Narodzenia ⁽⁸⁸⁾	Terytorium Wyspy Bożego Narodzenia	CX	Flying Fish Cove	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Wyspy Bożego Narodzenia	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Wyspy Bożego Narodzenia	dolar australijski	AUD	cent
Wyspa Man ⁽⁸⁹⁾	Wyspa Man	IM	Douglas	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Wyspy Man	z Wyspy Man	funt manx ⁽⁹⁰⁾	IMP ⁽⁸⁹⁾	pens
Wyspa Norfolk ⁽⁹¹⁾	Terytorium Wyspy Norfolk	NF	Kingston	Norfolczyk, Norfolka, Norfolczycy	norfolski	dolar australijski	AUD	cent
Wyspy Alandzkie ⁽⁹²⁾	Wyspy Alandzkie	AX	Maarianhamina	Alandczyk, Alandka, Alandczycy	alandzki	euro	EUR	cent
Wyspy Cooka ⁽⁹³⁾	Wyspy Cooka	CK	Avarua	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Wysp Cooka	z Wysp Cooka	dolar nowozelandzki	NZD	cent
Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych ⁽⁹⁴⁾	Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych	VI	Charlotte Amalie	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Wysp Dziewiczych Stanów Zjednoczonych	z Wysp Dziewiczych Stanów Zjednoczonych	dolar amerykański	USD	cent
Wyspy Heard i McDonalda ⁽⁹⁵⁾	Terytorium Wysp Heard i McDonalda	HM	–	–	z Wysp Heard i McDonalda	–	–	–
Wyspy Kokosowe ⁽⁹⁶⁾	Terytorium Wysp Kokosowych (Keelinga)	CC	West Island	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Wysp Kokosowych	z Wysp Kokosowych	dolar australijski	AUD	cent
Wyspy Marshalla	Republika Wysp Marshalla	MH	Majuro	obywatel(-ka)(-e) Wysp Marshalla	marszałski	dolar amerykański	USD	cent
Wyspy Owczego ⁽⁹⁷⁾	Wyspy Owczego	FO	Tórshavn	mieszkaniec(-ka)(-ńcy) Wysp Owczego	z Wysp Owczego	korona duńska	DKK	øre (ndm)
Wyspy Salomona	Wyspy Salomona	SB	Honiara	Salomończyk, Salomonka, Salomończycy	salomoński	dolar Wysp Salomona	SBD	cent
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca	Demokratyczna Republika Wysp Świętego Tomasza i Książęcej	ST	São Tomé	obywatel(-ka)(-e) Wysp Świętego Tomasza i Książęcej	z Wysp Świętego Tomasza i Książęcej	dobra	STN	centym
Zambia	Republika Zambii	ZM	Lusaka	Zambijczyk, Zambijka, Zambijczycy	zambijski	kwacha zambijska	ZMW	ngwee (ndm)
Zimbabwe	Republika Zimbabwe	ZW	Harare (ndm)	obywatel(-ka)(-e) Zimbabwe	zimbabwejski, zimbabweński	dolar Zimbabwe	ZWL	cent
Zjednoczone Emiraty Arabskie	Zjednoczone Emiraty Arabskie	AE	Abu Dhabi	obywatel(-ka)(-e) Zjednoczonych Emiratów Arabskich	emiracki	dirham ZEA	AED	fil (Im. D. filów)
Zjednoczone Królestwo ⁽⁹⁸⁾	Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	UK	Londyn	Brytyjczyk, Brytyjka, Brytyjczycy	brytyjski	funt szterling	GBP	pens

Przypisy opatrzone gwiazdką i zapisane kursywą dotyczą jedynie polskiej wersji językowej.

(¹) **Rubryka „Kod kraju”:** Kody ISO 3166 alpha-2, z wyjątkiem Grecji i Zjednoczonego Królestwa (należy stosować odpowiednio kody EL i UK, nie GR i GB). Zob. również [pkt 7.1.1, 7.1.2](#) oraz [załącznik A6](#).

(²) **Rubryka „Nazwa waluty”:** Frank CFA (BCEAO): *franc de la Communauté financière africaine* (*Banque centrale des États de l'Afrique de l'Ouest*) = frank Afrykańskiej Wspólnoty Walutowej emitowany przez Bank Centralny Państw Afryki Zachodniej; frank CFA (BEAC): *franc de la Coopération financière en Afrique centrale* (*Banque des États de l'Afrique centrale*) = frank Środkowoafrykańskiej Wspólnoty Walutowej emitowany przez Bank Państw Afryki Środkowej.

(³) **Rubryka „Kod waluty”:** Kody ISO 4217, poza GGP (Guernsey), IMP (Man) i JEP (Jersey) – kody szczegółowe.

- (⁴) **Rubryka „Podjednostka”:** Podjednostką euro jest cent. Jednakże zgodnie z motywem 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 974/98 z dnia 3 maja 1998 r. „definicja nazwy »cent« nie stoi na przeszkodzie powszechnemu stosowaniu wariantów tego terminu w państwach członkowskich”. W tekstach unijnych preferuje się formę „cent” (forma obowiązująca w tekstuach legislacyjnych). Podjednostki wskazane w nawiasach kwadratowych nie są już w obiegu (ale nie zostały oficjalnie zniesione).
- (⁵) **Anguilla:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- (⁶) **Aruba:** Terytorium autonomiczne Królestwa Niderlandów.
- (⁷) **Benin:** W Kotonu znajduje się siedziba rządu.
- (⁸) **Bermudy:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- (⁹) **Boliwia:** Sucre jest stolicą konstytucyjną; w La Paz znajduje się siedziba rządu.
- (¹⁰) **Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- (¹¹) **Brytyjskie Wyspy Dziewicze:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- (¹²) **Burundi:** Gitega jest stolicą polityczną, Bużumbura – stolicą biznesową od 4.2.2019.
- (¹³) **była jugosłowiańska republika Macedonii:** Nie należy używać nazw „Macedończyk, Macedonka, Macedończycy”.
- (¹⁴) **Clipperton:** Posiadłość państwa francuskiego.
- (¹⁵) **Clipperton:** Kod CP nie jest objęty normą ISO 3166-1, choć jest (wyjątkowo) przez ISO zarezerwowany.
- (¹⁶) **Curaçao:** Terytorium autonomiczne Królestwa Niderlandów od 10 października 2010 r. (po rozwiązaniu Antyli Holenderskich). Chociaż Antyle Holenderskie rozwiązano 10 października 2010 r., gulden Antyli Holenderskich (ANG) pozostało w obiegu na wyspach Curaçao i Sint Maarten – do czasu powstania nowej waluty (guldena karaibskiego).
- (¹⁷) **Demokratyczna Republika Konga:** W razie niejasności można użyć określenia „Kongo (Kinszasa)”.
- (¹⁸) **Demokratyczna Republika Konga:** „Kongijski, Kongijka, Kongijszczyzny” oraz „kongijski” mogą być użyte, jeśli nie ma ryzyka skojarzenia tych określeń z Republiką Konga.
- (¹⁹) **Falklandy:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- (²⁰) **Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne:** Francuskie terytorium zamorskie o specjalnym statusie.
- (²¹) **Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne:** Administrowane z Saint-Pierre na wyspie Reunion.
- (²²) **Południowa Georgia i Południowe Wyspy Sandwich:** Brytyjskie terytorium zamorskie (administrowane przez Falklandy).
- (²³) **Gibraltar:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- (²⁴) **Grenlandia:** Autonomiczne terytorium Danii.
- (²⁵) **Guam:** Terytorium USA.
- (²⁶) **Guam:** Dawniej Agania.
- (²⁷) **Guernsey:** Zależność od Korony Brytyjskiej. Nie stanowi części Zjednoczonego Królestwa, ale jest od niego zależne w sprawach zagranicznych.
- (²⁸) **Guernsey:** Wariant funta szterlinga, bez własnego kodu ISO. Kiedy wymagany jest odrębny kod, zazwyczaj używa się kodu GGP.
- (²⁹) **Gujana Francuska:** Departament i region zamorski Francji (DOM-ROM = *département et région d'outre-mer*).
- (³⁰) **Gwadelupa:** Departament i region zamorski Francji (DOM-ROM = *département et région d'outre-mer*).
- (³¹) **Gwineia Bissau:** „Gwinejczyk, Gwinejka, Gwinejczycy” oraz „gwinejski” mogą być użyte, jeśli nie ma ryzyka skojarzenia tych określeń z Gwineą lub Gwineą Równikową.
- (³²) **Gwineia Równikowa:** „Gwinejczyk, Gwinejka, Gwinejczycy” oraz „gwinejski” mogą być użyte, jeśli nie ma ryzyka skojarzenia tych określeń z Gwineą lub Gwineą Bissau.
- (³³) **Hongkong:** Nazwy „Hongkong, Chiny” używa się również w określonych kontekstach. Artykuł 151 ustawy zasadniczej przewiduje, że Specjalny Region Administracyjny Hongkong może sam, pod nazwą „Hongkong, Chiny”, utrzymywać i rozwijać stosunki oraz zawierać umowy z innymi państwami, terytoriami i organizacjami międzynarodowymi w określonych dziedzinach, takich jak ekonomia, handel, system finansowy i walutowy, żeglugę, łączność, turystykę, kulturę i sport.
- (³⁴) **Hongkong:** Pełną nazwę można również zastąpić nazwą skróconą: „Specjalny Region Administracyjny Hongkong”.
- (³⁵) **Hongkong:** Oficjalną stolicą jest Pekin. Centrum administracyjne znajduje się w Government Hill.
- (³⁶) **Iran:** Rial dzieli się oficjalnie na 100 dinarów, jednakże ze względu na małą wartość wyszły już one z użycia. W handlu używana jest również nieoficjalna jednostka toman (= 10 riali).
- (³⁷) **Irlandia:** Nie należy używać terminu „Republika Irlandii”. Choć występuje on czasami w niektórych dokumentach, nie ma oficjalnego charakteru.
- (³⁸) **Islandia:** Nie należy używać terminu „Republika Islandii”. Choć występuje on czasami w niektórych dokumentach, nie ma oficjalnego charakteru.
- (³⁹) **Izrael:** Rząd, Kneset i Sąd Najwyższy mają siedziby w Jerozolimie. Ambasady państw członkowskich Unii Europejskiej znajdują się w Tel Awiwie.
- (⁴⁰) **Japonia:** Obecnie sen jest używany tylko do celów księgowych.

- ⁽⁴¹⁾ **Jersey:** Zależność od Korony Brytyjskiej. Nie stanowi części Zjednoczonego Królestwa, ale jest od niego zależne w sprawach zagranicznych.
- ⁽⁴²⁾ **Jersey:** Wariant funta szterlinga, bez własnego kodu ISO. Kiedy wymagany jest odrębny kod, zazwyczaj używa się kodu JEP.
- ⁽⁴³⁾ **Kajmany:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- ⁽⁴⁴⁾ **Kongo:** W razie niejasności można użyć określenia „Kongo (Brazzaville)”.
- ⁽⁴⁵⁾ **Macedonia Północna:** zgodnie z porozumieniem znad Prespy określenie „Macedończyk/obywatel Republiki Macedonii Północnej” należy stosować łącznie.
- ⁽⁴⁶⁾ **Macedonia Północna:** określenie przymiotnikowe odnoszące się do państwa, jego oficjalnych organów i innych jednostek publicznych, jak również jednostek i podmiotów prywatnych, które są powiązane z państwem, zostały ustanowione na mocy prawa i otrzymują finansowe wsparcie ze strony państwa na prowadzenie działalności za granicą, musi być zgodne z oficjalną nazwą lub jej skróconą formą, to jest „[z] Republiki Macedonii Północnej” lub „[z] Macedonii Północnej”. We wszystkich powyższych przypadkach nie wolno używać innych określeń przymiotnikowych, w tym takich, jak „północnomacedoński” lub „macedoński”.
- Określenie „macedoński” jest dopuszczane w innych użyciach przymiotnikowych, w tym odnoszących się do jednostek i podmiotów prywatnych, które nie są powiązane z państwem i jednostkami publicznymi, nie zostały ustanowione na mocy prawa i nie otrzymują finansowego wsparcia ze strony państwa na prowadzenie działalności za granicą. Dopuszczony jest także przymiotnik „macedoński” na określenie działalności. Powyższe ustalenia nie naruszają procesu ustanowionego na mocy porozumienia znad Prespy w odniesieniu do nazw handlowych, znaków towarowych i marek oraz złożonych nazw miast istniejących w dniu podpisania porozumienia znad Prespy.
- ⁽⁴⁷⁾ **Majotta:** Dawniej zbiorowość zamorska Francji (COM = *collectivité d'outre-mer*), posiadająca nazwę szczególną – „zbiorowość departamentalna Majotty”. Majotta stała się departamentem i regionem zamorskim (DOM-ROM = *département et région d'outre-mer*) 31 marca 2011 r.
- ⁽⁴⁸⁾ **Makau:** Nazwy „Makau, Chiny” używa się również w określonych kontekstach. Artykuł 136 ustawy zasadniczej przewiduje, że Specjalny Region Administracyjny Makau może sam, pod nazwą „Makau, Chiny”, utrzymywać i rozwijać stosunki oraz zawierać umowy z innymi państwami, terytoriami i organizacjami międzynarodowymi w określonych dziedzinach, takich jak ekonomia, handel, system finansowy i walutowy, żeglugi, łączność, turystyka, kultura i sport.
- ⁽⁴⁹⁾ **Makau:** Oficjalną stolicą jest Pekin. Centrum administracyjne znajduje się w Makau.
- ⁽⁵⁰⁾ **Malezja:** Kuala Lumpur jest stolicą konstytucyjną; w Putrajaya znajduje się siedziba rządu.
- ⁽⁵¹⁾ **Małe Oddalone Wyspy Stanów Zjednoczonych:** Terytorium USA.
- ⁽⁵²⁾ **Marynany Północne:** Terytorium stowarzyszone z USA.
- ⁽⁵³⁾ **Martynika:** Departament i region zamorski Francji (DOM-ROM = *département et région d'outre-mer*).
- ⁽⁵⁴⁾ **Mjanma/Birma:** Organizacja Narodów Zjednoczonych używa określeń „Mjanma” (nazwa skrócona) lub „Republika Związku Mjanmy” (nazwa pełna); w tekstach unijnych zaleca się jednak stosowanie nazwy „Mjanma/Birma”.
- ⁽⁵⁵⁾ **Montserrat:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- ⁽⁵⁶⁾ **Montserrat:** Ponieważ Plymouth zostało zniszczone przez wybuch wulkanu, instytucje rządowe przeniesiono do Brades.
- ⁽⁵⁷⁾ **Niderlandy:** Należy używać terminu „Niderlandy”, a nie „Holandia”, która jest tylko częścią Niderlandów (nazwę „Holandia” noszą dwie prowincje na północy i południu kraju).
- ⁽⁵⁸⁾ **Niderlandy:** Amsterdam jest stolicą konstytucyjną; w Hadze znajduje się siedziba rządu.
- ⁽⁵⁹⁾ **Niue:** Autonomiczne terytorium stowarzyszone Nowej Zelandii.
- ⁽⁶⁰⁾ **Nowa Kaledonia:** Zbiorowość *sui generis* Francji.
- ⁽⁶¹⁾ **Pitcairn:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- ⁽⁶²⁾ **Polinezja Francuska:** Zbiorowość zamorska Francji (COM = *collectivité d'outre-mer*), zwana także „krajem zamorskim Polinezji Francuskiej”.
- ⁽⁶³⁾ **Portoryko:** Terytorium stowarzyszone z USA.
- ⁽⁶⁴⁾ **Republika Południowej Afryki:** Pretoria (Tshwane) jest siedzibą rządu, Kapsztad – siedzibą parlamentu, Bloemfontein zaś – siedzibą władz sądowniczych.
- ⁽⁶⁵⁾ **Reunion:** Departament i region zamorski Francji (DOM-ROM = *département et région d'outre-mer*).
- ⁽⁶⁶⁾ **Sahara Zachodnia:** Terytorium sporne między Marokiem a Frontem Polisario. W 1976 r. Front Polisario proklamował utworzenie Saharyjskiej Arabskiej Republiki Demokratycznej, nie została ona jednak oficjalnie uznana przez Unię Europejską. Obecnie trwają negocjacje pod auspicjami ONZ.
- ⁽⁶⁷⁾ **Saint-Barthélemy:** Zbiorowość zamorska Francji (COM = *collectivité d'outre-mer*), posiadająca nazwę szczególną – „zbiorowość Saint-Barthélemy”.
- ⁽⁶⁸⁾ **Saint-Martin:** Zbiorowość zamorska Francji (COM = *collectivité d'outre-mer*), posiadająca nazwę szczególną – „zbiorowość Saint-Martin”.
- ⁽⁶⁹⁾ **Saint-Pierre i Miquelon:** Zbiorowość zamorska Francji (COM = *collectivité d'outre-mer*), posiadająca nazwę szczególną – „zbiorowość terytorialna Saint-Pierre i Miquelon”.
- ⁽⁷⁰⁾ **Salwador:** Colon salwadorski, choć nieużywany, zachowuje status oficjalnej waluty.
- ⁽⁷¹⁾ **Samoa Amerykańskie:** Terytorium USA.

- (⁷²) **Samoa Amerykańskie:** Oficjalną stolicą jest Pago Pago (konstytucyjna siedziba rządu: Fagatogo).
- (⁷³) **Sint Maarten:** Terytorium autonomiczne Królestwa Niderlandów od 10 października 2010 r. (po rozwiązaniu Antyli Holenderskich). Chociaż Antyle Holenderskie rozwiązano 10 października 2010 r., gulden Antyli Holenderskich (ANG) pozostało w obiegu na wyspach Curaçao i Sint Maarten – do czasu powstania nowej waluty (guldena karaibskiego).
- (⁷⁴) **Sri Lanka:** Sri Dzajawardanapura Kotte jest stolicą administracyjną, Kolombo – stolicą biznesową.
- (⁷⁵) **Stolica Apostolska/Państwo Watykańskie:** Stolica Apostolska i Państwo Watykańskie to dwa odrębne podmioty prawa międzynarodowego (więcej informacji na stronie: http://www.vatican.va/news_services/press/documentazione/documents/corpo-diplomatico_index_en.html). Stolica Apostolska (nie Państwo Watykańskie) jest akredytowana przy Unii Europejskiej.
- (⁷⁶) **Svalbard i Jan Mayen:** Terytorium Norwegii.
- (⁷⁷) **Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- (⁷⁸) **Tajwan:** Tajwan to nazwa używana przez rządy krajów, które zerwały stosunki dyplomatyczne z Tajpej w wyniku rezolucji ONZ z października 1971 r. Republika Chińska to oficjalna nazwa przyjęta przez władze w Tajpej.
- (⁷⁹) **Tanzania:** Większość instytucji rządowych nadal znajduje się w Dar es Salaam.
- (⁸⁰) **Tokelau:** Terytorium Nowej Zelandii.
- (⁸¹) **Tokelau:** Nie ma oficjalnej stolicy. Każdy z trzech atoli koralowych posiada własny ośrodek administracyjny.
- (⁸²) **Turks i Caicos:** Brytyjskie terytorium zamorskie.
- (⁸³) **Wallis i Futuna:** Zbiorowość zamorska Francji (COM = *collectivité d'outre-mer*).
- (⁸⁴) **Wenezuela:** Boliwar soberano (VES) został wprowadzony do obiegu 20 sierpnia 2018 r., zastępując boliwar (VEF): 1 VES = 100 000 VEF. Mimo że stary boliwar został wycofany w tym samym dniu, niektóre banknoty denominowane w VEF, określone przez Bank Centralny Wenezueli, pozostają w obiegu wraz z nową walutą. Data zakończenia obiegu tych banknotów zostanie podana przez Bank Centralny w późniejszym terminie.
- (⁸⁵) **Wybrzeże Kości Słoniowej:** W tekstach oficjalnych używa się nazwy Republika Wybrzeża Kości Słoniowej.
- (⁸⁶) **Wybrzeże Kości Słoniowej:** Jamusukro jest oficjalną stolicą; Abidżan to centrum administracyjne.
- (⁸⁷) **Wyspa Bouveta:** Niezamieszkane terytorium Norwegii.
- (⁸⁸) **Wyspa Bożego Narodzenia:** Terytorium Australii; nie mylić z Wyspą Bożego Narodzenia (Kiritimati), częścią Republiki Kiribati – na Pacyfiku.
- (⁸⁹) **Wyspa Man:** Zależność od Korony Brytyjskiej. Nie stanowi części Zjednoczonego Królestwa, ale jest od niego zależna w sprawach zagranicznych.
- (⁹⁰) **Wyspa Man:** Wariant funta szterlinga, bez własnego kodu ISO. Kiedy wymagany jest odrębny kod, zazwyczaj używa się kodu IMP.
- (⁹¹) **Wyspa Norfolk:** Terytorium autonomiczne Australii.
- (⁹²) **Wyspy Alandzkie:** Terytorium autonomiczne Finlandii. Szczególne stosunki między Unią Europejską i Wyspami Alandzkimi określa protokół załączony do traktatu akcesyjnego. (Ponadto protokół ten potwierdza specjalny status Wysp Alandzkich w świetle prawa międzynarodowego.)
- (⁹³) **Wyspy Cooka:** Autonomiczne terytorium stowarzyszone z Nową Zelandią.
- (⁹⁴) **Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych:** Terytorium USA.
- (⁹⁵) **Wyspy Heard i McDonald:** Niezamieszkane terytorium Australii.
- (⁹⁶) **Wyspy Kokosowe (Wyspy Keelinga):** Terytorium Australii.
- (⁹⁷) **Wyspy Owczego:** Autonomiczne terytorium Danii.
- (⁹⁸) **Zjednoczone Królestwo:** Należy używać nazwy „Zjednoczone Królestwo”, nie „Wielka Brytania”, która obejmuje Anglię, Szkocję i Walię, te trzy zaś wraz z Irlandią Północną tworzą Zjednoczone Królestwo. Czysto geograficzna nazwa „Wyspy Brytyjskie” obejmuje zarówno Irlandię, jak i dependencje Korony Brytyjskiej (wyspę Man oraz Wyspy Normandzkie, które formalnie nie są częścią Zjednoczonego Królestwa).

Załącznik A6**Kody poszczególnych krajów i terytoriów**

Kod⁽¹⁾	Kraj/terytorium
AD	Andora
AE	Zjednoczone Emiraty Arabskie
AF	Afganistan
AG	Antigua i Barbuda
AI	Anguilla
AL	Albania
AM	Armenia
AO	Angola
AQ	Antarktyda
AR	Argentyna
AS	Samoa Amerykańskie
AT	Austria
AU	Australia
AW	Aruba
AX	Wyspy Alandzkie
AZ	Azerbejdżan
BA	Bośnia i Hercegowina
BB	Barbados
BD	Bangladesz
BE	Belgia
BF	Burkina Faso
BG	Bulgaria
BH	Bahrajn
BI	Burundi
BJ	Benin
BL	Saint-Barthélemy
BM	Bermudy
BN	Brunei
BO	Boliwia
BR	Brazylia
BS	Bahamy
BT	Bhutan
BV	Wyspa Bouveta
BW	Botswana
BY	Białoruś
BZ	Belize
CA	Kanada
CC	Wyspy Kokosowe
CD	Demokratyczna Republika Konga
CF	Republika Środkowoafrykańska
CG	Kongo
CH	Szwajcaria
CI	Wybrzeże Kości Słoniowej
CK	Wyspy Cooka
CL	Chile
CM	Kamerun
CN	Chiny
CO	Kolumbia
CP	Clipperton
CR	Kostaryka
CU	Kuba
CV	Republika Zielonego Przylądka
CW	Curaçao
CX	Wyspa Bożego Narodzenia

Kod⁽¹⁾	Kraj/terytorium
CY	Cypr
CZ	Czechy
DE	Niemcy
DJ	Dżibuti
DK	Dania
DM	Dominika
DO	Republika Dominikańska
DZ	Algieria
EC	Ekwador
EE	Estonia
EG	Egipt
EH	Sahara Zachodnia
EL	Grecja
ER	Erytrea
ES	Hiszpania
ET	Etiopia
FI	Finlandia
FJ	Fidżi
FK	Falklandy
FM	Mikronezja
FO	Wyspy Owczne
FR	Francja
GA	Gabon
GD	Grenada
GE	Gruzja
GF	Gujana Francuska
GG	Guernsey
GH	Ghana
GI	Gibraltar
GL	Grenlandia
GM	Gambia
GN	Gwineea
GP	Gwadelupa
GQ	Gwineea Równikowa
GS	Georgia Południowa i Sandwich Południowy
GT	Gwatemala
GU	Guam
GW	Gwineea Bissau
GY	Gujana
HK	Hongkong
HM	Wyspy Heard i McDonalda
HN	Honduras
HR	Chorwacja
HT	Haiti
HU	Węgry
ID	Indonezja
IE	Irlandia
IL	Izrael
IM	Indie
IN	Wyspa Man
IO	Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego
IQ	Irak
IR	Iran
IS	Islandia

Kod ⁽¹⁾	Kraj/terytorium
IT	Włochy
JE	Jersey
JM	Jamajka
JO	Jordania
JP	Japonia
KE	Kenia
KG	Kirgistan
KH	Kambodża
KI	Kiribati
KM	Komory
KN	Saint Kitts i Nevis
KP	Korea Północna
KR	Korea Południowa
KW	Kuwejt
KY	<i>Kajmany</i>
KZ	Kazachstan
LA	Laos
LB	Liban
LC	Saint Lucia
LI	Liechtenstein
LK	Sri Lanka
LR	Liberia
LS	Lesotho
LT	Litwa
LU	Luksemburg
LV	Łotwa
LY	Libia
MA	Maroko
MC	Monako
MD	Mołdawia
ME	Czarnogóra
MF	<i>Saint Martin</i>
MG	Madagaskar
MH	Wyspy Marshalla
MK	Macedonia Północna
ML	Mali
MM	Mjanma/Birma
MN	Mongolia
MO	Makau
MP	<i>Mariany Północne</i>
MQ	<i>Martynika</i>
MR	Mauretania
MS	Montserrat
MT	Malta
MU	Mauritius
MV	Malediwy
MW	Malawi
MX	Meksyk
MY	Malezja
MZ	Mozambik
NA	Namibia
NC	<i>Nowa Kaledonia</i>
NE	Niger
NF	<i>Wyspa Norfolk</i>
NG	Nigeria
NI	Nikaragua

Kod ⁽¹⁾	Kraj/terytorium
NL	Niderlandy
NO	Norwegia
NP	Nepal
NR	Nauru
NU	Niue
NZ	Nowa Zelandia
OM	Oman
PA	Panama
PE	Peru
PF	<i>Polinezja Francuska</i>
PG	Papua-Nowa Gwinea
PH	Filipiny
PK	Pakistan
PL	Polska
PM	<i>Saint-Pierre i Miquelon</i>
PN	<i>Pitcairn</i>
PR	<i>Portoryko</i>
PT	Portugalia
PW	Palau
PY	Paragwaj
QA	Katar
RE	<i>Reunion</i>
RO	Rumunia
RS	Serbia
RU	Rosja
RW	Rwanda
SA	Arabia Saudyjska
SB	Wyspy Salomona
SC	Seszele
SD	Sudan
SE	Szwecja
SG	Singapur
SH	<i>Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha</i>
SI	Słowenia
SJ	<i>Svalbard i Jan Mayen</i>
SK	Słowacja
SL	Sierra Leone
SM	San Marino
SN	Senegal
SO	Somalia
SR	Surinam
SS	Sudan Południowy
ST	Wyspy Świętego Tomasza i Książęca
SV	Salwador
SX	<i>Sint Maarten</i>
SY	Syria
SZ	Eswatini
TC	<i>Turks i Caicos</i>
TD	Czad
TF	<i>Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne</i>
TG	Togo
TH	Tajlandia
TJ	Tadżykistan
TK	<i>Tokelau</i>
TL	Timor Wschodni

Kod ⁽¹⁾	Kraj/terytorium
TM	Turkmenistan
TN	Tunezja
TO	Tonga
TR	Turcja
TT	Trynidad i Tobago
TV	Tuvalu
TW	Tajwan
TZ	Tanzania
UA	Ukraina
UG	Uganda
UK	Zjednoczone Królestwo
UM	<i>Małe Oddalone Wyspy Stanów Zjednoczonych</i>
US	Stany Zjednoczone
UY	Urugwaj
UZ	Uzbekistan
VA	Stolica Apostolska
VC	Saint Vincent i Grenadyny

Kod ⁽¹⁾	Kraj/terytorium
VE	Wenezuela
VG	<i>Brytyjskie Wyspy Dziewicze</i>
VI	<i>Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych</i>
VN	Wietnam
VU	Vanuatu
WF	<i>Wallis i Futuna</i>
WS	Samoa
YE	Jemen
YT	<i>Majotta</i>
ZA	Republika Południowej Afryki
ZM	Zambia
ZW	Zimbabwe

(¹) Zasady dotyczące stosowania kodów krajów, zob. [pkt 7.1](#).
Zob. również [załącznik A5](#) (nazwy krajów i terytoriów).

Załącznik A7**Kody walutowe**

Zobacz także:

Lista walut w wykazie państw uporządkowanych alfabetycznie: [załącznik 5](#)Kolejność wymieniania walut: [pkt 7.3.2](#)Kody ISO: [oficjalna strona internetowa ISO 4217](#)**Porządek alfabetyczny według kodu**

Kod⁽¹⁾	Kraj/terytorium	Waluta
AED	Zjednoczone Emiraty Arabskie	dirham ZEA
AFN	Afganistan	afgani
ALL	Albania	lek
AMD	Armenia	dram
ANG ⁽²⁾	Curaçao	gulden Antyli Holenderskich ⁽²⁾
	Sint Maarten	
AOA	Angola	kwanza
ARS	Argentyna	peso argentyńskie
AUD	Australia	dolar australijski
	Kiribati	
	Nauru	
	Tuvalu	
	Wyspa Bożego Narodzenia	
	Wyspa Norfolk	
	Wyspy Kokosowe	
AWG	Aruba	gulden arubański
AZN	Azerbejdżan	manat azerbejdżański
BAM	Bośnia i Hercegowina	marka zamienna
BBD	Barbados	dolar barbadoski
BDT	Bangladesz	taka
BGN	Bułgaria	lew
BHD	Bahrajn	dinar bahrański
BIF	Burundi	frank burundijski
BMD	Bermudy	dolar bermudzki
BND	Brunei	dolar brunejski
BOB	Boliwia	bolíwiano
BRL	Brazylia	real
BSD	Bahamy	dolar bahamski
BTN	Bhutan ⁽³⁾	ngultrum
BWP	Botswana	pula
BYN	Białoruś	rubel białoruski
BZD	Belize	dolar belizeński
CAD	Kanada	dolar kanadyjski
CDF	Demokratyczna Republika Konga	frank kongijski
CHF	Liechtenstein	frank szwajcarski
	Szwajcaria	
CLP	Chile	peso chilijskie
CNY	Chiny	yuan renminbi
COP	Kolumbia	peso kolumbijskie
CRC	Kostaryka	colon kostarykański
CUC	Kuba ⁽³⁾	peso wymienialne
CUP	Kuba ⁽³⁾	peso kubańskie
CVE	Republika Zielonego Przylądka	escudo Republiki Zielonego Przylądka
CZK	Czechy	korona czeska
DJF	Dżibuti	frank Dżibuti

(cd.)

Porządek alfabetyczny według kodu		
Kod ⁽¹⁾	Kraj/terytorium	Waluta
DKK	Dania	korona duńska
	Grenlandia	
	Wyspy Owcze	
DOP	Dominikana	peso dominikańskie
DZD	Algieria	dinar algierski
EGP	Egipt	funt egipski
ERN	Erytrea	nakfa
ETB	Etiopia	birr
EUR	Andora	euro
	Austria	
	Belgia	
	Cypr	
	Czarnogóra	
	Estonia	
	Finlandia	
	Francja	
	Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne	
	Grecja	
	Gujana Francuska	
	Gwadelupa	
	Hiszpania	
	Irlandia	
	Litwa	
	Luksemburg	
	Łotwa	
	Majotta	
	Malta	
	Martynika	
	Monako	
	Niderlandy	
	Niemcy	
	Portugalia	
	Reunion	
	Saint-Barthélemy	
	Saint-Martin	
	Saint-Pierre i Miquelon	
	San Marino	
	Słowacja	
	Słowenia	
	Stolica Apostolska; Państwo Watykańskie	
	Włochy	
	Wyspy Alandzkie	
FJD	Fidżi	dolar Fidżi
FKP	Falklandy	funt falklandzki
GBP	Guernsey ⁽³⁾	funt szterling
	Jersey ⁽³⁾	
	Wyspa Man ⁽³⁾	
	Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha (Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha)	
	Zjednoczone Królestwo	
GEL	Gruzja	lari
GGP	Guernsey ⁽³⁾	funt Guernsey
GHS	Ghana	Ghana cedi
GIP	Gibraltar	funt gibraltarski

(cd.)

Porządek alfabetyczny według kodu

Kod⁽¹⁾	Kraj/terytoriu	Waluta
GMD	Gambia	dalasi
GNF	Gwinea	frank gwinejski
GTQ	Gwatemala	quetzal
GYD	Gujana	dolar gujański
HKD	Hongkong	dolar Hongkongu
HNL	Honduras	lempira
HRK	Chorwacja	kuna
HTG	Haiti ⁽³⁾	gourde
HUF	Węgry	forint
IDR	Indonezja	rupia indonezyjska
ILS	Izrael	szekel
IMP	Bhutan ⁽³⁾	rupia indyjska
INR	Indie	
	Wyspa Man ⁽³⁾	funt manx
IQD	Irak	dinar iracki
IRR	Iran	rial irański
ISK	Islandia	korona islandzka
JEP	Jersey ⁽³⁾	funt Jersey
JMD	Jamajka	dolar jamajski
JOD	Jordania	dinar jordański
JPY	Japonia	jen
KES	Kenia	szylling kenijski
KGS	Kirgistan	som
KHR	Kambodża	riel
KMF	Komory	frank Komorów
KPW	Korea Północna	won północnokoreański
KRW	Korea Południowa	won południowokoreański
KWD	Kuwejt	dinar kuwejcki
KYD	Kajmany	dolar kajmański
KZT	Kazachstan	tenge
LAK	Laos	kip
LBP	Liban	funt libański
LKR	Sri Lanka	rupia lankijska
LRD	Liberia	dolar liberyjski
LSL	Lesotho ⁽³⁾	loti
LYD	Libia	dinar libijski
MAD	Maroko	dirham marokański
	Sahara Zachodnia	
MDL	Mołdawia	lej Mołdawii
MGA	Madagaskar	aryary
MKD	Macedonia Północna	denar
MMK	Mjanma/Birma	kyat
MNT	Mongolia	tugrik
MOP	Makau	pataca
MRU	Mauretania	ouguiya
MUR	Mauritius	rupia Mauritiusu
MVR	Malediwy	rupia malediwska
MWK	Malawi	kwacha malawijska
MXN	Meksyk	peso meksykańskie
MYR	Malezja	ringgit
MZN	Mozambik	metical
NAD	Namibia ⁽³⁾	dolar namibijski
NGN	Nigeria	naira
NIO	Nikaragua	cordoba oro

(cd.)

Porządek alfabetyczny według kodu		
Kod ⁽¹⁾	Kraj/terytorium	Waluta
NOK	Norwegia	korona norweska
	Svalbard i Jan Mayen	
NPR	Nepal	rupia nepalska
NZD	Niue	dolar nowozelandzki
	Nowa Zelandia	
	Pitcairn	
	Tokelau	
	Wyspy Cooka	
OMR	Oman	rial omański
PAB	Panama ⁽³⁾	balboa
PEN	Peru	sol
PGK	Papua-Nowa Gwineia	kina
PHP	Filipiny	peso filipińskie
PKR	Pakistan	rupia pakistańska
PLN	Polska	złoty
PYG	Paragwaj	guarani
QAR	Katar	rial katarski
RON	Rumunia	lej rumuński
RSD	Serbia	dinar serbski
RUB	Rosja	rubel rosyjski
RWF	Rwanda	frank rwandyjski
SAR	Arabia Saudyjska	rial saudyjski
SBD	Wyspy Salomona	dolar Wysp Salomona
SCR	Seszele	rupia seszelska
SDG	Sudan	funt sudański
SEK	Szwecja	korona szwedzka
SGD	Singapur	dolar singapurski
SHP	Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha (Święta Helena i Wyspa Wniebowstąpienia)	funt Świętej Heleny
SLL	Sierra Leone	leone
SOS	Somalia	szylling somalijski
SRD	Surinam	dolar surinamski
SSP	Sudan Południowy	funt południowosudański
STN	Wyspy Świętego Tomasza i Książęca	dobra
SVC ⁽⁴⁾	Salwador ⁽³⁾	colon salwadorski ⁽⁴⁾
SYP	Syria	funt syryjski
SZL	Eswatini	lilangeni
THB	Tajlandia	bat
TJS	Tadżykistan	somoni
TMT	Turkmenistan	manat turkmeński
TND	Tunezja	dinar tunezyjski
TOP	Tonga	paanga
TRY	Turcja	lira turecka
TTD	Trynidad i Tobago	dolar Trynidadu i Tobago
TWD	Tajwan	nowy dolar tajwański
TZS	Tanzania	szylling tanzawski
UAH	Ukraina	hrywna
UGX	Uganda	szylling ugandyjski

(cd.)

Porządek alfabetyczny według kodu		
Kod ⁽¹⁾	Kraj/terytorium	Waluta
USD	<i>Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego</i>	dolar amerykański
	<i>Brytyjskie Wyspy Dziewicze</i>	
	Ekwador	
	Guam	
	Haiti ⁽³⁾	
	<i>Małe Oddalone Wyspy Stanów Zjednoczonych</i>	
	<i>Mariany Północne</i>	
	Mikronezja	
	Palau	
	Panama ⁽³⁾	
	<i>Portoryko</i>	
	Salwador ⁽³⁾	
	<i>Samoa Amerykańskie</i>	
	Stany Zjednoczone	
	Timor Wschodni	
	<i>Turks i Caicos</i>	
	<i>Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych</i>	
	Wyspy Marshalla	
UYU	Urugwaj	peso urugwajskie
UZS	Uzbekistan	sum
VES ⁽⁵⁾	Wenezuela	boliwar soberano ⁽⁵⁾
VND	Wietnam	dong
VUV	Vanuatu	vatu
WST	Samoa	tala
XAF	Czad	frank CFA (BEAC)
	Gabon	
	Gwineia Równikowa	
	Kamerun	
	Kongo	
	Republika Środkowoafrykańska	
XCD	<i>Anguilla</i>	dolar wschodniokaraibski
	Antigua i Barbuda	
	Dominika	
	Grenada	
	<i>Montserrat</i>	
	Saint Kitts i Nevis	
	Saint Lucia	
	Saint Vincent i Grenadyny	
XOF	Benin	frank CFA (BCEAO)
	Burkina Faso	
	Gwineia Bissau	
	Mali	
	Niger	
	Senegal	
	Togo	
	Wybrzeże Kości Słoniowej	
XPF	<i>Nowa Kaledonia</i>	frank CFP
	<i>Polinezja Francuska</i>	
	<i>Wallis i Futuna</i>	
YER	Jemen	rial jemeński

(cd.)

Porządek alfabetyczny według kodu		
Kod ⁽¹⁾	Kraj/terytorium	Waluta
ZAR	Lesotho ⁽³⁾	rand
	Namibia ⁽³⁾	
	Republika Południowej Afryki	
ZMW	Zambia	kwacha zambijska
ZWL	Zimbabwe	dolar Zimbabwe

⁽¹⁾ Kody ISO 4217, z wyjątkiem GGP, IMP i JEP, które są odmianami funta szterlinga (GBP), posiadającymi własne kody.

⁽²⁾ Chociaż Antyle Holenderskie rozwiązały 10 października 2010 r., gulden Antyli Holenderskich (ANG) pozostały w obiegu na wyspach Curaçao i Sint Maarten – do czasu powstania nowej waluty (guldena karaibskiego).

⁽³⁾ Następujące kraje i terytoria mają w obiegu dwie waluty (ISO 4217):

- Bhutan: BTN, INR,
- Guernsey: GBP, GGP,
- Haiti: HTG, USD,
- Jersey: GBP, JEP,
- Kuba: CUC, CUP,
- Lesotho: LSL, ZAR,
- Namibia: NAD, ZAR,
- Panama: PAB, USD,
- Salwador: SVC, USD,
- Wyspa Man: GBP, IMP.

⁽⁴⁾ Colon salwadorski, choć nieużywany, zachowuje status oficjalnej waluty.

⁽⁵⁾ Boliwar soberano (VES) został wprowadzony do obiegu 20 sierpnia 2018 r., zastępując boliwar (VEF): 1 VES = 100 000 VEF. Mimo że stary boliwar został wycofany w tym samym dniu, niektóre banknoty denominowane w VEF, określone przez Bank Centralny Wenezueli, pozostają w obiegu wraz z nową walutą. Data zakończenia obiegu tych banknotów zostanie podana przez Bank Centralny w późniejszym terminie.

UE: kraje kandydujące

Kod	Kraj	Waluta
ALL	Albania	lek
EUR	Czarnogóra	euro
ISK	Íslandia ⁽¹⁾	korona islandzka
MKD	Macedonia Północna	denar
RSD	Serbia	dinar serbski
TRY	Turcja	lira turecka

⁽¹⁾ W marcu 2015 r. Islandia złożyła wniosek, aby nie uznawać jej za kraj kandydujący. Rada przyjęła tę informację do wiadomości; zostało podjęte postępowanie praktyczne dotyczące procedur roboczych.

UE: dawne waluty

Kod	Kraj	Waluta
ATS	Austria	szylling austriacki
BEF	Belgia	frank belgijski
CYP	Cypr	funt cypryjski
DEM	Niemcy	marka niemiecka
EEK	Estonia	korona estońska
ESP	Hiszpania	peseta hiszpańska
FIM	Finlandia	marka fińska
FRF	Francja	frank francuski
GRD	Grecja	drachma
IEP	Irlandia	funt irlandzki
ITL	Włochy	lir włoski
LTL	Litwa	lit
LUF	Luksemburg	frank luksemburski

(cd.)

UE: dawne waluty		
Kod	Kraj	Waluta
LVL	Łotwa	łat
MTL	Malta	lira maltańska
NLG	Niderlandy	gulden niderlandzki
PTE	Portugalia	eskudo portugalskie
SIT	Słowenia	tolar
SKK	Słowacja	korona słowacka

Załącznik A8**Kody języków (Unia Europejska)**

Porządek alfabetyczny według języka	
Język	Kod ⁽¹⁾
angielski	en
bułgarski	bg
chorwacki	hr
czeski	cs
duński	da
estoński	et
fiński	fi
francuski	fr
grecki	el
hiszpański	es
irlandzki	ga
litewski	lt
łotewski	lv
maltański	mt
niderlandzki	nl
niemiecki	de
polski	pl
portugalski	pt
rumuński	ro
słowacki	sk
słoweński	sl
szwedzki	sv
węgierski	hu
włoski	it

Porządek alfabetyczny według kodu	
Kod ⁽¹⁾	Język
bg	bułgarski
cs	czeski
da	duński
de	niemiecki
el	grecki
pl	angielski
es	hiszpański
et	estoński
fi	fiński
fr	francuski
ga	irlandzki
hr	chorwacki
hu	węgierski
it	włoski
lt	litewski
lv	łotewski
mt	maltański
nl	niderlandzki
pl	polski
pt	portugalski
ro	rumuński
sk	słowacki
sl	słoweński
sv	szwedzki

(¹) Zasady dotyczące stosowania kodów języków, zob. [pkt 7.2.](#)

Załącznik A9**Instytucje, organy, służby
miedzyinstytucjonalne i jednostki
organizacyjne: lista wielojęzyczna**

Niniejszy załącznik zawiera dwie części: a) spis instytucji, organów i innych jednostek organizacyjnych oraz b) listę odpowiadających im nazw w różnych językach. Porządek wymieniania, zob. pkt 9.5.

a) Spis instytucji

[Agencja Dostaw Euratomu](#)

[Agencja Kolejowa Unii Europejskiej](#)

[Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania \(Europol\)](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych](#)

[Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości](#)

[Agencja Wsparcia BEREC](#)

[Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych](#)

[Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP](#)

[Centrum Satelitarne Unii Europejskiej](#)

[Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej](#)

[Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy](#)

[Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego](#)

[Europejska Agencja Chemicaliów](#)

[Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa](#)

[Europejska Agencja Leków](#)

[Europejska Agencja Obrony](#)

[Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej](#)

[Europejska Agencja Środowiska](#)

[Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych](#)

[Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury](#)

[Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska](#)

[Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji](#)

[Europejska Fundacja Kształcenia](#)

[Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy](#)

[Europejska Rada Ochrony Danych](#)

[Europejska Służba Działalń Zewnętrznych](#)

<u>Europejska Szkoła Administracji</u>
<u>Europejski Bank Centralny</u>
<u>Europejski Bank Inwestycyjny</u>
<u>Europejski Fundusz Inwestycyjny</u>
<u>Europejski Inspektor Ochrony Danych</u>
<u>Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn</u>
<u>Europejski Instytut Innowacji i Technologii</u>
<u>Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny</u>
<u>Europejski Komitet Regionów</u>
<u>Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich</u>
<u>Europejski Trybunał Obrachunkowy</u>
<u>Europejski Urząd Doboru Kadr</u>
<u>Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności</u>
<u>Europejski Urząd ds. Pracy</u>
<u>Europejski Urząd Nadzoru Bankowego</u>
<u>Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych</u>
<u>Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych</u>
<u>Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa</u>
<u>Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób</u>
<u>Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii</u>
<u>Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego</u>
<u>Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem</u>
<u>Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji</u>
<u>Komisja Europejska</u>
<u>Parlament Europejski</u>
<u>Prokuratura Europejska</u>
<u>Przewodniczący Rady Europejskiej</u>
<u>Rada Europejska</u>
<u>Rada Unii Europejskiej</u>
<u>Sąd</u>
<u>Sąd do spraw Służby Publicznej</u>
<u>Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej/Trybunał Sprawiedliwości</u>
<u>Unia Europejska</u>
<u>Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych</u>
<u>Urząd Publikacji Unii Europejskiej</u>
<u>Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej</u>
<u>Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe</u>
<u>Wspólne Przedsięwzięcie „Fusion for Energy”</u>
<u>Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym</u>
<u>Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru</u>
<u>Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Ekologicznego Lotnictwa</u>

[Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inicjatywy w dziedzinie Innowacji w Ochronie Zdrowia](#)

[Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług](#)

[Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Kluczowych Technologii Cyfrowych](#)

[Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia](#)

[Wspólne Przedsięwzięcie w celu Badań z zakresu Zarządzania Ruchem Lotniczym w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej 3](#)

[Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali](#)

[Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin](#)

[Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa](#)

[zespoł reagowania na incydenty komputerowe w instytucjach, organach i agencjach UE](#)

b) Lista wielojęzyczna

Agencja Dostaw Euratomu

- bg** Агенция за снабдяване към Евратор (Люксембург)
- es** Agencia de Abastecimiento de Euratom (AAE, Luxemburgo)
- cs** Zásobovací agentura Euratomu (Lucemburk)
- da** Euratoms Forsyningsagentur (Luxembourg)
- de** Euratom-Versorgungsagentur (Luxemburg)
- et** Euratomi Tarneagentuur (Luxembourg)
- el** Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ (Λουξεμβούργο)
- en** Euratom Supply Agency (Luxembourg)
- fr** Agence d'approvisionnement d'Euratom (AAE, Luxembourg)
- ga** Gníomhaireacht Soláthair Euratom (Lucsamburg)
- hr** Agencija za opskrbu Euratoma (Luxembourg)
- it** Agenzia di approvvigionamento dell'Euratom (Lussemburgo)
- lv** Euratom Apgādes aģentūra (Luksemburga)
- lt** Euratomo tiekimo agentūra (Liuksemburgas)
- hu** Euratom Ellátási Ügynökség (Luxembourg)
- mt** I-Aġenzija Fornitriċi tal-Euratom (il-Lussempburgu)
- nl** Voorzieningsagentschap van Euratom (Luxemburg)
- pl** Agencja Dostaw Euratomu (Luksemburg)
- pt** Agência de Aprovisionamento da Euratom (Luxemburgo)
- ro** Agenția de Aprovizionare a Euratom (Luxemburg)
- sk** Agentúra Euratomu pre zásobovanie (Luxemburg)
- sl** Agencija za oskrbo Euratom (Luxembourg)
- fi** Euratomin hankintakeskus (Luxemburg)
- sv** Euratoms försörjningsbyrå (Luxemburg)

Agencja Kolejowa Unii Europejskiej

- bg** Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз (ERA, Лил-Валенсиен)
- es** Agencia Ferroviaria de la Unión Europea (AFE, Lille-Valenciennes)
- cs** Agentura Evropské unie pro železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
- da** Den Europæiske Unions Jernbaneagentur (ERA, Lille-Valenciennes)
- de** Eisenbahnagentur der Europäischen Union (ERA, Lille-Valenciennes)
- et** Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA, Lille-Valenciennes)
- el** Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA, Λίλη-Βαλανσιέν)
- en** European Union Agency for Railways (ERA, Lille-Valenciennes)
- fr** Agence de l'Union européenne pour les chemins de fer (AFE, Lille-Valenciennes)
- ga** Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh (ERA, Lille-Valenciennes)
- hr** Agencija Evropske unije za željeznice (ERA, Lille-Valenciennes)
- it** Agenzia dell'Unione europea per le ferrovie (ERA, Lille-Valenciennes)
- lv** Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (ERA, Lille-Valansjēna)
- lt** Europos Sąjungos geležinkelijų agentūra (ESGA, Liliš ir Valansjenas)
- hu** Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA, Lille/Valenciennes)
- mt** I-Agenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ferroviji (ERA, Lille-Valenciennes)
- nl** Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA, Lille-Valenciennes)
- pl** Agencja Kolejowa Unii Europejskiej (ERA, Lille, Valenciennes)
- pt** Agência Ferroviária da União Europeia (AFE, Lille-Valenciennes)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (ERA, Lille-Valenciennes)
- sk** Železničná agentúra Európskej únie (ERA, Lille-Valenciennes)
- sl** Agencija Evropske unije za železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
- fi** Euroopan unionin rautatievirasto (ERA, Lille-Valenciennes)
- sv** Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA, Lille-Valenciennes)

Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej

- bg** Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA, Виена)
- es** Agencia de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea (FRA, Viena)
- cs** Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA, Vídeň)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA, Wien)
- de** Agentur der Europäischen Union für Grundrechte (FRA, Wien)
- et** Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA, Viin)
- el** Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA, Víenna)
- en** European Union Agency for Fundamental Rights (FRA, Vienna)
- fr** Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne (FRA, Vienne)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA, Vín)
- hr** Agencija Evropske unije za temeljna prava (FRA, Beč)
- it** Agenzia dell'Unione europea per i diritti fondamentali (FRA, Vienna)
- lv** Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA, Víne)
- lt** Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA, Viena)
- hu** Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA, Bécs)
- mt** I-Agenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamental (FRA, Vjenna)
- nl** Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA, Wenen)
- pl** Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA, Wiedeń)
- pt** Agência dos Direitos Fundamentais da União Europeia (FRA, Viena)
- ro** Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA, Viena)
- sk** Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA, Viedeň)
- sl** Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA, Dunaj)
- fi** Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA, Wien)
- sv** Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA, Wien)

Agencyja Unii Europejskiej ds. Azylu

- bg** Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (–, Малта)
- es** Agencia de Asilo de la Unión Europea (AAUE, Malta)
- cs** Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA, Malta)
- da** Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA, Malta)
- de** Asylagentur der Europäischen Union (EUAA, Malta)
- et** Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA, Malta)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA, Μάλτα)
- en** European Union Agency for Asylum (EUAA, Malta)
- fr** Agence de l'Union européenne pour l'asile (AUEA, Malte)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Thearmann (–, Málta)
- hr** Agencija Evropske unije za azil (EUAA, Malta)
- it** Agenzia dell'Unione europea per l'asilo (EUAA, Malta)
- lv** Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (–, Malta)
- lt** Europos Sajungos prieglobščio agentūra (EUAA, Malta)
- hu** Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (–, Málta)
- mt** I-Agenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ażil (EUAA, Malta)
- nl** Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA, Malta)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu (AUEA, Malta)
- pt** Agência da União Europeia para o Asilo (–, Malta)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Azil (–, Malta)
- sk** Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA, Malta)
- sl** Agencija Evropske unije za azil (EUAA, Malta)
- fi** Euroopan unionin turvapaikkavirasto (–, Malta)
- sv** Europeiska unionens asylbyrå (–, Malta)

Agencyja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego

- bg** Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз (ЕЛАБ, Кьолн)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Seguridad Aérea (AES, Colonia)
- cs** Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA, Kolín nad Rýnem)
- da** Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (EASA, Köln)
- de** Agentur der Europäischen Union für Flugsicherheit (EASA, Köln)
- et** Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA, Köln)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA, Κολονία)
- en** European Union Aviation Safety Agency (EASA, Cologne)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la sécurité aérienne (AES, Cologne)
- ga** Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochearta de chuid an Aontais Eorpaigh (EASA, Köln)
- hr** Agencija Evropske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA, Köln)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la sicurezza aerea (AES, Colonia)
- lv** Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA, Ķelne)
- lt** Europos Sajungos aviacijos saugos agentūra (EASA, Kelnas)
- hu** Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA, Köln)
- mt** I-Agenzija tas-Sikurezza tal-Av jazzjoni tal-Unjoni Ewropea (EASA, Cologne)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA, Keulen)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA, Kolonia)
- pt** Agência da União Europeia para a Segurança da Aviação (AES, Colónia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (AES, Köln)
- sk** Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť leteckva (EASA, Kolín)
- sl** Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA, Köln)
- fi** Euroopan unionin lentoturvalisuuusvirasto (EASA, Köln)
- sv** Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (EASA, Köln)

Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa

- bg** Агенция на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA, Ираклион)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Ciberseguridad (ENISA, Irákleio)
- cs** Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA, Heraklion)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed (ENISA, Heraklion)
- de** Agentur der Europäischen Union für Cybersicherheit (ENISA, Heraklion)
- et** Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA, Irákleio)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA, Ηράκλειο)
- en** European Union Agency for Cybersecurity (ENISA, Heraklion)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la cybersécurité (ENISA, Héraklion)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chibearshlándáil (ENISA, Heraklion)
- hr** Agencija Evropske unije za kibersigurnost (ENISA, Heraklion)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cibersicurezza (ENISA, Iraklion)
- lv** Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (ENISA, Hērakleja)
- lt** Europos Sajungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA, Heraklionas)
- hu** Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA, Iráklio)
- mt** I-Agenzija tal-Unjoni Ewropea għaċ-Ċibersigurtà (ENISA, Heraklion)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa, Heraklion)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA, Iraklion)
- pt** Agência da União Europeia para a Cibersegurança (ENISA, Heráclio)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA, Heraklion)
- sk** Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA, Heraklion)
- sl** Agencija Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA, Iraklion)
- fi** Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA, Iraklion)
- sv** Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa, Heraklion)

Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego

- bg** Агенция на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA, Прага)
- es** Agencia de la Unión Europea para el Programa Espacial (EUSPA, Praga)
- cs** Agentura Evropské unie pro kosmický program (EUSPA, Praha)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA, Prag)
- de** Agentur der Europäischen Union für das Weltraumprogramm (EUSPA, Prag)
- et** Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA, Praha)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA, Πράγα)
- en** European Union Agency for the Space Programme (EUSPA, Prague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour le programme spatial (EUSPA, Prague)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis (–, Prág)
- hr** Agencija Evropske unije za svemirski program (EUSPA, Prag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per il programma spaziale (EUSPA, Praga)
- lv** Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra (EUSPA, Prāga)
- lt** Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (EUSPA, Praha)
- hu** Az Európai Unió Ūrprogramügynöksége (–, Prága)
- mt** I-Agenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali (EUSPA, Praga)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (EUSPA, Praag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA, Praga)
- pt** Agência da União Europeia para o Programa Espacial (–, Praga)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Programul Spațial (EUSPA, Praga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA, Praha)
- sl** Agencija Evropske unije za vesoljski program (EUSPA, Praga)
- fi** Euroopan unionin avaruuusohjelmavirasto (EUSPA, Praha)
- sv** Europeiska unionens rymdprogrambyrå (EUSPA, Prag)

Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania

- bg** Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL, Будапеща)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Formación Policial (CEPOL, Budapest)
- cs** Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL, Budapešť)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (Cepol, Budapest)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Aus- und Fortbildung auf dem Gebiet der Strafverfolgung (EPA, Budapest)
- et** Euroopa Liidu Õiguskitsekoolituse Amet (CEPOL, Budapest)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (ΕΑΑ, Βουδαπέστη)
- en** European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL, Budapest)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la formation des services répressifs (CEPOL, Budapest)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Oiliúint i bhForfheidhmiú an Dlí (CEPOL, Búdaipest)
- hr** Agencija Evropske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL, Budimpešta)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la formazione delle autorità di contrasto (CEPOL, Budapest)
- lv** Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra (CEPOL, Budapešta)
- lt** Europos Sajungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL, Budapeštas)
- hu** Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL, Budapest)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Taħriġ fl-Infurzar tal-Liġi (CEPOL, Budapest)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol, Boedapest)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL, Budapeszt)
- pt** Agência da União Europeia para a Formação Policial (CEPOL, Budapeste)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL, Budapesta)
- sk** Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL, Budapešť)
- sl** Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejaj (CEPOL, Budimpešta)
- fi** Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL, Budapest)
- sv** Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol, Budapest)

Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER, Любляна)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación de los Reguladores de la Energía (ACER, Ljubljana)
- cs** Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER, Lublaň)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER, Ljubljana)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit der Energieregulierungsbehörden (ACER, Ljubljana)
- et** Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ACER, Ljubljana)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER, Λιουμπλιάνα)
- en** European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER, Ljubljana)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération des régulateurs de l'énergie (ACER, Ljubljana)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER, Liúibleána)
- hr** Agencija Evropske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER, Ljubljana)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione fra i regolatori nazionali dell'energia (ACER, Lubiana)
- lv** Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarības aģentūra (ACER, Ľubļana)
- lt** Europos Sajungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER, Ljubljana)
- hu** Energiaszabályozók Európai Uniós Együttműködési Ügynöksége (ACER, Ljubljana)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija (ACER, Ljubljana)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER, Ljubljana)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER, Lublana)
- pt** Agência da União Europeia de Cooperação dos Reguladores da Energia (ACER, Ljubljana)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER, Ljubljana)
- sk** Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER, Lublaň)
- sl** Agencija Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER, Ljubljana)
- fi** Euroopan unionin energia-alan sääntelyviraston yhteistyövirasto (ACER, Ljubljana)
- sv** Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer, Ljubljana)

Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol)

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол, Хага)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Policial (Europol, La Haya)
- cs** Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol, Haag)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol, Haag)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Strafverfolgung (Europol, Den Haag)
- et** Euroopa Liidu Õiguskaitskoostöö Amet (Europol, Haag)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ, Χάγη)
- en** European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol, The Hague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération des services répressifs (Europol, La Haye)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh i ndáil le Comhar i bhForfheidhmiú an Dlí (Europol, an Háig)
- hr** Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol, Den Haag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione nell'attività di contrasto (Europol, L'Aia)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols, Hāga)
- lt** Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas, Haga)
- hu** A Bünöldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol, Hágá)
- mt** I-Agenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (Europol, The Hague)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol, Den Haag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol, Haga)
- pt** Agência da União Europeia para a Cooperação Policial (Europol, Haia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol, Haga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol, Haag)
- sl** Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol, Haag)
- fi** Euroopan unionin lainvalvontayhteytystövirasto (Europol, Haag)
- sv** Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol, Haag)

Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст, Хага)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Judicial Penal (Eurojust, La Haya)
- cs** Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust, Haag)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust, Haag)
- de** Agentur der Europäischen Union für justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen (Eurojust, Den Haag)
- et** Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust, Haag)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust, Χάγη)
- en** European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust, The Hague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération judiciaire en matière pénale (Eurojust, La Haye)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar Ceartais Choiiriúil (Eurojust, an Háig)
- hr** Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust, Den Haag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione giudiziaria penale (Eurojust, L'Aia)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust, Hāga)
- lt** Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas, Haga)
- hu** Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust, Hágá)
- mt** I-Agenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust, The Hague)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust, Den Haag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust, Haga)
- pt** Agência da União Europeia para a Cooperação Judiciária Penal (Eurojust, Haia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust, Haga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust, Haag)
- sl** Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust, Haag)
- fi** Euroopan rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust, Haag)
- sv** Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust, Haag)

Agencyj Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości

- bg** Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA, Талин)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Gestión Operativa de Sistemas Informáticos de Gran Magnitud en el Espacio de Libertad, Seguridad y Justicia (eu-Lisa, Tallin)
- cs** Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-Lisa, Tallin)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-Lisa, Tallinn)
- de** Agentur der Europäischen Union für das Betriebsmanagement von IT-Großsystemen im Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts (eu-Lisa, Tallinn)
- et** Vabadusel, Turvalisuse sel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-Lisa, Tallinn)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA, Τάλιν)
- en** European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice (eu-Lisa, Tallinn)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la gestion opérationnelle des systèmes d'information à grande échelle au sein de l'espace de liberté, de sécurité et de justice (eu-Lisa, Tallinn)
- ga** Gnionmhaireacht an Aontais Eorpaigh chun Bainistiú Oibríochtaí a dhéanamh ar Chórais Mhórscála TF sa Limistéar Saoirse, Slándála agus Ceartais (eu-LISA, Tailinn)
- hr** Agencija Evropske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-Lisa, Tallinn)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la gestione operativa dei sistemi IT su larga scala nello spazio di libertà, sicurezza e giustizia (eu-Lisa, Tallinn)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra lielapjomā IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (eu-LISA, Tallina)
- lt** Europos Sajungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA, Talinas)
- hu** A Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszerének Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Uniós Ügynökség (eu-Lisa, Tallinn)
- mt** I-Agenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Tmexxja Operattiva ta' Sistemi tal-IT fuq Skala Kbira fl-Ispazju ta' Libertà, Sigurtà u Ġustizzja (eu-Lisa, Tallinn)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systeem op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-Lisa, Tallinn)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-Lisa, Tallinn)
- pt** Agência da União Europeia para a Gestão Operacional de Sistemas Informáticos de Grande Escala no Espaço de Liberdade, Segurança e Justiça (eu-LISA, Taline)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informaticice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-Lisa, Tallinn)
- sk** Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-Lisa, Tallinn)
- sl** Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA, Talin)
- fi** vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA, Tallinna)
- sv** Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa, Tallinn)

Agencja Wsparcia BEREC

- bg** Агенция за подкрепа на ОЕПЕК (Служба на ОЕПЕК, Рига)
- es** Agencia de Apoyo al ORECE (Oficina del ORECE, Riga)
- cs** Agentura na podporu BEREC (Úřad BEREC, Riga)
- da** Agenturet for Støtte til BEREC (BEREC-kontoret, Riga)
- de** Agentur zur Unterstützung des GEREK (GEREK-Büro, Riga)
- et** BERECi Tugiamet (BERECi Büroo, Riia)
- el** Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC (Υπηρεσία του BEREC, Ρίγα)
- en** Agency for Support for BEREC (BEREC Office, Riga)
- fr** Agence de soutien à l'ORECE (Office de l'ORECE, Riga)
- ga** Gníomhaireacht Tacaíochta BEREC (Oifig BEREC, Ríge)
- hr** Agencija za potporu BEREC-u (Ured BEREC-a, Riga)
- it** Agenzia di sostegno al BEREC (Ufficio BEREC, Riga)
- lv** BEREC atbalsta aģentūra (BEREC birojs, Riga)
- lt** BEREC paramos agentūra (BEREC biuras, Ryga)
- hu** A BEREC Működését Segítő Ügynökség (BEREC Hivatal, Riga)
- mt** I-Aġenzija għall-Appoġġ tal-BEREC (l-Uffiċċju tal-BEREC, Riga)
- nl** Bureau voor ondersteuning van Berec (Berec-Bureau, Riga)
- pl** Agencja Wsparcia BEREC (Urząd BEREC, Ryga)
- pt** Agência de Apoio ao ORECE (Gabinete do ORECE, Riga)
- ro** Agenția de Sprijin pentru OAREC (Oficiul OAREC, Riga)
- sk** Agentúra na podporu orgánu BEREC (Úrad BEREC, Riga)
- sl** Agencija za podporo BEREC-u (Urad BEREC, Riga)
- fi** BERECin tutkivirasto (BEREC-virasto, Riika)
- sv** Byrå för stöd till Berec (Berecbyrån, Riga)

Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych

- bg** Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva del Consejo Europeo de Investigación (ERCEA, Bruselas)
- cs** Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA, Brusel)
- da** Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA, Bruxelles)
- de** Exekutivagentur des Europäischen Forschungsrats (ERCEA, Brüssel)
- et** Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA, Brüssel)
- el** Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA, Βρυξέλλες)
- en** European Research Council Executive Agency (ERCEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive du Conseil européen de la recherche (ERCEA, Bruxelles)
- ga** Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Eorpaí um Thaighde (ERCEA, an Bhruiséil)
- hr** Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća (ERCEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva del Consiglio europeo della ricerca (ERCEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (ERCEA, Brisele)
- lt** Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (ERCEA, Briuselis)
- hu** Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége (ERCEA, Brüsszel)
- mt** I-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tar-Ričerka (ERCEA, Brussell)
- nl** Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (ERCEA, Brussel)
- pl** Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução do Conselho Europeu de Investigação (ERCEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA, Bruxelles)
- sk** Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA, Brusel)
- sl** Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta (ERCEA, Bruselj)
- fi** Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA, Bryssel)
- sv** Genomförandeorganet för Europeiska forskningsrådet (Ercea, Bryssel)

Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP

- bg** Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП (EisMEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva para el Consejo Europeo de Innovación y las Pymes (EisMEA, Bruselas)
- cs** Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky (EisMEA, Brusel)
- da** Forvaltningsorganet for Det Europæiske Innovationsråd og SMV'er (EisMEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für den Innovationsrat und für KMU (EisMEA, Brüssel)
- et** Euroopa Innovatsioonidõukogu ja VKEdE Rakendusamet (EisMEA, Brüssel)
- el** Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (EisMEA, Βρυξέλλες)
- en** European Innovation Council and SMEs Executive Agency (EisMEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive pour le Conseil européen de l'innovation et les PME (EisMEA, Bruxelles)
- ga** Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Nuálaíochta Eorpaí agus na bhFiontar Beag agus Meánmhéide (EisMEA, an Bhruiséil)
- hr** Izvršna agencija za Evropsko vijeće za inovacije i MSP-ove (EisMEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva del Consiglio europeo per l'innovazione e delle PMI (EisMEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (EisMEA, Brisele)
- lt** Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga (EisMEA, Briuselis)
- hu** Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (EisMEA, Brüsszel)
- mt** I-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea ghall-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni u ghall-SMEs (EisMEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (EisMEA, Brussel)
- pl** Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP (EisMEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução do Conselho Europeu da Inovação e das PME (EisMEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă pentru Consiliul European pentru Inovare și IMM-uri (EisMEA, Bruxelles)
- sk** Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP (EisMEA, Brusel)
- sl** Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja (EisMEA, Bruselj)
- fi** Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto (EisMEA, Bryssel)
- sv** Genomförandeorganet för Europeiska innovationsrådet samt för små och medelstora företag (EisMEA, Bryssel)

Centrum Satelitarne Unii Europejskiej

- bg** Сателитен център на Европейския съюз (Satcen, Torrejon de Ardoz)
- es** Centro de Satélites de la Unión Europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- cs** Satelitní středisko Evropské unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- da** EU-Satellitecentret (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- de** Satellitenzentrum der Europäischen Union (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- et** Euroopa Liidu Satelliidikeskus (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- el** Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Satcen, Τορέχον ντε Αρντόθ)
- en** European Union Satellite Centre (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- fr** Centre satellitaire de l'Union européenne (CSUE, Torrejón de Ardoz)
- ga** Lárionad Sataillite an Aontais Eorpaigh (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- hr** Satelitski centar Evropske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- it** Centro satellitare dell'Unione europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- lv** Eiropas Savienības Satelītcentrs (Satcen, Torehona de Ardosas)
- lt** Europos Sąjungos palydovų centras (SATCEN, Torechon de Ardosas)
- hu** Az Európai Unió Műholdközpontja (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- mt** iċ-Ċentru Satellitari tal-Unjoni Ewropea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- nl** Satellietcentrum van de Europese Unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- pl** Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- pt** Centro de Satélites da União Europeia (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- ro** Centrul Satelitar al Uniunii Europene (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- sk** Satelitné stredisko Európskej únie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- sl** Satelitski center Evropske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- fi** Euroopan unionin satelliittikeskus (EUSK, Torrejón de Ardoz)
- sv** Europeiska unionens satellitcentrum (Satcen, Torrejón de Ardoz)

Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej

- bg** Център за преводи за органите на Европейския съюз (CdT, Люксембург)
- es** Centro de Traducción de los Órganos de la Unión Europea (CdT, Luxemburgo)
- cs** Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT, Lucemburk)
- da** Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer (CdT, Luxembourg)
- de** Übersetzungszentrum für die Einrichtungen der Europäischen Union (CdT, Luxemburg)
- et** Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT, Luxembourg)
- el** Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT, Λουξεμβούργο)
- en** Translation Centre for the Bodies of the European Union (CdT, Luxembourg)
- fr** Centre de traduction des organes de l'Union européenne (CdT, Luxembourg)
- ga** Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaitigh (CdT, Lucasburg)
- hr** Prevoditeljski centar za tijela Europske unije (CdT, Luxembourg)
- it** Centro di traduzione degli organismi dell'Unione europea (CdT, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Savienības iestāžu Tulkosanas centrs (CdT, Luksemburgo)
- lt** Europos Sajungos jstaigų vertimo centras (CdT, Liuksemburgo)
- hu** Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja (CdT, Luxembourg)
- mt** iċ-Ċentru tat-Traduzzjoni għall-Korpi tal-Unjoni Ewropea (CdT, il-Lussemburgo)
- nl** Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT, Luxembourg)
- pl** Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (CdT, Luksemburg)
- pt** Centro de Tradução dos Organismos da União Europeia (CdT, Luxemburgo)
- ro** Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene (CdT, Luxembourg)
- sk** Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (CdT, Luxemburg)
- sl** Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT, Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin elinten käännyöskeskus (CdT, Luxembourg)
- sv** Översättningscentrum för Europeiska unionens organ (CdT, Luxembourg)

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

- bg** Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA, Билбао)
- es** Agencia Europea para la Seguridad y la Salud en el Trabajo (EU-OSHA, Bilbao)
- cs** Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA, Bilbao)
- da** Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA, Bilbao)
- de** Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz (EU-OSHA, Bilbao)
- et** Euroopa Tööhutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA, Bilbao)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA, Μπιλμπάο)
- en** European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA, Bilbao)
- fr** Agence européenne pour la sécurité et la santé au travail (EU-OSHA, Bilbao)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábhálteach agus Sláinte ag an Obair (EU-OSHA, Bilbao)
- hr** Evropska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA, Bilbao)
- it** Agenzia europea per la sicurezza e la salute sul lavoro (EU-OSHA, Bilbao)
- lv** Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA, Bilbao)
- lt** Europos darbuotojų saugos ir sveikatos aģentūra (EU-OSHA, Bilbao)
- hu** Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA, Bilbao)
- mt** I-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol (EU-OSHA, Bilbao)
- nl** Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA, Bilbao)
- pl** Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA, Bilbao)
- pt** Agência Europeia para a Segurança e a Saúde no Trabalho (EU-OSHA, Bilbau)
- ro** Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA, Bilbao)
- sk** Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA, Bilbao)
- sl** Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA, Bilbao)
- fi** Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA, Bilbao)
- sv** Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha, Bilbao)

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego

- bg** Европейска агенция по морска безопасност (ЕАМБ, Лисабон)
- es** Agencia Europea de Seguridad Marítima (AESM, Lisboa)
- cs** Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA, Lisbon)
- da** Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA, Lissabon)
- de** Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA, Lissabon)
- et** Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA, Lissabon)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA, Λισαβόνα)
- en** European Maritime Safety Agency (EMSA, Lisbon)
- fr** Agence européenne pour la sécurité maritime (AESM, Lisbonne)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábhálteachta Mhuirí (EMSA, Liospóin)
- hr** Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA, Lisbon)
- it** Agenzia europea per la sicurezza marittima (EMSA, Lisbona)
- lv** Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA, Lisabona)
- lt** Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA, Lisabona)
- hu** Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA, Lisszabon)
- mt** I-Agenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (EMSA, Liżbona)
- nl** Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA, Lissabon)
- pl** Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA, Lizbona)
- pt** Agência Europeia da Segurança Marítima (EMSA, Lisboa)
- ro** Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA, Lisabona)
- sk** Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA, Lisbon)
- sl** Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA, Lizbona)
- fi** Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA, Lissabon)
- sv** Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa, Lissabon)

Europejska Agencja Chemikaliów

- bg** Европейска агенция по химикали (ECHA, Хелзинки)
- es** Agencia Europea de Sustancias y Mezclas Químicas (ECHA, Helsinki)
- cs** Evropská agentura pro chemické látky (ECHA, Helsinki)
- da** Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA, Helsingfors)
- de** Europäische Chemikalienagentur (ECHA, Helsinki)
- et** Euroopa Kemikaaliamet (ECHA, Helsingi)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA, Ελσίνκι)
- en** European Chemicals Agency (ECHA, Helsinki)
- fr** Agence européenne des produits chimiques (ECHA, Helsinki)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA, Heilsinci)
- hr** Europska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
- it** Agenzia europea per le sostanze chimiche (ECHA, Helsinki)
- lv** Eiropas ķīmikāļu aģentūra (ECHA, Helsinki)
- lt** Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA, Helsinki)
- hu** Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA, Helsinki)
- mt** I-Agenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiči (ECHA, Helsinki)
- nl** Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA, Helsinki)
- pl** Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA, Helsinki)
- pt** Agência Europeia dos Produtos Químicos (ECHA, Helsínquia)
- ro** Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA, Helsinki)
- sk** Európska chemická agentúra (ECHA, Helsinki)
- sl** Evropska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
- fi** Euroopan kemikaalivirasto (ECHA, Helsinki)
- sv** Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa, Helsingfors)

Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa

- bg** Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA, Vigo)
- es** Agencia Europea de Control de la Pesca (AECP, Vigo)
- cs** Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA, Vigo)
- da** Det Europæiske Fiskerikontrolagentur (EFCA, Vigo)
- de** Europäische Fischereiaufschlagsagentur (EFCA, Vigo)
- et** Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA, Vigo)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA, Βίγο)
- en** European Fisheries Control Agency (EFCA, Vigo)
- fr** Agence européenne de contrôle des pêches (AECP, Vigo)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Rialú ar Iascach (EFCA, Vigo)
- hr** Europska agencija za kontrolu ribarstva (EFCA, Vigo)
- it** Agenzia europea di controllo della pesca (EFCA, Vigo)
- lv** Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (EFCA, Vigo)
- lt** Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA, Vigas)
- hu** Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA, Vigo)
- mt** I-Agenzija Ewropea għall-Kontroll tas-Sajd (EFCA, Vigo)
- nl** Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA, Vigo)
- pl** Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (EFCA, Vigo)
- pt** Agência Europeia de Controlo das Pescas (AECP, Vigo)
- ro** Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA, Vigo)
- sk** Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA, Vigo)
- sl** Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA, Vigo)
- fi** Euroopan kalastuksenvalvontavirasto (EFCA, Vigo)
- sv** Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA, Vigo)

Europejska Agencja Leków

- bg** Европейска агенция по лекарствата (EMA, Амстердам)
- es** Agencia Europea de Medicamentos (EMA, Ámsterdam)
- cs** Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA, Amsterdam)
- da** Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA, Amsterdam)
- de** Europäische Arzneimittel-Agentur (EMA, Amsterdam)
- et** Euroopa Ravimiamet (EMA, Amsterdam)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA, Άμστερνταμ)
- en** European Medicines Agency (EMA, Amsterdam)
- fr** Agence européenne des médicaments (EMA, Amsterdam)
- ga** an Ghníomhaireacht Leigheasra Eorpach (EMA, Amstardam)
- hr** Europska agencija za lijekove (EMA, Amsterdam)
- it** Agenzia europea per i medicinali (EMA, Amsterdam)
- lv** Eiropas Zāļu aģentūra (EMA, Amsterdama)
- lt** Europos vaistų agentūra (EMA, Amsterdamas)
- hu** Európai Gyógyszerügynökség (EMA, Amszterdam)
- mt** I-Agenzija Ewropea għall-Mediċini (EMA, Amsterdam)
- nl** Europees Geneesmiddelenbureau (EMA, Amsterdam)
- pl** Europejska Agencja Leków (EMA, Amsterdam)
- pt** Agência Europeia de Medicamentos (EMA, Amesterdāo)
- ro** Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA, Amsterdam)
- sk** Európska agentúra pre lieky (EMA, Amsterdam)
- sl** Evropska agencija za zdravila (EMA, Amsterdam)
- fi** Euroopan lääkevirasto (EMA, Amsterdam)
- sv** Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA, Amsterdam)

Europejska Agencja Obrony

- bg** Европейска агенция по отбрана (EDA, Брюксел)
- es** Agencia Europea de Defensa (AED, Bruselas)
- cs** Evropská obranná agentura (EDA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA, Bruxelles)
- de** Europäische Verteidigungsagentur (EVA, Brüssel)
- et** Euroopa Kaitseagentuur (EDA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (EOA, Βρυξέλλες)
- en** European Defence Agency (EDA, Brussels)
- fr** Agence européenne de défense (AED, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Chosaint (GEC, an Bhruiséil)
- hr** Europska obrambena agencija (EDA, Bruxelles)
- it** Agenzia europea per la difesa (AED, Bruxelles)
- lv** Eiropas Aizsardzības aģentūra (EAA, Brisele)
- lt** Europos gynybos agentūra (EGA, Bruselis)
- hu** Európai Védelmi Ügynökség (EDA, Brüsszel)
- mt** I-Aġenzija Ewropea għad-Difiża (AED, Brussell)
- nl** Europees Defensieagentschap (EDA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Obrony (EDA, Bruksela)
- pt** Agência Europeia de Defesa (AED, Bruxelas)
- ro** Agenția Europeană de Apărare (AEA, Bruxelles)
- sk** Európska obranná agentúra (EDA, Brusel)
- sl** Evropska obrambna agencija (EDA, Bruselj)
- fi** Euroopan puolustusvirasto (Bryssel)
- sv** Europeiska försvarsbyrån (Brussels)

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej

- bg** Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex, Варшава)
- es** Agencia Europea de la Guardia de Fronteras y Costas (Frontex, Varsovia)
- cs** Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex, Varšava)
- da** Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex, Warszawa)
- de** Europäische Agentur für die Grenz- und Küstenwache (Frontex, Warschau)
- et** Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex, Varssavi)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex, Βαρσοβία)
- en** European Border and Coast Guard Agency (Frontex, Warsaw)
- fr** Agence européenne de garde-frontières et de garde-côtes (Frontex, Varsovie)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um an nGarda Teorann agus Cóstá (Frontex, Varsá)
- hr** Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex, Varšava)
- it** Agenzia europea della guardia di frontiera e costiera (Frontex, Varsavia)
- lv** Eiropas robežu un krasta apsardzes aģentūra (Frontex, Varšava)
- lt** Europos sienu ir pakrančių apsaugos agentūra (Frontex, Varšuva)
- hu** Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex, Varsó)
- mt** I-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Frontiera u tal-Kosta (Frontex, Varsavia)
- nl** Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex, Warschau)
- pl** Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex, Warszawa)
- pt** Agência Europeia da Guarda de Fronteiras e Costeira (Frontex, Varsóvia)
- ro** Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex, Varșovia)
- sk** Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex, Varšava)
- sl** Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex, Varšava)
- fi** Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex, Varsova)
- sv** Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex, Warszawa)

Europejska Agencja Środowiska

- bg** Европейска агенция за околна среда (EAOC, København)
- es** Agencia Europea de Medio Ambiente (AEMA, Copenhague)
- cs** Evropská agentura pro životní prostředí (EEA, Kodaň)
- da** Det Europæiske Miljøagentur (EEA, København)
- de** Europäische Umweltagentur (EUA, Copenhagen)
- et** Euroopa Keskkonnaamet (EEA, Kopenhaagen)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη)
- en** European Environment Agency (EEA, Copenhagen)
- fr** Agence européenne pour l'environnement (AEE, Copenhague)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach Chomhshaoil (EEA, Cobhánvan)
- hr** Europska agencija za okoliš (EEA, Kopenhagen)
- it** Agenzia europea dell'ambiente (AEA, Copenaghen)
- lv** Eiropas Vides aģentūra (EVA, Kopenhāgena)
- lt** Europos aplinkos agentūra (EAA, Kopenhaga)
- hu** Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA, Koppenhága)
- mt** I-Agenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA, Copenhagen)
- nl** Europees Milieuagentschap (EEA, Copenhagen)
- pl** Europejska Agencja Środowiska (EEA, Kopenhaga)
- pt** Agência Europeia do Ambiente (AEA, Copenhagen)
- ro** Agenția Europeană de Mediul (AEM, Copenhagen)
- sk** Európska environmentálna agentúra (EEA, Kodaň)
- sl** Evropska agencija za okolje (EEA, København)
- fi** Euroopan ympäristökeskus (EEA, Kööpenhamina)
- sv** Europeiska miljöbyrån (EEA, Köpenhamn)

Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych

- bg** Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания (REA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Investigación (REA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro výzkum (REA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Forskning (REA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für die Forschung (REA, Brüssel)
- et** Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA, Βρυξέλλες)
- en** European Research Executive Agency (REA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour la recherche (REA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Thaighde (REA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za istraživanje (REA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per la ricerca (REA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Pētniecības izpildaģentūra (REA, Brisele)
- lt** Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA, Briuselis)
- hu** Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA, Brüsszel)
- mt** I-Agenzija Eżekuttiva Ewropea għar-Ričerka (REA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych (REA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia da Investigação (REA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Cercetare (REA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre výskum (REA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za raziskave (REA, Bruselj)
- fi** Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för forskning (REA, Bryssel)

Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury

- bg** Европейска изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Educación y Cultura (EACEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu (EACEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Bildung und Kultur (EACEA, Brüssel)
- et** Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA, Βρυξέλλες)
- en** European Education and Culture Executive Agency (EACEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour l'éducation et la culture (EACEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Oideachas agus Cultúr (EACEA, an Bhruséil)
- hr** Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per l'istruzione e la cultura (EACEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA, Brisele)
- lt** Europos švietimo ir kultūros vykdomojo įstaiga (EACEA, Briuselis)
- hu** Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA, Brüsszel)
- mt** I-Ägenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Edukazzjoni u għall-Kultura (EACEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia da Educação e da Cultura (EACEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură (EACEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru (EACEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA, Bruselj)
- fi** Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea, Bryssel)

Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska

- bg** Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Clima, Infraestructuras y Medio Ambiente (CINEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø (CINEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Klima, Infrastruktur und Umwelt (CINEA, Brüssel)
- et** Euroopa Kliima, Taristu ja Keskonna Rakendusamet (CINEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA, Βρυξέλλες)
- en** European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour le climat, les infrastructures et l'environnement (CINEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, Bonneagar agus Comhshaol (CINEA, an Bhruséil)
- hr** Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per il clima, l'infrastruttura e l'ambiente (CINEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA, Brisele)
- lt** Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomojo įstaiga (CINEA, Briuselis)
- hu** Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA, Brüsszel)
- mt** I-Ägenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Klima, għall-Infrastruttura u għall-Ambjent (CINEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia do Clima, das Infraestruturas e do Ambiente (CINEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediul (CINEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie (CINEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA, Bruselj)
- fi** Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö (Cinea, Bryssel)

Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji

- bg** Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HADEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea en los ámbitos de la Salud y Digital (HADEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast (HADEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og Det Digitale Område (HADEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Gesundheit und Digitales (HADEA, Brüssel)
- et** Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HADEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό (HADEA, Βρυξέλλες)
- en** European Health and Digital Executive Agency (HADEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour la santé et le numérique (HADEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an tSláinte agus an Dígitíú (HADEA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo (HADEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per la salute e il digitale (HADEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (HADEA, Brisele)
- lt** Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomojo įstaiga (HADEA, Briuselis)
- hu** Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA, Brüsszel)
- mt** I-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għas-Saħħa u ghall-Qasam Digidali (HADEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji (HADEA, Bruksela)
- pt** Agência Executiva Europeia da Saúde e do Digital (HADEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HADEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu (HADEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo (HADEA, Bruselj)
- fi** Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto (HADEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea, Bryssel)

Europejska Fundacja Kształcenia

- bg** Европейска фондация за обучение (ETF, Торино)
- es** Fundación Europea de Formación (ETF, Turín)
- cs** Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín)
- da** Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF, Torino)
- de** Europäische Stiftung für Berufsbildung (ETF, Turin)
- et** Euroopa Koolitusfond (ETF, Torino)
- el** Ευρωπαϊκό Ιδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF, Topivo)
- en** European Training Foundation (ETF, Turin)
- fr** Fondation européenne pour la formation (ETF, Turin)
- ga** an Fhondúireacht Eorpach Oiliúna (ETF, Torino)
- hr** Europska zaklada za osposobljavanje (ETF, Torino)
- it** Fondazione europea per la formazione (ETF, Torino)
- lv** Eiropas Izglītības fonds (ETF, Turīna)
- lt** Europos mokymo fondas (ETF, Turinas)
- hu** Európai Képzési Alapítvány (ETF, Torino)
- mt** il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (ETF, Turin)
- nl** Europese Stichting voor opleiding (ETF, Turijn)
- pl** Europejska Fundacja Kształcenia (ETF, Turyn)
- pt** Fundação Europeia para a Formação (ETF, Turim)
- ro** Fundația Europeană de Formare (ETF, Torino)
- sk** Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF, Turín)
- sl** Evropska fundacija za usposabljanje (ETF, Torino)
- fi** Euroopan koulutussäätiö (ETF, Torino)
- sv** Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF, Turin)

Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy

- bg** Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound, Дъблин)
- es** Fundación Europea para la Mejora de las Condiciones de Vida y de Trabajo (Eurofound, Dublín)
- cs** Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound, Dublin)
- da** Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound, Dublin)
- de** Europäische Stiftung zur Verbesserung der Lebens- und Arbeitsbedingungen (Eurofound, Dublin)
- et** Euroopa Elu- ja Töötigimuste Parandamise Sihtasutus (Eurofound, Dublin)
- el** Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound, Δουβλίνο)
- en** European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound, Dublin)
- fr** Fondation européenne pour l'amélioration des conditions de vie et de travail (Eurofound, Dublin)
- ga** an Foras Eorpach chun Dálaí Maireachtála agus Oibre a Fheabhsú (Eurofound, Baile Átha Cliath)
- hr** Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound, Dublin)
- it** Fondazione europea per il miglioramento delle condizioni di vita e di lavoro (Eurofound, Dublin)
- lv** Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (Eurofound, Dublina)
- lt** Europos gyvenimo ir darbo sąlygu gerinimo fondas (Eurofound, Dublinas)
- hu** Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound, Dublin)
- mt** il-Fondazzjoni Ewropea għat-Titjib tal-Kondizzjonijiet tal-Ħajja u tax-Xogħol (Eurofound, Dublin)
- nl** Europees Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound, Dublin)
- pl** Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound, Dublin)
- pt** Fundação Europeia para a Melhoria das Condições de Vida e de Trabalho (Eurofound, Dublim)
- ro** Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound, Dublin)
- sk** Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound, Dublin)
- sl** Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound, Dublin)
- fi** Euroopan elin- ja työolojen kehittämäättiö (Eurofound, Dublin)
- sv** Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound, Dublin)

Europejska Rada Ochrony Danych

- bg** Европейски комитет по защита на данните (Брюксел)
- es** Comité Europeo de Protección de Datos (CEPD, Bruselas)
- cs** Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB, Brusel)
- da** Det Europæiske Databeskyttelsesråd (Bruxelles)
- de** Europäischer Datenschutzausschuss (EDSA, Brüssel)
- et** Euroopa Andmekaitseõukogu (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ, Βρυξέλλες)
- en** European Data Protection Board (EDPB, Brussels)
- fr** Comité européen de la protection des données (Bruxelles)
- ga** an Bord Eorpach um Chosaint Sonraí (EDPB, an Bhruiséil)
- hr** Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB, Bruxelles)
- it** Comitato europeo per la protezione dei dati (EDPB, Bruxelles)
- lv** Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK, Brisele)
- lt** Europos duomenų apsaugos valdyba (Briuselis)
- hu** Európai Adatvédelmi Testület (Brüsszel)
- mt** il-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB, Brussell)
- nl** Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB, Brussel)
- pl** Europejska Rada Ochrony Danych (EROD, Bruksela)
- pt** Comité Europeu para a Proteção de Dados (CEPD, Bruxelas)
- ro** Comitetul European pentru Protectia Datelor (CEPD, Bruxelles)
- sk** Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB, Brusel)
- sl** Evropski odbor za varstvo podatkov (EOVP, Bruselj)
- fi** Euroopan tietosuojaneuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB, Bryssel)

Europejska Służba Działań Zewnętrznych

- bg** Европейска служба за външна дейност (ЕСВД, Брюксел)
- es** Servicio Europeo de Acción Exterior (SEAE, Bruselas)
- cs** Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ, Brusel)
- da** Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (Bruxelles)
- de** Europäischer Auswärtiger Dienst (EAD, Brüssel)
- et** Euroopa väliseenistus (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ, Βρυξέλλες)
- en** European External Action Service (EEAS, Brussels)
- fr** Service européen pour l'action extérieure (SEAE, Bruxelles)
- ga** an tSeirbhís Eorpach Gníomhaíochta Seachtraí (SEGS, an Bhruiséil)
- hr** Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD, Bruxelles)
- it** Servizio europeo per l'azione esterna (SEAE, Bruxelles)
- lv** Eiropas Ārējās darbības dienests (ĒADD, Brisele)
- lt** Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT, Briuselis)
- hu** Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ, Brüsszel)
- mt** is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE, Brussell)
- nl** Europese Dienst voor extern optreden (EDEO, Brussel)
- pl** Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ, Bruksela)
- pt** Serviço Europeu para a Ação Externa (SEAE, Bruxelas)
- ro** Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE, Bruxelles)
- sk** Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ, Brusel)
- sl** Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD, Bruselj)
- fi** Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH, Bryssel)
- sv** Europeiska utrikesjänsten (Bryssel)

Europejska Szkoła Administracji

- bg** Европейско училище по администрация (EUSA, Брюксел)
- es** Escuela Europea de Administración (EUSA, Bruselas)
- cs** Evropská správňí škola (EUSA, Brusel)
- da** Den Europæiske Forvaltningsskole (EUSA, Bruxelles)
- de** Europäische Verwaltungsakademie (EUSA, Brüssel)
- et** Euroopa Haldusuhtimise Kool (EUSA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (EUSA, Βρυξέλλες)
- en** European School of Administration (EUSA, Brussels)
- fr** École européenne d'administration (EUSA, Bruxelles)
- ga** Scoil Riaracháin Eorpach (EUSA, an Bhruiséil)
- hr** Europska škola za javnu upravu (EUSA, Bruxelles)
- it** Scuola europea di amministrazione (EUSA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Administrācijas skola (EUSA, Brisele)
- lt** Europos viešojo administravimo mokykla (EUSA, Briuselis)
- hu** Európai Közigazgatási Iskola (EUSA, Brüsszel)
- mt** I-Iskola Ewropea tal-Amministrazzjoni (EUSA, Brussell)
- nl** Europese Bestuursschool (EUSA, Brussel)
- pl** Europejska Szkoła Administracji (EUSA, Bruksela)
- pt** Escola Europeia de Administração (EUSA, Bruxelas)
- ro** Școala Europeană de Administrație (EUSA, Bruxelles)
- sk** Európska škola verejnej správy (EUSA, Brusel)
- sl** Evropska šola za upravo (EUSA, Bruselj)
- fi** Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus (EUSA, Bryssel)
- sv** Europeiska förvaltningsskolan (EUSA, Bryssel)

Europejski Bank Centralny

- bg** Европейска централна банка (ЕЦБ, Франкфурт на Майн)
- es** Banco Central Europeo (BCE, Fráncfort del Meno)
- cs** Evropská centrální banka (ECB, Frankfurt nad Mohanem)
- da** Den Europæiske Centralbank (ECB, Frankfurt am Main)
- de** Europäische Zentralbank (EZB, Frankfurt am Main)
- et** Euroopa Keskkank (EKP, Frankfurt Maini ääres)
- el** Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ, Φρανκφούρτη)
- en** European Central Bank (ECB, Frankfurt am Main)
- fr** Banque centrale européenne (BCE, Francfort-sur-le-Main)
- ga** an Banc Ceannais Eorpach (BCE, Frankfurt am Main)
- hr** Europska središnja banka (ESB, Frankfurt na Majni)
- it** Banca centrale europea (BCE, Francoforte sul Meno)
- lv** Eiropas Centrālā banka (ECB, Frankfurte pie Mainas)
- lt** Europos Centrinis Bankas (ECB, Frankfurta prie Maino)
- hu** Európai Központi Bank (EKB, Frankfurt am Main)
- mt** il-Bank Ċentrali Ewropew (BCE, Frankfurt am Main)
- nl** Europees Centrale Bank (ECB, Frankfurt am Main)
- pl** Europejski Bank Centralny (EBC, Frankfurt nad Menem)
- pt** Banco Central Europeu (BCE, Frankfurt am Main)
- ro** Banca Centrală Europeană (BCE, Frankfurt pe Main)
- sk** Európska centrálna banka (ECB, Frankfurt nad Mohanom)
- sl** Evropska centralna banka (ECB, Frankfurt na Majni)
- fi** Euroopan keskuspankki (EKP, Frankfurt am Main)
- sv** Europeiska centralbanken (ECB, Frankfurt am Main)

Europejski Bank Inwestycyjny

- bg** Европейска инвестиционна банка (ЕИБ, Люксембург)
- es** Banco Europeo de Inversiones (BEI, Luxemburgo)
- cs** Evropská investiční banka (EIB, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Investeringsbank (EIB, Luxembourg)
- de** Europäische Investitionsbank (EIB, Luxemburg)
- et** Euroopa Investeerimispank (EIP, Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ, Λουξεμβούργο)
- en** European Investment Bank (EIB, Luxembourg)
- fr** Banque européenne d'investissement (BEI, Luxembourg)
- ga** an Banc Eorpach Infheistíochta (BEI, Lussemburg)
- hr** Europska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
- it** Banca europea per gli investimenti (BEI, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Investīciju banka (EIB, Luksemburga)
- lt** Europos investicijų bankas (EIB, Liuksemburgas)
- hu** Európai Beruházási Bank (EBB, Luxembourg)
- mt** il-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI, il-Lussemburgu)
- nl** Europees Investeringsbank (EIB, Luxemburg)
- pl** Europejski Bank Inwestycyjny (EBI, Luksemburg)
- pt** Banco Europeu de Investimento (BEI, Luxemburgo)
- ro** Banca Europeană de Investiții (BEI, Luxemburg)
- sk** Európska investičná banka (EIB, Luxemburg)
- sl** Evropska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
- fi** Euroopan investointipankki (EIP, Luxembourg)
- sv** Europeiska investeringsbanken (EIB, Luxembourg)

Europejski Fundusz Inwestycyjny

- bg** Европейски инвестиционен фонд (EIF, Люксембург)
- es** Fondo Europeo de Inversiones (FEI, Luxemburgo)
- cs** Evropský investiční fond (EIF, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Investeringsfond (EIF, Luxembourg)
- de** Europäischer Investitionsfonds (EIF, Luxemburg)
- et** Euroopa Investeeringisfond (EIF, Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ, Λουξεμβούργο)
- en** European Investment Fund (EIF, Luxembourg)
- fr** Fonds européen d'investissement (FEI, Luxembourg)
- ga** an Ciste Eorpach Infheistiochta (Lucsamburg)
- hr** Europski investicijski fond (Luxembourg)
- it** Fondo europeo per gli investimenti (FEI, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Investīciju fonds (EIF, Luksemburga)
- lt** Europos investicijų fondas (EIF, Liuksemburgas)
- hu** Európai Beruházási Alap (EBA, Luxembourg)
- mt** il-Fond Ewropew tal-Investiment (FEI, il-Lussemburgu)
- nl** Europees Investeringsfonds (EIF, Luxembourg)
- pl** Europejski Fundusz Inwestycyjny (Luksemburg)
- pt** Fundo Europeu de Investimento (FEI, Luxemburgo)
- ro** Fondul European de Investiții (FEI, Luxembourg)
- sk** Európsky investičný fond (Luxemburg)
- sl** Evropski investicijski sklad (EIS, Luxembourg)
- fi** Euroopan investointirahasto (EIR, Luxembourg)
- sv** Europeiska investeringsfonden (EIF, Luxembourg)

Europejski Inspektor Ochrony Danych

- bg** Европейски надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД, Брюксел)
- es** Supervisor Europeo de Protección de Datos (SEPD, Bruselas)
- cs** evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ, Brusel)
- da** Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS, Bruxelles)
- de** Europäischer Datenschutzbeauftragter (EDSB, Brüssel)
- et** Euroopa Andmekaitseinspektor (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ, Βρυξέλλες)
- en** European Data Protection Supervisor (EDPS, Brussels)
- fr** Contrôleur européen de la protection des données (CEPD, Bruxelles)
- ga** an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonrai (MECS, an Bhruiséil)
- hr** Europski nadzornik za zaštitu podataka (ENZP, Bruxelles)
- it** Garante europeo della protezione dei dati (GEPD, Bruxelles)
- lv** Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU, Brisele)
- lt** Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP, Bruselis)
- hu** európai adatvédelmi biztos (Brüsszel)
- mt** il-Kontrollur Ewropew ghall-Protezzjoni tad-Data (KEPD, Brussell)
- nl** Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS, Brussel)
- pl** Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD, Bruksela)
- pt** Autoridade Europeia para a Proteção de Dados (AEPD, Bruxelas)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD, Bruxelles)
- sk** Európsky dozorník pre ochranu údajov (EDPS, Brusel)
- sl** Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP, Bruselj)
- fi** Euroopan tietosuojavaltuutettu (Bryssel)
- sv** Europeiska datatillsynsmannen (Bryssel)

Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn

- bg** Европейски институт за равенство между половете (EIGE, Вилнюс)
- es** Instituto Europeo de la Igualdad de Género (EIGE, Vilna)
- cs** Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE, Vilnius)
- da** Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE, Vilnius)
- de** Europäisches Institut für Gleichstellungsfragen (EIGE, Vilnius)
- et** Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE, Vilnius)
- el** Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE, Bίλνιους)
- en** European Institute for Gender Equality (EIGE, Vilnius)
- fr** Institut européen pour l'égalité entre les hommes et les femmes (EIGE, Vilnius)
- ga** an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE, Vilnius)
- hr** Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE, Vilnius)
- it** Istituto europeo per l'uguaglianza di genere (EIGE, Vilnius)
- lv** Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE, Viļņa)
- lt** Europos lyčių lygybės institutas (EIGE, Vilnius)
- hu** A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE, Vilnius)
- mt** I-Institut Ewropew ghall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE, Vilnius)
- nl** Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE, Vilnius)
- pl** Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE, Wilno)
- pt** Instituto Europeu para a Igualdade de Género (EIGE, Vilnius)
- ro** Institutul European pentru Egalitatea de Şanse între Femei şi Bărbaţi (EIGE, Vilnius)
- sk** Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE, Vilnius)
- sl** Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE, Vilna)
- fi** Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE, Vilna)
- sv** Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE, Vilnius)

Europejski Instytut Innowacji i Technologii

- bg** Европейски институт за инновации и технологии (EIT, Будапешта)
- es** Instituto Europeo de Innovación y Tecnología (EIT, Budapest)
- cs** Evropský inovační a technologický institut (EIT, Budapešť)
- da** Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT, Budapest)
- de** Europäisches Innovations- und Technologieinstitut (EIT, Budapest)
- et** Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogia instituut (EIT, Budapest)
- el** Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT, Βουδαπέστη)
- en** European Institute of Innovation and Technology (EIT, Budapest)
- fr** Institut européen d'innovation et de technologie (EIT, Budapest)
- ga** Institiúid Eorpach um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht (EIT, Búdapeist)
- hr** Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT, Budimpešta)
- it** Istituto europeo di innovazione e tecnologia (EIT, Budapest)
- lv** Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT, Budapešta)
- lt** Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT, Budapeštas)
- hu** Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT, Budapest)
- mt** I-Institut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT, Budapest)
- nl** Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT, Boedapest)
- pl** Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT, Budapeszt)
- pt** Instituto Europeu de Inovação e Tecnologia (EIT, Budapeste)
- ro** Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT, Budapesta)
- sk** Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT, Budapešť)
- sl** Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT, Budimpešta)
- fi** Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT, Budapest)
- sv** Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT, Budapest)

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

- bg** Европейски икономически и социален комитет (ЕИСК, Брюксел)
- es** Comité Económico y Social Europeo (CESE, Bruselas)
- cs** Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV, Brusel)
- da** Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvælg (EØSU, Bruxelles)
- de** Europäischer Wirtschafts- und Sozialausschuss (EWSA, Brüssel)
- et** Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (EOKE, Βρυξέλλες)
- en** European Economic and Social Committee (EESC, Brussels)
- fr** Comité économique et social européen (CESE, Bruxelles)
- ga** Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa (CESE, an Bhruiséil)
- hr** Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO, Bruxelles)
- it** Comitato economico e sociale europeo (CESE, Bruxelles)
- lv** Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK, Brisele)
- lt** Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK, Bruselis)
- hu** Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB, Brüsszel)
- mt** il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE, Brussell)
- nl** Europees Economisch en Sociaal Comité (EEESC, Brussel)
- pl** Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES, Bruksela)
- pt** Comité Económico e Social Europeu (CESE, Bruxelas)
- ro** Comitetul Economic și Social European (CESE, Bruxelles)
- sk** Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV, Brusel)
- sl** Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO, Bruselj)
- fi** Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK, Bryssel)
- sv** Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK, Bryssel)

Europejski Komitet Regionów

- bg** Европейски комитет на регионите (KR, Брюксел)
- es** Comité Europeo de las Regiones (CDR, Bruselas)
- cs** Evropský výbor regionů (VR, Brusel)
- da** Det Europæiske Regionsudvalg (Bruxelles)
- de** Europäischer Ausschuss der Regionen (AdR, Brüssel)
- et** Euroopa Regioonide Komitee (RK, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕπΠ, Βρυξέλλες)
- en** European Committee of the Regions (CoR, Brussels)
- fr** Comité européen des régions (CdR, Bruxelles)
- ga** Coiste Eorpach na Réigiún (an Bhruiséil)
- hr** Europski odbor regija (OR, Bruxelles)
- it** Comitato europeo delle regioni (CdR, Bruxelles)
- lv** Eiropas Reģionu komiteja (RK, Brisele)
- lt** Europos regionų komitetas (RK, Bruselis)
- hu** Régiók Európai Bizottsága (RB, Brüsszel)
- mt** il-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni (KtR, Brussell)
- nl** Europees Comité van de Regio's (CvdR, Brussel)
- pl** Europejski Komitet Regionów (KR, Bruksela)
- pt** Comité das Regiões Europeu (CR, Bruxelas)
- ro** Comitetul European al Regiunilor (CoR, Bruxelles)
- sk** Európsky výbor regiónov (VR, Brusel)
- sl** Evropski odbor regij (OR, Bruselj)
- fi** Euroopan alueiden komitea (AK, Bryssel)
- sv** Europeiska regionkommittén (ReK, Bryssel)

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

- bg** Европейски омбудсман (Страсбург)
- es** Defensor del Pueblo Europeo (Estrasburgo)
- cs** evropský veřejný ochránce práv (Štrasburk)
- da** Den Europæiske Ombudsmand (Strasbourg)
- de** Europäischer Bürgerbeauftragter (Straßburg)
- et** Euroopa Ombudsman (Strasbourg)
- el** Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (Στρασβούργο)
- en** European Ombudsman (Strasbourg)
- fr** Médiateur européen (Strasbourg)
- ga** an tOmbudsman Eorpach (Strasbourg)
- hr** Europski ombudsman (Strasbourg)
- it** Mediatore europeo (Strasburgo)
- lv** Eiropas Ombuds (Strasbūra)
- lt** Europos ombudsmenas (Strasbūras)
- hu** európai ombudsman (Strasbourg)
- mt** I-Ombudsman Ewropew (Strasbourg)
- nl** Europese Ombudsman (Straatsburg)
- pl** Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (Strasburg)
- pt** Provedor de Justiça Europeu (Estrasburgo)
- ro** Ombudsmanul European (Strasbourg)
- sk** európsky ombudsman (Štrasburg)
- sl** Evropski varuh človekovih pravic (Strasbourg)
- fi** Euroopan oikeusasiames (Strasbourg)
- sv** Europeiska ombudsmannen (Strasbourg)

Europejski Trybunał Obrachunkowy

- bg** Европейска сметна палата (Люксембург)
- es** Tribunal de Cuentas Europeo (Luxemburgo)
- cs** Evropský účetní dvůr (EÚD, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Revisionsret (Luxembourg)
- de** Europäischer Rechnungshof (Luxemburg)
- et** Euroopa Kontrollikoda (Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (Λουξεμβούργο)
- en** European Court of Auditors (ECA, Luxembourg)
- fr** Cour des comptes européenne (Luxembourg)
- ga** Cúirt Iniúchóirí na hEorpa (Lucsemburg)
- hr** Europski revizorski sud (Luxembourg)
- it** Corte dei conti europea (Lussemburgo)
- lv** Eiropas Revīzijas palāta (Luksemburga)
- lt** Europos Auditu Rūmai (Liuksemburgas)
- hu** Európai Számvevőszék (Luxembourg)
- mt** il-Qorti Ewropea tal-Audit (il-Lussemburgu)
- nl** Europese Rekenkamer (Luxemburg)
- pl** Europejski Trybunał Obrachunkowy (Luksemburg)
- pt** Tribunal de Contas Europeu (TCE, Luxemburgo)
- ro** Curtea de Conturi Europeană (Luxemburg)
- sk** Európsky dvor audítorov (Luxemburg)
- sl** Evropsko računsko sodišče (ERS, Luxembourg)
- fi** Euroopan tilintarkastustuomioistuin (Luxemburg)
- sv** Europeiska revisionsräten (Luxemburg)

Europejski Urząd Doboru Kadr

- bg** Европейска служба за подбор на персонал (EPSO, Брюксел)
- es** Oficina Europea de Selección de Personal (EPSO, Bruselas)
- cs** Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO, Brusel)
- da** Det Europæiske Personaleudvælgelseskontor (EPSO, Bruxelles)
- de** Europäisches Amt für Personalauswahl (EPSO, Brüssel)
- et** Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO, Βρυξέλλες)
- en** European Personnel Selection Office (EPSO, Brussels)
- fr** Office européen de sélection du personnel (EPSO, Bruxelles)
- ga** an Oifig Eorpach um Roghnú Foirne (EPSO, an Bhruiséil)
- hr** Evropski ured za odabir osoblja (EPSO, Bruxelles)
- it** Ufficio europeo di selezione del personale (EPSO, Bruxelles)
- lv** Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO, Brisele)
- lt** Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO, Briuselis)
- hu** Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO, Brüsszel)
- mt** I-Uffiċċju Ewropew għas-Selezzjoni tal-Persunal (EPSO, Brussell)
- nl** Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO, Brussel)
- pl** Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO, Bruksela)
- pt** Serviço Europeu de Seleção do Pessoal (EPSO, Bruxelas)
- ro** Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO, Bruxelles)
- sk** Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO, Brusel)
- sl** Evropski urad za izbor osebja (EPSO, Bruselj)
- fi** Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (EPSO, Bryssel)
- sv** Europeiska rekryteringsbyrån (Epsso, Bryssel)

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności

- bg** Европейски орган за безопасност на храните (EOBX, Parma)
- es** Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA, Parma)
- cs** Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA, Parma)
- da** Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA, Parma)
- de** Europäische Behörde für Lebensmittelsicherheit (EFSA, Parma)
- et** Euroopa Toiduohutusamet (EFSA, Parma)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA, Πάρμα)
- en** European Food Safety Authority (EFSA, Parma)
- fr** Autorité européenne de sécurité des aliments (EFSA, Parme)
- ga** an Túdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (EFSA, Parma)
- hr** Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA, Parma)
- it** Autorità europea per la sicurezza alimentare (EFSA, Parma)
- lv** Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA, Parma)
- lt** Europos maisto saugos tarnyba (EFSA, Parma)
- hu** Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA, Parma)
- mt** I-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA, Parma)
- nl** Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA, Parma)
- pl** Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA, Parma)
- pt** Autoridade Europeia para a Segurança dos Alimentos (EFSA, Parma)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA, Parma)
- sk** Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA, Parma)
- sl** Evropska agencija za varnost hrane (EFSA, Parma)
- fi** Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA, Parma)
- sv** Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa, Parma)

Europejski Urząd ds. Pracy

- bg** Европейски орган по труда (ЕОТ, Bratislava)
- es** Autoridad Laboral Europea (ALE, Bratislava)
- cs** Evropský orgán pro pracovní záležitosti (–, Bratislava)
- da** Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (–, Bratislava)
- de** Europäische Arbeitsbehörde (ELA, Bratislava)
- et** Euroopa Töötüvamet (ELA, Bratislava)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (–, Μπρατισλάβα)
- en** European Labour Authority (ELA, Bratislava)
- fr** Autorité européenne du travail (AET, Bratislava)
- ga** an Túdarás Eorpach Saothair (–, an Bhrahasláiv)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za rad (ELA, Bratislava)
- it** Autorità europea del lavoro (ELA, Bratislava)
- lv** Eiropas Darba iestāde (EDI, Bratislava)
- lt** Europos darbo institucija (–, Bratislava)
- hu** Európai Munkaügyi Hatóság (–, Pozsony)
- mt** I-Awtorità Ewropea tax-Xogħol (–, Bratislava)
- nl** Europese Arbeidsautoriteit (ELA, Bratislava)
- pl** Europejski Urząd ds. Pracy (–, Bratislawa)
- pt** Autoridade Europeia do Trabalho (AET, Bratislava)
- ro** Autoritatea Europeană a Muncii (ELA, Bratislava)
- sk** Európsky orgán práce (ELA, Bratislava)
- sl** Evropski organ za delo (ELA, Bratislava)
- fi** Euroopan työviranomainen (ELA, Bratislava)
- sv** Europeiska arbetsmyndigheten (–, Bratislava)

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

- bg** Европейски банков орган (ЕБО, Paryż)
- es** Autoridad Bancaria Europea (ABE, París)
- cs** Evropský orgán pro bankovnictví (EBA, Paříž)
- da** Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA, Paris)
- de** Europäische Bankenaufsichtsbehörde (EBA, Paris)
- et** Euroopa Pangandusjärelevaave (EBA, Pariis)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT, Παρίσι)
- en** European Banking Authority (EBA, Paris)
- fr** Autorité bancaire européenne (ABE, Paris)
- ga** an Túdarás Baincéireachta Eorpach (ÚBE, Páras)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA, Paríž)
- it** Autorità bancaria europea (ABE, Parigi)
- lv** Eiropas Banku iestāde (EBI, Parīze)
- lt** Europos bankininkystės institucija (EBI, Paryžius)
- hu** Európai Bankhatóság (EBH, Párizs)
- mt** I-Awtorità Bankarja Ewropea (EBA, Parigi)
- nl** Europese Bankautoriteit (EBA, Parijs)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB, Paryż)
- pt** Autoridade Bancária Europeia (EBA, Paris)
- ro** Autoritatea Bancară Europeană (ABE, Paris)
- sk** Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA, Pariž)
- sl** Evropski bančni organ (EBA, Pariz)
- fi** Euroopan pankkiviranomainen (EPV, Pariisi)
- sv** Europeiska bankmyndigheten (EBA, Paris)

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych

- bg** Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA, Париж)
- es** Autoridad Europea de Valores y Mercados (AEVM, París)
- cs** Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA, Paříž)
- da** Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA, Paris)
- de** Europäische Wertpapier- und Marktaufsichtsbehörde (ESMA, Paris)
- et** Euroopa Väärtspaberiturujaarelevalve (ESMA, Pariis)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA, Παρίσι)
- en** European Securities and Markets Authority (ESMA, Paris)
- fr** Autorité européenne des marchés financiers (AEMF, Paris)
- ga** an Túdarás Eorpach um Urrúis agus Margaí (ESMA, Páras)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA, Pariz)
- it** Autorità europea degli strumenti finanziari e dei mercati (ESMA, Parigi)
- lv** Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI, Parīze)
- lt** Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA, Paryžius)
- hu** Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA, Párizs)
- mt** I-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA, Parigi)
- nl** Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA, Parijs)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA, Paryż)
- pt** Autoridade Europeia dos Valores Mobiliários e dos Mercados (ESMA, Paris)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA, Paris)
- sk** Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA, Paríž)
- sl** Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA, Pariz)
- fi** Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA, Pariisi)
- sv** Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma, Paris)

Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych

- bg** Европейски орган за застраховане и професионално пенсиионно осигуряване (EIOPA, Франкфурт на Майн)
- es** Autoridad Europea de Seguros y Pensiones de Jubilación (AESPJ, Fráncfort del Meno)
- cs** Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA, Frankfurt nad Mohanem)
- da** Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA, Frankfurt am Main)
- de** Europäische Aufsichtsbehörde für das Versicherungswesen und die betriebliche Altersversorgung (EIOPA, Frankfurt am Main)
- et** Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA, Frankfurt Maini ääres)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA, Φρανκφούρτη)
- en** European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA, Frankfurt am Main)
- fr** Autorité européenne des assurances et des pensions professionnelles (AEAPP, Francfort-sur-le-Main)
- ga** an Túdarás Eorpach um Árachas agus Pinsin Cheirde (EIOPA, Frankfurt am Main)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA, Frankfurt na Majni)
- it** Autorità europea delle assicurazioni e delle pensioni aziendali e professionali (EIOPA, Francoforte sul Meno)
- lv** Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAP, Frankfurte pie Mainas)
- lt** Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA, Frankfurtas prie Maino)
- hu** Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóninyugdíj-hatóság (EIOPA, Frankfurt am Main)
- mt** I-Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol (EIOPA, Frankfurt am Main)
- nl** Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa, Frankfurt am Main)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA, Frankfurt nad Menem)
- pt** Autoridade Europeia dos Seguros e Pensões Complementares de Reforma (EIOPA, Frankfurt am Main)
- ro** Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA, Frankfurt pe Main)
- sk** Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA, Frankfurt nad Mohanom)
- sl** Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA, Frankfurt na Majni)
- fi** Euroopan vakuutus- ja lisäläkeviranomainen (EIOPA, Frankfurt am Main)
- sv** Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa, Frankfurt am Main)

Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa

- bg** Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността (Букурещ)
- es** Centro Europeo de Competencia Industrial, Tecnológica y de Investigación en Ciberseguridad (Bucarest)
- cs** Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost (Bukurešť)
- da** Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed (Bukarest)
- de** Europäisches Kompetenzzentrum für Industrie, Technologie und Forschung im Bereich der Cybersicherheit (Bukarest)
- et** Küberturvalisuse Valdkonna Tööstuse, Tehnoloogia ja Teadusuuringute Euroopa Pädevuskeskus (Bukarest)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (Βουκουρέστι)
- en** European Cybersecurity Industrial, Technology and Research Competence Centre (Bucharest)
- fr** Centre de compétences européen pour l'industrie, les technologies et la recherche en matière de cybersécurité (Bukarest)
- ga** an Lárionad Eorpach um Inniúlachtaí Tionsclaíochta Cibearshlándála, Teicneolaíochta Cibearshlándála agus Taighde Cibearshlándála (Búcairist)
- hr** Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti (Bukurešť)
- it** Centro europeo di competenza per la cibersicurezza nell'ambito industriale, tecnologico e della ricerca (Bukarest)
- lv** Eiropas Industriālais, tehnoloģiskais un pētnieciskais kiberodrošības kompetenču centrs (Bukareste)
- lt** Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir moksliinių tyrimų kompetencijos centras (Bukareštas)
- hu** Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (Bukarest)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew ta' Kompetenza Industrijali, Teknoloġika u tar-Riċerka fil-qasam taċ-Ċibersigurtà (Bucharest)
- nl** Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging (Boekarest)
- pl** Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa (Bukareszt)
- pt** Centro Europeu de Competências Industriais, Tecnológicas e de Investigação em Cibersegurança (Bucareste)
- ro** Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (București)
- sk** Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (Bukurešť)
- sl** Evropski industrijski, tehnološki in raziskovalni kompetenčni center za kibernetsko varnost (Bukarešta)
- fi** Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus (Bukarest)
- sv** Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (Bukarest)

Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób

- bg** Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC, Стокхолм)
- es** Centro Europeo para la Prevención y el Control de las Enfermedades (ECDC, Estocolmo)
- cs** Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC, Stockholm)
- da** Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC, Stockholm)
- de** Europäisches Zentrum für die Prävention und die Kontrolle von Krankheiten (ECDC, Stockholm)
- et** Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC, Stockholm)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC, Στοκχόλμη)
- en** European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC, Stockholm)
- fr** Centre européen de prévention et de contrôle des maladies (ECDC, Stockholm)
- ga** an Lárionad Eorpach um Ghalair a Chosc agus a Rialú (ECDC, Stócolm)
- hr** Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC, Stockholm)
- it** Centro europeo per la prevenzione e il controllo delle malattie (ECDC, Stoccolma)
- lv** Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC, Stokholma)
- lt** Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC, Stokholmas)
- hu** Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC, Stockholm)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew ghall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC, Stokholma)
- nl** Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC, Stockholm)
- pl** Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC, Sztokholm)
- pt** Centro Europeu de Prevenção e Controlo das Doenças (ECDC, Estocolmo)
- ro** Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC, Stockholm)
- sk** Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC, Štokholm)
- sl** Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC, Stockholm)
- fi** Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC, Tukholma)
- sv** Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC, Stockholm)

Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii

- bg** Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомани (ЕЦМНН, Лисабон)
- es** Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías (OEDT, Lisboa)
- cs** Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA, Lisabon)
- da** Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EONN, Lissabon)
- de** Europäische Beobachtungsstelle für Drogen und Drogensucht (EBDD, Lissabon)
- et** Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA, Lissabon)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα)
- en** European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA, Lisbon)
- fr** Observatoire européen des drogues et des toxicomanies (OEDT, Lisbonne)
- ga** an Lárionad Faireacháin Eorpach um Dhruagá agus um Andúil i nDrugáí (EMCDDA, Liospóin)
- hr** Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA, Lisabon)
- it** Osservatorio europeo delle droghe e delle tossicodipendenze (OEDT, Lisboa)
- lv** Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (EMCDDA, Lisabona)
- lt** Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNС, Lisabona)
- hu** A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA, Lisszabon)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga (EMCDDA, Liżbona)
- nl** Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD, Lissabon)
- pl** Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA, Lizbona)
- pt** Observatório Europeu da Droga e da Toxicodependência (OEDT, Lisboa)
- ro** Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT, Lisabona)
- sk** Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA, Lisabon)
- sl** Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA, Lizbona)
- fi** Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA, Lissabon)
- sv** Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN, Lissabon)

Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego

- bg** Европейски център за развитие на професионалното обучение (Cedefop, Солун)
- es** Centro Europeo para el Desarrollo de la Formación Profesional (Cedefop, Salónica)
- cs** Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop, Soluň)
- da** Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop, Thessaloniki)
- de** Europäisches Zentrum für die Förderung der Berufsbildung (Cedefop, Thessaloniki)
- et** Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop, Thessaloníki)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη)
- en** European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop, Thessaloniki)
- fr** Centre européen pour le développement de la formation professionnelle (Cedefop, Thessalonique)
- ga** an Lárionad Eorpach um Fhorbairt na Gairmoiliúna (Cedefop, Thessaloniki)
- hr** Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja (Cedefop, Solun)
- it** Centro europeo per lo sviluppo della formazione professionale (Cedefop, Salonicco)
- lv** Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (Cedefop, Saloniķi)
- lt** Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop, Saloniķai)
- hu** Európai Szakképzésfejlesztési Központ (Cedefop, Theszoníki)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Tahriġ Vokazzjonali (Cedefop, Salonta)
- nl** Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop, Thessaloniki)
- pl** Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop, Saloniķi)
- pt** Centro Europeu para o Desenvolvimento da Formação Profissional (Cedefop, Salónica)
- ro** Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop, Salonic)
- sk** Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop, Solún)
- sl** Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop, Solun)
- fi** Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop, Thessaloniki)
- sv** Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop, Thessaloniki)

Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem

- bg** Институт на Европейския съюз за изследване на сигурността (ИЕСИС, Париж)
- es** Instituto de Estudios de Seguridad de la Unión Europea (IESUE, París)
- cs** Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti (EUISS, Paříž)
- da** Den Europæiske Unions Institut for Sikkerhedsstudier (EUISS, Paris)
- de** Institut der Europäischen Union für Sicherheitsstudien (EUISS, Paris)
- et** Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituut (EUISS, Pariis)
- el** Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας (ΙΜΕΘΑ, Παρίσι)
- en** European Union Institute for Security Studies (EUISS, Paris)
- fr** Institut d'études de sécurité de l'Union européenne (IESUE, Paris)
- ga** Institiúid an Aontais Eorpachaigh um Staidéar Slándála (EUISS, Páras)
- hr** Institut Europske unije za sigurnosne studije (EUISS, Pariz)
- it** Istituto dell'Unione europea per gli studi sulla sicurezza (IUESS, Parigi)
- lv** Eiropas Savienības Drošības izpētes institūts (EUISS, Parīze)
- lt** Europos Sajungos saugumo studijų institutas (ESSI, Paryžius)
- hu** Az Európai Unió Biztonságpolitikai Kutatóintézete (EUISS, Párizs)
- mt** I-Institut tal-Unjoni Ewropea għall-Istudji fuq is-Sigurtà (EUISS, Pariġi)
- nl** Instituut voor veiligheidsstudies van de Europese Unie (IVSEU, Parijs)
- pl** Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem (IUESB, Paryż)
- pt** Instituto de Estudos de Segurança da União Europeia (IESUE, Paris)
- ro** Institutul pentru Studii de Securitate al Uniunii Europene (ISSUE, Paris)
- sk** Inštitút Európskej únie pre bezpečnostné štúdie (EUISS, Paríž)
- sl** Inštitut Evropske unije za varnostne študije (EUISS, Pariz)
- fi** Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos (EUTT, Pariisi)
- sv** Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier (EUISS, Paris)

Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji

- bg** Единен съвет за преструктуриране (ЕСП, Брюксел)
- es** Junta Única de Resolución (JUR, Bruselas)
- cs** Jednotný výbor pro řešení krizí (SRB, Brusel)
- da** Den Fælles Afviklingsinstans (SRB, Bruxelles)
- de** Einheitlicher Abwicklungsausschuss (SRB, Brüssel)
- et** Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB, Brüssel)
- el** Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB, Βρυξέλλες)
- en** Single Resolution Board (SRB, Brussels)
- fr** Conseil de résolution unique (CRU, Bruxelles)
- ga** an Bord Réitigh Aonair (BRA, an Bhruiséil)
- hr** Jedinstveni sanacijski odbor (SRB, Bruxelles)
- it** Comitato di risoluzione unico (SRB, Bruxelles)
- lv** Vienotā noregulējuma valde (VNV, Brisele)
- lt** Bendra pertvarkymo valdyba (BPV, Brüsselis)
- hu** Egységes Szánálási Testület (ESZT, Brüsszel)
- mt** il-Bord Uniku ta' Riżoluzzjoni (SRB, Brussel)
- nl** Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR, Brussel)
- pl** Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB, Bruksela)
- pt** Conselho Único de Resolução (CUR, Bruxelas)
- ro** Comitetul unic de rezoluție (SRB, Bruxelles)
- sk** Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (SRB, Brusel)
- sl** Enotni odbor za reševanje (SRB, Bruselj)
- fi** Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB, Bryssel)
- sv** Gemensamma resolutionsnämnden (SRB, Bryssel)

Komisja Europejska

- bg** Европейска комисия (Брюксел)
- es** Comisión Europea (Bruselas)
- cs** Evropská komise (Brusel)
- da** Europa-Kommissionen (Bruxelles)
- de** Europäische Kommission (Brüssel)
- et** Euroopa Komisjon (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Βρυξέλλες)
- en** European Commission (Brussels)
- fr** Commission européenne (Bruxelles)
- ga** an Coimisiún Eorpach (an Bhrúiséil)
- hr** Europska komisija (Bruxelles)
- it** Commissione europea (CE, Bruxelles)
- lv** Eiropas Komisija (Brisele)
- lt** Europos Komisija (Briuselis)
- hu** Európai Bizottság (Brüsszel)
- mt** il-Kummissjoni Ewropea (Brussell)
- nl** Europees Commissie (Brussel)
- pl** Komisja Europejska (Bruksela)
- pt** Comissão Europeia (Bruxelas)
- ro** Comisia Europeană (Bruxelles)
- sk** Európska komisia (Brusel)
- sl** Evropska komisija (Bruselj)
- fi** Euroopan komissio (Bryssel)
- sv** Europeiska kommissionen (Bryssel)

Parlament Europejski

- bg** Европейски парламент (EP, Страсбург)
- es** Parlamento Europeo (PE, Estrasburgo)
- cs** Evropský parlament (EP, Štrasburk)
- da** Europa-Parlamentet (Strasbourg)
- de** Europäisches Parlament (EP, Straßburg)
- et** Euroopa Parlament (EP, Strasbourg)
- el** Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ, Στρασβούργο)
- en** European Parliament (EP, Strasbourg)
- fr** Parlement européen (PE, Strasbourg)
- ga** Parlaimint na hEorpa (PE, Strasbourg)
- hr** Europski parlament (EP, Strasbourg)
- it** Parlamento europeo (PE, Strasbourg)
- lv** Eiropas Parlaments (EP, Strasbūra)
- lt** Europos Parlamentas (EP, Strasbūras)
- hu** Európai Parlament (EP, Strasbourg)
- mt** il-Parlament Ewropew (PE, Strasburgu)
- nl** Europees Parlement (EP, Straatsburg)
- pl** Parlament Europejski (PE, Strasbourg)
- pt** Parlamento Europeu (PE, Estrasburgo)
- ro** Parlamentul European (PE, Strasbourg)
- sk** Európsky parlament (EP, Štrasburg)
- sl** Evropski parlament (EP, Strasbourg)
- fi** Euroopan parlamentti (EP, Strasbourg)
- sv** Europaparlamentet (EP, Strasbourg)

Prokuratura Europejska

- bg** Европейска прокуратура (Люксембург)
- es** Fiscalía Europea (Luxemburgo)
- cs** Úřad evropského veřejného žalobce (Lucemburk)
- da** Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO, Luxembourg)
- de** Europäische Staatsanwaltschaft (EUStA, Luxemburg)
- et** Euroopa Prokuratuur (Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (Λουξεμβούργο)
- en** European Public Prosecutor's Office (EPPO, Luxembourg)
- fr** Parquet européen (Luxembourg)
- ga** Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE, Lucsamburg)
- hr** Ured europskog javnog tužitelja (EPPO, Luxembourg)
- it** Procura europea (EPPO, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Prokuratūra (EPPO, Luksemburga)
- lt** Europos prokuratūra (Liuksemburgas)
- hu** Európai Ügyészszék (Luxembourg)
- mt** I-Uffiċċju tal-Prosekuratur Pubbliku Ewropew (UPPE, il-Lussemburgu)
- nl** Europees Openbaar Ministerie (EOM, Luxembourg)
- pl** Prokuratura Europejska (Luksemburg)
- pt** Procuradoria Europeia (Luxemburgo)
- ro** Parchetul European (EPPO, Luxemburg)
- sk** Európska prokuratúra (Luxemburg)
- sl** Evropsko javno tožilstvo (EJT, Luxembourg)
- fi** Euroopan syttääjänvirasto (EPPO, Luxembourg)
- sv** Europeiska åklagarmyndigheten (Luxemburg)

Przewodniczący Rady Europejskiej

- bg** Председател на Европейския съвет (Брюксел)
- es** Presidente del Consejo Europeo (Bruselas)
- cs** předseda Evropské rady (Brusel)
- da** Formanden for Det Europæiske Råd (Bruxelles)
- de** Präsident des Europäischen Rates (Brüssel)
- et** Euroopa Ülemkogu eesistuja (Brüssel)
- el** Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Βρυξέλλες)
- en** President of the European Council (Brussels)
- fr** président du Conseil européen (Bruxelles)
- ga** Uachtarán na Comhairle Eorpaí (an Bhruiséil)
- hr** Predsjednik Europskog vijeća (Bruxelles)
- it** presidente del Consiglio europeo (Bruxelles)
- lv** Eiropadomes priekšsēdētājs (Brisele)
- lt** Europos Vadovų Tarybos pirmininkas (Briuselis)
- hu** az Európai Tanács elnöke (Brüsszel)
- mt** il-President tal-Kunsill Ewropew (Brussel)
- nl** voorzitter van de Europese Raad (Brussel)
- pl** Przewodniczący Rady Europejskiej (Bruksela)
- pt** Presidente do Conselho Europeu (Bruxelas)
- ro** Președintele Consiliului European (Bruxelles)
- sk** predseda Európskej rady (Brusel)
- sl** predsednik Evropskega sveta (Bruselj)
- fi** Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja (Bryssel)
- sv** Europeiska rådets ordförande (Bryssel)

Rada Europejska

- bg** Европейски съвет (Брюксел)
- es** Consejo Europeo (Bruselas)
- cs** Evropská rada (Brusel)
- da** Det Europæiske Råd (Bruxelles)
- de** Europäischer Rat (Brüssel)
- et** Euroopa Ülemkogu (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Βρυξέλλες)
- en** European Council (Brussels)
- fr** Conseil européen (Bruxelles)
- ga** an Chomhairle Eorpach (an Bhruiséil)
- hr** Europsko vijeće (Bruxelles)
- it** Consiglio europeo (Bruxelles)
- lv** Eiropadome (Brisele)
- lt** Europos Vadovų Taryba (Briuselis)
- hu** Európai Tanács (Brüsszel)
- mt** il-Kunsill Ewropew (Brussell)
- nl** Europees Raad (Brussel)
- pl** Rada Europejska (Bruksela)
- pt** Conselho Europeu (Bruxelas)
- ro** Consiliul European (Bruxelles)
- sk** Európska rada (Brusel)
- sl** Evropski svet (Bruselj)
- fi** Eurooppa-neuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska rådet (Bryssel)

Rada Unii Europejskiej

- bg** Съвет на Европейския съюз (Брюксел)
- es** Consejo de la Unión Europea (Bruselas)
- cs** Rada Evropské unie (Brusel)
- da** Rådet for Den Europæiske Union (Bruxelles)
- de** Rat der Europäischen Union (Brüssel)
- et** Euroopa Liidu Nõukogu (Brüssel)
- el** Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βρυξέλλες)
- en** Council of the European Union (Brussels)
- fr** Conseil de l'Union européenne (Bruxelles)
- ga** Comhairle an Aontais Eorpaigh (an Bhruiséil)
- hr** Vijeće Europske unije (Bruxelles)
- it** Consiglio dell'Unione europea (Bruxelles)
- lv** Eiropas Savienības Padome (Brisele)
- lt** Europos Sąjungos Taryba (Briuselis)
- hu** Az Európai Unió Tanácsa (Brüsszel)
- mt** il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (Brussell)
- nl** Raad van de Europeese Unie (Brussel)
- pl** Rada Unii Europejskiej (Bruksela)
- pt** Conselho da União Europeia (Bruxelas)
- ro** Consiliul Uniunii Europene (Bruxelles)
- sk** Rada Európskej únie (Brusel)
- sl** Svet Evropske unije (Bruselj)
- fi** Euroopan unionin neuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska unionens råd (Bryssel)

Sąd

- bg** Общ съд (Люксембург)
- es** Tribunal General (Luxemburgo)
- cs** Tribunál (Lucemburk)
- da** Retten (Luxembourg)
- de** Gericht (Luxemburg)
- et** Üldkohus (Luxembourg)
- el** Γενικό Δικαστήριο (Λουξεμβούργο)
- en** General Court (Luxembourg)
- fr** Tribunal (Luxembourg)
- ga** an Chúirt Ghinearálta (Lucsamburg)
- hr** Opći sud (Luxembourg)
- it** Tribunale (Lussemburgo)
- lv** Vispārējā tiesa (Luksemburga)
- lt** Bendrasis Teismas (Liuksemburgas)
- hu** Törvényszék (Luxembourg)
- mt** il-Qorti Ġeneral (il-Lussemburgu)
- nl** Gerecht (Luxemburg)
- pl** Sąd (Luksemburg)
- pt** Tribunal Geral (Luxemburgo)
- ro** Tribunalul (Luxemburg)
- sk** Všeobecný súd (Luxemburg)
- sl** Splošno sodišče (Luxembourg)
- fi** unionin yleinen tuomioistuin (Luxemburg)
- sv** tribunalen (Luxemburg)

Sąd do spraw Służby Publicznej

- bg** Съд на публичната служба (Люксембург)
- es** Tribunal de la Función Pública (Luxemburgo)
- cs** Soud pro veřejnou službu (Lucemburk)
- da** Personaleretten (Luxembourg)
- de** Gericht für den öffentlichen Dienst (Luxemburg)
- et** Avaliku Teenistuse Kohus (Luxembourg)
- el** Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης (Λουξεμβούργο)
- en** Civil Service Tribunal (Luxembourg)
- fr** Tribunal de la fonction publique (Luxembourg)
- ga** Binse na Seirbhíse Sibhialta (Lucsamburg)
- hr** Službenički sud (Luxembourg)
- it** Tribunale della funzione pubblica (Lussemburgo)
- lv** Civildienesta tiesa (Luksemburga)
- lt** Tarnautojų teismas (Liuksemburgas)
- hu** Közszolgálati Törvényszék (Luxembourg)
- mt** it-Tribunal għas-Servizz Pubbliku (il-Lussemburgu)
- nl** Gerecht voor ambtenarenzaken (Luxemburg)
- pl** Sąd do spraw Służby Publicznej (Luksemburg)
- pt** Tribunal da Função Pública (Luxemburgo)
- ro** Tribunalul Funcției Publice (Luxemburg)
- sk** Súd pre verejnú službu (Luxemburg)
- sl** Sodišče za uslužbence Evropske unije (Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin virkamiestuomioistuin (Luxemburg)
- sv** personaldomstolen (Luxemburg)

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej/Trybunał Sprawiedliwości

- bg** Съд на Европейския съюз (Люксембург)/Съд
- es** Tribunal de Justicia de la Unión Europea (Luxemburgo) / Tribunal de Justicia
- cs** Soudní dvůr Evropské unie (SD, Lucemburk) / Soudní dvůr
- da** Den Europæiske Unions Domstol (Luxembourg)/Domstolen
- de** Gerichtshof der Europäischen Union (EuGH, Luxemburg)/Gerichtshof
- et** Euroopa Liidu Kohus / Euroopa Kohus (Luxembourg)
- el** Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ, Λουξεμβούργο) / Δικαστήριο
- en** Court of Justice of the European Union (CJEU, Luxembourg)/Court of Justice
- fr** Cour de justice de l'Union européenne (CJUE, Luxembourg)/Cour de justice
- ga** Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE, Lucsamburg)/an Chúirt Bhreithiúnais
- hr** Sud Europske unije (SEU, Luxembourg)/Sud
- it** Corte di giustizia dell'Unione europea (CGUE, Lussemburgo)/Corte di giustizia
- lv** Eiropas Savienības Tiesa (EST, Luksemburga) / Tiesa
- lt** Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT, Liuksemburgas) / Teisingumo Teismas
- hu** Az Európai Unió Bírósága (Luxembourg)/Bíróság
- mt** il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QġUE, il-Lussemburgu)/il-Qorti tal-Ġustizzja
- nl** Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ, Luxembourg)/Hof van Justitie
- pl** Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TS, Luksemburg)/Trybunał Sprawiedliwości
- pt** Tribunal de Justiça da União Europeia (TJUE, Luxemburgo)/Tribunal de Justiça
- ro** Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE, Luxemburg)/Curtea de Justiție
- sk** Súdny dvor Európskej únie (SD, Luxembourg)/Súdny dvor
- sl** Sodišče Evropske unije (SEU, Luxembourg) / Sodišče
- fi** Euroopan unionin tuomioistuin (Luxemburg) / unionin tuomioistuin
- sv** Europeiska unionens domstol (Luxemburg)/domstolen

Unia Europejska

- bg** Европейски съюз (ЕС)
- es** Unión Europea (UE)
- cs** Evropská unie (EU)
- da** Den Europæiske Union (EU)
- de** Europäische Union (EU)
- et** Euroopa Liit (EL)
- el** Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)
- en** European Union (EU)
- fr** Union européenne (UE)
- ga** an tAontas Eorpach (AE)
- hr** Europska unija (EU)
- it** Unione europea (UE)
- lv** Eiropas Savienība (ES)
- lt** Europos Sąjunga (ES)
- hu** Európai Unió (EU)
- mt** I-Unjoni Ewropea (UE)
- nl** Europese Unie (EU)
- pl** Unia Europejska (UE)
- pt** União Europeia (UE)
- ro** Uniunea Europeană (UE)
- sk** Európska únia (EÚ)
- sl** Evropska unija (EU)
- fi** Euroopan unioni (EU)
- sv** Europeiska unionen (EU)

Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych

- bg** Орган за европейските политически партии и европейските политически фондации (Брюксел)
- es** Autoridad para los Partidos Políticos Europeos y las Fundaciones Políticas Europeas (Bruselas)
- cs** Úřad pro evropské politické strany a evropské politické nadace (Brusel)
- da** Myndigheden for Europæiske Politiske Partier og Europæiske Politiske Fonde (Bruxelles)
- de** Behörde für europäische politische Parteien und europäische politische Stiftungen (Brüssel)
- et** Euroopa Tasandi Erakondade ja Euroopa Tasandi Poliitiliste Sihtasutuste Amet (Brüssel)
- el** Αρχή για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ιδρύματα (Βρυξέλλες)
- en** Authority for European Political Parties and European Political Foundations (Brussels)
- fr** Autorité pour les partis politiques européens et les fondations politiques européennes (Bruxelles)
- ga** an tÚdarás um Páirtithe Polaitiúla Eorpacha agus um Fhondúireachtaí Polaitiúla Eorpacha (an Bhruiséil)
- hr** Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade (Bruxelles)
- it** Autorità per i partiti politici europei e le fondazioni politiche europee (Bruxelles)
- lv** Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu iestāde (Brisele)
- lt** Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija (Briuselis)
- hu** Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatósága (Brüsszel)
- mt** I-Awtorità għall-Partiti Politici Ewropej u l-Fondazzjonijiet Politici Ewropej (Brussell)
- nl** Autoriteit voor Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen (Brussel)
- pl** Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych (Bruksela)
- pt** Autoridade para os Partidos Políticos Europeus e as Fundações Políticas Europeias (Bruxelas)
- ro** Autoritatea pentru Partidele Politice Europene și Fundațiile Politice Europene (Bruxelles)
- sk** Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie (Brusel)
- sl** Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije (Bruselj)
- fi** Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomainen (Bryssel)
- sv** Myndigheten för europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser (Bryssel)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej

- bg** Служба за публикации на Европейския съюз (OP, Люксембург)
- es** Oficina de Publicaciones de la Unión Europea (OP, Luxemburgo)
- cs** Úřad pro publikace Evropské unie (OP, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Unions Publikationskontor (OP, Luxembourg)
- de** Amt für Veröffentlichungen der Europäischen Union (OP, Luxemburg)
- et** Euroopa Liidu Väljaannete Talitus (OP, Luxembourg)
- el** Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (OP, Λουξεμβούργο)
- en** Publications Office of the European Union (OP, Luxembourg)
- fr** Office des publications de l'Union européenne (OP, Luxembourg)
- ga** Oifig Foilseacháin an Aontais Eorpaigh (OP, Lussemburg)
- hr** Ured za publikacije Evropske unije (OP, Luxembourg)
- it** Ufficio delle pubblicazioni dell'Unione europea (OP, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Savienības Publikāciju birojs (OP, Luksemburga)
- lt** Europos Sąjungos leidinių biuras (OP, Liuksembargas)
- hu** Az Európai Unió Kiadóhivatala (OP, Luxemburg)
- mt** I-Ufficċju tal-Pubblikkazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (OP, il-Lussemburgo)
- nl** Bureau voor publicaties van de Europese Unie (OP, Luxemburg)
- pl** Urząd Publikacji Unii Europejskiej (OP, Luksemburg)
- pt** Serviço das Publicações da União Europeia (OP, Luxemburgo)
- ro** Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene (OP, Luxemburg)
- sk** Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie (OP, Luxemburg)
- sl** Urad za publikacije Evropske unije (OP, Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin julkaisutoimisto (OP, Luxemburg)
- sv** Europeiska unionens publikationsbyrå (OP, Luxemburg)

Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej

- bg** Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO, Alicante)
- es** Oficina de Propiedad Intelectual de la Unión Europea (OPIUE, Alicante)
- cs** Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO, Alicante)
- da** Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO, Alicante)
- de** Amt der Europäischen Union für geistiges Eigentum (EUIPO, Alicante)
- et** Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO, Alicante)
- el** Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO, Alikántē)
- en** European Union Intellectual Property Office (EUIPO, Alicante)
- fr** Office de l'Union européenne pour la propriété intellectuelle (OUEPI, Alicante) (EUIPO (?)
- ga** Oifig Maoine Intleachtúla de chuid an Aontais Eorpachaigh (EUIPO, Alicante)
- hr** Ured Evropske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO, Alicante)
- it** Ufficio dell'Unione europea per la proprietà intellettuale (EUIPO, Alicante)
- lv** Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO, Alikante)
- lt** Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO, Alikantė)
- hu** Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO, Alicante)
- mt** I-Uffiċċju tal-Proprijetà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO, Alicante)
- nl** Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO, Alicante)
- pl** Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO, Alicante)
- pt** Instituto da Propriedade Intelectual da União Europeia (IPIUE, Alicante)
- ro** Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO, Alicante)
- sk** Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO, Alicante)
- sl** Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO, Alicante)
- fi** Euroopan unionin teollisoikeusien virasto (EUIPO, Alicante)
- sv** Europeiska unionens immaterialrätsmyndighet (EUIPO, Alicante)

Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe

- bg** Съвместно предприятие „Европейски железопътен транспорт“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para el Ferrocarril Europeo (Bruselas)
- cs** společný podnik pro evropské železnice (Brusel)
- da** fællesforetagendet for Europas jernbaner (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für Europas Eisenbahnen (Brüssel)
- et** Euroopa raudtee ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (Βρυξέλλες)
- en** Europe's Rail Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Système ferroviaire européen» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas um Iarnród na hEorpa (an Bhrúisil)
- hr** Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu (Bruxelles)
- it** impresa comune «Ferrovie europee» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš" (Brisele)
- lt** Europos geležinkelių bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Európai Vasút Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Konġunta Sistema Ferrovjarja Ewropea (Brussel)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming "Europese spoorwegen" (Brussel)
- pl** Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe (Bruksela)
- pt** Empresa Comum Setor Ferroviário (Bruxelas)
- ro** Întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre európske železnice (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za evropske železnice (Bruselj)
- fi** Euroopan rautatiet -yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för Europas järnvägar (Bryssel)

Wspólne Przedsięwzięcie „Fusion for Energy”

- bg** Съвместно предприятие „Fusion for Energy“ (F4E, Barcelona)
es Empresa Común Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
cs společný podnik Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
da fællesforetagendet Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
de Gemeinsames Unternehmen Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
et ühisettevõte Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
el κοινή επιχείρηση Fusion for Energy (F4E, Βαρκελώνη)
en Fusion for Energy Joint Undertaking (F4E, Barcelona)
fr entreprise commune Fusion for Energy (F4E, Barcelone)
ga Comhghnóthas “Fusion for Energy” (F4E, Barcelona)
hr Zajedničko poduzeće „Fusion for Energy“ (F4E, Barcelona)
it impresa comune Fusion for Energy (F4E, Barcellona)
lv kopuznēmums Fusion for Energy (F4E, Barselona)
lt bendroji įmonė „Fusion for Energy“ (F4E, Barselona)
hu Fusion for Energy közös vállalkozás (F4E, Barcelona)
mt I-Impriza Konġunta “Fusion for Energy” (F4E, Barcellona)
nl Gemeenschappelijke Onderneming Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
pl Wspólne Przedsięwzięcie „Fusion for Energy“ (F4E, Barcelona)
pt Empresa Comum Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
ro Întreprinderea comună Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
sk spoločný podnik Fusion for Energy (F4E, Barcelona)
sl Skupno podjetje „Fusion for Energy“ (F4E, Barcelona)
fi Fusion for Energy -yhteisyritys (F4E, Barcelona)
sv det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E, Barcelona)

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym

- bg** Съвместно предприятие „Кръгова биотехнологична Европа“ (Брюксел)
es Empresa Común para una Europa Circular de Base Biológica (Bruselas)
cs společný podnik pro evropské oběhové biohospodářství (Brusel)
da fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für ein kreislauforientiertes biobasiertes Europa (Brüssel)
et bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (Βρυξέλλες)
en Circular Bio-based Europe Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Une Europe fondée sur la bioéconomie circulaire» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Eoraip Bhithbhunaithe Chiorclach (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za Evropu kao kružno biogospodarstvo (Bruxelles)
it impresa comune «Europa biocircolare» (Bruxelles)
lv kopuznēmums “Apirīga biobāzēta Eiropa” (Brisele)
lt Europos žiedinės biožaliavinių ekonomikos bendroji įmonė (Briuselis)
hu Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt I-Impriza Konġunta Ewropa Āirkolari b'Baži Bijoloġika (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Een circulair biogebaseerd Europa” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym (Bruksela)
pt Empresa Comum para uma Europa Circular de Base Biológica (Bruxelas)
ro Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre európske obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály (Brusel)
sl Skupno podjetje za krožno Evropo na biološki osnovi (Bruselj)
fi Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa (Bryssel)

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru

- bg** Съвместно предприятие „Чист водород“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para un Hidrógeno Limpio (Bruselas)
- cs** společný podnik pro čistý vodík (Brusel)
- da** fællesforetagendet for ren brint (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für sauberen Wasserstoff (Brüssel)
- et** saastevaba vesiniku ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Βρυξέλλες)
- en** Clean Hydrogen Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Hydrogène propre» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Hidrigin Ghlan (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za čisti vodik (Bruxelles)
- it** impresa comune «Idrogeno pulito» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Tirs ūdeņradis” (Brisele)
- lt** Švariojo vandenilio bendroji įmonė (Bruselis)
- hu** Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Konġunta Idrogenu Nadif (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Schone waterstof” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru (Bruksela)
- pt** Empresa Comum do Hidrogénio Limpo (Bruxelas)
- ro** Întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre čistý vodík (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za čisti vodik (Bruselj)
- fi** puhtaan vedyn yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för förnybar växtgas (Bryssel)

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Ekologicznego Lotnictwa

- bg** Съвместно предприятие „Чисто въздухоплаване“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para una Aviación Limpia (Bruselas)
- cs** společný podnik pro čisté letectví (Brusel)
- da** fællesforetagendet for ren luftfart (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für saubere Luftfahrt (Brüssel)
- et** keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (Βρυξέλλες)
- en** Clean Aviation Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Aviation propre» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Eitlíocht Ghlan (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo (Bruxelles)
- it** impresa comune «Aviazione pulita» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Tira aviācija” (Brisele)
- lt** Netaršios aviacijos bendroji įmonė (Bruselis)
- hu** Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Konġunta Avazzjoni Nadifa (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Ekologicznego Lotnictwa (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Aviação Limpa (Bruxelas)
- ro** Întreprinderea comună pentru o aviație curată (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre čisté leteckvo (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za čisto letalstvo (Bruselj)
- fi** puhtaan ilmailun yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för ren luftfart (Bryssel)

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inicjatywy w dziedzinie Innowacji w Ochronie Zdrowia

- bg** Съвместно предприятие „Инициатива за иновативно здравеопазване“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Iniciativa de Salud Innovadora (Bruselas)
- cs** společný podnik iniciativy pro inovativní zdravotnictví (Brusel)
- da** fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen „Initiative zu Innovation im Gesundheitswesen“ (Brüssel)
- et** innovatiivse tervishoiu algatuse ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (Βρυξέλλες)
- en** Innovative Health Initiative Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Initiative en matière de santé innovante» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas an Tionschaimh um Shláinte Nuálach (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje (Bruxelles)
- it** impresa comune «Iniziativa per l'innovazione nel settore della salute» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (Brisele)
- lt** Novatoriskų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Konġunta Inizjattiva għal Saħħa Innovattiva (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming "Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg" (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inicjatywy w dziedzinie Innowacji w Ochronie Zdrowia (Bruksela)
- pt** Empresa Comum da Iniciativa Saúde Inovadora (Bruxelas)
- ro** Întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății“ (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za pobudo za inovativno zdravje (Bruselj)
- fi** innovatiivisen terveydenhuollon aloitteenv yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa (Bryssel)

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług

- bg** Съвместно предприятие „Интелигентни мрежи и услуги“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para las Redes y los Servicios Inteligentes (Bruselas)
- cs** společný podnik pro inteligentní sítě a služby (Brusel)
- da** fællesforetagendet for intelligente net og tjenester (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für intelligente Netze und Dienste (Brüssel)
- et** nutivõrkude ja -teenuste ühisette (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Εξυπνά δίκτυα και υπηρεσίες» (Βρυξέλλες)
- en** Smart Networks and Services Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Réseaux et services intelligents» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Líonraí agus Seirbhísí Cliste (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge (Bruxelles)
- it** impresa comune «Reti e servizi intelligenti» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi" (Brisele)
- lt** Pažangiuju tinkli ir paslaugų bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Konġunta Networks u Servizzi Intelligenti (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming "Slimme netwerken en diensten" (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Redes e Serviços Inteligentes (Bruxelas)
- ro** Întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente“ (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre inteligentné siete a služby (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za pametna omrežja in storitve (Bruselj)
- fi** älykkääät verkot ja palvelut -yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster (Bryssel)

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Kluczowych Technologii Cyfrowych

- bg** Съвместно предприятие „Ключови цифрови технологии“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para las Tecnologías Digitales Clave (Bruselas)
- cs** společný podnik pro klíčové digitální technologie (Brusel)
- da** fællesforetagendet for centrale digitale teknologier (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für digitale Schlüsseltechnologien (Brüssel)
- et** peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες» (Βρυξέλλες)
- en** Key Digital Technologies Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Technologies numériques clés» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas Eochairtheicneolaíochtaí Digiteacha (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za ključne digitalne tehnologije (Bruxelles)
- it** impresa comune «Tecnologie digitali fondamentali» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums "Svarīgas digitālās tehnoloģijas" (Brisele)
- lt** Bazinių skaitmeninių technologijų bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Konġunta Teknoloġiji Dígitali Ewlenin (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming "Digitale sleuteltechnologieën" (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Kluczowych Technologii Cyfrowych (Bruksela)
- pt** Empresa Comum das Tecnologias Digitais Essenciais (Bruxelas)
- ro** Întreprinderea comună „Tehnologii digitale esențiale” (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre klúčové digitálne technológie (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije (Bruselj)
- fi** keskeiset digitaaliteknologiat -yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för viktig digital teknik (Bryssel)

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia

- bg** Съвместно предприятие „Глобално здравеопазване EDCTP3“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Salud Mundial EDCTP 3 (Bruselas)
- cs** společný podnik pro partnerství evropských a rozvojových zemí při klinických hodnoceních (EDCTP3) v oblasti globálního zdraví (Brusel)
- da** fællesforetagendet Global Health EDCTP3 (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen „Global Health EDCTP3“ (Brüssel)
- et** ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» (Βρυξέλλες)
- en** Global Health EDCTP3 Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «EDCTP3 pour la santé mondiale» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas Shláinte Dhomhanda EDCTP3 (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 (Bruxelles)
- it** impresa comune «Salute globale EDCTP3» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums "Global Health EDCTP3" (Brisele)
- lt** Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Konġunta Saħħa Globali EDCTP3 (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming "Mondiale gezondheid EDCTP3" (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia (Bruksela)
- pt** Empresa Comum da Saúde Mundial EDCTP3 (Bruxelas)
- ro** Întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik Globálne zdravie EDCTP3 (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za svetovno zdravje EDCTP3 (Bruselj)
- fi** globaalinen terveyden EDCTP3-yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (Bryssel)

Wspólne Przedsięwzięcie w celu Badań z zakresu Zarządzania Ruchem Lotniczym w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej 3

- bg** Съвместно предприятие „Изследване на УВД в единното европейско небе 3“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Investigación sobre ATM en el Cielo Único Europeo 3 (Bruselas)
- cs** společný podnik pro výzkum ATM jednotného evropského nebe 3 (Brusel)
- da** fællesforetagendet for forskning i luftrafficstyring i det fælles europæiske luftrum 3 (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen SESAR3 (Brüssel)
- et** Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (Βρυξέλλες)
- en** Single European Sky ATM Research 3 Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Recherche sur la gestion du trafic aérien dans le ciel unique européen 3» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas Taighde BAT 3 an Aerspáis Eorpaigh Aonair (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 (Bruxelles)
- it** impresa comune «Ricerca ATM nel cielo unico europeo 3» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums "Eiropas vienotās gaisa telpas ATM pētniecība 3" (Brisele)
- lt** Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji jmonė (Briuselis)
- hu** 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Konġunta Riċerka dwar il-Ġestjoni tat-Traffiku tal-Ajru Uniku Ewropew 3 (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie w celu Badań z zakresu Zarządzania Ruchem Lotniczym w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej 3 (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Investigação sobre a Gestão do Tráfego Aéreo no Céu Único Europeu 3 (Bruxelas)
- ro** Întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba 3 (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba 3 (Bruselj)
- fi** yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikeenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget Sesar 3 (Brüssel)

Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali

- bg** Съвместно предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (Съвместно предприятие EuroHPC, Люксембург)
- es** Empresa Común de Informática de Alto Rendimiento Europea (Empresa Común EuroHPC, Luxemburgo)
- cs** evropský společný podnik pro vysoce výpočetní techniku (spoločný podnik EuroHPC, Lucemburk)
- da** fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling (fællesforetagendet EuroHPC, Luxembourg)
- de** Gemeinsames Unternehmen für europäisches Hochleistungsrechnen (Gemeinsames Unternehmen EuroHPC, Luxemburg)
- et** Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötuse ühisettevõte (ühisettevõte EuroHPC, Luxembourg)
- el** κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (κοινή επιχείρηση EuroHPC, Λουξεμβούργο)
- en** European High-Performance Computing Joint Undertaking (EuroHPC Joint Undertaking, Luxembourg)
- fr** entreprise commune pour le calcul à haute performance européen (entreprise commune EuroHPC, Luxembourg)
- ga** Comhghnóthas Ríomhaireachta Ardfheidhmíochta Eorpach (Comhghnóthas EuroHPC, Luksemburg)
- hr** Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi (Zajedničko poduzeće EuroHPC, Luxembourg)
- it** impresa comune per il calcolo ad alte prestazioni europeo (impresa comune EuroHPC, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Augstas veiktpējas datošanas kopuzņēmums (kopuzņēmums EuroHPC, Luksemburga)
- lt** Europos našiosios kompiuterijos bendroji jmonė (bendroji jmonė „EuroHPC“, Liuksemburgas)
- hu** európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás (EuroHPC közös vállalkozás, Luxembourg)
- mt** I-Impriza Konġunta ghall-Computing ta' Prestazzjoni Għolja Ewropew (I-Impriza Konġunta EuroHPC, il-Lussemburgo)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming Europeese high-performance computing (Gemeenschappelijke Onderneming EuroHPC, Luxembourg)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali (Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC, Luksemburg)
- pt** Empresa Comum para a Computação Europeia de Alto Desempenho (Empresa Comum EuroHPC, Luxemburgo)
- ro** Întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (întreprinderea comună EuroHPC, Luxemburg)
- sk** spoločný podnik pre európsku vysokovýkonného výpočtovú techniku (spoločný podnik EuroHPC, Luxemburg)
- sl** Skupno podjetje za evropsko visokomogljivostno računalništvo (Skupno podjetje EuroHPC, Luxembourg)
- fi** Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys (EuroHPC-yhteisyritys, Luxembourg)
- sv** det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC, Luxembourg)

Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin

- bg** Служба на Общността за сортовете растения (CPVO, Анжер)
- es** Oficina Comunitaria de Variedades Vegetales (OCVV, Angers)
- cs** Odrůdový úřad Společenství (CPVO, Angers)
- da** EF-Sortsmyndigheden (CPVO, Angers)
- de** Gemeinschaftliches Sortenamt (CPVO, Angers)
- et** Ühenduse Sordiamet (CPVO, Angers)
- el** Κοινωνικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Ανζέ)
- en** Community Plant Variety Office (CPVO, Angers)
- fr** Office communautaire des variétés végétales (OCVV, Angers)
- ga** an Oifig Chomhphobail um Chineálacha Plandaí (CPVO, Angers)
- hr** Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO, Angers)
- it** Ufficio comunitario delle varietà vegetali (UCVV, Angers)
- lv** Kopienas Augu šķirņu birojs (CPVO, Anžē)
- lt** Bendrijos augalų veislių tarnyba (BAVT, Anžeras)
- hu** Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO, Angers)
- mt** I-Uffiċċju Komunitarju tal-Varjetajiet tal-Pjanti (CPVO, Angers)
- nl** Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO, Angers)
- pl** Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO, Angers)
- pt** Instituto Comunitário das Variedades Vegetais (ICVV, Angers)
- ro** Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP, Angers)
- sk** Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO, Angers)
- sl** Urad Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO, Angers)
- fi** yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO, Angers)
- sv** Gemenskapens växtsortsmyndighet (CPVO, Angers)

Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa

- bg** Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (Брюксел)
- es** Alto Representante de la Unión para Asuntos Exteriores y Política de Seguridad (Bruselas)
- cs** vysoký představiteľ Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (Brusel)
- da** Unionens højststående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (Bruxelles)
- de** Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Brüssel)
- et** liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (Brüssel)
- el** Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (Βρυξέλλες)
- en** High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (Brussels)
- fr** haut représentant de l'Union pour les affaires étrangères et la politique de sécurité (Bruxelles)
- ga** Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála (an Bhruiséil)
- hr** Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Bruxelles)
- it** alto rappresentante dell'Unione per gli affari esteri e la politica di sicurezza (Bruxelles)
- lv** Savienības Augstais pārstāvis ārlieņās un drošības politikas jautājumos (Brisele)
- lt** Sajungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (Briuselis)
- hu** az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (Brüsszel)
- mt** ir-Rappreżentant Gholi tal-Unjoni għall-Affariji Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (Brussell)
- nl** hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (Brussel)
- pl** Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Bruksela)
- pt** Alto Representante da União para os Negócios Estrangeiros e a Política de Segurança (Bruxelas)
- ro** Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (Bruxelles)
- sk** vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (Brusel)
- sl** visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (Bruselj)
- fi** unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja (Bryssel)
- sv** unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (Brusel)

zespół reagowania na incydenty komputerowe w instytucjach, organach i agencjach UE

- bg** Екип за незабавно реагиране при компютърни инциденти за институциите, органите и агенциите на ЕС (CERT-EU, Брюксел)
- es** Equipo de Respuesta a Emergencias Informáticas de las Instituciones, Órganos y Organismos de la Unión Europea (CERT-EU, Bruselas)
- cs** skupina pro reakci na počítačové hrozby v orgánech, institucích a jiných subjektech EU (CERT-EU, Brusel)
- da** IT-Beredskabsenheden for EU's Institutioner, Organer og Agenturer (CERT-EU, Bruxelles)
- de** IT-Notfallteam für die Organe, Einrichtungen und sonstigen Stellen der EU (CERT-EU, Brüssel)
- et** ELi institutsoonide ja ametite infoturbeensisidentidega tegelev rühm (CERT-EU, Brüssel)
- el** ομόδα αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην πληροφορική για τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ (CERT-EU, Βρυξέλλες)
- en** Computer Emergency Response Team for the EU institutions, bodies and agencies (CERT-EU, Brussels)
- fr** équipe d'intervention en cas d'urgence informatique pour les institutions, organes et agences de l'Union européenne (CERT-EU, Bruxelles)
- ga** an Fhoireann Phráinnfhreagartha Ríomhaire d'Institiúidí, Comhlachtaí agus Gníomhaireachtaí AE (CERT-EU, an Bhruiséil)
- hr** Tim za hitne računalne intervencije za institucije, tijela i agencije Europske unije (CERT-EU, Bruxelles)
- it** squadra di pronto intervento informatico delle istituzioni, degli organi e delle agenzie dell'Unione europea (CERT-EU, Bruxelles)
- lv** ES iestāžu, struktūru un aģentūru datorapdraudējumu reaģēšanas vienība (CERT-EU, Brisele)
- lt** Europos institucijų, įstaigų ir agentūrų kompiuterinių incidentų tyrimo tarnyba (CERT-EU, Briuselis)
- hu** az európai intézmények, szervek és hivatalok számítógépes vészhelyzeteket elhárító csoportja (CERT-EU, Brüsszel)
- mt** l-Iskwadra ta' Rispons f'Emergenza relatata mal-Kompjuters ghall-istituzzjonijiet, il-korpi u l-aġenziji Ewropej (CERT-EU, Brussel)
- nl** Computercrisisresponsteam voor de instellingen, organen en instanties van de Europese Unie (CERT-EU, Brussel)
- pl** zespół reagowania na incydenty komputerowe w instytucjach, organach i agencjach UE (CERT-EU, Bruksela)
- pt** Equipa de Resposta a Emergências Informáticas para as instituições, organismos e agências da UE (CERT-EU, Bruxelas)
- ro** Centrul de răspuns la incidente de securitate cibernetică pentru instituțiile, organele și agențiile UE (CERT-EU, Bruxelles)
- sk** tím reakcie na nádzové počítačové situácie v európskych inštitúciách, orgánoch a agentúrach (CERT-EU, Brusel)
- sl** skupina za odzivanje na računalniške grožnje za evropske institucije, organe in agencije (CERT-EU, Bruselj)
- fi** EU:n toimielinten, elinten ja virastojen tietotekniikan kriisiryhmä (CERT-EU, Bryssel)
- sv** incidenthanteringsorganisationen för EU:s institutioner och byråer (Cert-EU, Bryssel)

Załącznik A10 Regiony

Poniższe zestawienie zawiera tłumaczenie nazw regionów państw członkowskich na język polski (jeżeli takie istnieje), według klasyfikacji 1 i 2 NUTS 2021, zob. [rozporządzenie delegowane Komisji \(UE\) 2019/1755](#)⁽¹⁾ oraz Eurostat (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/background>). Nazwy regionów NUTS, jeśli występują w tym kontekście, nie są tłumaczone. Tłumaczenie można stosować jedynie w innych kontekstach.

Transliteracja nazw bułgarskich i greckich została dodana w nawiasach i kursywą po każdej nazwie.

Kod	Nazwa NUTS (w języku źródłowym)	Nazwa polska
Belgia		
BE1, BE10	Région de Bruxelles-Capitale/ Brussels Hoofdstedelijk Gewest	region (stołeczny) Brukseli
BE2	Vlaams Gewest	region Flandrii
BE21	Prov. Antwerpen	Antwerpia
BE22	Prov. Limburg (BE)	Limburgia
BE23	Prov. Oost-Vlaanderen	Flandria Wschodnia
BE24	Prov. Vlaams-Brabant	Brabantia Flamandzka
BE25	Prov. West-Vlaanderen	Flandria Zachodnia
BE3	Région wallonne	region Walonii
BE31	Prov. Brabant wallon	Brabantia Walońska
BE32	Prov. Hainaut	Hainaut
BE33	Prov. Liège	Liège
BE34	Prov. Luxembourg (BE)	Luksemburgia
BE35	Prov. Namur	Namur
Bułgaria		
BG3	Северна и Югоизточна България (Sewerna i Jugoiztochna Bulgaria)	Bułgaria Północna i Południowo-Wschodnia
BG31	Северозападен (Sewerozapaden)	region północno-zachodni
BG32	Северен централен (Seweren centralen)	region północno-centralny
BG33	Североизточен (Seweroiztoczen)	region północno-wschodni
BG34	Югоизточен (Jugoiztoczen)	region południowo-wschodni
BG4	Югозападна и Южна централна България (Jugozapadna i Južna Centralna Bulgaria)	Bułgaria Południowo-Zachodnia i Południowo-Środkowa
BG41	Югозападен (Jugozapaden)	region południowo-zachodni
BG42	Южен централен (Južen centralen)	region południowo-centralny
Czechy		
CZ0	Česko	Czechy
CZ01	Praha	Praga
CZ02	Střední Čechy	Czechy Środkowe
CZ03	Jihozápad	region południowo-zachodni
CZ04	Severozápad	region północno-zachodni
CZ05	Severovýchod	region północno-wschodni
CZ06	Jihovýchod	region południowo-wschodni
CZ07	Střední Morava	Morawy Centralne
CZ08	Moravskoslezsko	Śląsk Morawski
Dania		
DK0	Danmark	Dania
DK01	Hovedstaden	Hovedstaden (region stołeczny)
DK02	Sjælland	Sjælland (region Zelandii)
DK03	Syddanmark	Syddanmark (region południowej Danii)
DK04	Midtjylland	Midtjylland (region środkowej Jutlandii)
DK05	Nordjylland	Nordjylland (region północnej Jutlandii)

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r. zmieniające załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) ([Dz.U. L 270 z 24.10.2019, s. 1](#)). Stosuje się je do przekazywania danych do Komisji (Eurostatu) od dnia 1 stycznia 2021 r.

(cd.)

Kod	Nazwa NUTS (w języku źródłowym)	Nazwa polska
Niemcy		
DE1	Baden-Württemberg	Badenia-Wirtembergia
DE11	Stuttgart	Stuttgart
DE12	Karlsruhe	Karlsruhe
DE13	Freiburg	Fryburg
DE14	Tübingen	Tybinga
DE2	Bayern	Bawaria
DE21	Oberbayern	Górna Bawaria
DE22	Niederbayern	Dolna Bawaria
DE23	Oberpfalz	Górny Palatynat
DE24	Oberfranken	Górna Frankonia
DE25	Mittelfranken	Środkowa Frankonia
DE26	Unterfranken	Dolna Frankonia
DE27	Schwaben	Szwabia
DE3, DE30	Berlin	Berlin
DE4, DE40	Brandenburg	Brandenburgia
DE5, DE50	Bremen	Brema
DE6, DE60	Hamburg	Hamburg
DE7	Hessen	Hesja
DE71	Darmstadt	Darmstadt
DE72	Gießen	Giessen
DE73	Kassel	Kassel
DE8, DE80	Mecklenburg-Vorpommern	Meklemburgia-Pomorze Przednie
DE9	Niedersachsen	Dolna Saksonia
DE91	Braunschweig	Brunszwik
DE92	Hannover	Hanower
DE93	Lüneburg	Lüneburg
DE94	Weser-Ems	Weser-Ems
DEA	Nordrhein-Westfalen	Nadrenia Północna-Westfalia
DEA1	Düsseldorf	Düsseldorf
DEA2	Köln	Kolonia
DEA3	Münster	Münster
DEA4	Detmold	Detmold
DEA5	Arnsberg	Arnsberg
DEB	Rheinland-Pfalz	Nadrenia-Palatynat
DEB1	Koblenz	Koblenca
DEB2	Trier	Trewir
DEB3	Rheinhessen-Pfalz	Rheinhessen-Pfalz
DEC, DECO	Saarland	Saara
DED	Sachsen	Saksonia
DED2	Dresden	Drezno
DED4	Chemnitz	Chemnitz
DED5	Leipzig	Lipsk
DEE, DEEO	Sachsen-Anhalt	Saksonia-Anhalt
DEF, DEF0	Schleswig-Holstein	Szlezwik-Holsztyn
DEG, DEGO	Thüringen	Turyngia
Estonia		
EEO, EE00	Eesti	Estonia
Irlandia		
IE0	Ireland	Irlandia
IE04	Northern and Western	region Northern and Western
IE05	Southern	region Southern
IE06	Eastern and Midland	region Eastern and Midland
Grecja		
EL3, EL30	Αττική (Atiki)	Attyka

(cd.)

Kod	Nazwa NUTS (w języku źródłowym)	Nazwa polska
EL4	Νησιά Αιγαίου, Κρήτη (Nisia Aigaiou, Kriti) ΕL41 Βόρειο Αιγαίο (Worio Ejeo) ΕL42 Νότιο Αιγαίο (Notio Ejeo) ΕL43 Κρήτη (Kriti)	Wyspy Egejskie, Kreta Wyspy Egejskie Północne Wyspy Egejskie Południowe Kreta
EL5	Βόρεια Ελλάδα (Woria Elada) ΕL51 Ανατολική Μακεδονία, Θράκη (Anatoliki Makiedonia, Traki) ΕL52 Κεντρική Μακεδονία (Kientriki Makiedonia) ΕL53 Δυτική Μακεδονία (Ditiki Makiedonia) ΕL54 Ήπειρος (Ipiros)	Grecja Północna Macedonia Wschodnia i Tracja
EL6	Κεντρική Ελλάδα (Kientriki Elada) ΕL61 Θεσσαλία (Tesalia) ΕL62 Ιόνια Νησιά (Jonii Nisi) ΕL63 Δυτική Ελλάδα (Dtiki Elada) ΕL64 Στερεά Ελλάδα (Stereia Elada) ΕL65 Πελοπόννησος (Peloponisos)	Grecja Centralna Tesalia Wyspy Jońskie Grecja Zachodnia Grecja Środkowa Peloponez
Hiszpania		
ES1	Noroeste ES11 Galicia ES12 Principado de Asturias ES13 Cantabria	Północny Zachód Galicia Księstwo Asturii Kantabria
ES2	Noreste ES21 País Vasco ES22 Comunidad Foral de Navarra ES23 La Rioja ES24 Aragón	Północny Wschód Kraj Basków Nawarra La Rioja Aragonie
ES3, ES30	Comunidad de Madrid	Wspólnota Madrytu
ES4	Centro (ES) ES41 Castilla y León ES42 Castilla-La Mancha ES43 Extremadura	Centrum Kastylia i León Kastylia-La Mancha Estremadura
ES5	Este ES51 Cataluña ES52 Comunitat Valenciana ES53 Illes Balears	Wschód Katalonia Wspólnota Walencji Baleary
ES6	Sur ES61 Andalucía ES62 Región de Murcia ES63 Ciudad de Ceuta ES64 Ciudad de Melilla	Południe Andaluzja Murcja miasto Ceuta miasto Melilla
ES7, ES70	Canarias	Wyspy Kanaryjskie
Francja		
FR1, FR10	Île-de-France	Île-de-France
FRB, FRB0	Centre-Val de Loire	Centre-Val de Loire
FRC	Bourgogne-Franche-Comté FRC1 Bourgogne FRC2 Franche-Comté	Burgundia-Franche-Comté Burgundia Franche-Comté
FRD	Normandie FRD1 Basse-Normandie FRD2 Haute-Normandie	Normandia Dolna Normandia Górna Normandia
FRE	Hauts-de-France FRE1 Nord-Pas de Calais FRE2 Picardie	Hauts-de-France Nord-Pas de Calais Pikardia

(cd.)

Kod	Nazwa NUTS (w języku źródłowym)	Nazwa polska
FRF	Grand Est	Grand Est
FRF1	Alsace	Alzacja
FRF2	Champagne-Ardenne	Szampania-Ardeny
FRF3	Lorraine	Lotaryngia
FRG, FRG0	Pays de la Loire	Kraj Loary
FRH, FRH0	Bretagne	Bretania
FRI	Nouvelle-Aquitaine	Nowa Akwitania
FRI1	Aquitaine	Akwitania
FRI2	Limousin	Limousin
FRI3	Poitou-Charentes	Poitou-Charentes
FRJ	Occitanie	Oksytania
FRJ1	Languedoc-Roussillon	Langwedocja-Roussillon
FRJ2	Midi-Pyrénées	Midi-Pyrénées
FRK	Auvergne-Rhône-Alpes	Owernia-Rodan-Alpy
FRK1	Auvergne	Owernia
FRK2	Rhône-Alpes	Rodan-Alpy
FRL, FRL0	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Prowansja-Alpy-Lazurowe Wybrzeże
FRM, FRM0	Corse	Korsyka
FRY	RUP FR - régions ultrapériphériques françaises	Francuskie regiony najbardziej oddalone
FRY1	Guadeloupe	Gwadelupa
FRY2	Martinique	Martynika
FRY3	Guyane	Gujana Francuska
FRY4	La Réunion	Reunion
FRY5	Mayotte	Majotta
Chorwacja		
HR0	Hrvatska	Chorwacja
HR02	Panonska Hrvatska	
HR03	Jadranska Hrvatska	Chorwacja Adriatycka
HR05	Grad Zagreb	
HR06	Sjeverna Hrvatska	
Włochy		
ITC	Nord-Ovest	Północny Zachód
ITC1	Piemonte	Piemont
ITC2	Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste	Dolina Aosty
ITC3	Liguria	Liguria
ITC4	Lombardia	Lombardia
ITF	Sud	Południe
ITF1	Abruplo	Abruzja
ITF2	Molise	Molise
ITF3	Campania	Kampania
ITF4	Puglia	Apulia
ITF5	Basilicata	Basilicata
ITF6	Calabria	Kalabria
ITG	Isole	Wyspy
ITG1	Sicilia	Sycylia
ITG2	Sardegna	Sardynia
ITH	Nord-Est	Północny Wschód
ITH1	Provincia Autonoma di Bolzano/Bozen	Region Autonomiczny Bolzano
ITH2	Provincia Autonoma di Trento	Region Autonomiczny Trydent
ITH3	Veneto	Wenecja Euganejska
ITH4	Friuli-Venezia Giulia	Friuli-Wenecja Julijska
ITH5	Emilia-Romagna	Emilia-Romania

(cd.)

Kod	Nazwa NUTS (w języku źródłowym)	Nazwa polska
ITI	Centro (IT)	Centrum
ITI1	Toscana	Toskania
ITI2	Umbria	Umbria
ITI3	Marche	Marche
ITI4	Lazio	Lacjum
		Cypr
CY0, CY00	Kύπρος	Cypr
		Łotwa
LVO, LV00	Latvija	Łotwa
		Litwa
LTO	Lietuva	Litwa
LT01	Sostinės regionas	region stołeczny
LT02	Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	region środkowy i zachodni
		Luksemburg
LU0, LU00	Luxembourg	Luksemburg
		Węgry
HU1	Közép-Magyarország	Środkowe Węgry
HU11	Budapest	Budapeszt
HU12	Pest	Peszt
HU2	Dunántúl	Kraj Zadunajski
HU21	Közép-Dunántúl	Środkowy Kraj Zadunajski
HU22	Nyugat-Dunántúl	Zachodni Kraj Zadunajski
HU23	Dél-Dunántúl	Południowy Kraj Zadunajski
HU3	Alföld és Észak	Wielka Nizina Węgierska i Północne Węgry
HU31	Észak-Magyarország	Północne Węgry
HU32	Észak-Alföld	Północna Wielka Nizina
HU33	Dél-Alföld	Południowa Wielka Nizina
		Malta
MTO, MT00	Malta	Malta
		Niderlandy
NL1	Noord-Nederland	Niderlandy Północne
NL11	Groningen	Groningen
NL12	Friesland (NL)	Fryzja
NL13	Drenthe	Drenthe
NL2	Oost-Nederland	Niderlandy Wschodnie
NL21	Overijssel	Overijssel
NL22	Gelderland	Geldria
NL23	Flevoland	Flevoland
NL3	West-Nederland	Niderlandy Zachodnie
NL31	Utrecht	Utrecht
NL32	Noord-Holland	Holandia Północna
NL33	Zuid-Holland	Holandia Południowa
NL34	Zeeland	Zelandia
NL4	Zuid-Nederland	Niderlandy Południowe
NL41	Noord-Brabant	Brabancja Północna
NL42	Limburg (NL)	Limburgia
		Austria
AT1	Ostösterreich	Austria Wschodnia
AT11	Burgenland	Burgenland
AT12	Niederösterreich	Dolna Austria
AT13	Wien	Wiedeń
AT2	Südösterreich	Austria Południowa
AT21	Kärnten	Karyntia
AT22	Steiermark	Styria

(cd.)

Kod	Nazwa NUTS (w języku źródłowym)	Nazwa polska
AT3	Westösterreich AT31 Oberösterreich AT32 Salzburg AT33 Tirol AT34 Vorarlberg	Austria Zachodnia Górna Austria Salzburg Tyrol Vorarlberg
		Polska
PL2	makroregion południowy PL21 Małopolskie PL22 Śląskie	makroregion południowy Małopolskie Śląskie
PL4	makroregion północno-zachodni PL41 Wielkopolskie PL42 Zachodniopomorskie PL43 Lubuskie	makroregion północno-zachodni Wielkopolskie Zachodniopomorskie Lubuskie
PL5	makroregion południowo-zachodni PL51 Dolnośląskie PL52 Opolskie	makroregion południowo-zachodni Dolnośląskie Opolskie
PL6	makroregion północny PL61 Kujawsko-pomorskie PL62 Warmińsko-mazurskie PL63 Pomorskie	makroregion północny Kujawsko-pomorskie Warmińsko-mazurskie Pomorskie
PL7	makroregion centralny PL71 Łódzkie PL72 Świętokrzyskie	makroregion centralny Łódzkie Świętokrzyskie
PL8	makroregion wschodni PL81 Lubelskie PL82 Podkarpackie PL84 Podlaskie	makroregion wschodni Lubelskie Podkarpackie Podlaskie
PL9	makroregion województwo mazowieckie PL91 Warszawski stoczny PL92 Mazowiecki regionalny	makroregion województwo mazowieckie Warszawski stoczny Mazowiecki regionalny
		Portugalia
PT1	Continente PT11 Norte PT15 Algarve PT16 Centro (PT) PT17 Área Metropolitana de Lisboa PT18 Alentejo	Portugalia Kontynentalna region północny Algarve region centralny Obszar metropolitalny Lizbony Alentejo
PT2, PT20	Região Autónoma dos Açores	Region Autonomiczny Azorów
PT3, PT30	Região Autónoma da Madeira	Region Autonomiczny Madery
		Rumunia
RO1	Macroregiunea Unu RO11 Nord-Vest RO12 Centru	makroregion pierwszy region północno-zachodni region centralny
RO2	Macroregiunea Doi RO21 Nord-Est RO22 Sud-Est	makroregion drugi region północno-wschodni region południowo-wschodni
RO3	Macroregiunea Trei RO31 Sud-Muntenia RO32 București-Ilfov	makroregion trzeci region południowy Muntenia region Bukareszt-Ilfov
RO4	Macroregiunea Patru RO41 Sud-Vest Oltenia RO42 Vest	makroregion czwarty region południowo-zachodni Oltenia region zachodni

(cd.)

Kod	Nazwa NUTS (w języku źródłowym)	Nazwa polska
Słowenia		
SI0	Slovenija	Słowenia
SI03	Vzhodna Slovenija	Słowenia Wschodnia
SI04	Zahodna Slovenija	Słowenia Zachodnia
Słowacja		
SK0	Slovensko	Słowacja
SK01	Bratislavský kraj	Bratysława
SK02	Západné Slovensko	Słowacja Zachodnia
SK03	Stredné Slovensko	Słowacja Środkowa
SK04	Východné Slovensko	Słowacja Wschodnia
Finlandia		
FI1	Manner-Suomi	Finlandia Kontynentalna
FI19	Länsi-Suomi	Finlandia Zachodnia
FI1B	Helsinki-Uusimaa	Helsinki-Uusimaa
FI1C	Etelä-Suomi	Finlandia Południowa
FI1D	Pohjois- ja Itä-Suomi	Finlandia Północna i Wschodnia
FI2, FI20	Åland	Wyspy Alandzkie
Szwecja		
SE1	Östra Sverige	Wschodnia Szwecja
SE11	Stockholm	Sztokholm
SE12	Östra Mellansverige	Östra Mellansverige
SE2	Södra Sverige	Południowa Szwecja
SE21	Småland med öarna	Småland med öarna
SE22	Sydsverige	Sydsverige
SE23	Västsverige	Västsverige
SE3	Norra Sverige	Północna Szwecja
SE31	Norra Mellansverige	Norra Mellansverige
SE32	Mellersta Norrland	Mellersta Norrland
SE33	Övre Norrland	Övre Norrland

Załącznik C**Różne**

Dokumenty	<p>Forma odniesień do dokumentów Komisji zależy od tego, kiedy datowany był dany dokument:</p> <p>a) od 27 stycznia 2012 r.:</p> <p style="margin-left: 2em;">COM(2012) 558 final z dnia 7 listopada 2012 r. JOIN(2012) 558 final z dnia 7 listopada 2012 r. SEC(2012) 558 final z dnia 7 listopada 2012 r. SWD(2012) 558 final z dnia 7 listopada 2012 r.</p> <p>b) przed 27 stycznia 2012 r.:</p> <ul style="list-style-type: none">– zamiast słowa „final” używa się wyrażenia „wersja ostateczna”,– w dokumentach sprzed 1998 r. odniesienie do roku w nawiasach zapisuje się dwoma cyframi, od 1998 r. – czterema cyframi: COM(97) 558 wersja ostateczna z dnia 7 listopada 1997 r. JOIN(2011) 558 wersja ostateczna z dnia 7 listopada 2011 r. SEC(97) 558 wersja ostateczna z dnia 7 listopada 1997 r. SWD(2011) 558 wersja ostateczna z dnia 7 listopada 2011 r. <p>Odniesienia do dokumentów EKES i KR:</p> <p style="margin-left: 2em;">CES 1132/99 (<i>przed 2000</i>) CES 871/2002 (<i>od 2000 do 2002</i>) CESE 1394/2003 (<i>od 2003</i>) CdR 267/2008</p>
Formaty	<p>stosowane obecnie znormalizowane formaty są następujące:</p> <ul style="list-style-type: none">– A4: 21 × 29,7 cm;– B5: 17,6 × 25 cm;– C5: 16,2 × 22,9 cm;– A5: 14,8 × 21 cm;– A6: 10,5 × 14,8 cm. <p>wysokość WERSALIKÓW w milimetrach:</p> <p style="margin-left: 2em;">C 6 = 1,50 C 10 = 2,50 C 14 = 3,50 C 18 = 4,50 C 24 = 6,00 C 7 = 1,75 C 11 = 2,75 C 15 = 3,75 C 19 = 4,75 C 26 = 6,50 C 8 = 2,00 C 12 = 3,00 C 16 = 4,00 C 20 = 5,00 C 28 = 7,00 C 9 = 2,25 C 13 = 3,25 C 17 = 4,25 C 22 = 5,50</p>

Indeks

A B C D E F G I J L Ł M N O P R S T U W X Z Ż

A

adres 127
 elektroniczny 135
 pocztowy 41, 161, 184
 publikacyjny 38, 52
 adresat 26, 41, 43
 agencje
 wykonawcze 142, 249
 akapit (jednostka redakcyjna) 41, 45, 53, 76
 akty o charakterze nieustawodawczym 21, 22, 23, 25, 26, 33, 38
 akty prawne
 interpunkcja 41, 53
 miejsce i data 43
 numeracja 23, 31
 odesłania w tekście 48
 pisownia 162
 struktura 37
 wyliczenia 59
 akty przygotowawcze 31
 akty ustawodawcze 21, 22, 25, 38
 akty zmieniające 53
 apostrof 73
 arkusz stylów 72, 73
 artykułu 41, 52
 podział aktu 45

B

bibliografia 93, 102
 „bielony bez chloru” (formuła) 87
 budżet ogólny Unii Europejskiej 23, 25

C

cena sprzedaży 69, 83
 cent 119
 cyfry 73
 arabskie 96
 numeracja 94
 rzymskie 83
 numeracja 94
 cytat 73, 156, 158, 159
 część 22

D

data 43, 50
 pisownia 156, 159, 178
 decyzja 22, 23, 25, 37, 41, 43, 48, 60
 decyzja sui generis 26
 EOG/EFTA 25, 53

numeracja 25, 26
 Parlamentu Europejskiego i Rady 25
 pisownia 162
 WPZiB, WSiSW 22, 23, 26
 dedykacja 93
 dodatek 45
 DOI 69, 77, 79, 81
 dokument
 forma 72
 struktura logiczna 72
 treść 72
 dokumenty
 COM, JOIN, SEC, SWD, CES/CESE i CdR 303
 gotowe do reprodukcji (camera-ready) 73
 dyrektywa 22, 23, 25, 37, 41, 43, 48, 60
 Parlamentu Europejskiego i Rady 25
 pisownia, 162
 Dziennik Urzędowy 21–47
 formuły końcowe 43
 jednostki odpowiedzialne za przesyłanie tekstów do publikacji 17
 numeracja aktów 23, 31
 numeracja Dzienników 47
 odesłania do aktów 48
 porządek publikacji 57
 przywołania, kolejność 56
 kolejność przywoływania Traktatów 56
 serie 47
 seria C 21, 31
 seria C ... A 21
 seria C ... E 21
 seria L 21, 22
 seria S 21
 struktura aktów prawnych 37
 podziały aktu 45
 struktura ogólna 21
 wyliczenia 58
 zasady redakcji 47

E

EAN (ang. European Article Numbering, europejski kod towarowy) 77
 ECLI (Europejska sygnatura orzecznictwa) 82, 99
 Eircode 130, 133
 emblematy 193
 flaga europejska 189
 euro 119, 120
 europejska sygnatura orzecznictwa (ECLI) 82, 99
 EWG/WE/UE 23, 25, 56

F

fleksja 184
 forma
 dokumentu 72
 elektroniczna 71
 format 303
 formuły końcowe (Dz.U.) 42, 43

G

godło europejskie
okładka 83
godzina (zapis) 156

I

identyfikator 77, 82
ilustracja 73, 91, 93, 104
imiesłów
 interpunkcja 153, 154
 kolejność przywołań 57
 pisownia 167
 przymiotnikowy 154, 175
 przysłówkowy 153, 176
indeks 93
inicjał 57, 162, 165
instytucja
 sprawcza 83, 102
 kraj 85
 logo 83
 nazwa 85
 wydawnicza 86, 88
instytucje i organy 136, 249
 kolejność przywołań 57
 pisownia 173
interpunkcja 70, 149
 cudzysłów 73, 96, 102, 156, 159, 162, 168
 dwukropek 96, 156, 158
 kropka 96, 156, 159, 170, 171, 177
 łącznik (dywiz) 159, 174, 174
 zestawienia wyrazów 174
 myślnik (pauza) 73, 151, 152, 153, 155, 159
 nawias 96, 156, 165, 176
 odesłania do aktów prawnych 48, 52
 podział tekstu 96
 półpauza (pauza średnia) 159, 177
 przecinek 96, 102, 149, 158, 159, 160, 177
 przepisy zmieniające 53
 punkt 96
 podział tekstu 96
 punkty 94
 średnik 96, 159
 tiret 94, 96
 ukośnik prawy 161, 177
 w artykułach 41
 w motywach 40
 w odesłaniach do części aktu 52
 w przepisach zmieniających 53
 w umocowaniach 38
 w wyliczeniach 58
 w zapisie liczb 111
 wielokropek 93, 156, 160
 znaki interpunkcyjne w edytorze Word 111
ISBD 76
ISBN 69, 76, 77, 79, 81, 83, 86

ISSN 69, 76, 77, 79, 81, 83

itd. 154

J

jednostki

- miar 201
- monetarne 121, 219, 239
- organizacyjne 139, 142, 249

języki

- kolejność wymieniania 58, 117
- nazwy 116, 247
- publikacji 29, 47
- skróty 116, 247
- urzędowe 47, 116
- wersje językowe 118

K

karta bibliograficzna 83

karty, pisownia 164

klasyfikacja aktów i dokumentów

- seria C 31
- seria L 22

kod

- autora 77
- kreskowy 77, 83
- pocztowy 127, 133

kolejność przywołań

- instytucje przyjmujące akt 57
- języki i teksty wielojęzyczne 58, 116
- nazwy państw 58, 113, 219, 235
- traktaty 56
- waluty 58, 119, 239

kolory

- na okładce 85

Komisja Europejska

- dyrekcje generalne i służby 143

komitety

- pisownia, 165

konwencja 23, 26, 38, 43

- pisownia 162

korekta

- autorska 70

- manuskryptów 70, 109

kraje

- kandydujące 113
- kody 113, 133, 235
- nazwy 113, 219
- porządek wymieniania 114

kursywa 47, 53, 93, 96, 102

L

LegisWrite 17

liczba

- gramatyczna 176
- mnoga
- pisownia końcówek 167

liczebniki 156, 164, 177
porządkowe 156, 178
litera (jednostka redakcyjna) 41, 45
litery
małe 73, 94, 96
wielkie 73, 94, 96
logo 83

Ł

łańcuch produkcyjny 72

M

mała litera 158, 162, 171
manuskrypt 69–70, 71
numeracja stron 70
metadane 77
miejsce (akty, formuła końcowa) 43
miejsce wydania 88, 102
motyw 38, 45, 48, 52

N

nagłówek 73
wyróżnienia 72
normatywna część aktu 26, 37, 38, 41, 44, 45, 52
numer
katalogowy 69, 81, 83
porządkowy 83, 85
strony 93
tomu 83, 85, 93
wydania 85, 102
numeracja
aktów
akty nienumerowane 23
elementy numeracji 23, 31
numeracja w serii C 31
numeracja w serii L 23, 25
podwójna numeracja 23
ciągła 94
Dzienników 47
wielorzędowa 94
złożona 94
NUTS 295

O

odbitki próbne 70
odesłania/odniesienia
do aktów prawnych 52
do części aktu 52
do Dziennika Urzędowego 47
do przypisów 70
do załączników 52
do zmian 53
okładka 83
elementy 83
grzbiet 83

instytucja sprawcza 83
kolory 85
numer katalogowy 81
strony 83
wydawnictwa periodyczne i seryjne 83
ostrzeżenie 91

P

paginacja tekstu 76
papier (informacja na odwrocie strony tytułowej)
 bielony bez chloru 87
 z recyklingu 87
państwa członkowskie 113
 porządek wymieniania 114
pismo
 pochyłe (kursywa) 96
 półgrube 96
 proste 96
pisownia
 reguły 72
pisownia łączna i rozdzielna 174
podpisy 43
podpunkt (jednostka redakcyjna) 41, 45
podtytuł 76, 83, 85, 94
podział tekstu (struktura) 94
 bez numeracji 94
 z numeracją ciągłą 94
 z numeracją cyfrową wielorzędową 94
 ze złożoną numeracją 94
podziały aktu prawnego 45
poprawki
 autorskie 70
 redakcyjne 73
porządek
 instytucji 57
 protokolarny 22, 57
prawa autorskie (copyright) 70, 86, 88
 agencje 88
 dodatkowe zastrzeżenie 91
 informacja o prawach autorskich 88
 instytucje i organy 88
 rok 88
preambuła 38, 45
 jednostki odpowiedzialne za przesyłanie tekstów 17
prezydencja, pisownia 168
procedura ustawodawcza
 specjalna 22, 25, 38
 zwykła 21, 22, 25, 31, 38
procent (znak % – pisownia) 161
proces wydawniczy 72
programy unijne, nazwy 168
protokół 23, 26, 38, 43, 52, 58, 60
 pisownia 162, 184
przedmowa 93
przedrostki, pisownia 174, 175
przedruk 85

przygotowanie tekstu 73
przymek 151, 164, 165, 167, 169, 179, 183
 nazwy geograficzne 179
przypis 38, 47, 48, 50, 53, 73, 178
 interpunkcja 156, 160
 kolejność 125
 odsyłacz do przypisu 38, 48, 50, 125
przywoływanie aktu
 w artykule 52
 w motywie 52
 w tytule 50
 w umocowaniu 51
 w załączniku 52
publikacje
 rodzaje 76
punkt
 jednostka redakcyjna 41, 45, 53
 typograficzny 303
punktor 94

R

redaktor graficzny 70
regiony 295
 rocznik 77
rok
 praw autorskich 88
 wydania 83, 88, 102
rozdział (część aktu) 37, 41, 45
rozporządzenie 22, 23, 25, 37, 43, 48, 59
 pisownia 162

S

sekcja
 część aktu 37, 41, 45
 sekcja Dziennika 22, 57
seria wydawnicza 77, 85
serie
 Dziennik Urzędowy 21
SGML 72
składnia 176
 związek rządu 183
 związek zgody 183
skrót 23, 25, 37, 38, 47, 48, 58, 102, 165, 201, 209
 języki 116, 247
 pisownia 170
 slużby międzyinstytucjonalne 138, 249
 traktaty 24, 56
 waluty 119, 239
skrótwieciec (akronim) 23, 25, 37, 48, 59, 209
 pisownia 170
 traktaty 24, 56
spacja 159, 161, 170, 171, 176, 177
 niełamliwa 73
 twarda 73
w edytorze Word 111

spis treści 25, 31, 37, 47, 73, 93, 162
 streszczenie 93
 spójniki 149, 150, 151, 152, 153, 158, 164, 165, 167, 169, 176
 zestawione 151
 sprostowanie 21, 23, 25, 37, 47, 53
 streszczenie 83, 93
 strona
 tytułowa 83, 85, 93
 tytułowa (na odwrocie) 86, 88
 symbol, flaga europejska 189
 symbole 111, 201
 synoptyzm 47
 szablon 72
 szata graficzna 70

T

tabele 44, 47, 58, 73, 93, 165
 tekst

hierarchia 72
 obróbka 71
 oryginalny (manuskrypt) 71
 przygotowanie 71, 73
 układ typograficzny 72, 73, 76
 wielojęzyczny 72

telefon 184
 numery telefonów 135
 tiret (jednostka redakcyjna) 41, 45, 52, 53, 94
 interpunkcja 58
 tytuł 50, 52, 76, 96
 aktów prawnych 25, 31, 37, 38, 47, 48, 50, 53, 58
 część aktu 37, 41, 45
 na grzbicie 83
 pisownia 162, 164
 publikacji 70, 83, 85, 93, 102
 serii wydawniczej 83, 85
 strona tytułowa 83, 85, 86, 88, 93
 wspólny 77
 wydawnictwa ciągłego 83, 85
 wydawnictwa periodycznego 102
 wydawnictwa seryjnego 102

U

układ typograficzny 72, 73
 umocowanie 38, 45, 48, 51, 56
 umowy międzynarodowe 22, 23, 26, 37, 43, 45, 50, 52, 57, 60
 pisownia 162
 Unia Europejska
 struktura administracyjna 136
 Urząd Publikacji 69, 70
 ustęp (jednostka redakcyjna) 41, 45, 52, 53, 76

W

wakat 76
 waluty 119
 kody ISO 120, 239

wcięcie 76
wielka litera 158, 164, 171
wniosek wydawniczy 69
wprowadzenie 93
wspólny numer ISBN 77
wstęp 93
wydania stale aktualizowane 77
wydanie
 elektroniczne 77, 79
 luźnokartkowe 77
 online 77, 79
 wspólne 77, 83
wydawnictwo
 ciągłe 76, 77
 periodyczne 77, 83, 93, 102
 seryjne 77, 79, 83, 93, 102
 zwarte 76, 76, 77, 77, 79
wykonawcze agencje 142, 249
wykresy 73, 93
wyliczenia 96
 aktów prawnych 59
 interpunkcja 58, 152, 158, 159
 proste 96
 wielostopniowe 96
 znaki interpunkcyjne 96
wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne (WSiSW) 23
wyrazy obcojęzyczne 96
wyrażenia porównawcze 154
wyrażenie przyimkowe 151, 167, 180
wyróżnienia 96
wytyczne 22, 23, 26
wznowienie 85

X

XML 72

Z

zaimek 159, 163
 interpunkcja 149, 151, 153
 zaimek „swój” 182
zalecenie 21, 22, 23, 26
załączniki (Dz.U.) 44, 45, 52, 53, 58
zastrzeżenie
 dodatkowe (ostrzeżenie) 91
 praw autorskich (copyright) 88
zdanie wprowadzające 96
zdecentralizowane jednostki organizacyjne (agencje) 139, 249
 copyright 88
 pisownia 165
zestawienia 174
zgoda na druk 70
znaczniki
 format 72
 protokół 72

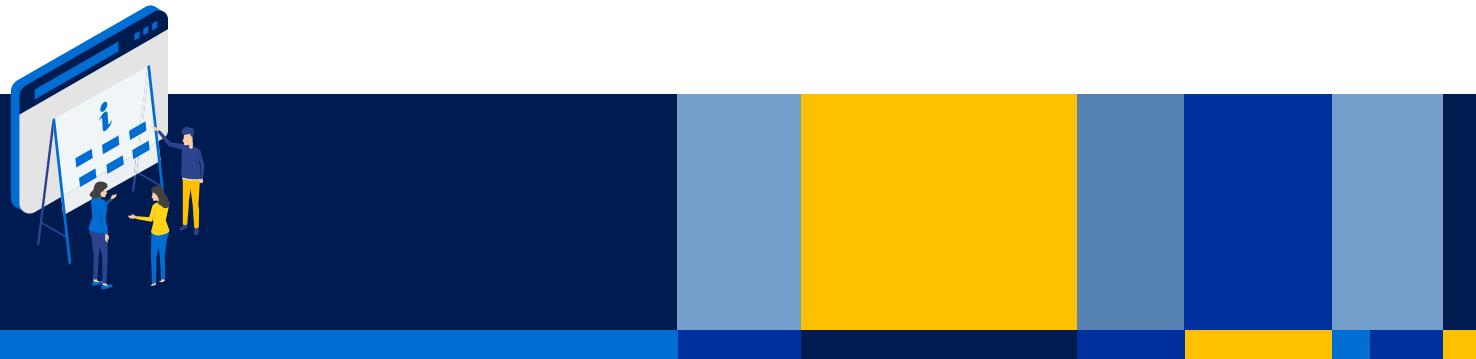
znaki

korektorskie 109

specjalne 73, 201

Ż

żywa pagina 93



Urząd Publikacji
Unii Europejskiej